

การประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก
ของหนังสือพิมพ์ไทย



นางสาวณัชชา อาจารย์ยุตต์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ


คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1636-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE CONSTRUCTION OF REALITY AS PRESENTED IN WAR NEWS BETWEEN THE
UNITED STATES OF AMERICA AND IRAQ OF THAI NEWSPAPERS



Miss Natcha Arjarayutt

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1636-9

ณัชชา อาจารย์ยุตต์ : การประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศ
สหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ไทย. (THE CONSTRUCTION OF REALITY
AS PRESENTED IN WAR NEWS BETWEEN THE UNITED STATES OF AMERICA
AND IRAQ OF THAI NEWSPAPERS) อ. ที่ปรึกษา: ศ.สุกัญญา สุกบรรทัด, 210 หน้า.
ISBN 974-53-1636-9.

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่าง
ประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา
หนังสือพิมพ์ทั้งหมด 4 ชื่อฉบับ อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คมชัดลึก มติชน และผู้จัดการ เริ่มเก็บ
ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2546 จนถึงฉบับวันที่ 31 ธ.ค. 46 โดยเลือกเก็บเฉพาะข่าวเท่านั้น
รวมทั้งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้รับผิดชอบข่าวสงครามดังกล่าวประกอบด้วย เพื่อศึกษาถึง
ปัจจัยในการประกอบสร้างความจริงในข่าว

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์มีการประกอบสร้างความจริงในเนื้อหาข่าวสงครามโดยให้
ความหมายผ่านการใช้ภาษาทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เกี่ยวกับสงคราม ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศ
อิรักและประเทศไทย แตกต่างกันไปตามระดับความขัดแย้ง ประกอบกับนำกลวิธีการเล่าเรื่องมาใช้ในการ
การรายงานข่าว ทั้งนี้หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับไม่ได้ให้ความหมายในเชิงตัดสินที่เจาะจงลงไปชัดเจนว่า
ฝ่ายใดเป็นพระเอกหรือผู้ร้าย ในสงครามครั้งนี้ แต่มีการให้ความหมายสลับบทบาทกันอยู่ตลอดเวลา
แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงระดับความขัดแย้ง และพบว่าปัจจัยในการ
ประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามครั้งนี้มีทั้งหมด 4 ปัจจัยคือ แหล่งข่าวที่นำมาใช้ในการรายงาน
ข่าว ,มุมมองและทัศนคติส่วนตัวของผู้สื่อข่าว , ประสบการณ์ในการทำข่าวและความรู้เท่าทันสื่อของ
ผู้สื่อข่าว , วิธีการทำให้ข่าวดูตื่นเต้น น่าสนใจ

นอกจากนี้ยังพบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ใช้แหล่งข่าวเดียวกันในการรายงานข่าวสงคราม
ระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักครั้งนี้ โดยแหล่งข่าวหลักที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้คือ
สำนักข่าวเอพี สำนักข่าวเอเอฟพีและสำนักข่าวรอยเตอร์ รวมทั้งใช้แหล่งข่าวด้านอาหารคือ อัลจาซีรา
ของการ์ตาเป็นแหล่งข้อมูลในการรายงานข่าวควบคู่กันไปด้วย

ภาควิชาวารสารสนเทศ.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชาวารสารสนเทศ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2547

#4585081428 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: CONSTRUCTION OF REALITY / WAR NEWS/ THAI NEWSPAPERS

NATCHA ARJARAYUTT: THE CONSTRUCTION OF REALITY AS PRESENTED IN WAR NEWS BETWEEN THE UNITED STATES OF AMERICA AND IRAQ OF THAI NEWSPAPERS. THESIS ADVISOR : PROF. SUKANYA SADBANTAD , 210 pp. ISBN 974-53-1316 -9.

The objective of this research is to study the construction of reality as presented in war news between the United States of America and Iraq of Thai newspapers. The methodology used are the content analysis and in-depth interview. The newspapers investigated are the Thairath, Kom-Chad-Luek, Mathichon, and Manager. Only news columns were examined from the newspapers on January 1st to December 31st 2003. In addition, the interviews were conducted with the war news reporters to explore the factors contributing to the construction of reality.

Results show that the newspapers constructed reality by the use of language consisting of both positive and negative connotations about the war, the United States, Iraq, and Thailand. The reality in the news is constructed depending on the degree of conflicts between the two nations and the different styles of story-telling. However, all of the four newspapers do not give clear meanings about which side is the protagonist or the antagonist. The meaning demonstrates that the contrasting roles constantly shift from one side to another, depending on the situations of the various degrees of conflict. In addition, four factors contributing to the construction of reality are found which are the news sources, perspectives and attitudes of the reporters, reporting experiences, knowledge about media literacy, and composing style to make the news exciting and interesting.

Furthermore, results show that all of the four newspapers use the some sources in reporting the war news between the United States of America and Iraq. The major sources are the AP, AFP, and Reuters. Moreover, the only Arab source the used is Al-Jaseera.

DepartmentJournalism..... Student's signature.....

Field of study.....Journalism..... Advisor's signature.....

Academic year2004.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและความร่วมมือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศ.สุกัญญา สูดบรรทัด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย ตลอดจนตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ และขอบพระคุณ รศ.ดร.พีระ จิร โสภณ และ ผศ.ดร.วิลาสินี พิพิธกุล ที่ให้ความกรุณาสละเวลามาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณไพรัตน์ พงศ์พานิชย์ ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์มติชน, คุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ, คุณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์คมชัดลึก และคุณบวร โทศรีแก้ว ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ที่ได้สละเวลาให้สัมภาษณ์และให้ข้อมูลเชิงลึกแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ที่สำคัญที่สุดขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ คุณยาย และน้ำๆทุกคนที่คอยห่วงใย ติดตามถามไถ่ความคืบหน้าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณพี่นายที่คอยให้ข่าวสารเกี่ยวกับภาควิชาวารสารสนเทศอยู่เสมอๆ ขอขอบคุณพี่ฝันและเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้คำปรึกษาและอดทนรับฟังปัญหาอยู่ตลอดเวลา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอแสดงความเสียใจและไว้อาลัยให้กับผู้บริสุทธิ์ที่ต้องเสียชีวิตจากสงครามที่เกิดขึ้น ด้วยหวังว่าอุดมการณ์ที่แตกต่างจะไม่นำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรง จนก่อให้เกิดสงครามขึ้นซ้ำรอยเดิมอีกในอนาคต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหำนำวิจัย.....	6
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.4 นิยามศัพท์.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 ทฤษฎีความขัดแย้ง.....	10
2.2 ทฤษฎีการเล่าเรื่อง	15
2.3 ทฤษฎีการสร้างความหมายทางสังคม	25
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับนายประจักษ์.....	33
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งข่าว.....	40
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
2.7 กรอบแนวคิด.....	44
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	45
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
3.2 วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	45
3.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	46

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	46
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิจัย	49
4.1 วิเคราะห์บริบทความเป็นมาเชิงอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกันระหว่างตะวันตกกับโลกมุสลิม	49
4.2 วิเคราะห์ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น	60
4.3 วิเคราะห์วิธีการสร้างชุดของความจริงและปัจจัยในการประกอบสร้างความจริง.....	110
4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์เชิง ประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ.....	177
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	191
สรุปผลการวิจัย.....	191
อภิปรายผลการวิจัย	207
ข้อเสนอแนะ	221
รายการอ้างอิง.....	222
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	227

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นโต้แย้ง.....69
2	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร.....70
3	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม.....71
4	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่.....72
5	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม.....81
6	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร.....82
7	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม.....83
8	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่.....85
9	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชน ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม.....92
10	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ มติชน ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร.....93
11	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชน ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม.....94
12	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ มติชน ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่.....95
13	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม.....104
14	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร.....105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม.....106
16	แสดงชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่107
17	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม.....120
18	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร.....121
19	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม.....122
20	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่.....123
21	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม.....134
22	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร.....135
23	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม.....136
24	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่.....137
25	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม.....147
26	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร.....148
27	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม.....149

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่.....150
29	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นได้แย้งก่อนเกิดสงคราม.....161
30	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร.....162
31	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม.....163
32	การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่.....164
33	สรุปเปรียบเทียบการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ.....178

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สงครามแต่ละครั้งที่เกิดขึ้นล้วนมีบริบทที่แตกต่างกัน แต่เหตุแห่งสงคราม มักมีจุดเริ่มต้นจากจุดเดียวกันนั่นคือความขัดแย้ง ความขัดแย้งจะเกิดขึ้นต่อเมื่อ ประเทศตั้งแต่สองประเทศขึ้นไป มีผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน นำไปสู่กระบวนการแห่งความรุนแรง ซึ่งก็คือ “สงคราม” เป็นสิ่งที่ผู้นำประเทศส่วนใหญ่ มักคิดว่าเป็นการแก้ปัญหาและเป็นวิธีการยุติความขัดแย้งที่รวดเร็วและได้ผลมากที่สุด

หากกล่าวถึงสงครามครั้งล่าสุดที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง มีผู้คนทั่วโลกให้ความสนใจและคอยจับตามอง คงหนีไม่พ้นสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก โดยประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจระดับโลก ภายใต้การนำของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ได้ทำการประกาศสงครามกับประเทศอิรัก ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อโค่นล้มประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซนให้หมดอำนาจ

สื่อมวลชนส่วนใหญ่วิเคราะห์สาเหตุแห่งความโกรธแค้นที่นำไปสู่การทำสงครามครั้งนี้ว่า เกิดขึ้นภายหลังจากที่สหรัฐอเมริกาถูกก่อวินาศกรรมเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ที่ผ่านมามีรายงานว่านายโอซามา บินลาเดน ผู้นำขบวนการอัลกออิดะห์ เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการก่อการร้าย ทำให้สหรัฐอเมริกาส่งกองกำลังเข้าไปทำสงครามในประเทศอัฟกานิสถาน ซึ่งมีรัฐบาลตอลิบาน (Taliban) บริหารประเทศอยู่ขณะนั้น แต่ก็ไม่สามารถจับตัวนายโอซามา บินลาเดน ได้ และยังมีรายงานข่าวออกมาอีกว่า นายโอซามา บินลาเดน หลบซ่อนตัวอยู่ในประเทศอิรักและมีเครือข่ายโยงใยกับประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ทำให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องการเข้าไปทำสงครามในประเทศอิรักด้วย

แต่อย่างไรก็ตามสหรัฐอเมริกาก็ไม่สามารถหาหลักฐานมายืนยันได้ว่าประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ให้อภัยโทษหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับนายโอซามา บินลาเดน และกลุ่มก่อการร้ายดังกล่าว ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องหาเหตุผลอื่นเพื่อที่จะหาความชอบธรรมในการปฏิบัติการโจมตีประเทศอิรักครั้งต่อไป ซึ่งพอที่จะสรุปสาเหตุที่สหรัฐอเมริกามีได้ประกาศกับชาวโลก ผ่านสื่อมวลชน ได้ว่าประเทศอิรัก ภายใต้การนำของประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน เป็นรัฐบาลที่กดขี่

ประชาชน ไร้มนุษยธรรม ไม่เป็นประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังเป็นภัยต่อความมั่นคงของโลก เนื่องจากมีอาวุธร้ายแรงอยู่ในครอบครองซึ่งขัดกับข้อตกลงที่ให้ไว้แก่สหประชาชาติ

ด้านประธานาธิบดีชัคคัม สุสเซนผู้นำอิรักก็ออกมาปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าวและให้สัญญาต่อประชาชนชาวอิรักผ่านจอโทรทัศน์ว่า อิรักจะเป็นฝ่ายมีชัยในสงคราม พร้อมทั้งเรียกร้องให้ชาวอิรักลุกขึ้นต่อสู้ศัตรู ผู้รุกราน และกล่าวว่าการโจมตีของสหรัฐอเมริกา ถือเป็นอาชญากรรมต่อชาวอิรักและมนุษยชาติ โดยสหรัฐอเมริกามุ่งหวังผลประโยชน์จำนวนมหาศาลจากบ่อน้ำมันที่มีอยู่ถึง 10.7% ของแหล่งน้ำมันดิบทั่วโลก (ข้อมูลจากนิตยสารฟอร์จูน ฉบับเดือนธันวาคม 2545) ซึ่งถือเป็นอันดับสองเป็นรองอยู่เพียงแก่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ที่มีน้ำมันมากที่สุดถึง 24.9%

ความขัดแย้งของทั้งสองประเทศได้ก่อตัวและมีพัฒนาการมากขึ้นเรื่อยๆ จนไม่มีใครสามารถที่จะหยุดยั้งได้ แม้แต่องค์การสหประชาชาติ (UN) ที่มีบทบาทอย่างมากในประชาคมโลก โดยสหรัฐอเมริกาได้เริ่มเปิดฉากการโจมตีในวันที่ 20 มีนาคม 2546 แม้จะมีคำคัดค้านจากนานาประเทศก็ตาม และเรียกการโจมตีครั้งนี้ว่า “ปฏิบัติการโจมตีที่ก่อให้เกิดอาการขนพองสยองเกล้า” หรือ “Shock and Awe”

ปฏิบัติการโจมตีครั้งนี้ สหรัฐอเมริกาได้อนุญาตให้นักข่าวกว่า 600 ชีวิต ร่วมเดินทางไปกับกองกำลังภาคพื้นดินของทหารอเมริกันด้วย เพื่อทำหน้าที่รายงานข่าว ดังนั้นหากเราติดตามข่าวสารอยู่ที่บ้านไม่ว่าจะเป็นจากโทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ ก็สามารถที่จะเห็นฉากการบุกโจมตี การทิ้งระเบิด ของสหรัฐอเมริกาได้อย่างใกล้ชิด เสมือนกำลังนั่งดูภาพยนตร์เรื่องหนึ่งเลยทีเดียว

การกระทำของสหรัฐอเมริกาได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ ทั้งจากสื่อมวลชนในอเมริกาเองและสื่อมวลชนทั่วโลกว่า เป็นวิธีการควบคุม และตรวจสอบการเสนอข่าวของรัฐบาลอเมริกัน จนทำให้ข่าวที่ออกมาสู่สายตาประชาชน ไม่มีความเป็นกลาง เพราะเป็นการเสนอข่าวเพียงด้านเดียว

สื่อมวลชนในประเทศไทยไม่ว่าจะเป็นวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หรือหนังสือพิมพ์ ต่างก็พยายามหาแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือมารายงานให้กับประชาชนในประเทศได้รับทราบ นอกจากการเสนอข้อมูลที่มาจากสำนักข่าวอเมริกันอย่าง CNN , AP แล้วยังมีข้อมูลจากสำนักข่าว อัลจาซีราของการ์ตา รวมอยู่ด้วย ซึ่งถือได้ว่าเข้ามามีบทบาทสำคัญในสงครามระหว่างประเทศครั้งนี้ ทำให้เราได้รับทราบข้อมูลทั้งสองด้าน สามารถเพิ่มความเป็นกลางในการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้ในระดับหนึ่ง

จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสังคม เพราะถ้าหากไม่มี สื่อมวลชน แล้วเราก็ไม่สามารถรับรู้ถึงความเคลื่อนไหวใดๆที่เกิดขึ้นในโลกได้ ไม่สามารถรับรู้เหตุการณ์การสู้รบในสงคราม ไม่ทราบความรุนแรง และผลกระทบของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสงคราม

เคยมีผู้ให้ความหมายของข่าวไว้มากมาย ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า ข่าว คือ การรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยปราศจากการปรุงแต่ง บิดเบือน ผู้สื่อข่าวทำหน้าที่เป็นกระจกสะท้อนภาพของสังคมให้ประชาชนได้รับรู้ แต่จากการนำเสนอข่าวของสื่อในประเภทต่างๆที่ผ่านมาไม่ได้เป็นเช่นนั้นทั้งหมด มีงานวิจัยหลายชิ้นได้กล่าวถึงการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนว่าได้นำเอาหลักหรือแบบแผนของการเล่าเรื่องที่มีลักษณะเช่นเดียวกับการเล่านิทานและนิยายปรัมปราใช้ในการรายงานข่าว มีการสร้างโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านอยากมีส่วนร่วมในประสบการณ์นั้นๆ ทำให้ข่าวที่ออกมาดูมีความน่าสนใจ น่าติดตามมากขึ้น

ดังเช่นที่ Elizabeth Bird & Robert Dardenne, 1988 (อ้างในอรุณญา มิ่งเมือง ,2535) กล่าวว่า ข่าวมีลักษณะเหมือนนิทานปรัมปราคือการเล่าหรือบรรยายเหตุการณ์ในการเล่านิทานปรัมปราผู้เล่าแต่ละคนจะตีความแก่นเรื่องแตกต่างกันออกไปซึ่งวิธีการเล่าจะเปลี่ยนไปตามตัวบุคคล

สำหรับสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและอิรักที่เกิดขึ้นนั้น คาดว่ามีการนำเอาแบบแผนของการเล่าเรื่องมาใช้เช่นเดียวกัน โดยหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับต่างมีวิธีการเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ดูสมจริง น่าติดตามเสมือนเป็นภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง ที่มีการพัฒนาพล็อตเรื่องและการดำเนินเรื่อง มีบทพระเอก ผู้ร้าย ซึ่งก็ได้มีการตีความ ให้ความหมายกับเหตุการณ์ดังกล่าวแตกต่างกันออกไป

ทั้งนี้การให้ความหมายของหนังสือพิมพ์ในเรื่องใดๆที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งและสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอิรัก ก็อาจไม่ได้เป็นแค่เพียงกระจกเงาที่สะท้อนภาพทั้งหมดที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่ยังมีโอกาสกำหนดความหมายจากทฤษฎีของตัวนักหนังสือพิมพ์เข้าไปในสถานการณ์แล้วจึงสื่อความหมายไปยังผู้อ่านอีกทอดหนึ่งตามแนวทางและจุดยืนที่หนังสือพิมพ์มีต่อประเด็นนั้น

ขวัญเรือน กิตวิวัฒน์ (2542) กล่าวว่า การเล่าเรื่องต้องเล่าในสิ่งที่มีความหมาย และสิ่งที่เล่าทั้งหมดต้องเป็นเรื่องจริง (reality) การสื่อสารทุกรูปแบบเป็นเรื่องของการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม (construction of social reality) ผู้ทำงานข่าวเป็นคนประกอบสร้างเรื่องราวที่เกิดขึ้นใน

สังคมทั้งหมด กระบวนการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมเป็นกระบวนการสร้างให้เกิดความเข้าใจในความหมายที่ต้องการ

การประกอบสร้างข่าว มีภาพ คำบรรยายของผู้สื่อข่าว คำสัมภาษณ์ ทั้งหมดนี้คือสัญญาณที่เอามารวมกันเพื่อทำให้เกิดข่าว การเล่าข่าวที่เกิดขึ้นของหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ได้แสดงมุมมองของตนเองออกมาโดยมีชุดของความหมาย (set of meaning) เป็นองค์ประกอบที่ในการอธิบายประกอบสร้างความหมายให้แก่เหตุการณ์ต่างๆ (ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 2542)

ฉะนั้นการนำเสนอความขัดแย้ง และสงครามที่เกิดขึ้น จึงเป็นการรวมเอาสัญญาณทั้งหมดมาประกอบสร้างทำให้เกิดเป็นข่าว โดยผ่านการเล่าของหนังสือพิมพ์ในมุมมอง หรือ ตามแนวคิดของตน มีการให้ความหมายกับตัวละครที่เป็นประเทศคู่สงคราม รวมทั้งประเทศอื่นที่เกี่ยวข้องกับการทำสงครามครั้งนี้โดยผ่านการใช้ภาษา

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะเลือกใช้คำ ใช้ภาษา ที่แฝงความหมายไปยังผู้อ่านตามโครงสร้างของการเล่าเรื่อง ซึ่งกลายเป็นแบบแผนใหม่ในการเขียนข่าวที่ทำให้ข่าวดูมีความน่าสนใจมากขึ้นกว่าการรายงานข่าวแบบเดิม

การเล่าเรื่องในข่าวจึงเป็นเสมือนการเสนอประเด็นข่าวจากประสบการณ์หรือมุมมองของผู้เล่าผ่านถ้อยคำ หรือภาษาเขียน ซึ่งแม้ว่าแก่นของสารจะเป็นเรื่องเดียวกัน แต่มุมมองและประสบการณ์ที่แตกต่างกันของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับทำให้สามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่ให้ความหมายในข่าวออกมาไม่เหมือนกันได้

ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ รัตนา ประยูรรัชย์ (2545) ที่มองว่า ข่าว ไม่น่าจะเป็นเหตุการณ์ แต่ข่าวน่าจะเป็นเรื่องเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผู้สื่อข่าวหรือผู้สังเกตนำมารายงาน เพราะในการรายงานข่าวนั้น ผู้เห็นเหตุการณ์จะนำเพียงบางส่วนของเหตุการณ์มารายงานเท่านั้น เนื่องจากผู้เห็นเหตุการณ์ไม่น่าจะรับรู้เรื่องราวได้รอบด้านทั้งหมด หรือแม้บางครั้งผู้เห็นเหตุการณ์จะสามารถรับรู้และจดจำเหตุการณ์ได้มาก แต่ก็อาจจะนำเหตุการณ์ที่ตรงใจเพียงบางส่วนมารายงานก็ได้ ข่าวจึงอาจมีความเป็นจริงเพียงบางส่วน และบางส่วนอาจมีการบิดเบือนความจริง

ผู้สื่อข่าวมักจะมีความคิดเห็นเข้าไปเกี่ยวข้องนับตั้งแต่เลือกประเด็นข่าว การเลือกรูปแบบวิธีการที่จะนำมาเสนอการกำหนดลักษณะและลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์นั้นๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ ข่าว

จึงเป็นเนื้อหาที่ส่วนหนึ่งถูกสร้างขึ้นมาจากทัศนะของผู้รายงานที่มีต่อปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม (อมรรัตน์ เรืองสกุล ,2541)

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมข่าวสาร หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่มีความเชื่อถือในเรื่องของข่าวสารมากที่สุดตั้งแต่ดั้งเดิมในเรื่องการเสนอข่าวสารที่มีคุณภาพ สมบูรณ์ ครบถ้วน มีรายละเอียดมาก และลึกพอที่จะสร้างความกระจ่างให้แก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

แต่ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์กำลังถูกท้าทายจากสื่ออื่นๆในเรื่องคุณภาพและความรวดเร็วในการเสนอข่าวมากขึ้นทุกที ดังนั้นจึงต้องพยายามปรับปรุงตนเองให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของข่าว ซึ่งจะต้องมีการรายงานกันอย่างกว้างขวาง เจาะลึก ชุดคุ้ย เพิ่มทวีเคราะห์ วิเคราะห์เกี่ยวกับตัวข่าวให้มากขึ้น เพื่อหาทางเอาชนะคู่แข่งกับสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยกันเองและกับสื่อมวลชนชนิดอื่น (พนม วรรณศิริ , 2544)

การใช้ลีลาในการเขียนข่าวยังถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่มีส่วนในการตกแต่งเนื้อหาของข่าวให้มีความน่าสนใจทั้งในแง่ของการเลือกใช้ภาษาและสำนวนการเขียนต่างๆ รวมถึงการลำดับเรื่อง กระบวนการทั้งหมดนี้ถือเป็นเทคนิคสำคัญในการนำมาใช้เพื่อการเล่าเรื่องในข่าว ซึ่งจะมีผลผลักดันให้ข่าวดูมีสีสันหรือได้อรรถรสมากยิ่งขึ้น

การพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวโดยใช้เทคนิคการเขียนตามลีลาต่างๆ เป็นกลวิธีการรายงานข่าวที่นำมาใช้เพื่อปรุงแต่งข่าวให้สามารถดึงดูดและกระตุ้นความสนใจของผู้บริโภคข่าวสารได้ นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่จะช่วยให้หนังสือพิมพ์สามารถแข่งขันกับคู่แข่งทางการตลาดได้ สิ่งเหล่านี้สะท้อนว่าข่าวไม่ได้แตกต่างไปจากสินค้าทั่วไปที่จะต้องนำมาผ่านกระบวนการตกแต่งให้สีสันหรือเพิ่มรสชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุดคือ ยอดขาย(อดิสา วงศ์ลักษณ์พันธ์, 2542)

แนวคิดของการเล่าเรื่องที่โยงใยกับการตลาดดังกล่าวตรงกับทฤษฎีของพีระ จิตรโสภณ ที่กล่าวว่าการแข่งขันในยุคเทคโนโลยีเช่นปัจจุบัน หนังสือพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์เสียเปรียบสื่อประเภทอื่นในแง่ของความฉับไวในการรายงานข่าว ข้อเสียเปรียบอีกอย่างหนึ่งของหนังสือพิมพ์คือต้องอ่าน เป็นสื่อที่มีมิติเดียวคือตัวหนังสือ ในขณะที่สื่ออื่นเช่น วิทยุ โทรทัศน์ มีหลายมิติ มีทั้งภาพและเสียง ดังนั้นจึงต้องมีการปรับยุทธวิธีการรายงานข่าวให้เป็นเรื่องเล่ามากขึ้น เพื่อทดแทนข้อเสียเปรียบต่างๆ โดยอาจจะอ้าง(Quote) คำพูดของแหล่งข่าวเป็นบทสนทนา ใช้สำนวนและลีลาการเขียน ใช้ภาพและกราฟิกประกอบเพื่อทำให้การเล่าเรื่องมีรสชาติมากขึ้นและสามารถแข่งสื่ออื่นได้

สงครามเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงและกว้างขวาง ทุกประเทศทั่วโลก แม้ไม่ใช่ประเทศคู่สงครามก็ยังคงได้รับผลกระทบจากสงครามไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง จึงไม่น่าแปลกใจที่ทุกประเทศล้วนให้ความสนใจกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสงคราม สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดข้อมูลเหล่านี้ไปยังประชาชนของตนเอง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอาจไม่ใช่ความจริงแท้ (Truth) หากแต่ได้ผ่านกระบวนการประกอบสร้างตามมุมมองของผู้สื่อข่าวแล้ว ทำให้ข้อมูลที่ประชาชนได้รับนั้น แฝงเอาทัศนคติและมุมมองของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเข้าไปด้วย

จากการสังเกตสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ทำให้เห็นว่าสื่อมวลชนแต่ละประเภทมีมุมมองในเรื่องของสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและอิรักในครั้งนี้ แตกต่างกัน จึงเป็นสิ่งที่น่าสังเกตว่าสื่อประเภทเดียวกัน ซึ่งก็คือ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับนั้นจะมีมุมมองในการนำเสนอข่าว การเล่าเรื่องในข่าวและการให้ความหมายกับประเทศคู่สงครามแตกต่างกันหรือไม่ มีการสร้างชุดความจริงเกี่ยวกับสงครามครั้งนี้อย่างไร และการนำเสนอข่าวที่ดูน่าตื่นเต้น น่าติดตามของหนังสือพิมพ์เป็นไปตามโครงสร้างของการเล่าเรื่องหรือไม่จึงเป็นปมประเด็นปัญหาที่น่าสนใจที่ทำให้ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

ปัญหาวิจัย

1. บริบทความเป็นมาเชิงอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกันระหว่างจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิมเป็นอย่างไร
2. ชุดของความจริงที่ถูกหนังสือพิมพ์สร้างขึ้นในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักคืออะไร
3. หนังสือพิมพ์ไทยมีวิธีการสร้างชุดความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศ อิรักอย่างไร และมีปัจจัยอะไรประกอบการสร้างความหมายนั้น
4. หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรในการประกอบสร้างความจริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สะท้อนภาพการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและอิรักของหนังสือพิมพ์ไทยในด้านต่างๆ ทั้งประเด็นข่าว วิธีการเล่าเรื่อง และแหล่งข่าว
2. ทำให้เข้าใจถึงการสร้างความหมายให้กับประเทศสหรัฐอเมริกาและ อิรักของหนังสือพิมพ์ไทยฉบับต่างๆว่ามีการสร้างความหมายผ่านการเล่าเรื่องอย่างไร
3. จะทำให้เห็นภาพของประเทศคู่สงครามที่สะท้อนผ่านสื่อมวลชนและเห็นแนวโน้มว่าสื่อมวลชนโน้มเอียงไปทางใด
4. ทำให้สื่อมวลชนไทยตระหนักว่ากระบวนการสื่อสารและถ่ายทอดข่าวสาร ได้ทำการถ่ายทอดชุดความหมายของความเป็นจริงลงไปด้วย ซึ่งจะนำไปสู่อุดมการณ์และความเชื่อของผู้รับสาร จึงต้องเพิ่มความรอบคอบและระมัดระวังในการเสนอข่าวให้มากขึ้น
5. เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้เกี่ยวกับการเล่าเรื่องของข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยที่มีต่อเหตุการณ์สงครามระหว่างประเทศ
6. ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่องต่อไปในอนาคต

นิยามศัพท์

การประกอบสร้างความจริง หมายถึง เนื้อหาหรือเรื่องราวที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ อาจเป็นการเลือกนำเสนอความจริงเพียงบางส่วน หรือนำเสนอเรื่องราวผ่านมุมมองและการเล่าเรื่องของผู้สื่อข่าว หรือการเลือกใช้ภาษาในการรายงานข่าว ซึ่งทั้งหมดประกอบกันเป็นเนื้อหาข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าสารนั้นเป็นความจริง

ชุดของความจริง หมายถึง ความหมายที่หนังสือพิมพ์ประกอบสร้างขึ้น โดยมุ่งหมายให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเป็นความจริง ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้จะศึกษาถึง ความจริงเกี่ยวกับสงคราม , ความจริงเกี่ยวกับประเทศสหรัฐอเมริกา , ความจริงเกี่ยวกับประเทศอิรัก และความจริงเกี่ยวกับประเทศไทยในด้านที่เกี่ยวข้องกับสงคราม

การเล่าเรื่อง หมายถึง การรายงานหรือบรรยายเหตุการณ์สังกรรมระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก โดยมีองค์ประกอบตามแบบของการเล่าเรื่องที่มีในบันเทิงคดี เช่น ภาพยนตร์ ละคร ฯลฯ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวจากผู้เล่าข่าวไปยังผู้รับสารผ่านภาษาเขียนในหน้าหนังสือพิมพ์ โดยงานวิจัยชิ้นนี้จะแบ่งองค์ประกอบของการเล่าเรื่องดังนี้

- **ตัวละคร** หมายถึง บุคคลที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของข่าวหนังสือพิมพ์หรือบุคคลที่ตกเป็นข่าว มีส่วนทำให้เรื่องราวดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง อาจมีบทบาทเป็นผู้กระทำ (Action) หรือผู้ถูกกระทำ (Passive)
- **ฉาก** หมายถึง สถานที่หรือเวลาที่รองรับการเกิดเหตุการณ์ที่ถูกนำเสนอในเนื้อหาของข่าว ซึ่งอาจบ่งบอกความหมายบางอย่างของเรื่องราว
- **บทพูด** หมายถึง คำพูดของตัวละครที่ปรากฏในข่าวซึ่งอาจมาจากการให้สัมภาษณ์ที่ผู้สื่อข่าวยกมาแทรกในเนื้อหาของข่าว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องเล่าหรือความคิดของตัวละครมากขึ้น
- **การกระทำ** หมายถึง อากัปกิริยาหรือการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของตัวละครที่เกิดขึ้นในข่าว

การสร้างความหมาย หมายถึง การใช้ภาษาในการกำหนดนิยาม อธิบาย หรือการนำเสนอเรื่องราวที่ให้ความหมายกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยในงานวิจัยชิ้นนี้จะศึกษาความหมายที่หนังสือพิมพ์ประกอบสร้างให้กับ บุคคล และประเทศคู่สงคราม โดยศึกษาจากการใช้ภาษาหรือถ้อยคำในการนำเสนอของหนังสือพิมพ์และแก่นของเรื่องที่สะท้อนผ่านการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์

สงคราม หมายถึง ความรุนแรงทางกายภาพอันก่อให้เกิดการเจ็บปวดหรือเสียชีวิต โดยเกิดจากการกระทำของกลุ่ม อันมีจุดเริ่มต้นมาจากความขัดแย้ง โดยงานวิจัยชิ้นนี้จะทำการศึกษาดังแต่ขั้นก่อนเกิดสงครามจนกระทั่งสงครามคลี่คลายลง ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 5 ระดับคือ 1. ขั้นได้แย่งก่อนเกิดความรุนแรง 2. ขั้นเตรียมการทางทหาร 3. ขั้นทำสงคราม 4. ขั้นหลังสงครามแต่ยังคงเงื่อนไขทางการทหาร 5. หลังสงครามแต่ยังคงมีการโต้แย้ง

ข่าวสงคราม หมายถึง การนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ อันเป็นข้อมูลข้อเท็จจริง ที่มีได้สอดแทรกความคิดเห็น มิใช่บทความ บทวิเคราะห์ การ์ตูนล้อเลียน ฯลฯ โดยเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความขัดแย้งและการทำสงคราม ซึ่งในภาษาอังกฤษนี้หมายถึงข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก

แหล่งข่าว หมายถึง ที่มาหรือต้นตอของข้อมูลที่ผู้สื่อข่าวนำมาเขียนเป็นรายงานข่าว อาจเป็น เอกสาร หรือ บุคคล ก็ได้ โดยแบ่งออกเป็น แหล่งข่าวในประเทศ และ แหล่งข่าวต่างประเทศ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและอิรัก ใช้แนวคิดและทฤษฎีดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีความขัดแย้ง
2. ทฤษฎีการเล่าเรื่อง
3. ทฤษฎีการสร้างความหมายทางสังคม
4. แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และการรายงานข่าว
5. แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งข่าว

ทฤษฎีความขัดแย้ง

ความขัดแย้งเป็นปรากฏการณ์ธรรมดาที่คนเราหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคล ระหว่างชุมชน ระหว่างประเทศ จนถึงระดับโลก เช่น ความขัดแย้งในการนับถือศาสนาจนกลายเป็นสงครามระหว่างประเทศ ความขัดแย้งเรื่องการขยายอุตสาหกรรมทางการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศโลกเสรีกับกลุ่มประเทศเผด็จการสังคมนิยม เป็นต้น (อภิญารัตน์มงคลมาส , 2538)

“ความขัดแย้ง” ยังมีอีกหลายคำที่เกี่ยวข้องหรือมีความใกล้เคียงกับความขัดแย้งด้วยเช่นกัน เช่น การแข่งขัน (competition), ความตึงเครียด (tension), วิกฤตการณ์ (crisis), ความรุนแรง (violence) และสงคราม (war) เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้ล้วนมีความขัดแย้งเป็นจุดเริ่มต้น ถ้าไม่มีความขัดแย้ง ก็จะไม่มีความรุนแรง และไม่มีสงคราม ความเกี่ยวข้องเหล่านี้เป็นไปในลักษณะกระบวนการของพฤติกรรม

ทฤษฎีความขัดแย้งนั้นเห็นว่า ภายในสังคมต้องมีความขัดแย้งเพราะแต่ละกลุ่มในสังคมต่างต้องการครอบครองผลประโยชน์และอำนาจ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอยู่จำกัด การที่ฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์มิใช่มาจากการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ตรงกันข้ามการได้ประโยชน์ของฝ่ายหนึ่งเกิดจากการสูญเสียประโยชน์ของอีกฝ่ายหนึ่ง

การสูญเสียประโยชน์และการได้ประโยชน์นั้น มิได้เกิดจากการขาดแคลนสถาบันทางกฎหมายที่ทำหน้าที่ควบคุมความขัดแย้งในสังคม หรือขาดกลไกอื่นๆแต่เป็นเพราะสถาบันเหล่านั้นกำเนิดขึ้นและดำรงอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่เอื้อและรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มที่มีอำนาจอยู่ในสังคม เช่น UN หรือ องค์การสหประชาชาติ ไม่สามารถระงับ การตัดสินใจทำสงคราม ของสหรัฐอเมริกา กับอิรักได้เพราะสหรัฐมีอำนาจและมีอิทธิพลมากใน UN แต่สามารถให้ UN ระดมเงินจากประเทศต่างๆในการช่วยฟื้นฟูประเทศอิรักหลังจากถูกอเมริกาทิ้งระเบิดได้

ปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมจึงมักมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ความขัดแย้งในเรื่องอำนาจ และผลประโยชน์ระหว่างผู้มีอำนาจด้วยกัน เช่นระหว่างกลุ่มผู้ปกครองและระหว่างผู้ใต้ปกครองด้วยกันเองกับความขัดแย้งในเรื่องการยอมรับในสถานภาพ เอกสิทธิ์ ค่านิยม ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม หรืออาจมองตามทฤษฎีความขัดแย้งที่เน้นถึงความขัดแย้งเป็นมูลฐานของปรากฏการณ์สังคมของ ราล์ฟ ดาห์เรนดอร์ฟ (Ralph Dahrendorf อ้างในอภิญา รัตนมงคลมาส , 2538) ที่เสนอว่า อำนาจเป็นตัวการหลักของความขัดแย้ง

งานวิจัยชิ้นนี้จะเอาแนวคิดของความขัดแย้งเกี่ยวกับสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับอิรัก และความขัดแย้งระหว่างประเทศอื่นๆที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบันเข้ามายกตัวอย่างผสม และอธิบายขยายความเพิ่มเติมเพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เราอาจจำแนกความขัดแย้งได้กว้างๆโดยอาศัยคำจำกัดความจากสารานุกรมสากลทางสังคมศาสตร์ (Informational Encyclopedia of Social Science) เป็นหลักได้ดังนี้

1. ความขัดแย้งภายใน (inner conflict) หรือความขัดแย้งกับตนเอง (self conflict) เป็นความขัดแย้งระหว่างตัวบุคคลกับค่านิยมในสังคมที่บุคคลนั้นสังกัดอยู่ เช่น ความเป็นตัวตนของเราไม่เข้ากับสภาพแวดล้อมรอบตัว เป็นต้น
2. ความขัดแย้งทางสังคม (social conflict) เป็นความขัดแย้งระหว่างบุคคลกับบุคคล ประเทศกับประเทศ กลุ่มประเทศกับกลุ่มประเทศ ประเด็นของการเกิดความขัดแย้งนั้นไม่ใช่เรื่องส่วนตัวแต่เป็นประเด็นสาธารณะที่เกี่ยวกับคนทั่วไป เช่น ประเด็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ศาสนา อำนาจทางทหาร อำนาจทางการเมือง เป็นต้น

ลักษณะของความขัดแย้งทางสังคมก็คือ ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในประเด็น สาธารณะที่เกิดขึ้น กลุ่มนั้นมีจำนวนมากว่าหนึ่งขึ้นไปและต่างอยู่ในฐานะจะเอาชนะกันเพื่อ ครอบครองสิ่งที่กลุ่มตั้งเป้าหมายไว้เกี่ยวกับประเด็นของความขัดแย้งเป้าหมายนั้นยากที่จะ ประนีประนอมกันได้ (Incompatible goals) นั่นคือเกิดสหสัมพันธ์ในทางนิเสธ (the negative correlation) ระหว่างการบรรลุเป้าหมายของกลุ่มคู่แข่งอันทำให้เกิดการต่อสู้อย่างเปิดเผยตามมา

ตามคำนิยาม เช่นนี้ ความขัดแย้งระหว่างประเทศจึงอยู่ในประเภทของความขัดแย้งทาง สังคม โดยความขัดแย้งทางสังคมนั้นยังได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ (Azar and Burton , 1986)

1. ความขัดแย้งทางสังคมอย่างเรื้อรัง (The Protracted Social Conflict) ได้แก่ ความ ขัดแย้งเกี่ยวกับการยอมรับเอกลักษณ์ (identity) , ความขัดแย้งเกี่ยวกับสถานภาพ (status) , ความ ขัดแย้งด้านค่านิยม (Value) เป็นต้น โดยเวทีของความขัดแย้งเหล่านี้บางกรณีจะเกิดอยู่ภายในรัฐ เช่นความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยเชื้อชาติต่างๆ , ความขัดแย้งระหว่างคนผิวดำกับคนผิวขาวใน แอฟริกาใต้ บางกรณีอาจลุกลามขยายออกเป็นความขัดแย้งระหว่างรัฐ เช่น ความขัดแย้งระหว่าง อิสราเอล กับปาเลสไตน์ อันมีจุดกำเนิดมาจากเรื่องของศาสนา ซึ่งในหลายกรณีอาจได้รับอิทธิพล หรือการแทรกแซงจากรัฐอื่นได้ ความขัดแย้งทางสังคมอย่างเรื้อรังนี้มีลักษณะยึดเชื้อแก้ไขได้ยาก เพราะเป็นเรื่องของการสร้างการยอมรับในความแตกต่างด้านต่างๆ อันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเป็นพิเศษ

2. ความขัดแย้งด้านอำนาจ (The Conflict of Power) เป็นความขัดแย้งอันเกิดจากการแย่งชิงเพื่อเข้าครอบครองสิ่งที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ ดินแดน ประชากร หรือความ ต้องการขยายอำนาจที่ตนมีอยู่ออกไปทำให้อำนาจของผู้อื่นลดลง เช่นการทำสงครามโค่นล้มอำนาจ ของประธานาธิบดี ชัคคัม ฮุสเซน ของอิรักโดยมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ความขัดแย้งทั้ง 2 ลักษณะนี้ อาจเกิดร่วมกันหรือต่อเนื่องกันหรืออาจเป็นเหตุของกันและกัน ในกรณีใดกรณีหนึ่งก็ได้ เช่น ความขัดแย้งด้านแนวทางการปกครองและพัฒนาประเทศอันเป็น ความขัดแย้งทางสังคมอาจนำไปสู่การต่อสู้ทางทหารเพื่อยึดอำนาจในการปกครองแล้วจะ ได้ใช้อำนาจควบคุมกลไกทางการปกครองดำเนินตามแนวทางที่ตนต้องการรวมทั้งบังคับให้ผู้แพ้อำนาจ และอุดมการณ์ของผู้ชนะได้

กระบวนการของความขัดแย้ง แบ่งออกเป็น 5 ระยะ เริ่มตั้งแต่ขั้นทะเลาะเบาะแว้ง จนกระทั่งสิ้นสุดความรุนแรง ซึ่งจะอธิบายตามแผนภาพ ดังต่อไปนี้

การโต้เถียง

ความขัดแย้ง	1. ขั้นโต้แย้ง เป็นขั้นก่อนความรุนแรง
	2. ขั้นก่อนเกิดความรุนแรง มีการเตรียมการทางทหาร
	3. ความรุนแรงเกิดขึ้น
	4. ขั้นหลังความขัดแย้ง ความรุนแรงยุติลงแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่
	5. ขั้นหลังความขัดแย้ง แต่การโต้เถียงยังคงมีอยู่

การยุติข้อโต้แย้ง

จากแผนภาพจะเห็นได้ว่า ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนที่รุนแรงที่สุด เป็นขั้นตอนสูงสุดของพัฒนาการความขัดแย้ง หรือก็คือการทำสงครามนั่นเอง มีการใช้กำลังทหารโจมตีซึ่งกันและกัน ซึ่งพัฒนาการดังกล่าวเปรียบเสมือนการเล่าเรื่องที่บันทึกลงคตินิยมนำมาใช้สร้างเป็น โครงเรื่องในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

ความขัดแย้งเป็นส่วนสำคัญในการศึกษา ทั้งนี้ก็เพราะเมื่อทำการศึกษาความขัดแย้งจะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น อีกทั้งโดยแท้จริงแล้วเรื่องเล่าคือการสานเรื่องราวบนความขัดแย้ง เช่นที่ Muller and William, 1985 (อ้างถึงใน ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน , 2539) ได้ให้คำอธิบายว่า “ โครงเรื่องคือการลำดับเหตุการณ์ หรือพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเหตุการณ์หรือพฤติกรรมนั้นจะมีการพัฒนาขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งต่างๆ”

ซึ่งการเล่าข่าว สงครามของหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ก็มีจุดเริ่มมาจากความขัดแย้งระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักที่เกิดขึ้นและพัฒนาขึ้นมาจนกลายเป็นสงครามระหว่างประเทศในที่สุด เช่นเดียวกับที่ ปริญญา เกื้อหนุน (2537) ที่ได้ให้ความเห็นว่า “ความขัดแย้งเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของโครงเรื่องที่สร้างปมปัญหา การหาหนทางแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งของตัวละครก็คือ ความเป็นปฏิปักษ์ต่อกันหรือความไม่ลงรอยในพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง”

Gustav Freytag นักวิเคราะห์ชาวเยอรมัน (อ้างถึงในฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน,2539) ได้เสนอโครงสร้างในการเล่าเรื่องรูปตัววี สำหรับบันเทิงคดี (fiction) ไว้ดังนี้ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมาเปรียบเทียบกับการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ว่ามีส่วนคล้ายคลึงกันหรือไม่อย่างไรต่อไป



จาก Diagram นี้อธิบายถึงโครงสร้างในการเล่าเรื่องไว้ว่า เรื่องเล่าเริ่มต้น (Exposition) จากความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลัก มีการพัฒนาเรื่องเล่าเป็นลำดับไปสู่จุดสุดยอด (climax) แล้วจบเรื่องราวภายหลังจากปมปัญหาความขัดแย้งได้รับการแก้ไข (Resolution)

ซึ่งโครงสร้างรูปตัววีนี้เป็นโครงสร้างมาตรฐานที่ปรากฏอย่างแพร่หลายในเรื่องเล่าหลายประเภท โดยเราเรียกสูตรของโครงเรื่องนี้ว่าเป็น โครงเรื่องแบบดั้งเดิมหรือ โครงเรื่องแบบคลาสสิก

นอกจากความขัดแย้งจะมีความสำคัญในการนำเสนอเรื่องบันเทิงคดีแล้ว ความขัดแย้งยังมีความสำคัญต่อการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนด้วย จะเห็นได้จากการเป็นองค์ประกอบของข่าวที่สำคัญ มีผู้คนที่ให้ความสนใจ และสื่อมวลชนนิยมนำมาเสนอบ่อยครั้ง

ดังที่ วีรพงษ์ พลนิกรกิจ (2545) ได้กล่าวว่า ความขัดแย้งนั้นเป็นคุณค่าของข่าวอีกประการหนึ่ง เพราะเมื่อมีคนไม่เห็นด้วย มีการต่อสู้หรือมีการโต้แย้ง คนจะสนใจเรื่องของความขัดแย้งดังกล่าว ความขัดแย้งอาจจะเป็นการต่อสู้ เสนอหน้าระหว่างคนกับคน ประเทศกับประเทศ หรือในรูปแบบอื่นๆ เช่นความขัดแย้งระหว่างประเทศหนึ่งกับอีกประเทศหนึ่ง ความขัดแย้งภายในพรรครัฐบาล ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายค้าน เป็นต้น

เหตุที่ต้องศึกษาถึงทฤษฎีความขัดแย้งในงานวิจัยครั้งนี้ก็เพื่อให้เข้าใจถึงบริบทความขัดแย้งระหว่างจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิมและพื้นฐานของกระบวนการที่ก่อให้เกิดสงคราม ซึ่งหมายถึงสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่สามารถอธิบายได้ และนำไปสู่กลวิธีการนำเสนอข่าวซึ่งเกี่ยวข้องกับการเล่าข่าวโดยการใช้ปมของความขัดแย้งเป็นจุดเริ่มเรื่องและมีพัฒนาการในการดำเนินเรื่องหรือสานเรื่องราวบนความขัดแย้งต่อไป ซึ่งจะไปอธิบายให้เข้าใจถึงการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ได้ในที่สุด

ทฤษฎีการเล่าเรื่อง

การเล่าเรื่องเป็นสื่อกลางในการบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และเป็นตัวช่วยในการสืบทอดวัฒนธรรม ของแต่ละชาติไปสู่คนรุ่นหลัง เนื่องจากเรื่องเล่าเป็นคำอธิบายความหมายและรายละเอียดผ่านภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษาท่าทาง ซึ่งมีผู้อธิบายความหมายและความสำคัญของการเล่าเรื่องไว้มากมาย

ทฤษฎีการเล่าเรื่องในทัศนะของ John Fiske ,1987 (อ้างถึงใน รวมพร ศรีสุมานันท์ , 2541) มองว่า มนุษย์เป็นนักเล่าเรื่อง การตัดสินใจและการสื่อสารของมนุษย์ขึ้นอยู่กับเหตุผลซึ่งแตกต่างกันออกไปตามสถานการณ์และรูปแบบการสื่อสาร สื่อเหตุผลที่ดี (Good Reason) จะถูกควบคุมโดยภูมิหลังของบุคคล วัฒนธรรม ลักษณะนิสัยและอิทธิพลของภาษา ความมีเหตุผลของเรื่องราวที่เล่าขึ้นอยู่กับธรรมชาติของผู้เล่าเรื่องที่ตระหนักถึงความน่าจะเป็น ความถูกต้องของเรื่องราว

ทฤษฎีนี้จึงเห็นว่าการสื่อสารของคนเราเป็นการเล่าเรื่องและการบรรยายแทบทั้งสิ้น โดยผู้เล่าเรื่องเป็นผู้ประพันธ์หรือผู้ร่วมประพันธ์เรื่องราวที่นำมาเล่า ผู้เล่าเรื่องจึงเป็นผู้สร้างสรรค์เรื่องราวขึ้นใหม่จากเรื่องเดิมที่มีอยู่มากกว่าจะอ่านไปตามบทอันเป็นการย้ำว่ามนุษย์เรามีส่วนร่วมเต็มที่ในการสร้างข่าวสาร

Adrian Tilley ,1991 (อ้างถึงในฉลองรัฐ ทิพย์พิมาน , 2539) กล่าวว่า การเล่าเรื่องเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ทางสังคม เด็กๆเรียนรู้การเล่าเรื่องผ่านหนังสือ โฆษณา การ์ตูน และบทเพลง ซึ่งทำให้รู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ รู้จักลำดับเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล รู้จักสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเริ่มต้นและจบลงของเรื่องเล่า และรู้จักคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า ซึ่งความเข้าใจเหล่านี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้หากปราศจากเรื่องเล่า

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2539) กล่าวว่า การเล่าเรื่อง (Narration) คือการเสนอประสบการณ์ของผู้เล่าในลักษณะของการกล่าวซ้ำและรักษาไว้ซึ่งถ้อยคำที่เป็นการกล่าวซ้ำในทางคติชนวิทยา นักวิชาการมักใช้คำว่าเรื่องเล่า (Narrative) มากกว่าจะใช้คำว่าวรรณกรรม (Literature) เพราะคำว่า Narrative มีความหมายที่รัดกุมกว่า การเล่าเรื่องคือวิธีการที่เปลี่ยนแปลงประสบการณ์เรื่องหนึ่งเป็นถ้อยคำ สรุปรประสบการณ์โดยนำเอาลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาเรียบเรียงเป็นถ้อยคำ

Lucaites & Condit ,1985 (อ้างถึงในจลลอรรัฐ ทิพย์พิมาน ,2539)ให้ความหมายของการเล่าเรื่องไว้ว่า “การเล่าเรื่องเป็นสื่อกลางในการช่วยให้นักศึกษาย่อยเรื่องยาวต่างๆ การเล่าเรื่องถูกนำมาใช้ในการอธิบายโดยไม่จำกัดรูปแบบและไม่จำกัดประเภทของสื่อ ไม่ว่าจะเป็นนวนิยายละคร โฆษณา การรายงานข่าว รวมทั้งการพูดคุยในชีวิตประจำวัน”

ซึ่ง Lucaites & Condit (อ้างถึงใน กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์) ยังได้เสนอวัตถุประสงค์ของการเล่าเรื่องไว้ดังนี้

1. เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดจินตนาการและความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น การเล่าเรื่องจาก นวนิยาย วรรณคดี โดยไม่มีการดัดแปลง เช่น การเหาะได้ของซูเปอร์แมน หรือม้าพูดได้ เป็นต้น
2. เพื่อทำหน้าที่ค้นหา เปิดเผยเรื่องจริง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข่าวสาร ให้ความเข้าใจร่วมกัน หรือเปิดเผยข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ไม่เคยมีใครรู้มาก่อน
3. เพื่อทำหน้าที่ในการโน้มน้าวใจ การเล่าเรื่องต้องเรียบเรียงถ้อยคำ มีรูปแบบและวิธีการเล่า เนื้อหาที่จะเล่าจะต้องสอดคล้องกับบริบทของศิลปะการพูดที่ไม่หยุดนิ่ง รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด ผู้ฟัง โอกาส และการเปลี่ยนแปลง

การเล่าเรื่องเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ทางสังคมและยังช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ในการดำรงชีวิตให้กับตนเองในการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อสรรพสิ่งในโลก ตามทฤษฎีการเล่าเรื่อง (The Narrative Theory) ของนักคิดหลายท่านได้บอกว่าการเล่าเรื่องเป็นการสื่อสารระหว่างมนุษย์ อันประกอบด้วยศิลปะการพูด การตีความ การประเมินคุณค่า การเล่าเรื่องนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อเชิญชวนให้ผู้ฟังสนใจและมีปฏิกิริยาโต้ตอบ การเล่าเรื่องจึงเป็นปฏิสัมพันธ์ เป็น

กิจกรรมที่มีรูปแบบ มีขั้นตอนการเล่า มีศิลปะในการแสดงออกของมนุษย์ มีการโน้มน้าวใจ และมีการแสดงร่วมอยู่ด้วย เพราะการเล่าเรื่องมีจุดมุ่งหมายเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อการบอกเล่า และเพื่อการโน้มน้าวใจ (Fisher, 1989 อ้างถึงใน กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์)

จะเห็นได้ว่าการเล่าเรื่องนั้นเกิดขึ้นมายาวนานแล้วและอยู่กับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนทั่วไปมาโดยตลอด จนกระทั่งมีผู้คนมาสนใจวิเคราะห์โครงสร้างของการเล่าเรื่องอย่างจริงจัง และให้ความสำคัญมากขึ้น มิใช่มีเพียงแต่การพูดคุย สนทนาในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่ได้เข้ามามีบทบาทในสื่อมวลชน ซึ่งถือได้ว่ามีอิทธิพลระดับหนึ่งและสามารถเข้าถึงผู้คนได้เป็นจำนวนมาก เราสามารถพบเห็นการเล่าเรื่องที่ปรากฏในสื่อมวลชนได้ทุกวัน การเล่าเรื่องที่ปรากฏในสื่อมวลชน จึงกลายเป็นที่สนใจของนักวิชาการ และนักทฤษฎีหลายแขนง

กระบวนการสื่อสารมวลชนนั้น ไม่อาจเกิดขึ้นได้หากปราศจากการเล่าที่เป็นขั้นตอนสำคัญ และมีความเกี่ยวข้องกับการรายงานข่าวเป็นอย่างมาก ซึ่งการเล่าเรื่องนั้นมนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว และสามารถใช้วิธีการนี้ได้ทั้งในภาษาพูดที่ใช้เสียงเป็นเครื่องปรุงแต่งเรื่องราว ภาษาเขียน อาทิ ข่าวนบนหน้าหนังสือพิมพ์ นวนิยาย แม้แต่การเขียนจดหมาย การเล่าเรื่องข้ามัน การเล่านิทาน หรือตำนาน ก็ล้วนแต่ใช้การเล่าเรื่องเป็นเครื่องมือทั้งสิ้น (อมรรัตน์ เรื่องสกุล, 2541)

เช่นเดียวกับที่ อรัญญา มิ่งเมือง (2535) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อมีสื่อมวลชนเกิดขึ้นในสังคม ผู้รายงานข่าวก็ได้นำเอาวิธีการเล่าเรื่องในลักษณะเดียวกับการเล่าเรื่องในนิทานปรัมปรามาใช้ในการรายงานข่าวทางสื่อมวลชน Elizabeth Bird & Robert Dardenne (1988) ซึ่งศึกษาวิธีการเสนอข่าวกล่าวว่า ผู้เล่าแต่ละคนจะตีความแก่นเรื่องแตกต่างกันออกไป ซึ่งวิธีการเล่าจะเปลี่ยนแปลงไปตามตัวบุคคล จึงพบว่าเรื่องที่แต่ละคนเล่าจะมีภาพลักษณ์ (image) ใหม่เกิดขึ้นโดยที่แก่นเรื่องยังคงเดิม

ยกตัวอย่างเช่น ในการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก ที่หนังสือพิมพ์บางฉบับ ตีความประเทศสหรัฐอเมริกาคือผู้รุกราน เหลิงอำนาจ ขาดความชอบธรรม ขณะที่หนังสือพิมพ์บางฉบับตีความประเทศสหรัฐอเมริกาคือผู้ปราบปรามการก่อการร้าย ให้หมดไป ทั้งๆที่เหตุการณ์หรือแก่นของเรื่องมีข้อเท็จจริงเพียงประการเดียวแต่การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์แตกต่างกันออกไปตามมุมมอง และความคิดเห็นของตน

การเล่านิทานปรัมปราจึงมิได้มีการสร้างเรื่องใหม่ขึ้นมาแต่เป็นการสร้างคำบรรยาย (narration) ขึ้นมาใหม่เท่านั้น ซึ่งลักษณะเช่นนี้ก็ปรากฏอยู่ในการเสนอข่าว เพราะโดยแท้จริงแล้วเรื่องราวที่เป็นข่าวจะมีแก่นเรื่องเหมือนกันแต่ผู้รายงานจะถ่ายทอดเรื่องราวนั้นๆออกมาในลักษณะที่แตกต่างกัน ความเข้าใจและความรู้สึกของผู้รายงานข่าวที่มีต่อเหตุการณ์นั้นไม่เหมือนกัน และอีกประการหนึ่งผู้รายงานข่าวมักมุ่งให้เรื่องนั้นแตกต่างไปจากเรื่องเดิมที่คนคุ้นเคยกันอยู่แล้ว จึงพยายามใช้วิธีการเสนอข่าวที่จะทำให้เรื่องราวนั้นเป็นเรื่องเร้าความรู้สึกของผู้รับ ข่าวจึงมีแก่นเรื่องเหมือนกันเพียงแต่นำมาเล่าเสียใหม่ให้แตกต่างไปจากเรื่องเดิมที่คนเคยรู้มาแล้ว

“ข่าว” จึงนับได้ว่าเป็นเรื่องเล่าอีกประเภทหนึ่ง ด้วยเหตุที่ข่าวได้ถูกผ่านการเขียนของผู้สื่อข่าว ผ่านการคัดเลือกจากบรรณาธิการข่าว ผ่านการตรวจแก้ไข จัดลำดับความสำคัญของประเด็นการนำเสนอ จนกลายเป็นข่าวที่ปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ในที่สุด

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการถ่ายทอดข่าวก็คือ ข้อเท็จจริง (Fact) ซึ่งในบางครั้งการเล่าเรื่องก็มักจะมีมายาคติ (Myth) ที่เกิดจากผู้เขียนข่าวแฝงอยู่ในการสื่อสารด้วย การรายงานข่าวในลักษณะที่เรียกว่าการเล่าข่าว ผ่านทางหนังสือพิมพ์ สิ่งที่น่ามาเล่าย่อมปะปนไปด้วยความหมายที่แฝงมากับมุมมอง ประสบการณ์ และมายาคติของผู้เล่า หรือผู้สื่อข่าว ซึ่งตรงกับที่ Jame Watson , 1998 ได้กล่าวถึงกรอบของการเล่าเรื่องไว้ว่า “ ผู้เล่าเรื่อง เป็นบุคคลแรกที่ได้รับข้อมูล จะเล่าเรื่องราวจากมุมมองของตนเองที่มีต่อเรื่องนั้นๆ ส่วนผู้ที่อยู่ห่างไกลจะรับข้อมูลนั้นจากเรื่องเล่าที่ถูกถ่ายทอดออกไป ซึ่งจะมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับศิลปะในการถ่ายทอดเรื่องราวของผู้เล่า ”

ซึ่งคุณค่าของข่าวนั้นมีความเป็นมาจากการเล่าเรื่องแทบทั้งสิ้น Dorton (1975) มีข้อคิดเห็นว่าความคิดที่เรามีต่อข่าวนั้นจะมีวิธีการแบบเดิมที่ใช้ในการเล่าเรื่อง โดยจะเห็นว่ารูปแบบของการรายงานข่าวมีแนวโน้มที่จะอยู่ในรูปของการบอกเล่าถึง ตัวละครหลัก ตัวละครรอง มีเหตุการณ์เชื่อมโยงกันทั้งตอนต้น ตอนกลาง และสรุปจบท้าย มีพระเอก มีผู้ร้าย รวมถึงการใช้รูปแบบการดำเนินเรื่องในความถนัดส่วนบุคคล (อมรรัตน์ เรื่องสกุล , 2541)

การเล่าเรื่องถือได้ว่าเป็นรูปแบบการเขียนข่าวอีกลักษณะหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน จากแต่ก่อนที่ผู้สื่อข่าวนิยมใช้ลีลาการเขียนแบบเล่าเรื่องในสารคดี ข่าวเชิงสารคดี หรือข่าวเชิงสืบสวนสอบสวน เท่านั้น แต่ปัจจุบันเราจะพบการเขียนข่าวแบบการเล่าเรื่องได้ตาม

หน้าหนังสือพิมพ์แทบทุกวัน ไม่ว่าจะเป็นข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง หรือแม้กระทั่งข่าวสงคราม

ดังนั้นหากการรายงานข่าวใช้ลีลาการเขียนที่ให้ความสำคัญที่ความเป็นเรื่องราว(story) ของเหตุการณ์ที่จะนำมาเล่ามากกว่าที่จะสนใจเฉพาะการเล่นประเด็นที่เป็นสาระสำคัญของเรื่อง ประกอบกับการใช้ลีลาภาษาที่เป็นภาพพจน์ เช่น โวหาร และสำนวนต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำมาใช้ตกแต่งเหตุการณ์ที่ผู้เขียนนำมาเล่าเป็นข่าว อันจะมีผลกระทบต่อจิตใจของผู้อ่าน รวมทั้งทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเหตุการณ์และเห็นภาพของเหตุการณ์ได้โดยง่าย ก็จะถือว่าข่าวก็คือการเล่าเรื่องในลักษณะหนึ่งซึ่งจะมีลีลาการนำเสนอคล้ายคลึงกับนวนิยายหรือเรื่องแต่ง (fiction) ซึ่ง อติศา วงศ์ลักษณะพันธ์ ,2542 เห็นว่า มีองค์ประกอบดังนี้

1. ตัวละคร (character) เป็นองค์ประกอบที่เน้นไปที่ตัวบุคคลที่ตกเป็นข่าว
2. ฉาก (setting) เป็นองค์ประกอบที่เน้นบรรยายถึงเวลาและสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์อย่างละเอียด
3. บทพูด (dialogue) เป็นองค์ประกอบที่เน้นไปที่คำพูดของตัวละคร ซึ่งต้องการที่จะถ่ายทอดประสบการณ์ของเรื่องที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับเหตุการณ์มากขึ้นการใช้บทพูดในการเขียนข่าวเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวละครได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น ทั้งในแง่ของบุคลิกลักษณะ พฤติกรรม รวมไปถึงความคิดของตัวละคร
4. การกระทำ (action) เป็นการกล่าวถึงการแสดงพฤติกรรมของตัวละคร องค์ประกอบนี้ผู้เขียนจะเน้นบรรยายโดยพยายามเลือกใช้คำที่สามารถทำให้ผู้อ่านได้เห็นถึงอากัปกริยาต่างๆ ของผู้แสดงได้ชัดเจน ซึ่งการแสดงพฤติกรรมของตัวละครเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้เหตุการณ์ปรากฏขึ้นและการแสดงพฤติกรรมของตัวละครจะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจถึงลักษณะของมนุษย์

ทางด้าน Rich ,1994 (อ้างถึงใน อติศา วงศ์ลักษณะพันธ์ , 2542) ได้กล่าวถึงลีลาการเขียนข่าวแบบเล่าเรื่องไว้ 2 รูปแบบคือ

1. ลีลาการเขียนแบบบรรยาย (Descriptive Writing Style) เป็นการเขียนที่ทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพของเหตุการณ์ที่นำมาเล่าได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม โดยจะเน้นการนำเสนอข้อมูลที่ให้รายละเอียด ซึ่งลีลาการเขียนแบบบรรยายจะบรรยายให้ทราบถึงตัวละคร ฉาก และเหตุการณ์ต่างๆของเรื่อง
2. ลีลาการเขียนแบบเล่าเรื่อง (Narrative Writing Style) เป็นการบอกให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเรื่องราวที่เป็นการกระทำ (Action) ของตัวละคร รวมถึงคำพูดและความรู้สึกต่างๆของตัวละคร ดังนั้นเนื้อเรื่อง (Body) ของข่าวจึงอาจถูกเรียกว่า Narrative การเขียนแบบเล่าเรื่องเป็นการประกอบเหตุการณ์ขึ้นใหม่และจะทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกเหมือนได้อยู่ร่วมกับเหตุการณ์ที่ตกเป็นข่าวนั้น การเขียนแบบเล่าเรื่องจะมีทั้งการใช้บทพูด (Dialogue) และการอธิบาย

การเล่าเรื่องนั้นไม่ว่าจะเป็นการเล่าเรื่องในนิทาน ละครโทรทัศน์ นวนิยาย หรือแม้กระทั่งข่าว ล้วนต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่จะสื่อความหมายไปยังผู้รับเพื่อมุ่งเน้นให้สารนั้นมีความสนุก น่าสนใจและชวนติดตาม ซึ่งองค์ประกอบเหล่านั้นก็ได้แก่ ตัวละคร ฉาก บทพูด ฯลฯ

Jane B. Wilson ,1979 (อ้างถึงในกุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์) กล่าวถึงขั้นตอนของการเล่าเรื่องว่า ต้องเลือกเรื่องให้เหมาะกับโอกาสที่จะเล่า ความยาว รูปแบบ อารมณ์ พล็อตเรื่อง ความสำคัญและจุดเด่นของเรื่อง รวมทั้งปัญหาที่ต้องแก้ไข มีการกำหนดตัวละคร ฉาก และบุคลิกลักษณะของตัวละคร

ในการศึกษาเรื่องเล่านั้นมักจะศึกษาตามองค์ประกอบต่างๆซึ่งไม่ว่าจะเป็นนิทาน บันเทิงคดี ภาพยนตร์ ฯลฯ มักมีองค์ประกอบร่วมกันบางส่วน เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร แนวคิด และฉาก เป็นต้น โดย อีราวดี ไตลังคะ (2545) ได้แบ่งองค์ประกอบของบันเทิงคดีดังกล่าวออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. โครงเรื่อง (Plot)

อริสโตเติลได้กล่าวถึงคำจำกัดความของโครงเรื่องว่าเป็นการจัดลำดับเหตุการณ์(the ordered arrangement of the incidents) เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดขององค์ประกอบเพราะเป็นสิ่งที่

ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านมากที่สุด เป็นสิ่งที่กระตุ้นความใคร่รู้ ความระทึกใจ ความตื่นเต้น ฯลฯ นอกจากนี้เรื่องที่ดีควรมีลักษณะที่เป็นเอกภาพ (Unity) คือมีตอนต้น ตอนกลางและตอนจบ

สิ่งสำคัญมากในโครงเรื่องคือ ความขัดแย้ง ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการผูกปมที่จะนำไปสู่จุดสุดยอด ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเรื่องอาจเป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม ระหว่างประเทศกับประเทศซึ่งเป็นการขัดแย้งภายนอก หรืออาจเป็นความขัดแย้งภายในจิตใจของตัวละครเองก็ได้

การเขียนข่าวแบบเล่าเรื่องจะมีโครงเรื่อง (Plot) พื้นฐานซึ่งประกอบด้วย ส่วนเริ่มเรื่อง (Beginning) ตอนกลางของเรื่องหรือส่วนพัฒนาเนื้อเรื่อง (Middle) และจุดสูงสุดของเรื่อง (Climax) ทั้งนี้ Rich ย้ำว่า การเขียนแบบเล่าเรื่องไม่ใช่เรื่องที่แต่งขึ้นเหมือนนวนิยาย (fiction) การเขียนในลีลาดังกล่าวยังถือว่าเป็นข่าวได้เนื่องจากการเขียนแบบเล่าเรื่องยังคงยึดมั่นกับข้อเท็จจริง (fact) ถึงแม้ว่าจะให้อรรถรสเหมือนนวนิยาย (novel)

ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Jame Watson (1998) ที่มองว่า การรายงานข่าวถึงแม้จะเป็นการรายงานข่าวแบบเล่าเรื่องก็ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการให้ข้อมูลที่เป็ความจริงและชัดเจน “ข่าว” จึงเป็นการรายงานข้อเท็จจริงไม่ใช่เรื่องที่แต่งขึ้นเอง

2.กลวิธีการเล่าเรื่องหรือการนำเสนอเรื่อง

Justin Lewis (อ้างใน Jame Watson ,1998) กล่าวว่า ถ้าหากเราศึกษาในรายละเอียดของการเล่าเรื่องจะพบว่า ข่าวแตกต่างจากเรื่องเล่าอื่นตรงที่ส่วนที่สำคัญที่สุดจะถูกนำมาเสนอในความนำ หรือตอนต้นของเรื่องแต่ในเรื่องเล่าประเภทอื่นส่วนที่สำคัญที่สุดจะอยู่ในส่วนสรุปหรือตอนจบของเรื่อง

ในการเล่าเรื่องทั่วไปต้องมีการนำเสนอเรื่องซึ่งมักเป็นการผสมผสานระหว่างการสรุปหรือเล่าย่อ การพรรณนา การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร และการเสนอบทสนทนาของตัวละคร ซึ่งการที่จะนำเสนอเรื่องอย่างไรนั้นอยู่ที่ลักษณะและมุมมองของผู้เล่าเรื่องด้วย

มุมมอง (point of view) คือ การเล่าเรื่องจากสายตาหรือทัศนยะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้หมายถึง ผู้สื่อข่าว ที่มีหน้าที่สังเกตและถ่ายทอดเรื่องราวผ่านหนังสือพิมพ์ไปสู่ประชาชน โดยมุมมองแบ่งออกเป็น 3 แบบคือ

- มุมมองแบบผู้ประพันธ์ (authorial narrator) หรืออาจเรียกว่าผู้เล่าเรื่องที่เป็นผู้รู้รอบ (omniscient) เป็นผู้เล่าเรื่องที่ไม่ใช่ตัวละครแต่เรียกตัวเองโดยใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 มักแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ตัวละคร รู้อดีต รู้ปัจจุบันและรู้อนาคตของตัวละครทุกตัว
- มุมมองแบบรับรู้จำกัด (limited) เป็นผู้เล่าที่เล่าความคิด ความรู้สึก ความเป็นไปของตัวละครเพียงตัวเดียว หรือ ปล่อยให้ข้อมูลเพียงด้านเดียวจากทัศนยะของผู้เล่า
- มุมมองแบบไม่แสดงทัศนยะของตน (impersonal narrator) หรือแบบวัตถุวิสัย (objectivity) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าแบบตาของกล้อง (camera eye) เรื่องที่ใช้มุมมองแบบนี้คล้ายกับว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเองโดยไม่มีผู้เล่า คล้ายเรากำลังดูภาพยนตร์ เพราะผู้เล่าบรรยายเฉพาะลักษณะภายนอก เหตุการณ์หรือบทสนทนา โดยที่ไม่เข้าไปแทรกแซงในความคิดของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านต้องตีความเอาเองจากการกระทำของตัวละคร

กลวิธีการนำเสนอเรื่องขึ้นอยู่กับลักษณะมุมมองของผู้เล่าเรื่องดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งถ้าหากใช้มุมมองแบบแรก คือมุมมองแบบผู้ประพันธ์หรือผู้รู้รอบนั้น การเล่าเรื่องมักจะใช้การสรุปย่อ เล่าประวัติความเป็นมาของเรื่อง รายงานให้ผู้อ่านทราบเรื่องราวทั้งหมดเพื่อความรวดเร็วในการเล่าเรื่อง แต่ถ้าหากผู้เล่าเรื่องใช้มุมมองแบบไม่แสดงทัศนยะของตน การนำเสนอจะแตกต่างออกไปคือไม่เล่าย่อความเป็นมา แต่จะเป็นการบรรยายลักษณะภายนอกของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเสมือนเป็นตาของกล้อง อาจยกคำพูดของตัวละครมาเสนอโดยตรง (direct quotation)

Beverley . J . Pitts และคณะ (อังโนดิสา วงศ์ลักษณะพันธ์ ,2542) กล่าวว่า รูปแบบการเล่าเรื่อง (Narrative) ที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบันคือ การใช้วิธีการดำเนินเรื่องตามลำดับเวลาหรือเหตุการณ์ซึ่งในส่วนของความนำ(lead) จะเป็นการเกริ่นนำเรื่อง (subject) , ตัวละคร (character) และจุดเน้นสำคัญของเรื่อง นอกจากนี้การเล่าเรื่องอาจจะมีการบรรยายให้ทราบถึงภูมิหลังของข่าว การดำเนินเรื่องตามรูปแบบของการเล่าเรื่องจะเน้นความต่อเนื่องของลำดับเหตุการณ์เป็นสำคัญ

3.ตัวละคร (Character)

ตัวละครเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของการเล่าเรื่อง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะทำให้เรื่องเล่านั้นมีชีวิต จิตใจ มีอารมณ์ ความรู้สึก นักทฤษฎีวรรณกรรมบางคนในยุคแรกก็เห็นว่าตัวละครเป็นเพียงส่วนประกอบส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญน้อยกว่าตัวเนื้อเรื่อง แต่ในระยะหลังมีการให้ความสำคัญกับตัวละครมากขึ้นทำให้นักเขียนหันมาถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกและความขัดแย้งของตัวละครเป็นการใหญ่

อมรรัตน์ เรื่องสกุล (2541) กล่าวว่า สิ่งสำคัญสำหรับการเล่าเรื่องอย่างหนึ่งก็คือ ตัวละคร ซึ่งทำหน้าที่เหมือนเป็นตัวขับเคลื่อนให้เรื่องราวต่างๆดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง ตัวละครไม่ใช่จะปรากฏเพียงในนิทานเท่านั้น ในข่าวก็เช่นเดียวกัน และนอกจากตัวละครจะเป็นองค์ประกอบในการเล่าเรื่องแล้วยังมี ฉาก หรือสถานที่ ที่มีบทบาทสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันในการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งที่กำหนดบทบาทของตัวละครให้ดำเนินไปตามท้องเรื่อง และเป็นตัวอธิบายความหมายบางอย่างออกมา

เช่นเดียวกับที่ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมานกล่าวว่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการเล่าเรื่องทุกชนิด โดย Laurence Perrine (1978) ให้ความหมายของตัวละครไว้ว่า“คือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องราวในเรื่องเล่า นอกจากนี้ยังหมายถึงบุคลิก ลักษณะของตัวละครไม่ว่าจะเป็นรูปร่างหน้าตา หรืออุปนิสัยของตัวละครด้วย”

สำหรับการเล่าเรื่องในข่าว บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่นำมาเสนอ ก็คือผู้ตกเป็นข่าว ทั้งนี้ตัวละครสามารถจำแนกออกตามความสำคัญของบทบาทได้ 2 ประเภท คือตัวละครสำคัญ (main or principle character) ซึ่งเป็นตัวละครที่เกี่ยวข้องกับโครงเรื่องมากที่สุด และตัวละครรอง (minor or subordinate character) เป็นตัวประกอบที่ช่วยในการดำเนินเรื่อง (อติสาวงศ์ลักษณะพันธ์ ,2542)

นอกจากนี้คุณสมบัติของตัวละครยังเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มักได้รับการนำมาวิเคราะห์ถึงอยู่เสมอ ซึ่งเราสามารถจำแนกตัวละคร โดยแบ่งตามคุณสมบัติของตัวละครได้เป็น 2 ชนิด คือตัวละครผู้กระทำ (Active) และตัวละครผู้ถูกกระทำ (Passive)

- ตัวละครผู้กระทำ คือ ตัวละครที่มีลักษณะเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ ไม่ถูกคุกคามหรือครอบงำจากผู้อื่นได้โดยง่าย ส่วนใหญ่มีเป้าหมายและมีการตัดสินใจเป็นของตนเอง ตัวละครชนิดนี้โดยมากจะเป็นตัวละครที่มีการศึกษาคดี
- ตัวละครผู้ถูกกระทำ คือ ตัวละครที่มีลักษณะอ่อนแอ ต้องพึ่งพาผู้อื่นหรือต้องอยู่ภายใต้การดูแลหรือควบคุมของตัวละครอื่น ตัวละครผู้ถูกกระทำส่วนใหญ่มักเป็นผู้ด้อยการศึกษา มีฐานะที่ต่ำต้อย

4. ฉาก (Setting)

สำหรับฉากนั้นก็นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของเรื่องเล่า เนื่องจากเรื่องเล่าคือการถ่ายทอดเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกัน และเหตุการณ์ต่างๆจะเกิดขึ้นโดยปราศจากสถานที่ไม่ได้ ดังนั้นฉากจึงเป็นที่รองรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด นอกจากนี้ฉากยังมีความสำคัญในแง่ที่สามารถบ่งบอกความหมายบางอย่างของเรื่อง มีอิทธิพลต่อความคิดหรือการกระทำของตัวละครได้อีกด้วย (ปรินญา เกื้อหนุน ,2537) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีบทบาทต่อเรื่องเล่าทั้งสิ้น

ตัวละครที่แสดงบทบาทย่อมมีตัวตนอยู่ในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเสมอ และในสถานที่และเวลานั้นๆย่อมมีรายละเอียดของชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมปรากฏด้วยสถานที่และเวลารวมทั้งสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมนั้นรวมเรียกว่า ฉาก (setting)

Griffith , 1994 (อ้างถึงใน อีรวาดิ ไตลังคะ ,2545) ได้แบ่งฉากออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ฉากที่มีลักษณะทางกายภาพเป็นธรรมชาติ สถานที่ การตกแต่ง บรรยากาศที่เกิดจากประสาทสัมผัส เช่น เสียง กลิ่น ภาพ
2. ฉากที่เป็นเวลา มี 2 แบบ คือ แบบช่วงเวลา เช่น ฤดูกาล ช่วงเวลาในวัน ช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ และแบบระยะเวลา เช่นเรื่องที่เกิดขึ้นในหนึ่งชั่วโมง หนึ่งวัน หนึ่งปี สามสิบปี ฯลฯ
3. ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว ค่านิยมระบบการเมือง ชนชั้น เพศ เชื้อชาติ ฯลฯ

5. แนวคิดหรือแก่นเรื่อง (Theme)

แนวคิด หมายถึง ความคิดที่นำเสนอในเรื่อง ซึ่งสรุปจากสถานการณ์เฉพาะของโลก ออกมาเป็นความเข้าใจทั่วไป ทำให้ผู้อ่านคนพบความหมายของเรื่องได้ ส่วนแก่นของเรื่องนั้น หมายถึง ความคิดรวบยอดที่ผู้เขียนสร้างขึ้น เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางของการเล่าเรื่อง เป็นส่วนที่สำคัญในการสื่อความหมายของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน

เพลินตา ,2534 (อ้างถึงใน อติสา วงศ์ลักษณ์พันธ์ ,2542) กล่าวว่า แก่นเรื่อง คือ ความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องนั้น และความคิดเห็นดังกล่าวก็คือ ความหมายที่ผู้เขียนประสงค์จะสื่อไปยังผู้อ่าน ทั้งนี้แก่นเรื่องไม่ได้ดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยว แต่จะมีความสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆของเรื่องด้วย ไม่ว่าจะเป็นตัวละคร โครงเรื่อง ฉาก มุมมอง และวิธีการเขียน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่องข้างต้น ผู้วิจัยจะได้นำไปใช้วิเคราะห์การนำเสนอเนื้อหาของข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักที่ปรากฏอยู่บนหน้าหนังสือพิมพ์ทั้งในเชิงประชานิยมและเชิงคุณภาพต่อไป

ซึ่งแนวคิดของการเล่าเรื่องนั้นได้มีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดของการสร้างความหมาย โดยความหมายจะปรากฏให้เห็นในเรื่องเล่าที่สื่อออกไปจากการรายงานข่าว ทำให้นำไปสู่การศึกษาทฤษฎีการสร้างความหมายทางสังคมด้วย

ทฤษฎีการสร้างความหมายทางสังคม

แนวคิดของการสร้างความหมายทางสังคม หรือการสร้างความเป็นจริงทางสังคม(Social Construction of Reality) เชื่อว่า มนุษย์ไม่สามารถรับรู้ความเป็นจริงภายนอกได้โดยตรง แต่ต้องกระทำผ่าน “ตัวกลาง” คือ ประสาทสัมผัสและกระบวนการรับรู้ทางจิตของมนุษย์ ซึ่งถูกหล่อหลอมโดยกระบวนการทางสังคมมาก่อนแล้ว ดังนั้นสิ่งที่มนุษย์เชื่อว่าความจริงทางสังคมจึงล้วนแต่เป็นโลกที่ถูกสร้างและถูกตีความมาแล้วในระดับหนึ่งทั้งสิ้น (สุวรรณณี กัลยาณสันต์ ,2536)

กาญจนา แก้วเทพ (2541) ได้อธิบายถึงการสร้างความหมายทางสังคม (Social Construction of Meaning) ไว้ว่า สิ่งที่เรียกว่า “ความเป็นจริง” (reality) นั้นมิใช่สิ่งที่มีอยู่แล้ว

แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น (construct) เราจึงอธิบายได้ว่าในด้านสื่อมวลชนสิ่งที่เรียกว่า “ข่าว” นั้นไม่ใช่การรายงานความเป็นจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หากแต่เป็นการ “สร้าง” ความเป็นจริงจากเหตุการณ์นั้นขึ้นมา ขณะที่ตัวเหตุการณ์เองมีหลายมิติ ก็แล้วแต่นักข่าวแต่ละคนจะหยิบยกเอาเหตุการณ์นั้นมาสร้างเป็นข่าวอย่างไร ซึ่งในยุคปัจจุบันนี้สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความหมายทางสังคมขึ้นมาแวดล้อมบุคคล

เช่นเดียวกับ Gaye Tuchman, 1978 (อ้างถึงในอรุณญา มิ่งเมือง, 2535) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “ข่าว” คือ ความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้นเพราะนักข่าวหรือผู้รายงานข่าวสร้างความหมายให้กับเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคมลักษณะที่เรื่องใดน่าจะเป็นข่าวและให้ข่าวปรากฏออกมาสู่สังคมใน รูปใด ลักษณะใด

นอกจากนี้ กาญจนา แก้วเทพ (2541) ยังได้แบ่งการอธิบายแนวคิดเรื่องการสร้างความหมายทางสังคมให้แก่ความเป็นจริงออกเป็น 3 ทักษะดังนี้

1. การอธิบายของภาษาศาสตร์ (linguistic)

นักภาษาศาสตร์ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของภาษากับความเป็นจริงว่าภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างแนวคิด (concept) เกี่ยวกับความเป็นจริงเพราะเราใช้ภาษาในการเรียกความเป็นจริงต่างๆ ซึ่งการใช้ภาษาที่แตกต่างกันอาจทำให้คนมีประสบการณ์และความเป็นจริงแตกต่างกัน ดังนั้นภาษาจึงทำหน้าที่เป็นกุญแจไขประตูไปสู่ความเป็นจริง

ภาษาต่างๆที่เราใช้กันในชีวิตประจำวันล้วนเกิดมาจากสื่อมวลชนดังนั้นสื่อมวลชนจึงเป็นตัวสร้างความหมายของโลกทางสังคมโดยผ่านกลไกทางภาษา

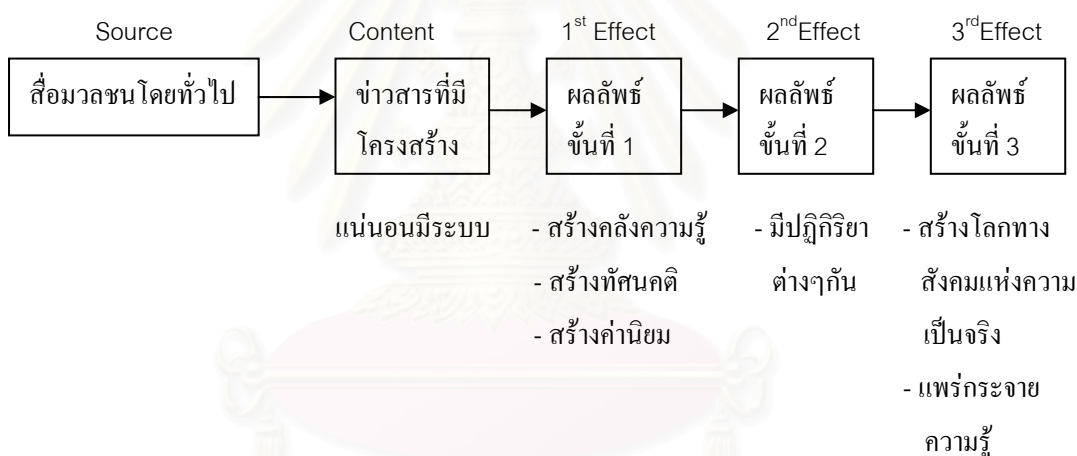
2. การอธิบายของทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม

คนเรามี “คลังแห่งความรู้ทางสังคม” (Stock of Social Knowledge) ทำให้เราสามารถทำสิ่งที่เกิดในชีวิตประจำวันได้อย่างอัตโนมัติ และสามารถสร้างความหมายให้กับสิ่งรอบตัวได้ ซึ่งคลังความรู้ดังกล่าวทำให้เราสามารถจัดระบบทุกอย่างในโลกและช่วยตีความประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับเราด้วย โดยจะเก็บสิ่งที่จัดระบบ จัดหมวดหมู่แล้วอยู่ในรูปของภาษา และการเรียนรู้ระหว่าง

ภาษากับความเป็นจริงจะเกิดในลักษณะเชื่อมโยงกัน (Correspondence) ซึ่งทุกวันนี้เราจะพบการประยุกต์ใช้ภาษาและคลังความรู้ในวงการสื่อสารมวลชนตลอดเวลา

3. การอธิบายแบบทฤษฎีสื่อมวลชน

แนวคิดเรื่องการสร้างความหมายทางสังคมได้อธิบายด้านสื่อมวลชนว่า การสร้างความหมายเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นในระยะยาวอย่างหนึ่ง ทุกครั้งที่สื่อมวลชนเผยแพร่ผลงานของตนก็จะสร้างผลกระทบได้ในหลายๆระลอก หลายระยะ ทั้งระยะสั้นและระยะกลางและระยะยาว ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการค่อยๆสั่งสมและตกตะกอนข้อมูลข่าวสารที่ละน้อยจะทำให้กลายเป็นผลึกทางวัฒนธรรมของคนและกลายเป็นโลกแห่งความเป็นจริงในที่สุด ดังภาพที่จะแสดงต่อไปนี้



ผลจากการวิเคราะห์การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ มักจะพบว่าเนื้อหาที่ถูกใช้สร้างคลังแห่งความรู้ของคนในสังคมมักจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เริ่มตั้งแต่เรื่องที่น่ามาเสนอมักจะเป็นเรื่องเดียวกัน ใช้แหล่งข่าวเดียวกัน เนื้อหาที่รายงานข่าวก็คล้ายๆกัน รวมทั้งวิธีการให้ข้อสรุปก็ยังคล้ายคลึงกันอีกด้วย ลักษณะเช่นนี้ทำให้เกิดแบบแผนที่เป็นไปในทางเดียวกันหมด ที่เรียกว่ามีอคติเชิงโครงสร้าง (structural bias)

ซึ่งปัจจัยที่ทำให้การสร้างคลังแห่งความรู้มีอคติเชิงโครงสร้างมีอยู่หลายประการ เช่น องค์กรสื่อที่มีแบบแผนการทำงานคล้ายกัน การฝึกฝนทางวิชาชีพที่สื่อมวลชนได้รับการฝึกฝนทักษะมาจากสถาบันเดียวกัน การยึดถือค่านิยมกรอบความคิดรูปแบบเดียวกัน เป็นต้น ทำให้ผลงานที่ได้มีลักษณะไม่แตกต่างกันมากนัก

การรับรู้ความเป็นจริงโดยผ่านสื่อมวลชนนั้น สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงให้เราเกิดประสบการณ์ทางอ้อมกับสรรพสิ่งและปรากฏการณ์ต่างๆในโลกแห่งความเป็นจริง โดยที่สื่อมวลชนไม่ได้ทำให้เรามีคลังความรู้เกี่ยวกับโลกทางสังคมเพิ่มขึ้นแต่สื่อมวลชนคือตัวที่สร้างให้เราได้รับรู้โลกแห่งความเป็นจริงนั้นและสิ่งซึ่งสะท้อนผ่านสื่อมวลชนเป็นเพียงตัวแทนของโลกแห่งความเป็นจริงเท่านั้น (ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ , 2530)

อย่างไรก็ตามสื่อมวลชนเป็นองค์ประกอบที่กำหนดสัญญาโดยไม่ได้เป็นเพียงตัวกลางในการส่งผ่านหรือถ่ายทอดความเป็นจริงจากแหล่งข้อมูลไปยังผู้รับสารโดยตรงเท่านั้น แต่มีบทบาทในการนิยามและให้สัญญาเกี่ยวกับความเป็นจริงต่างๆทางสังคมซึ่งกระบวนการนี้เกี่ยวกับการเลือกความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งมาเสนอ โดยสร้างให้ดูเหมือนเป็นความหมายเดียวที่เป็นไปได้ (สายทิพย์ สุคติพันธ์ ,2531)

Ferdinand de Saussure นักภาษาศาสตร์ได้ให้คำอธิบายความหมายของสัญญาว่าเป็นสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นเครื่องหมายของคนกลุ่มหนึ่งที่ตกลงใช้ร่วมกัน เรียกว่าระบบสัญญา โดยได้แบ่งสัญญลักษณ์ออกเป็น 2 องค์ประกอบคือ ตัวหมาย (Signifier) ซึ่งในที่นี้หมายถึงตัวอักษรหรือตัวหนังสือ และตัวหมายถึง(Signified) ซึ่งก็คือแนวคิด (Concept) เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของคำกับความเป็นจริงทางภววิสัย ซึ่งเรียกว่า “กระบวนการสร้างความหมาย” (Signification) (ศิริชัย ศิริกาเย และกาญจนาแก้วเทพ ,2541)

นอกจากสัญญาในรูปแบบของภาษาจะทำหน้าที่ในการอธิบายหรือบอกกล่าวเรื่องราวในข่าวแล้ว สัญญายังมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างสีสันให้กับเนื้อหาข่าว โดยการพยายามเข้าไปสร้างความหมายของผู้เล่าที่ต้องการให้เรื่องราวที่นำมาเสนอมีรสชาติ สามารถเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้เกิดความสนใจได้ ซึ่งลีลาการใช้ภาษาในข่าวของหนังสือพิมพ์ปัจจุบันมีการใช้สำนวนโวหารที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาในวรรณกรรมมากขึ้น (อติศา วงศ์ลักษณ์พันธ์ ,2542)

ข่าวที่ปรากฏแก่สาธารณชนจึงมิใช่เฉพาะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์เท่านั้นแต่เป็นความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์โดยผ่านกระบวนการสร้างความหมายของผู้รายงานข่าวมาแล้ว ดังนั้นสื่อมวลชนจึงเป็นผู้กำหนดกรอบให้คนเรารับรู้เหตุการณ์ในสังคม

นอกจากนี้ อร์ญญา มิ่งเมือง (2535) ยังได้แบ่งการสร้างความเป็นจริงของข่าวด้านสังคมวิทยาไว้ 2 แนวคิดคือ

1. แนวคิดของสังคมวิทยาแบบประเพณีดั้งเดิม (Tradition Sociologies)

แนวคิดนี้เห็นว่า “ข่าว” เป็นผลผลิตของกระบวนการประกิด เพราะโครงสร้างสังคมกำหนดบรรทัดฐานและทัศนคติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อคนในสังคมและบรรทัดฐานของงานอาชีพโดยกล่อมเกลาผู้ทำข่าวให้แสวงหา เลือกรสร และเผยแพร่ เรื่องราวที่คิดว่าน่าสนใจและสำคัญ โดยโครงสร้างทางสังคมเป็นตัวกำหนดความหมายของข่าว หากโครงสร้างของสังคมและสถาบันต่างๆ ของสังคมเปลี่ยนแปลงความหมายของข่าวก็จะเปลี่ยนแปลงตาม ข่าวจึงเปรียบเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนสังคม

2. แนวคิดของสังคมวิทยาเชิงอธิบายความหมาย (Interpretive Sociologies)

แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมของผู้ทำข่าวและองค์กรข่าวมากกว่าบรรทัดฐานของสังคม กล่าวคือ บรรทัดฐานของสังคมไม่ได้เป็นตัวกำหนดความหมายของข่าว คุณค่าของข่าวเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยผู้ทำข่าวจะเป็นผู้กำหนดความหมายของข่าวและลักษณะของเหตุการณ์ว่าจะให้ปรากฏออกมาในรูปใด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นเพียงวัตถุดิบของข่าวและได้ถูกนำมาผ่านการอธิบายความหมายและกำหนดความหมายหลายขั้นตอน ดังนั้นข่าวจึงไม่ได้สะท้อนสังคมแต่ทำให้คนเราได้รับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน

เมื่อกล่าวถึงการสร้างความหมายทางสังคม สิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้จะนำเอาแนวคิดนี้แทรกลงไป ในทฤษฎีการสร้างความหมายทางสังคม เพราะเห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน

การใช้ภาษามีส่วนสำคัญในการกำหนดความหมายทางสังคมได้ซึ่ง อวยพร พาณิช และคณะ (2544) ได้แบ่งแนวคิดเกี่ยวกับภาษาด้านนิเทศศาสตร์ออกเป็น 2 แนวคิดคือ

1. แนวคิดเชิงโครงสร้างนิยม (Structure)

เน้นที่โครงสร้างของไวยากรณ์และโครงสร้างของระบบสัญลักษณ์ทั้งหมด ซึ่งเป็นกรอบจำกัดความคิดของมนุษย์ โดย Saussure และ Levi-Strauss นักวิชาการแนวโครงสร้างนิยม มีความเห็นว่า “ภาษา” เป็นกรอบใหญ่ที่เข้ามากำหนดวิธีคิดของสมาชิกในสังคม

ภาษาในความหมายที่แคบ คือ ภาษาพูด และภาษาเขียน ส่วนในความหมายที่กว้างออกไป คือ ระบบสัญลักษณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษาท่าทาง ดนตรี เครื่องแต่งกาย ตลอดจนภาษาทางนิเทศศาสตร์รูปแบบต่างๆที่เสนอผ่านสื่อ เช่น ภาษาข่าว ภาพยนตร์ ละคร โฆษณา เป็นต้น โครงสร้างนิยมมองผลผลิตทางด้านภาษาในรูปแบบต่างๆว่า เป็นบันทึกทางสังคมที่ถ่ายทอดประวัติ ความคิด และความเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้นๆเอาไว้

2. แนวคิดเชิงวัฒนธรรมนิยม (Culturalism)

เน้นที่การกระทำของมนุษย์ ซึ่งมีความสามารถในการสร้างสรรค์นอกเหนือจากกรอบโครงสร้างที่เป็นข้อจำกัดมากกว่าการเน้นที่ตัวโครงสร้างหรือไวยากรณ์ของภาษา

Stuart Hall นักวิชาการในกลุ่มวัฒนธรรมนิยม มองว่า การที่มนุษย์จะนำภาษาหรือระบบสัญลักษณ์ที่มีอยู่มาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆจะต้องเข้าใจโครงสร้างของภาษาที่มีอยู่เดิมแล้วทำการแหวกกฎเกณฑ์เพื่อนำไปสู่สิ่งใหม่หรือทำการผสมผสานหรือประยุกต์กฎเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วให้สามารถนำเสนอแนวคิดใหม่ๆได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าฝ่ายโครงสร้างนิยมเป็นกลุ่มที่สนใจและให้ความสำคัญกับรูปแบบหรือไวยากรณ์ของโครงสร้างภาษา ในขณะที่ฝ่ายวัฒนธรรมนิยมเป็นกลุ่มที่เน้นให้ความสำคัญในเรื่องของการสร้างสรรค์เรื่องราวโดยตัวมนุษย์ คือให้ความสนใจในเรื่องของเนื้อหาสาระเมื่อนำเอาแนวความคิดทั้งสองมาพิจารณาร่วมกันในเรื่องภาษาในกระบวนการสื่อสาร เราจึงสรุปได้ว่า ภาษานั้นเป็นบันทึกความคิดและอารมณ์ของสังคมและปัจเจกชนไปพร้อมๆกัน

นอกจากนี้ อวยพร พาณิชและคณะ (2544) ยังได้กล่าวถึงหน้าที่ของสถาบันสื่อมวลชน ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการผลิตและถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยม ศิลปวัฒนธรรมของสังคม ว่ามีหน้าที่ที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. การค้นหาความจริง
2. การบอกเล่าความจริง

สื่อมวลชนจะนำเสนอความจริง (truth) ได้โดยผ่านทาง “ภาษา” ในกระบวนการสื่อสาร ซึ่ง คำว่าความจริงในที่นี้มีได้หมายความว่าเพียงข่าวสารข้อมูลที่เป็นจริงเท่านั้นแต่หมายถึง ความจริงที่เป็นสัจธรรมอันเป็นแก่นของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือแก่นของความคิดตลอดจนแก่นของชีวิตและ อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ ซึ่งมีวิธีการแสวงหาและนำเสนอหลายวิธีแตกต่างกันออกไปตามแบบแผนของภาษาทางนิเทศศาสตร์ โดยเราสามารถประมวลวิธีคิดในการค้นหาและบอกเล่าความจริง ได้เป็น 3 แบบดังต่อไปนี้

1. วิธีคิดแบบเหตุผลนิยม ซึ่งใช้ตรรกะหรือหลักเหตุผลในการนำเสนอความคิดหรือพิสูจน์ว่าอะไรคือความจริง
2. วิธีคิดแบบจิตนิยม ซึ่งใช้ความเชื่อและศรัทธาเป็นหลักในการนำเสนอความคิดหรือเป็นเครื่องมือพิสูจน์ว่าอะไรคือความจริง
3. วิธีคิดแบบประจักษ์นิยม ซึ่งใช้หลักฐานจากการสังเกตหรือการทดลอง อาศัยตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมสนับสนุนการนำเสนอความคิดหรือในการพิสูจน์ว่าอะไรคือความจริง

การปฏิบัติหน้าที่ของนักนิเทศศาสตร์จะต้องอาศัยวิธีคิดเกี่ยวกับการพิจารณาความจริง วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีผสมผสานกัน แล้วจึงนำเสนอความจริงผ่านภาษาในรูปแบบต่างๆ ไปสู่กลุ่มผู้รับ วิธีคิดทั้ง 3 วิธีนี้สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในการเสนอข่าวสารหรือสารคดี (non-fiction) และเรื่องแต่ง (fiction) ซึ่งถ้าหากหนังสือพิมพ์นำเอาเหตุผลมาสนับสนุนในการนำเสนอของ ตน จะทำให้ผู้อ่านเชื่อว่าเป็นความจริง ซึ่งจะทำให้สื่อสามารถประกอบสร้างความหมายให้ เป็นไปตามที่ตนต้องการได้

Ferdinand de Saussure อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง “ภาษา” กับสิ่งที่เรียกว่า “ความเป็นจริง” ว่าภาษาทำให้มนุษย์สามารถจัดระบบ (Organize) สร้าง (Construct) และเป็นเครื่องมือ (Instrument) ให้มนุษย์สามารถเข้าสู่ความเป็นจริงได้ โดย Stuart Hall ได้อธิบายขยายความต่อไปว่า แท้จริงแล้วไม่มีสิ่งที่เรียกว่า “ความเป็นจริง” จนกว่าจะมีผู้ “สร้าง” ขึ้นมา ดังนั้นจึงไม่มีความเป็นจริงของคนดีและคนชั่ว จนกว่าสื่อมวลชนจะใช้ภาษาของสื่อสร้างขึ้นมา ซึ่งในขั้นตอนแรกสื่อมวลชนจะสร้างความเป็นจริง (Social Construction of Reality) ของกลุ่มบุคคลขึ้นมาและหลังจากสร้างความเป็นจริงแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการเผยแพร่ ถ่ายทอด ความเป็นจริงที่สื่อมวลชนสร้างขึ้นมาแก่ผู้รับสาร ดังนั้นผู้ส่งสารจึงมิใช่ผู้ทำหน้าที่ส่งผ่านข่าวสาร (Transmitter) เท่านั้น หากแต่เป็น “ผู้ที่ได้เข้ารหัส” (encode) ข่าวสารที่ส่งไปด้วย ทำให้การส่งสารนั้นผู้ส่งสารได้ส่ง 2 อย่างไปพร้อมๆกัน อย่างแรกคือ ข่าวสาร และอีกอย่างหนึ่งคือ การติดตั้งรหัสการถอดความหมายจากสาร ไปให้แก่ผู้รับด้วย ซึ่งข่าวสาร ถือเป็นความเป็นจริงประเภทหนึ่ง ดังนั้น ข่าวสารที่เกิดขึ้นเองจึงไม่มี จะมีก็แต่ข่าวสารที่ถูกสร้างขึ้นเท่านั้น และทั้งในกระบวนการสร้างข่าวสารและกระบวนการรับข่าวสารล้วนแล้วแต่ดำเนินไปอย่าง Active และมีการตีความสอดแทรกอยู่ตลอดเวลา (กาญจนา แก้วเทพ , 2541)

หนังสือพิมพ์มีการวางรูปแบบของเนื้อหาแตกต่างจากความเรียงโดยทั่วไปคือจะเน้นจุดสำคัญของเรื่องก่อนแล้วจึงขยายไปสู่รายละเอียดภายหลัง ส่วนถ้อยคำที่นำมาใช้จะประกอบไปด้วยศัพท์และสำนวนแปลกๆ แต่ง่ายต่อการเข้าใจ เพื่อจะได้สื่อความหมายต่อผู้อ่านในทุกระดับ โดยคำที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้มักจะสื่อความหมายในเชิงดีคำบุคคลหรือสิ่งที่ปรากฏขึ้นในข่าว โดยคำประเภทดีคำนั้นจะเป็นคำที่บ่งบอกความหมายบางอย่างนอกเหนือจากการบรรยายธรรมดาๆคือไม่เพียงแต่จะบอกอะไรเกี่ยวกับคนใดคนหนึ่งหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น แต่ยังสามารถแสดงความชื่นชมหรือตำหนิได้ด้วย โดยความหมายของคำในเชิงดีคำนั้นแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ (แฉงน้อย บุญยเนตร,2529)

- คำที่ให้ความหมายสื่อถึงความรู้สึกในด้านดี หมายถึง คำที่มีความหมายในด้านดี น่าพอใจ น่าชื่นชมยินดี หรือให้ความหมายในเชิงบวก
- คำที่ให้ความหมายสื่อถึงความรู้สึกในทางที่ไม่ดี หมายถึง คำที่มีความหมายอันบอกให้ทราบถึงความรู้สึกไม่พึงใจ หรือให้ความหมายในเชิงลบ

การใช้ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความหมายทางสังคม อาจเกิดขึ้นจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของผู้สื่อข่าว ซึ่งความหมายที่หนังสือพิมพ์สร้างขึ้นเกี่ยวกับประเทศคู่สงครามคือ ประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศอิรักโดยผ่านคำหรือภาษาในเชิงตีค่านั้น เป็นสิ่งหนึ่งทำงานวิจัยชิ้นนี้ต้องการศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการสร้างความหมายทางสังคม โดยผ่านภาษาร่วมด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับนายประตู่ข่าวสาร

ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 ได้ให้คำจำกัดความของหนังสือพิมพ์ว่า “หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ซึ่งมีชื่อจำหน่ายเช่นเดียวกันและออกหรือมีเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม”

ประเภทของหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่มักถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ ซึ่งมีลักษณะการเน้นเนื้อหาที่นำเสนอแตกต่างกัน

- หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ (Quality Newspaper)

มาลี บุญศิริพันธ์ (2534) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ คือ หนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญต่อข่าวประเภทที่มีผลกระทบต่อสังคม ลักษณะเนื้อหาค่อนข้างหนัก (hard news) เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ และข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะเน้นการรายงานวิเคราะห์สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประกอบในคอลัมน์ด้านในด้วย

สิริทิพย์ ชันสุวรรณ (2539) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มุ่งเสนอเนื้อหาที่ประชาชนจำเป็นต้องรู้ (Need to know) เพื่อจะได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ ช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจ

หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะเน้นการปฏิบัติภาระหน้าที่หลักในด้านเสนอความคิดเห็นและอธิบายความหมายของข่าว เนื้อหาสาระส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์จึงเป็นบทความ (Articles) และ

ข้อเขียนเชิงตีความ (Interpretive Writing) ซึ่งเป็นข้อเขียนที่นำเอาข้อเท็จจริง (Facts) ที่เป็นข่าวและภูมิหลัง (Backgrounds) มาแสดงอรรถาธิบายให้ผู้อ่านได้เข้าใจถึงความเป็นมาของเหตุการณ์ที่เป็นข่าวและตระหนักถึงความสำคัญของข่าว รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงผลกระทบ (Effects) ที่อาจเกิดขึ้นให้ประชาชนได้ทราบ

John C. Merrill (อ้างในสิริทิพย์ ชันสุวรรณ ,2539) ผู้เขียนหนังสือเรื่อง “The Elite Press” ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพว่า เป็นหนังสือพิมพ์ที่เชื่อถือได้และมีความรับผิดชอบ กล่าวที่จะเสนอความคิดเห็นและเรื่องราวต่างๆที่ตัวหนังสือพิมพ์มีความเห็นขัดแย้งอยู่โดยไม่มีอคติ (No Bias) อย่างถูกต้อง (Accurate) และด้วยลีลาการเขียนที่ดี (Good Writing) และที่สำคัญที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้พยายามที่จะเป็นผู้นำในการสร้างประชามติ (Lead Public Opinion) มากกว่าจะเป็นผู้ตามประชามติ (Follow Public Opinion)

- หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยม (Popular Newspaper)

มาลี บุญศิริพันธ์ (2534) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ คือ หนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญต่อข่าวประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้น เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิงเบาๆ (soft news) มักเป็นที่นิยมของผู้อ่านระดับกลางลงไป เนื้อหาสามารถเข้าใจได้ทันที ไม่ต้องนำไปคิดต่อ หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะมุ่งที่ปริมาณการจำหน่ายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

สิริทิพย์ ชันสุวรรณ กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณหรือหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม หมายถึง หนังสือพิมพ์ประเภทที่มุ่งเสนอเนื้อหาที่คนทั่วไปสนใจใคร่จะรู้ (Want to know) เนื้อหาเหล่านั้นอาจจะให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านนอกเหนือไปจากการให้สิ่งที่ผู้อ่านอยากจะรู้ด้วยได้แก่เนื้อหาที่เป็นข่าวเกี่ยวกับ อาชญากรรม ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวความเคลื่อนไหวต่างๆในวงสังคม เป็นต้น

หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะรายงานข่าวทุกชนิดตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมากกว่าที่จะพยายามเผยแพร่ความคิดเห็นและยังให้ความสำคัญต่อการรายงานข่าวที่รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และทันใจผู้อ่านอีกด้วย

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีพื้นที่ในการนำเสนอข่าวค่อนข้างจำกัด ข่าวสารที่เกิดขึ้นจึงไม่สามารถถูกนำเสนอได้ทั้งหมด ดังนั้นข่าวที่จะถูกนำมาตีพิมพ์เผยแพร่จึงต้องผ่านกระบวนการคัดเลือก กลั่นกรอง จากผู้รับผิดชอบข่าวไม่ว่าจะเป็นนักข่าวหรือบรรณาธิการข่าว เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อที่ที่ถูกกำหนดมาให้ในแต่ละวัน

ข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักเป็นข่าวต่างประเทศ ข้อมูลทั้งหมดที่หนังสือพิมพ์ไทยได้รับต้องซื้อมาจากสำนักข่าวต่างประเทศ โดยผู้สื่อข่าวทำหน้าที่แปลและคัดเลือกข้อมูลมานำเสนอเป็นประเด็นให้ประชาชนได้รับทราบ

บทบาทการเป็นนายประจักษ์ข่าวสารของสื่อมวลชนจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งในการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศครั้งนี้ เพราะข้อมูลที่ไหลเข้ามาในแต่ละวันมีจำนวนมหาศาล การรวบรวมประเด็นสำคัญมานำเสนอให้ครบถ้วนในเนื้อที่ที่จำกัดจึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ดุลพินิจ ของกองบรรณาธิการในการตัดสินใจว่าประเด็นใดควรถูกเลือกมานำเสนอในแต่ละวัน

มาตี บุญศิริพันธ์ , 2526 (อ้างถึงในธีระยุทธ ลาดีพี ,2542) กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆของผู้เฝ้าประจักษ์ดังต่อไปนี้

1. นโยบายของสื่อมวลชน เป็นตัวกำหนดแนวโน้มในการพิจารณาคุณค่าข่าวที่ทำให้เน้นในแง่มุมที่แตกต่างกันออกไป
2. ทักษะคดีของกองบรรณาธิการ ถ้ามีแนวโน้มไปในทิศทางใดก็ย่อมนำเสนอข่าวไปตามนั้นอีกด้วย
3. ระดับผู้รับสาร เป็นตัวแปรสำคัญในการวินิจฉัยคุณค่าของข่าวให้สอดคล้องกัน
4. เนื้อที่ปริมาณ การจำกัดของเวลา อาจทำให้ต้องตัดเหตุการณ์บางประการทิ้งไป หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวจึงมีมากขึ้น
5. เวลา ข่าวใดที่เกิดขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว มีความสด มีผลกระทบต่อองค์ประกอบที่สำคัญรุนแรงกว่า จึงควรได้รับความสนใจมากกว่า

6. สิ่งที่ย่างานมาก่อนข่าวที่ได้รับการเสนอไปครั้งหนึ่งยอมทำให้คุณค่าข่าวลดลง
7. การตรวจข่าวล่วงหน้า ซึ่งขึ้นอยู่กับภาวะการณ์ของสภาพแวดล้อมด้วยและอาจทำให้การประเมินคุณค่าข่าวไม่สอดคล้องกับผู้รับสาร
8. การปกครอง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม อันเป็นส่วนในการวินิจฉัยทางอ้อม
9. เจ้าของหรือนายทุน เหตุการณ์ใดที่อาจกระทบต่อผลประโยชน์ของเจ้าของแล้วมักจะหลีกเลี่ยงไม่นำเสนอ
10. โฆษณา ข่าวบางชิ้นอาจต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อเจ้าของสินค้าด้วยแต่ก็ไม่ใช่กฎเกณฑ์สำคัญ
11. ศาสนาและเชื้อชาติ ควรหลีกเลี่ยงในการนำเสนอข่าวที่ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในเชิงศาสนาและชนกลุ่มน้อย

หนังสือพิมพ์มีบทบาทอย่างยิ่งในการพัฒนาสังคม เนื้อหาของหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้อ่านและอาจมีบทบาทในการสร้างทัศนคติ ความเชื่อ ของผู้อ่านด้วย ดังนั้นภาระหน้าที่ที่หนังสือพิมพ์จะละเลยไปไม่ได้ก็คือ การนำเสนอเนื้อหาอย่างมีความรับผิดชอบ เสนอแต่ข้อเท็จจริง ไม่มีอคติสอดแทรกลงไปเนื้อหาโดยเฉพาะเนื้อหาข่าว ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของหนังสือพิมพ์

นิยามของ “ข่าว” ได้มีผู้ให้คำจำกัดความเอาไว้มากมาย แต่จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่สามารถหาคำนิยามที่ครบถ้วน สมบูรณ์ได้ ทั้งนี้เพราะข่าวเป็นมโนทัศน์ที่ไม่มีตัวตน (Abstract Concept) สามารถเปลี่ยนรูปร่างไปได้ตามแต่ประสบการณ์และความสนใจของมนุษย์ที่จะเปลี่ยนแปลงไป และแต่ละคนจะให้ความสนใจในเรื่องราวแต่ละเรื่องไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ , 2539)

John B. Bogart บรรณาธิการข่าวในประเทศของหนังสือพิมพ์ New York Sun ได้ให้คำนิยามของคำว่าข่าวว่า “เมื่อหมากัดคนไม่เป็นข่าว แต่คนกัดหมาเป็นข่าว” จนนิยามดังกล่าวเป็นที่แพร่หลายไปทั่วโลก (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ , 2539)

Schramm และ Donald ,1971 (อ้างถึงใน วันดี ทองงอก ,2534) อธิบายคำว่าข่าวไว้ว่า “ข่าว” หมายถึง เนื้อหาอะไรก็ได้ที่ช่วยลดความไม่แน่ใจหรือทางเลือกที่เป็นไปได้ในสถานการณ์หนึ่งๆ ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถสร้างภาพที่ชัดเจน ขยายภาพแวดล้อมที่เขาเกี่ยวข้องและช่วยกำหนดพฤติกรรมที่เขาควรกระทำในสถานการณ์นั้นๆ

ประชัน วัลลิโก (2539) กล่าวว่า ข่าวคือการรายงานเหตุการณ์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งข่าวเป็นความจริงที่สมบูรณ์ (Completely True) เป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากอดีตสู่ปัจจุบันอย่างมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง รวมทั้งข้อคิดเห็นด้วย

“ข่าว” จึงเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และบุคคลในสังคมที่อาศัยข่าวสารเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการกระทำและพฤติกรรมของตน ซึ่งสื่อมวลชนคือผู้ที่มีหน้าที่ในการให้ความพอใจแก่คนในสังคมและยังอยู่ในระดับที่ผู้คนในสังคมให้ความเชื่อถือค่อนข้างมากเพราะการทำงานของสื่อมวลชนต้องมีความชัดเจน (clear) ยุติธรรม (impartial) และมีความถูกต้อง (accurate) ซึ่งในชุมชนส่วนใหญ่ สื่อมวลชนคือ แหล่งข่าวของสังคม อะไรที่ถูกรายงานจะได้รับความไว้วางใจว่าเป็นความจริง

อย่างไรก็ตามข่าวสารล้วนต้องการข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือ อันจะส่งผลถึงการมอบความไว้วางใจของประชาชน ข่าวบางข่าวอาจมีอคติจากผู้สื่อข่าว หรืออาจมีการสร้างข่าวขึ้นแต่เนื้อหาโดยส่วนใหญ่ที่ประชาชนต้องการก็คือข่าวที่มีความถูกต้อง

โดย สุภา สิริมานนท์ (2539) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของข่าวว่าการรายงานข่าวจะต้องคำนึงถึงลักษณะพิเศษ หรือคุณสมบัติพิเศษที่เหตุการณ์เหล่านั้นถูกรายงานเป็นข่าวสู่สาธารณชน เพราะเนื้อหาของข่าวแตกต่างจากการเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย หรือบทความ การเสนอข่าวจ้องรักษาไว้ซึ่ง ข้อเท็จจริง (facts) ที่สามารถอ้างอิงพิสูจน์ได้ โดยข่าวนั้นต้องแสดงให้เห็นว่ามีสิ่งต่างๆเหล่านั้น

1. ความถูกต้อง แม่นยำ (Accuracy) กล่าวคือ ข้อเท็จจริงต่างๆที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของข่าวนั้นต้องไม่ถูกบิดเบือน สามารถพิสูจน์ได้ ผู้สื่อข่าวต้องระลึกเสมอว่าความจริงในข่าวที่ถูกบิดเบือน เสริมแต่ง หรือพลิกแพลงตัดต่อจะนำมาซึ่งความเสียหายแก่บุคคลที่ตกเป็นข่าว

2. ความสมดุลและเป็นธรรม (Balance and Fairness) วิธีการนำเสนอข่าวจะต้องคำนึงถึงการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ตกเป็นข่าว เปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาและเปิดเผย เท่าเทียมกัน

3. ความเป็นภววิสัย (Objective) คือ การทำความจริงให้ปรากฏไม่ลำเอียง ไม่มีอคติในการเสนอข่าวและไม่เอาความเห็นส่วนตัวมาปะปนด้วย (Subjectivity) ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวไปผูกพันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและลำเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่ง

4. สั้น เข้าใจง่าย และชัดเจน (Concise and Clear) ควรนำรูปแบบในการเขียนข่าวไปช่วยปรุงแต่งให้ข่าวน่าอ่าน เข้าใจง่าย ให้เหมาะสมกับเวลาของผู้อ่านที่มีจำกัดในแต่ละวัน ส่วนภาษาที่ใช้ต้องเข้าใจง่ายและเป็นที่ยอมรับ

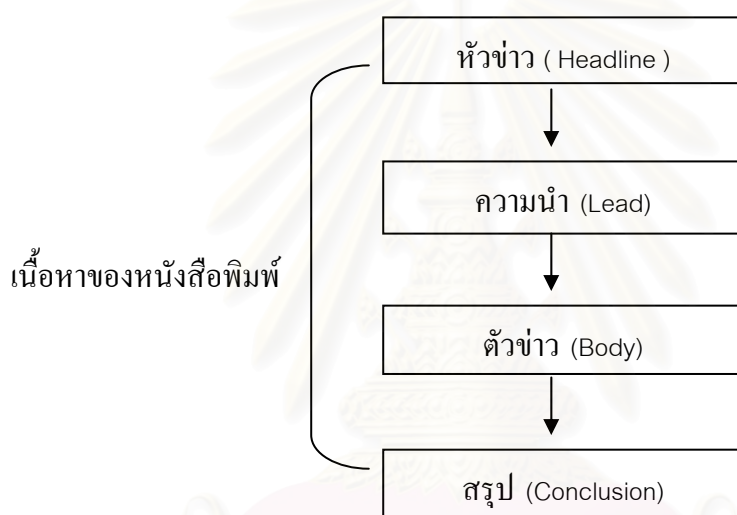
การเขียนข่าวนั้นมีอยู่หลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบได้รับการปฏิบัติ ติดต่อกันมานานและยอมรับกันว่าการเขียนข่าวเป็นวิธีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายที่สุดด้วยระยะเวลาที่สั้นที่สุด มีการลำดับเหตุการณ์อย่างเป็นขั้นเป็นตอนและต่อเนื่องตามกรอบที่กำหนดไว้ในขณะเดียวกันการเขียนข่าวยังต้องอาศัยจินตนาการ อารมณ์ขันและรสนิยมด้วย โดยโครงสร้างของการเขียนข่าวประกอบด้วย (พนม วรรณศิริ ,2544)

1. หัวข่าวหรือพาดหัวข่าว (Headline) เป็นส่วนแรกของข่าว เป็นถ้อยคำที่ถูกกลั่นกรองมาให้กะทัดรัดและดึงดูด ชวนให้ผู้อ่านติดตาม หรืออาจเป็นถ้อยคำสรุปเนื้อหาของข่าวเพื่อให้ผู้อ่านประเมินคุณค่าของข่าวว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจหรือไม่

2. ความนำหรือวรรคนำ (Lead) เป็นข้อความที่สรุปเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยพยายามตอบคำถามว่าใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) เพราะเหตุใด (Why) และอย่างไร (How) หรือเรียกย่อๆว่า 5W+1H

3. ตัวข่าว (Body) เป็นรายละเอียดของเหตุการณ์เรียงความสำคัญของเนื้อหาที่กล่าวไว้แล้วในส่วนของความนำข่าว เป็นส่วนที่ขยายความนำข่าวอย่างละเอียด และอาจจะต้องเพิ่มบางประเด็นที่ยังมิได้กล่าวถึงในความนำข่าว

4. สรุป (Conclusion) ส่วนท้ายของข่าวอาจจะมีการสรุปเหตุการณ์หรือไม่มีการสรุปก็ได้ การสรุปสามารถทำได้โดยใช้วิธีตอกย้ำข้อเท็จจริงเด่นๆที่ได้เสนอไว้แล้วในความนำหรือเขียนแสดงความเห็นมาของข้อเท็จจริงนั้นหรือใช้คำพูดที่สำคัญของแหล่งข่าวเป็นบทสรุป ข่าวที่มีการสรุปมักจะเป็นข่าวเชิงสารคดี



แผนภาพโครงสร้างของข่าว

การเขียนข่าวนอกจากจะคำนึงถึงส่วนประกอบต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น บางครั้งอาจมีการใช้ลีลา ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงความเคลื่อนไหวของข่าว ซึ่งในข่าวแต่ละประเภทก็มีลีลาความเคลื่อนไหวที่ไม่เหมือนกันบางข่าวอาจมีความเคลื่อนไหวแบบเรียบๆ เช่น ข่าวการศึกษา ข่าวเศรษฐกิจ แต่บางข่าวอาจเคลื่อนไหวแบบรุนแรง ตื่นเต้น ซึ่งข่าวสงครามก็จัดอยู่ในประเภทนี้ด้วย

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และหน้าที่ในการเป็นนายประตู่ข่าวสาร ผู้วิจัยจะได้นำมาวิเคราะห์การทำหน้าที่รายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งข่าว

สิ่งสำคัญของข่าว อีกประการหนึ่ง คือ “แหล่งข่าว” ข้อมูลที่ถูกนำมาเขียนเป็นข่าวมาจาก แหล่งข่าว ซึ่ง พนม วรรณศิริ (2541) ให้คำจำกัดความของแหล่งข่าวว่า “แหล่งข่าว คือ ต้นตอหรือ ที่มาของข่าว เป็นหลักฐานยืนยันว่าข่าวนั้นได้มาจากที่ใด ใครเป็นผู้ให้ข่าว น่าเชื่อถือได้มากน้อย เพียงไร แหล่งข่าวอาจจะเป็นเอกสาร บุคคล สถานที่ องค์กร หรือหน่วยงานราชการที่ทำการ แดงข่าวก็ได้” โดยแบ่งชนิดของแหล่งข่าวออกเป็น 2 ชนิดดังนี้

1. แหล่งข่าวในประเทศ (Local Sources) ได้แก่

- แหล่งข่าวประจำ (Beats) หมายถึงบุคคล หรือสถานที่ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของข่าว ได้แก่ สถานที่ องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆที่ผู้สื่อข่าวถูกส่งไปประจำเพื่อทำหน้าที่หาข่าว ซึ่ง มักจะเป็นสถานที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสาธารณชนโดยตรง เช่น กระทรวง ทบวง กรม สถานีตำรวจ ฯลฯ โดยจะมีรัฐมนตรี อธิบดี เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ข่าว
- สำนักแถลงข่าว (Information Agencies) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่แถลงข่าวหรือเผยแพร่ ข่าวในเรื่องต่างๆให้สื่อให้สื่อมวลชนทราบเป็นประจำ เช่น กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย สำนักแถลงข่าวสารอเมริกัน เป็นต้น
- สำนักข่าว (News Agency) เป็นหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนที่มีหน้าที่แสวงหา ข่าวสารแล้วนำมาเผยแพร่ให้ประชาชนทราบโดยผ่านสื่อต่างๆ
- แหล่งข่าวพิเศษ (Special Assignment Sources) เป็นแหล่งข่าวที่มีได้ประจำ เหมือนกับสำนักแถลงข่าวหรือสำนักข่าว บรรณาธิการข่าวจะมอบหมายให้ผู้สื่อข่าวไป รวบรวมหาข้อเท็จจริงเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น
- ผู้สื่อข่าว (Reporters) ผู้สื่อข่าวบางคนอาจไม่ได้รับเงินเดือนแต่ได้รับค่าจ้างตามผลงาน เช่นผู้สื่อข่าวประจำท้องถิ่น (local reporter) โดยส่งผ่านข่าวสารมาทางโทรศัพท์ จดหมาย ฯลฯ

- องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ (Organization) หน่วยงานของรัฐบาล เอกชน และ รัฐวิสาหกิจ มักจะมีฝ่ายประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่ผลิตเอกสารประชาสัมพันธ์ หรือข่าว แจก (press release) เพื่อเผยแพร่
- บุคคลทั่วไป (People in General) บุคคลทั่วไปอาจเป็นแหล่งข่าวสำคัญได้หากมีโอกาส ได้รับความรู้ หรือพบเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรง
- สื่อมวลชนด้วยตัวเอง (Mass Media) สื่อมวลชนอาจแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชน ด้วยตัวเอง เช่นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง เป็นต้น
- แหล่งข่าวอาสา(Volunteer)เป็นข่าวที่ได้มาจากผู้ไม่ประสงค์จะเปิดเผยตนเองแต่ต้องการ บอกเบาะแสบางอย่าง อาจจะเป็นจดหมายร้องเรียนหรือโทรศัพท์ร้องทุกข์ เป็นต้น

2. แหล่งข่าวนอกประเทศ (International Sources)

- สำนักข่าวต่างประเทศ (International News Agencies) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกมีเป็น จำนวนมาก บางครั้งอาจส่งผลกระทบต่อผู้คนอีกซีกโลกหนึ่งด้วย ดังนั้นข่าวที่เกิดขึ้น ในต่างประเทศจึงเป็นที่สนใจของคนบางกลุ่ม ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงมักเป็นสมาชิก ของสำนักข่าวต่างๆเช่น
 - สำนักข่าวเอพี (AP : Associated Press News Agency) ของสหรัฐอเมริกา
 - สำนักข่าว ยูพีไอ (UPI : United Press International News Agency) ของ สหรัฐอเมริกา
 - สำนักข่าวยอยเตอร์ (Reuters News Agency) ของอังกฤษ
 - สำนักข่าว เอเอฟพี (AFP: Agency France Press News Agency) ของฝรั่งเศส
 - สำนักข่าวทาสส์ (TASS: Telegrafnoie Agentsvo Sovetskovo Soyuza) ของ รัสเซีย
 - สำนักข่าวซินหัว (Shin-Hua News Agency) ของจีน

นอกจากนี้ยังมีสำนักข่าวทั้งที่เป็นของรัฐและไม่เป็นของรัฐ เช่น สำนักข่าว ซีเอ็นเอ็น (CNN) ของสหรัฐอเมริกา, สถานีวิทยุโทรทัศน์ บีบีซี (BBC) ของอังกฤษ, สถานีวิทยุโทรทัศน์เอ็นเอชเค (NHK) ของญี่ปุ่น เป็นต้น

- แหล่งข่าวประจำในต่างประเทศ (International Beats) หนังสือพิมพ์อาจส่งผู้สื่อข่าวของตนไปประจำในต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศที่สำคัญๆ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น เป็นต้น และรายงานข่าวกลับมายังประเทศไทย
- แหล่งข่าวพิเศษในต่างแดน (International Special Assignment Source) เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น เช่น สงครามที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ผู้สื่อข่าวมักถูกส่งให้ไปทำข่าว คอยติดตามเหตุการณ์และรายงานข่าวเข้ามาให้ทราบ
- สื่อมวลชนจากต่างประเทศ (International Mass Media) แหล่งข่าวต่างประเทศที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ สื่อมวลชนจากต่างประเทศ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ สามารถนำมาใช้อ้างอิงหรือเป็นแนวทางในการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม
- แหล่งข่าวอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Source) อินเทอร์เน็ตถือเป็นแหล่งข่าวทางอิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งที่สำคัญ เป็นสื่อที่รวบรวมข่าวสารข้อมูลไว้อย่างมากมาย มีทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ตัวอักษร และเสียง

เนื่องจากในงานวิจัยชิ้นนี้ต้องการศึกษาเกี่ยวกับข่าวสงครามระหว่างประเทศ ซึ่งสื่อมวลชนไทยอาจไม่ได้เข้าถึงข้อมูล หรือพื้นที่เกิดเหตุการณ์โดยตรง ต้องอาศัยข้อมูลจากสำนักข่าวต่างประเทศที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ใกล้ชิดกว่า ซึ่งแน่นอนว่าแหล่งข่าวที่แตกต่างกันจะนำเสนอหรือรายงานเรื่องราวแตกต่างกันออกไปตามมุมมองของแต่ละประเทศ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงแหล่งข่าวที่หนังสือพิมพ์ไทยเลือกนำข้อมูลมาเสนอว่ามาจากแหล่งใดบ้าง มีวิธีการคัดเลือกอย่างไร และผู้สื่อข่าวมีความรู้เท่าทันและเข้าใจในธรรมชาติของแหล่งข่าวแต่ละแหล่งหรือไม่อย่างไร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อมรรัตน์ เรื่องสกุล (2541) ศึกษาวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า ชื่อหนังสือพิมพ์และการกำหนดคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์มีผลต่อรูปแบบการเล่าเรื่องเป็นอย่างมาก โดยลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีรูปแบบที่ทำให้สีสันเร้าความสนใจของผู้อ่านในข่าวสนองอารมณ์ มากกว่ามติชนที่เน้นการนำเสนอข่าวเชิงสาระ มีการเล่าเรื่องที่ไม่หวือหวา สลีการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันจึงผลต่อภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ

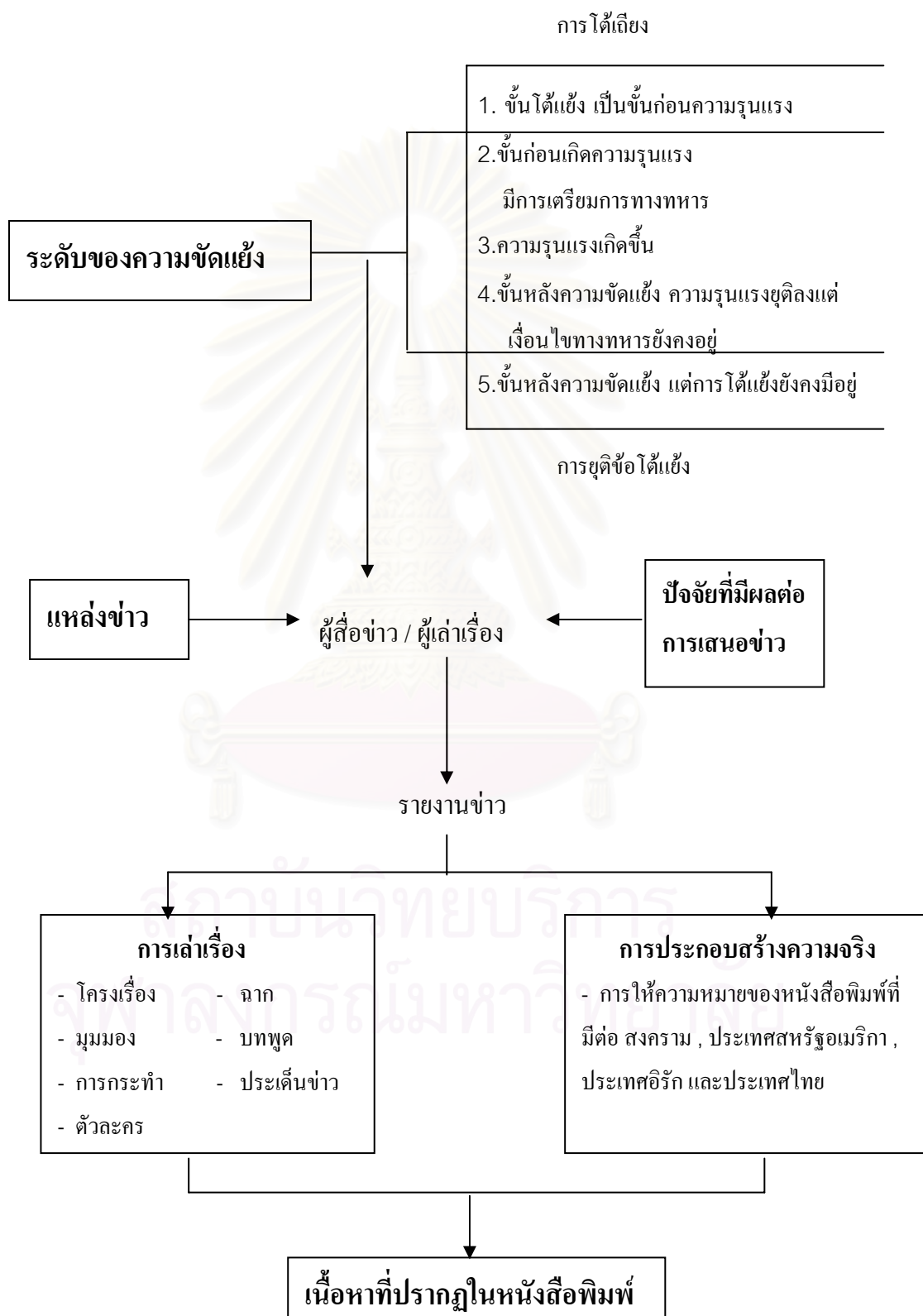
อดิสา วงศ์ลักษณะพันธ์(2542) ศึกษาวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย พบว่า การรายงานข่าวการเมืองมีแนวโน้มในการนำเสนอตามแบบแผนการเล่าเรื่อง ทั้งในแง่ของการกำหนดแก่นเรื่องขึ้นเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางโครงเรื่อง การกล่าวถึงบุคคลในข่าวให้สีสันเหมือนตัวละคร อันมีผลผลักดันให้เรื่องดำเนินไปได้อย่างมีสีสัน และลักษณะการใช้ถ้อยคำที่มุ่งให้ภาพพจน์และกระแทกความรู้สึก โดยให้ความหมายทั้งเชิงนัยตรงและนัยประวัตินัย

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2539) วิเคราะห์การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่งพบว่าเพลงไทยลูกทุ่งมีโครงสร้างการเล่าเรื่องแบบนิทานประกอบด้วยบทสนทนาเนื้อเรื่องและบทสรุปที่ทำให้คิดเตือนใจ การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับการเล่านิทานโดยทั้งไปแต่ลักษณะพิเศษที่ทำให้เพลงลูกทุ่งน่าสนใจคือการใช้ทำนองเพลงและเทคนิคพิเศษของการร้องเพลงมาเป็นส่วนเสริม

โดยทฤษฎีและแนวคิดทั้งหมดจะนำไปเป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก ซึ่งจากข้อมูลทฤษฎีที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นผนวกกับการทบทวนวรรณกรรมทำให้ได้ข้อสันนิษฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและอิรักของหนังสือพิมพ์ไทยมีการประกอบสร้างความจริงผ่านการใช้ภาษาและกลวิธีการเล่าเรื่องเพื่อให้เนื้อหาข่าวมีความน่าสนใจมากขึ้น
2. หนังสือพิมพ์ไทยแต่ละฉบับใช้แหล่งข้อมูลที่ไม่แตกต่างกันในการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและอิรัก
3. หนังสือพิมพ์ไทยแต่ละฉบับสร้างความหมายให้กับประเทศสหรัฐอเมริกาและอิรักแตกต่างกันตามมุมมองของผู้สื่อข่าว

Conceptual Framework



บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ไทย” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวที่สงครามที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ ร่วมกับวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อวิเคราะห์การประกอบสร้างความจริงในการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยโดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ หนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทยที่มีการนำเสนอข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก โดยจะแบ่งออกเป็นหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ 2 ฉบับ และหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ 2 ฉบับ

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 1 คัดเลือกชื่อหนังสือพิมพ์ (Selection of title) ที่จะนำมาเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทย โดยแบ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงประเทหนักเน้นเนื้อหาสาระหรือหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และหนังสือพิมพ์ที่เน้นสนองอารมณ์หรือหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์คมชัดลึก

ขั้นที่ 2 คัดเลือกช่วงเวลา (Selection of period) งานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแจงตามขั้นตอนของความขัดแย้ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระยะ อันได้แก่ ขึ้นได้แย้ง ซึ่งเป็นขึ้นก่อนเกิดความรุนแรง , ขึ้นเตรียมการทางการทหาร , ขึ้นเกิดความรุนแรงหรือการทำสงคราม , ขึ้นยุติความรุนแรงแต่เงื่อนไขทางการทหารยังคงอยู่ และขึ้นหลังความขัดแย้งแต่ยังคงมีการโต้แย้งอยู่ โดยจะเริ่มทำการศึกษาเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ตั้งแต่ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มมีข้อโต้แย้งหรือมีนโยบายที่จะเข้าไปทำสงครามกับประเทศอิรัก จนกระทั่งสหรัฐฯจับกุมตัวซัดดัม ฮุสเซนได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูลข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก ที่ปรากฏในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ โดยเก็บรวบรวมเฉพาะข่าว ทุกวันที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ โดยจะทำการรวบรวมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2546 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 ซึ่งคาดว่าจะระยะเวลาและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจะเพียงพอในการสะท้อนลักษณะการเล่าเรื่อง และการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์ไทยทั้ง 4 ชื่อฉบับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลประเภทเอกสาร

ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข่าวในหนังสือพิมพ์ ทั้ง 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์คมชัดลึก หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ โดยจะศึกษาเฉพาะข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักเท่านั้น ไม่รวมถึงบทความ บทบรรณาธิการ บทวิเคราะห์ ฯลฯ

2. ข้อมูลประเภทบุคคล

ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ เพื่อให้ทราบถึงแหล่งข่าวหรือที่มาของข่าว วิธีการทำข่าว ทักษะคติและมุมมองของผู้สื่อข่าวที่มีต่อประเทศทั้งสอง ซึ่งอาจจะมีผลต่อการกำหนดเนื้อหาของข่าวที่นำเสนอออกไปได้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวจากหนังสือพิมพ์ในงานวิจัยชิ้นนี้จะใช้แผ่นบันทึกข้อมูล (Coding Sheet) เพื่อช่วยในการลงรหัสเนื้อหาที่ต้องการศึกษา โดยแผ่นบันทึกข้อมูลนี้จะแบ่งออกเป็นการประกอบสร้างความหมายผ่านการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับการให้ความหมาย

เชิงบวกและเชิงลบที่มีต่อสงคราม ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอิรัก และประเทศไทย รวมทั้ง การเล่าเรื่องที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ อันประกอบด้วยโครงเรื่อง มุมมอง การกระทำ ตัวละคร ฉาก บทพูด และประเด็นข่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ (Content Analysis)

วิเคราะห์การสร้างชุดความจริงผ่านการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อเหตุการณ์ สงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก โดยนำองค์ประกอบของการเล่าเรื่องและการประกอบสร้างความจริงมาวิเคราะห์ ซึ่งองค์ประกอบของการเล่าเรื่องที่จะนำมาวิเคราะห์ได้แก่ โครงเรื่อง , มุมมอง , การกระทำ , ตัวละคร , ฉาก , บทพูด และ ประเด็นข่าว โดยนำมาศึกษา ร่วมกับการประกอบสร้างความหมายผ่านภาษาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อ สงคราม , ประเทศสหรัฐอเมริกา , ประเทศอิรัก และประเทศไทยในแง่ที่เกี่ยวข้องกับสงคราม ไม่ รวมถึงภาษาแบบเป็นกลางที่ถูกนำเสนอในรายงานข่าวเพราะเป็นหน้าที่ที่สื่อต้องนำเสนออยู่แล้ว แต่งานวิจัยชิ้นนี้ต้องการหาชุดความหมายที่สุดโต้งของทั้งสองด้าน โดยจะทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ จากหนังสือพิมพ์จำนวน 4 ชื่อฉบับ

2. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การสัมภาษณ์เชิงลึกนี้ทำเพื่อค้นหาปัจจัยในการประกอบสร้างชุดความจริงให้กับ การรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก โดยวิเคราะห์จากทัศนคติ มุมมอง ของผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบการรายงานข่าวสงครามดังกล่าว ซึ่งอาจมีส่วนกำหนดการ นำเสนอเนื้อหาข่าวได้ โดยประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้จะเกี่ยวกับ

- ประสบการณ์การทำงานข่าว
- ประสบการณ์ในการรับผิดชอบข่าวต่างประเทศหรือข่าวสงคราม
- ความคิดเห็นและมุมมองที่มีต่อประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอิรัก
- ความคิดเห็นที่มีต่อสงครามและผลกระทบที่ประเทศต่างๆได้รับ
- แหล่งข้อมูลที่ผู้สื่อข่าวนำมาเป็นข้อมูลในการเขียนข่าว

- วิธีการเขียนข่าวหรือการรายงานข่าว
- ความคิดเห็นที่มีต่อการเล่าเรื่องที่ใช้ในข่าวเปรียบเทียบกับกรรายงานข่าวในปัจจุบัน
- กระบวนการตรวจสอบและแก้ไขข่าวของบรรณาธิการ
- ทักษะของผู้สื่อข่าวที่มีต่อความขัดแย้งในเชิงอัตลักษณ์

และสำหรับผู้รับผิดชอบข่าวต่างประเทศที่ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักในครั้งนี้ ได้แก่

- คุณบวร โทศรีแก้ว ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- คุณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์คมชัดลึก
- คุณไพรัตน์ พงษ์พานิช ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์มติชน
- คุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ไทย” เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทยทั้งหมด 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์คมชัดลึก หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วน คือ 1.วิเคราะห์บริบทความเป็นมาเชิงอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกันของจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิม 2.วิเคราะห์ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก 3.วิเคราะห์วิธีการสร้างชุดของความจริงและปัจจัยในการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์ในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก 4.วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างในการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์บริบทความเป็นมาเชิงอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกันระหว่างจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิม

ความขัดแย้งระหว่างจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิมมีมาช้านานตั้งแต่เริ่มต้นศตวรรษ โดยการแผ่ขยายอาณาจักรไปในทวีปต่างๆ มีการบุกยึดแย่งชิงพื้นที่และเผยแพร่อุดมการณ์ทางศาสนาทั้งของจักรวรรดิอิสลามและจักรวรรดิตะวันตก ความรุ่งเรืองของทั้งสองขั้วอำนาจเป็นไปในทางตรงกันข้ามมาโดยตลอด หากจักรวรรดิหนึ่งรุ่งเรืองอีกอาณาจักรจะตกต่ำลง ดังตัวอย่างเช่น ในระหว่างศตวรรษที่ 8 และศตวรรษที่ 17 ความสะดวกสบายและมั่นคงจะอยู่ที่ชาวมุสลิมเสียส่วนใหญ่ ส่วนความยากจน โรคภัยไข้เจ็บและสงครามตกอยู่ที่ชาวคริสเตียนในยุโรป แต่หลังจากศตวรรษที่ 17 ทั้งสองขั้วก็เคลื่อนที่ไปในทิศทางตรงกันข้าม เศรษฐกิจในโลกมุสลิมเริ่มซบเซาเพราะการเก็บภาษีที่สูงลิ่ว ในขณะที่แถบยุโรปเกิดกลุ่มนักธุรกิจใหม่ๆขึ้น เกิดลัทธิทุนนิยมมุสลิมตกอยู่ภายใต้การปกครองของยุโรป ชาวยุโรปเข้าครอบครองตำแหน่งสูงๆในระบบธุรกิจที่มีการผลิตแบบตะวันตกมากขึ้น

บริบทและอุดมการณ์ของตะวันตก

ใจ อึ้งภากรณ์ ได้ให้ความหมายของ “จักรวรรดินิยม” ในแนวคิดของมาร์กซิสต์ไว้ว่า จักรวรรดินิยมคือสิ่งที่เกิดขึ้นจากระบบทุนนิยม เป็นปรากฏการณ์ที่กลุ่มทุนในชาติต่างๆขยายตัวเพื่อแสวงหาตลาดและแหล่งขุดรีดแรงงานภายนอกขอบเขตของพรมแดนชาติ รัฐจึงถูกนำมาผูกพันกับผลประโยชน์ของกลุ่มทุนดังกล่าวเพื่อเป็นเครื่องมือทางการเมืองระหว่างประเทศและส่วนสำคัญของการเมืองระหว่างประเทศคือการใช้กำลังทหารในเวทีโลก ด้วยเหตุนี้จักรวรรดินิยมคือต้นเหตุของสงครามในยุคทุนนิยม (ใจ อึ้งภากรณ์, 2545)

ซึ่งไม่ต่างจากในยุคก่อนๆที่จักรวรรดินิยม อาจหมายถึง การล่าอาณานิคมของประเทศแถบตะวันตกที่กระทำต่อประเทศที่ด้อยพัฒนาว่าโดยใช้กำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ที่เหนือกว่าเข้าข่มเหง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อครอบครองดินแดนและทรัพยากรเพียงแต่ในปัจจุบันเป้าหมายหรือวิธีการในการเข้าครอบครองอาจดูซับซ้อนมากขึ้น

อุดมการณ์เสรีภาพเป็นวาทกรรมและความคิดทางการเมืองของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ก่อตั้งประเทศ ให้น้ำหนักแก่เสรีภาพของปัจเจกชนเพราะการปฏิวัติอเมริกาถือกำเนิดมาจาก อุดมการณ์เสรีภาพของกรรมสิทธิ์ ดังนั้นสิทธิ เสรีภาพในคำประกาศเอกราชของอเมริกาจึงหมายถึง “สิทธิที่เราจะทำอะไรก็ได้ ตราบเท่าที่ไม่เป็นอันตรายต่อผู้อื่น” นอกจากนี้ หลักการในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาวางอยู่บนแนวคิดของการประสานผลประโยชน์ที่แตกต่างกันของปัจเจกชนกลุ่มต่างๆ ในรัฐให้ดีที่สุด ระบอบการเมืองอเมริกันจึงมีหน้าที่พิทักษ์รักษาและสร้างผลประโยชน์ของปัจเจกชน (ชเนศ อภรณ์สุวรรณ, 2545)

ชเนศ อภรณ์สุวรรณ ยังได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ทางอุดมการณ์ของสหรัฐอเมริกาไว้ด้วยว่า เมื่อ คริสต์ศตวรรษที่ 20 สหรัฐฯเป็นมหาอำนาจอันดับหนึ่งของโลกด้วยอุดมการณ์เสรีภาพและประชาธิปไตย ซึ่งอุดมการณ์ทั้งสองนี้เองที่เป็นจุดหมายใหญ่ของการเข้าร่วมสงครามโลกของสหรัฐฯ โดยรัฐบาลของประธานาธิบดีวูดโรว์ วิลสัน ได้ขออำนาจในการทำสงครามว่า เป็นการต่อสู้เพื่อทำให้โลกนี้ปลอดภัยสำหรับประชาธิปไตย ซึ่งเป็นเป้าหมายทางอุดมการณ์ของสหรัฐฯ

ในสงครามโลกครั้งที่สอง รัฐบาลประธานาธิบดีรูสเวลต์ ประกาศหลักเสรีภาพสี่ประการ อันได้แก่ เสรีภาพของการพูด (Freedom of speech) , เสรีภาพในการเคารพศาสนา (Freedom of worship) , เสรีภาพจากความต้องการ (Freedom from want) และเสรีภาพจากความหวาดกลัว

(Freedom from fear) ซึ่งการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่สองมีเหตุผลทางอุดมการณ์เช่นเดียวกับการเข้าร่วมสงครามครั้งแรกคือ ป้องกันและรักษาโลกจากภัยคอมมิวนิสต์ ดังนั้นความชอบธรรมของการใช้กำลังทหารของสหรัฐฯในทุกแห่งทั่วโลกก็มีเป้าหมายเพื่อสร้างและพิทักษ์อุดมการณ์ประชาธิปไตยแบบอเมริกันในโลก

ในช่วงสงครามเย็นหลังสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงราวทศวรรษที่ 1980 เป็นช่วงที่สหรัฐฯทำสงครามเพื่อปกป้องโลกเสรี จากการคุกคามของลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่เมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลงสหรัฐฯภายใต้การนำของประธานาธิบดีจอร์จ บุช ผู้พ่อ ก็ประกาศระเบียบโลกใหม่ในกรณีสงครามอ่าวเปอร์เซียและนับจากนั้นมาอุดมการณ์ที่เคยเน้นหนักทางการเมืองแบบเสรีนิยมก็มุ่งสู่เศรษฐกิจเสรีนิยมภายใต้มาฆาของระบบโลกาภิวัตน์โดยที่นิยามของระเบียบโลกใหม่ในที่นี้เป็นเรื่องเสรีภาพทางการค้า (Free Trade) มากกว่าเสรีภาพทางการเมืองและอุดมการณ์

ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐต่อสู้และรักษาเสรีภาพที่เป็นอุดมการณ์และหลักทางการเมืองจนบรรลุจุดหมายที่ทำให้สหรัฐฯเป็นเอกภาพโดยอาศัยการต่อสู้ทุกรูปแบบทั้งจากการประท้วง บอยคอต วิทยาศาสตร์ จรรยา และสงครามเต็มรูปแบบ เมื่อเสรีภาพทางการเมืองบรรลุจุดหมายระดับที่ยุติความขัดแย้งสิ่งที่ตามมาก็คือ การขยายหลักเสรีภาพทางการเมืองไปสู่เศรษฐกิจ และในคริสต์ศตวรรษที่ 20 สหรัฐต่อสู้เพื่อเสรีภาพในขอบเขตทั่วโลกโดยมีประเทศต่างๆเป็นเป้าหมายบนความเชื่อที่ว่า ไม่มีที่ไหนไม่ต้องการเสรีภาพ ความเจริญหรือการพัฒนา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคำต่างๆ เช่นประชาธิปไตย การค้าเสรี บริโภคนิยม สิทธิมนุษยชน ฯลฯ จึงเพิ่มความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ จนกลายเป็นค่านิยมใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ เป็นนวัตกรรมอเมริกันที่หลั่งไหลเข้าในฐานะที่เป็นสากลที่ประชาชาติควรต้องสำนึกและกระทำตัวให้สอดคล้อง (โกสมุกข์ สายจันทร์, 2544)

จากประวัติศาสตร์ทางอุดมการณ์ของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่าความคิด มุมมองและอุดมการณ์ดังกล่าว เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สหรัฐฯเริ่มมีความต้องการที่จะเปลี่ยนระบอบการเมืองการปกครองของโลกมุสลิมให้เป็นประชาธิปไตยเช่นเดียวกับโลกตะวันตก เพราะเห็นว่าอุดมการณ์ของตนสูงส่งกว่าอุดมการณ์อื่น จนเป็นเหตุให้นำมาสู่ความขัดแย้งระหว่างสองขั้วอำนาจมาอย่างยาวนาน แต่ที่มองเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรมมากที่สุด คงจะเป็นสงครามอ่าวเปอร์เซียเรื่อยมาจนถึงเหตุการณ์ก่อการร้าย 11 กันยายน 2001 ที่ทำให้สหรัฐฯต้องเข้าไปทำสงครามกับประเทศอัฟกานิสถานและประเทศอิรัก

พิชญ์ พงสวัสดิ์ (2545) มองว่า สหรัฐฯ ได้ให้คำจำกัดความของความเป็นอื่น (other) ว่ามีลักษณะที่ล้าหลังและเป็นความล้าหลังที่เกิดจากความผิดพลาดที่ไม่ยอมดำเนินชีวิตและนโยบายทางเศรษฐกิจและสังคมเชิงชาวอเมริกัน

เช่นเดียวกับ เทียนชัย วงศ์สุวรรณ (2544) ที่กล่าวว่า ตะวันตกมองอารยธรรมของตนเป็นอารยธรรมที่มีประวัติศาสตร์ และมีพัฒนาการเฉพาะตัวที่โดดเด่นกว่าสายตะวันออกและ ออฟริกา อารยธรรมตะวันตกก่อกำเนิด กรีก โรมัน และพัฒนาสืบทอดมาถึงยุโรปในช่วงที่เกิดขบวนการ Enlightenment ส่วนอารยธรรมตะวันออกคือ ชุดอารยธรรมโบราณของเอเชีย และ ออฟริกา เริ่มที่ อินดู พุทธ เต๋า อิสลาม รวมทั้งอียิปต์ เป็นต้น

แนวความคิดเรื่องอิสลามในทัศนะของตะวันตกและภาพจน์ที่สื่อมวลชนตะวันตกแสดงออกมานั้น หมายถึงการก่อการร้าย การต่อสู้ด้วยอาวุธ การเป็นคนมีหัวปฏิวัติ ความล้าหลัง และคลั่งศาสนาโบราณ และการต่อต้านนโยบายของตะวันตก (จรัญ มะลูลีม , 2545)

บริบทและอุดมการณ์ของโลกมุสลิม

สองสิ่งที่มีความสำคัญต่อชาวอาหรับ คือการยึดมั่นต่อศาสนาและเชื้อชาติ อาหรับเป็นชนชาติที่มีความเป็นชาตินิยม เห็นได้จากประวัติศาสตร์ของชาวอาหรับที่มีความขัดแย้งและทำสงครามกันตลอดเวลา ความเป็นชาตินิยมแบบอาหรับมักเต็มไปด้วยสงคราม ศักดิ์ศรี แต่เมื่อชาวอาหรับเริ่มรู้จักและยอมรับศาสนาทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่ออุดมคติและแนวคิดของชาวอาหรับ ชาวอาหรับรวมตัวกันเป็นสังคมและมีรัฐเป็นของตนเองในนามอาณาจักรอิสลาม (บัณฑิต สะมะฮูน, 2546)

ชุมชนหรือสังคมอิสลามเป็นสังคมหนึ่งที่อุดมคติแบบเสรีนิยมและประชาธิปไตยสมัยใหม่ยังไม่อาจล่วงล้ำเข้าไปก่อตัวให้เป็นรูปร่างแท้จริงขึ้นมาได้ สังคมเหล่านี้ดูเหมือนไม่ให้ความเคารพหรือศรัทธาอย่างจริงจังต่อแนวคิดเรื่องสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคลภายในสังคมของตนเองแล้วยังก่อการบางอย่างที่ส่งผลให้การมีอยู่ของสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลในสังคมอเมริกันต้องถูกจำกัดขอบเขตลง (ไชยันต์ ไชยพร ,2545)

ไชยันต์ ไชยพร ได้อธิบายต่อ ว่าในความเป็นจริงแล้วกลุ่มอิสลามก็ไม่ได้ปฏิเสธแนวคิดและวิถีปฏิบัติของความเป็นสมัยใหม่เพราะในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาประเทศอิสลามต่าง ๆ ล้วนเคยพยายามเปลี่ยนแปลงประเทศของตนให้เป็นสมัยใหม่เพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศตะวันตก

มาแล้วทั้งด้านการทหาร ระบบราชการ ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเพียงแต่ความพยายามดังกล่าวต้องประสบกับความล้มเหลว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นด้วยปัญหาความอ่อนแอในโครงสร้างพื้นฐานภายในของประเทศเหล่านี้เอง จึงต้องอ้างสังคมแห่งจารีตขึ้นมาเพื่อเป็นพลังทางอุดมการณ์ในการต่อสู้กับเสรีนิยมประชาธิปไตย

ไซยัณฑ์ ไชยพร วิเคราะห์ว่าแนวโน้มในการกลับคนสู่จารีตในอดีตที่กำลังดำเนินอยู่ในสังคมอิสลามปัจจุบันคือปฏิกริยาทางจิตวิทยาที่แสดงออกโดยการต่อต้านความเป็นสมัยใหม่ของประเทศที่ยังไม่พร้อมจะปรับตัวให้ทันต่อกระแสแบบเสรีนิยมและประชาธิปไตยที่กำลังดำเนินไปทั่วโลก โดยอาศัยการสร้างภาพของจารีตหรือคุณค่าทางสังคมที่สามารถอ้างได้ว่าเป็นแก่นแท้ของตนขึ้นมา

ผู้นับถือศาสนาอิสลามอาจแบ่งออกตามความเคร่งครัดในการนับถือศาสนาได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มสายกลาง (Moderate) ซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่มีแนวโน้มที่จะแยกศาสนาออกจากการเมือง อีกกลุ่มหนึ่งคือ อิสลามรากเหง้า (Islamic Fundamentalist) หรือบางคนแปลว่าพวกหัวรุนแรงซึ่งเป็นเพียงคนกลุ่มน้อย คนกลุ่มนี้เห็นว่าศาสนากับการเมืองเป็นเรื่องเดียวกันซึ่งคนกลุ่มนี้เองที่กำลังเป็นปัญหาใหญ่ในโลกปัจจุบัน การก่อตัวของอิสลามรากเหง้า มีขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่สองในตะวันออกกลาง เมื่อประธานาธิบดี Gamal Abdel Nasser แห่งอียิปต์ ได้นำนโยบายการพัฒนาประเทศให้ทันสมัยตามแบบตะวันตกมาใช้ นั่นคือการพยายามแยกศาสนาออกจากการเมือง (Secularization) แต่ปรากฏว่าได้รับการต่อต้านอย่างหนักจากชาวมุสลิมที่มีความภาคภูมิใจในอารยธรรมเก่าแก่ของตนเอง และวิพากษ์วิจารณ์นโยบายทำให้ทันสมัยของ Nasser ว่าทำให้มุสลิมและศาสนาอิสลามมัวหมอง (ชนัน อนุমানราชชน ,2544)

ความยากจนของประเทศแถบตะวันออกกลางซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชาติตะวันตกได้เป็นสิ่งกระตุ้นสำหรับจิตใจแห่งการต่อสู้ สำหรับพวกเขาแล้วปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศแถบตะวันออกกลางเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความอับยศอดสู และด้วยเหตุนี้เองจึงนำมาซึ่งการดูหมิ่นความเชื่อ ความศรัทธาของพวกเขาและความรู้ของตะวันตกที่พวกเขามีก็ยิ่งตอกย้ำให้บาดแผลนี้ลึกกลงไปในจิตใจมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย การทำสงครามขัดแย้งกับชาติตะวันตกจึงเป็นหนทางที่จะนำไปสู่การฟื้นฟูให้การเคารพตัวเองของพวกเขากลับคืนสู่สภาพเดิม (โรเบิร์ต แวน เดอ เวอร์, 2545)

นอกจากนี้ การเคลื่อนไหวเพื่อการฟื้นคืนประเทศของชาวยิว การสนับสนุนเข้าข้างอิสราเอล หรือการเมินเฉยในการกระทำของอิสราเอลที่ทำต่อปาเลสไตน์ ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ชาวมุสลิมเกลียดชังชาติตะวันตก

ธนั้น อนุমানราชชน (2544) อธิบายว่าเมื่อสงครามโลกครั้งที่สอง สิ้นสุดลงตะวันตกได้ อพยพชาวยิว จากยุโรปกลับมาตั้งถิ่นฐานออกกลางในดินแดนที่เรียกว่าปาเลสไตน์ ทำให้มีปัญหา ความขัดแย้งทางเชื้อชาติ ศาสนาตามมาไม่สิ้นสุด สหรัฐอเมริกาออกปกป้องชาวยิวอิสราเอล จนกระทั่งปัจจุบันมีความเข้มแข็งเหนือกว่าประเทศอาหรับทั้งหมด แต่ก็ยังคงปกป้องอิสราเอลอยู่ ตลอดเวลาทั้งๆที่รัฐบาลอิสราเอลมีความโหดเหี้ยม รุนแรง ไร้มนุษยธรรมกับชาวปาเลสไตน์ซึ่งส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลามเพียงใดก็ตาม

Eyad Sarraj , 1997 นักจิตวิเคราะห์ชาวปาเลสไตน์ (อ้างใน ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ , 2546) เคยพูดถึงการก่อความรุนแรงด้วยระเบิดพลีชีพว่าเป็นการกระทำของคนหมดหวังโดยได้บรรยายถึง ชีวิตชาวปาเลสไตน์ในค่ายผู้ลี้ภัยที่กาซา โดยต้องตื่นตั้งแต่ตีสามไปทำงานเหนื่อยยากสาหัสที่ชาว อิสราเอลไม่ทำแล้วกลับมาอนไม่ก็ชั่วโมงก่อนที่ต้องกลับไปทำเช่นเดิมอีก การตกอยู่ภายใต้การ ครอบครองของผู้อื่นทำให้ชาวปาเลสไตน์ต้องเฝ้ามองเพื่อนฝูงถูกทรมาน ในขณะที่ชาวอิสราเอล ที่มาสร้างบ้านเรือน “ถ่มน้ำลายใส่ศาสนาของเรา และเรียกพระองค์เป็นหมู”

ตัวอย่างเหล่านี้เป็นอีกบริบทหนึ่ง ที่เป็นต้นกำเนิดการนำไปสู่ความขัดแย้งอันเป็นผลมาจากแรง กดดันของชาวมุสลิมในดินแดนปาเลสไตน์ที่ถูกกระทำโดยชาวอิสราเอล ที่ตะวันตกโดยเฉพาะ อเมริกาให้การสนับสนุน และช่วยเหลือ ซึ่งทำให้ชาวมุสลิมทุกคนเห็นใจในชะตากรรมของชาว ปาเลสไตน์ ส่งผลให้ความคิดและทัศนคติที่ชาวอาหรับมีต่อประเทศแถบตะวันตกนั้นเป็นไปในเชิง ลบ และยังฝังรากลึกลงไปในอุดมการณ์ของชาวมุสลิมด้วย

บริบทความขัดแย้งของโลกมุสลิมและจักรวรรดินิยมตะวันตก

โลกทั้งสองขั้วนั้นมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิงไม่ว่าจะเป็นศาสนา อุดมการณ์ วิถีชีวิต และ ฐานความคิด อันนำไปสู่ความขัดแย้งรุนแรงที่มีมาโดยตลอด จะเห็นได้ว่าสงครามที่เกิดขึ้นครั้ง ใหญ่ๆมักมีเหตุมาจากอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกัน

ในงานเรื่อง The Clash of Civilizations ของ ฮันดิงตัน (อ้างถึงใน เทียนชัย วงศ์สุวรรณ) ได้ สะท้อนภาพถึงโลกที่มีความแตกต่างกันทางอารยธรรมและสงครามระหว่างอารยธรรมที่แตก ต่างกันว่าเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นและหลีกเลี่ยงไม่ได้ สงคราม คือ การทำลายความป่าเถื่อน ด้วย อารยธรรมที่สูงกว่า การเข้าใจโลกในลักษณะเช่นนี้ นำมาซึ่งการสร้างวัฒนธรรมแก่ Westernization และสงครามรุกรานทำลายล้างวัฒนธรรม

Huntington (อ้างถึงใน ธนัน อนุมานราชชน,2544) กล่าวถึงการปะทะกันทางอารยธรรม โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องศาสนา เพราะเห็นว่าศาสนาเป็นบ่อเกิดของความเชื่อและเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิต วิธีคิดและโลกทัศน์ของคน นั้นหมายความว่าคนที่มีนับถือศาสนาต่างกัน ย่อมมีวิถีคิดและวิถีชีวิตที่ต่างกันไปด้วย โดยในยุคหลังสงครามเย็นศาสนาได้เริ่มเข้ามามีบทบาทเหนืออุดมการณ์ทางการเมือง ด้วยเหตุที่ว่าผู้คนต่างหันมาให้ความสนใจกับรากเหง้า (Identity) ของตนเองกันมากขึ้น นอกจากนี้ Huntington ยังเชื่อว่าความแตกต่างในศาสนาและวัฒนธรรมจะไม่ใช่อุปสรรคที่โลกในศตวรรษที่ 21 จะต้องเผชิญ หากตะวันตกโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาไม่พยายามเอาค่านิยมของตนเองไปเปลี่ยนแปลงผู้คนที่มีความแตกต่างไปจากตนเองเหล่านั้น

มุมมองแบบสากลนิยม (Universalism) ของอเมริกาที่เสนอว่า “เราสามารถทำให้ทุกคนเป็นประชาธิปไตยเหมือนเราได้ทั้งหมดและเราสามารถทำให้ทุกคนตระหนักถึงความเสมอภาค การมีส่วนร่วมทางการเมือง สิทธิของปัจเจกชน และการเคารพในการค้าเสรีได้เหมือนเรา” กลับถูกมองจากประเทศที่เหลือทั้งหมด ว่าคือจักรวรรดินิยมอเมริกาเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ จึงมีความรู้สึกต่อต้านตะวันตกจากภูมิภาคต่างๆเกิดขึ้นมากมาย (ธนัน อนุมานราชชน, 2544)

ประเวศ วะสี ได้กล่าวถึงชนวนความขัดแย้งใหญ่ๆ สามประการของจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิมที่นำไปสู่สงครามไว้ดังนี้

1) กระแสความเกลียดชังอเมริกัน

โดยสภาพอเมริกันจะเป็นเป้าของการถูกเกลียดชัง เพราะโลกทั้งโลกรวมศูนย์อำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง การทหาร อยู่ที่ขั้วเดียวคือสหรัฐอเมริกา คนที่มีความทุกข์จากการถูกบีบบังคับจะคิดว่าความทุกข์นั้นมาจากมหาอำนาจตะวันตกที่มีความโลกไม่หยุดยั้ง ไร้ความได้เปรียบและความแข็งแกร่งของตนรุกรานแย่งชิง บีบบังประเทศอื่น ทำให้ความเกลียดชังมหาอำนาจตะวันตกเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และสหรัฐอเมริกาคือหัวขบวนของมหาอำนาจตะวันตก

2) การปะทะกันระหว่างอารยธรรมตะวันตกกับอารยธรรมอิสลาม

มีคนเรียกการปะทะกันนี้ว่าเป็นการปะทะกันของ Mc World กับ Jihad โดย แมค เวิลด์ หมายถึง อารยธรรมทุนนิยมตะวันตกที่มี วัฒนธรรม นโยบายเศรษฐกิจการค้าเสรี ส่วนจิชัด หมายถึง สงครามทางศาสนาของชาวมุสลิม เพื่อต่อต้านการครอบงำ ที่มีฐานมาจากชุมชนท้องถิ่น

หรือเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์ เมื่ออารยธรรมขนาดใหญ่ปะทะกันทำให้เกิดความรุนแรง ซึ่งอารยธรรมตะวันตกกับอารยธรรมอิสลามจะต่างกันคนละขั้ว เพราะตะวันตกเป็นพวกทุนนิยม วัตถุนิยม นิยมเสรีภาพที่จะแสวงหาผลประโยชน์และแสวงหากามสุขทางเนื้อหนังมังสา (hedonism) ส่วนอิสลาม เป็นพวกที่เคร่งครัดในพระเจ้า พยายามควบคุมกามสุข เช่น ไม่เสพสุรา ไม่เปิดเผยเนื้อหนังมังสา ไม่นิยมการไปเปลือย ไม่นิยมการคืดคอกเบียดเพราะถือเป็นการชู้ครัด

สองอารยธรรมต่างกันคนละขั้ว จึงเกลียดกลัวซึ่งกันและกัน คนมุสลิมต้องการรักษาวิถีชีวิตของตน ไม่อยากให้เกิดเปลี่ยนแปลงด้วยบาปกรรมแบบตะวันตกและเห็นว่าฝรั่งเป็นพวกนอกศาสนา

ตะวันตกเห็นความเคร่งของมุสลิมเป็นสิ่งน่ากลัว สำหรับวิถีชีวิตและผลประโยชน์ของตน ถ้ามุสลิมรวมตัวกันได้ย่อมเป็นอันตรายต่ออารยธรรมตะวันตกและได้วาดภาพอันเลวร้ายของมุสลิมผ่านอิทธิพลการสื่อสารของโลกที่ตนมีอำนาจให้เกินเลยความจริง ทำให้ภาพของมุสลิมที่โลกเข้าใจไม่น้อยมาจากการสร้างภาพโดยตะวันตก มุสลิมย่อมรู้สึกว่าคุณถูกตะวันตกบีบคั้นทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร และการสื่อสาร การปะทะกันระหว่างอารยธรรมตะวันตกกับอารยธรรมอิสลามเป็นเรื่องที่มีรากทางอุดมการณ์อื่นแตกต่างกันอย่างลึกซึ้ง จึงรุนแรง

3) ความขัดแย้งรุนแรงในตะวันออกกลาง

ตั้งแต่ตั้งประเทศอิสราเอลในปาเลสไตน์ในปี ค.ศ. 1948 ก็เกิดสภาวะสงครามระหว่างยิวกับอาหรับปาเลสไตน์เรื่อยมาสงครามและการตอบโต้กันด้วยความรุนแรงได้ผลาญชีวิตและทรัพย์สินของทั้งสองฝ่ายลงมากมายและเป็นสถานการณ์ที่บ่มเพาะความเกลียดชังระหว่างคนสองเชื้อชาติและเชื่อมโยงไปสู่ผู้ที่สนับสนุนของแต่ละฝ่าย ปริมาณความเกลียดชังจึงนำไปสู่ความรุนแรง

ชนวนความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์เหล่านี้ ได้นำไปสู่เหตุการณ์วินาศกรรมสหรัฐฯ ในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ตึกเวิร์ลเทรดเซ็นเตอร์ ในนครนิวยอร์ก และอาคารเพนตากอน ถูกเครื่องบินพุ่งชนจนเกิดไฟไหม้และถล่มลงมา ทำให้มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก อันถือเป็นการเริ่มต้นประกาศสงครามของชาติอาหรับกับจักรวรรดิอเมริกัน โดย จอร์จ ดับเบิลยู บุช ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้ออกแถลงการณ์ต่อประชาชนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการประกาศเริ่มสงครามกับผู้ก่อการร้ายอย่างเป็นทางการครั้งแรก เช่นเดียวกันโดยมีถ้อยแถลงบางส่วนดังนี้

“วันนี้พลเมือง ชีวิต และเสรีภาพของเราถูกย่ำยีจากน้ำมือของผู้ก่อการร้ายที่อำมหิต เขยื้อผู้บริสุทธิ์ในเครื่องบินโดยสารและในสำนักงานทั้งนักธุรกิจ คนงานสตรี เจ้าหน้าที่ของรัฐและนายทหาร บิดามารดา และเพื่อนฝูง พวกเขาเหล่านั้นต้องจบชีวิตลงด้วยการกระทำที่ชั่วช้าสามานย์ของปีศาจ ภาพเหตุการณ์ที่เครื่องบินพุ่งชนตึก จนเกิดการระเบิด และมีเพลิงไหม้ ทำให้โครงสร้างของมันต้องถล่มลงมานั้น ล้วนเป็นสิ่งที่เราต่างรู้สึกโศกเศร้า หวาดผวา และพูดอะไรไม่ออก นอกจากโกรธอย่างหนักหน่วง การกระทำครั้งนี้คือการฆาตกรรมมวลชน ที่ทำให้ประเทศหวาดหวั่นพรั่นพรึงและจมดิ่งสู่ความปั่นป่วน ท้อแท้ใจแต่ผู้ก่อการร้ายจะพบแต่ความปราชัย เพราะประเทศของเรายังคงเข้มแข็ง พลเมืองของเราจะลุกขึ้นต่อสู้เพื่อความเป็นชาติที่ทรงพลัง.....”

“..... การค้นหาตัวผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำที่เลวร้ายครั้งนี้กำลังมีขึ้น ผมได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ด้านกฎหมายค้นหาตัวผู้กระทำผิดเพื่อนำมาลงโทษ เราจะถือว่าผู้กระทำการและผู้บงการวินาศกรรมครั้งนี้เป็นบุคคลที่ต้องได้รับโทษเช่นเดียวกัน.....”

“..... อเมริกาและพันธมิตรทั้งหลายจะร่วมมือกับคนทั้งโลก ผู้ซึ่งปรารถนาเสรีภาพ และความมั่นคง เราทุกคนจะยืนเคียงบ่าเคียงไหล่เพื่อเอาชนะสงครามที่มีต่อลัทธิก่อการร้ายทั้งปวง.....”

“..... เราทุกคนจะไม่มีวันลืมเหตุการณ์ในวันนี้และเราจะเดินหน้าต่อไปเพื่อแสวงหาเสรีภาพที่เรื่อรอง เพราะนั่นคือสิ่งที่มีค่าและดีงามสำหรับโลกใบนี้ ขอขอบคุณ ราตรีสวัสดิ์ ขอพระเจ้าจงประทานพรแก่อเมริกาด้วยเทอญ” (แถลงการณ์ อังใน นฤพนธ์ ค้วงวิเศษ ,2545)

จากถ้อยแถลงของ จอร์จ ดับเบิลยู บุช ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้สะท้อนถึงอุดมการณ์เสรีภาพและประชาธิปไตย ที่อเมริกายึดถือมาโดยตลอดออกมาได้อย่างชัดเจน และยังเป็นอุดมการณ์ที่สหรัฐฯ พยายามจะเปลี่ยนให้ประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศมุสลิมหันมาใช้ระบอบเดียวกันนี้ด้วย

ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ (2545) มองว่าประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ได้หยิบฉวยเอา วัฒนธรรมและอุดมการณ์ทางการเมืองอเมริกันที่มีมาช้านานมาใช้ในการอธิบายความชอบธรรมของการปฏิบัตินโยบายของเขา ในการกล่าวสุนทรพจน์ต่อรัฐสภาภายหลังเหตุการณ์ โดยให้ความหมายของการโจมตีกรุงนวยอร์ก และวอชิงตันของกลุ่มก่อการร้ายว่าเป็นการทำลายเสรีภาพ (liberty) ทำลายมนุษยชาติ (humanity) และทำลายอารยธรรม (civilization) ด้วย การอ้างอิงอุดมการณ์และ

หลักการอันเป็นสากลเป็นอุดมคตินี้ เป็นความพยายามในการสร้าง วัตถุประสงค์ของนโยบาย ต่อต้านการก่อการร้ายที่จริงจังและเรียกร้องความร่วมมือจากประเทศทั่วโลกกว่าที่เคยเป็นมา

หลังจากเหตุการณ์ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ระบบโลกก็ก้าวสู่สงคราม สงครามครั้งแรกคือ สงครามที่สหรัฐอเมริกาถล่มอัฟกานิสถาน โดยสหรัฐอเมริกาเชื่อว่านายโอซามา บินลาเดนเป็น หัวหน้ากลุ่มก่อการร้ายและอยู่เบื้องหลังเหตุวินาศกรรมครั้งนี้

นายโอซามา บิน ลาเดน นั้นจัดอยู่ในพวกที่มีแนวคิดแบบจารีตนิยม (Fundamentalist) และมีความสุดโต่งในเรื่องการตีความทางศาสนา เขาต้องการเห็นประเทศมุสลิมทั้งโลกเป็นรัฐอิสลาม คือ การนำกฎหมายชารีอะฮ์ ของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของมาเป็นกรอบประเทศ จึงนับเป็นเรื่องที่ไม่อาจหลีกเลี่ยง การกระทบกระทั่งกับมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ ที่พยายามยึดยึดวัฒนธรรมตะวันตกซึ่งขัดแย้งกับ หลักการของศาสนาได้ ซึ่งอุดมการณ์และแนวคิดของ บิน ลาเดน ที่ปรากฏในข้อเรียกร้องสาม ประการคือ ข้อแรก ต้องการให้สหรัฐฯถอนทัพออกจากซาอุดีอาราเบียอันอุดมไปด้วยน้ำมันและเป็นแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์ของโลกอิสลาม ข้อสอง ให้สหรัฐฯยกเลิกการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจและการทหารต่ออิรัก และข้อสาม ให้สหรัฐฯยุติการช่วยเหลือยิวและถอนกำลังทหารออกไปจากดินแดน ที่ถูกยึดครองและในดินแดนอื่นของชาวมุสลิม พร้อมทั้งหยุดแทรกแซงกิจการภายในของประเทศ มุสลิมด้วย (สุเทพ สุควีไล , 2545)

จากข้อเรียกร้องดังกล่าวสะท้อนให้เห็นอุดมการณ์บางอย่างในมุมมองของชาวมุสลิมที่มีต่อการ ดำเนินนโยบายของสหรัฐฯ อันนำไปสู่ความเกลียดชังและความขัดแย้งระหว่างอำนาจทั้งสองที่ฝัง รากลึกและมีมาอย่างยาวนานอย่างเห็นได้ชัดเจน

การเข้าไปแทรกแซงตะวันออกกลางของสหรัฐฯและพันธมิตรในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการ สนับสนุนอิสราเอลเป็นการตอกย้ำความรู้สึกสมัยเกิดสงครามครูเสดในอดีตให้ลุกโชนขึ้นมาอีกครั้ง จึงก่อให้เกิดชาตินิยมอาหรับขึ้นมากว้างขวางและในหลายประเทศก็มีการจัดตั้งกองกำลังกู้ชาติ ขึ้นมามากมาย โดยมีเป้าหมายที่คล้ายคลึงกันคือการขับไล่ชาวยิวและป้องกันตัวเองจากอิทธิพลของ ยุโรปที่เข้ามาแทรกแซงกิจการของประเทศต่างๆในตะวันออกกลาง แต่ในสายตาของของชาติ ตะวันตกและอิสราเอลกลับมองการต่อสู้ของกลุ่มกู้ชาติเหล่านี้ว่าเป็นกลุ่มก่อการร้ายซึ่งต้องปราบปรามอย่างจริงจังและเด็ดขาด (วันเฉลิม จันทรากุล , 2546)

หลังจากสหรัฐอเมริกาทำสงครามถล่มอัฟกานิสถานเพื่อปราบปรามขบวนการก่อการร้ายแล้ว สหรัฐฯก็มีนโยบายทำสงครามกับประเทศอิรักภายใต้การนำของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู. บุช เป็น

ประเทศต่อไป โดยให้เหตุผลว่าอิรักกำลังพัฒนาอาวุธร้ายแรงที่จะเป็นอันตรายต่อความมั่นคงและความสงบสุขของโลกและให้ที่פקพิงแก่กลุ่มก่อการร้าย อัลกออิดะห์ ของนายโອซามา บินลาเดน แต่เนื่องจากสหรัฐฯยังไม่มีหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวอ้างข้างต้นจึงระบุดำเนินการทำสงครามกับอิรักครั้งนี้ว่า ทำเพื่อโค่นล้มระบอบการปกครองแบบเผด็จการที่กดขี่ประชาชนของซัดดัม ฮุสเซน ทั้งนี้เพื่อช่วยเหลือปลดปล่อยชาวอิรักให้มีอิสระ มีสิทธิ เสรีภาพ เป็นประชาธิปไตยและเป็นการกำจัดต้นตอของการก่อการร้าย ส่วนทางด้านอิรักก็อ้างว่าการกระทำของสหรัฐอเมริกาที่ต้องการทำสงครามกับอิรักนั้นมีผล ประโยชน์ด้านน้ำมันแอบแฝง โดยสหรัฐฯพยายามโยงเรื่องต่างๆขึ้น โดยไม่มีหลักฐานทั้งนี้เพื่อเข้าไปแทรกแซงกิจการภายในของอิรัก

ความพยายามที่จะใช้กำลังทหารเข้าจัดการกับอิรักนั้นได้รับการคัดค้านจากนานาประเทศทั่วโลก ทั้งประเทศที่เป็นมุสลิมและประเทศที่ไม่ใช่มุสลิม ซึ่งประเทศมุสลิมส่วนใหญ่ก็ออกมาเคลื่อนไหวแสดงความไม่พอใจและความเกลียดชังต่อสหรัฐฯ โดยนายไซฟี มาร์ฟ (อ้างในวันเฉลิมจันทร์กาล ,2546) ผู้นำองค์กรมุสลิมที่มีสมาชิกกว่า 30 ล้านคนของประเทศอินโดนีเซียกล่าวถึงการโจมตีอิรักว่า การโจมตีครั้งนี้ไม่ใช่เป็นการโจมตีมุสลิมเท่านั้นแต่เป็นการโจมตีมนุษยชาติ โดยเรียกร้องให้ชาวมุสลิมทั่วโลกทำสงครามศาสนากับสหรัฐฯเพื่อปกป้องชาวมุสลิมและประเทศมุสลิม ส่วนผู้นำศาสนาในประเทศปากีสถานมีการเดินขบวนประท้วงครั้งใหญ่ไปตามท้องถนนเรียกร้องให้มีการทำสงครามศาสนากับสหรัฐฯ ทางด้านนายไชนุดดิน ไมดิน ผู้ช่วยรัฐมนตรีสารสนเทศของมาเลเซีย กล่าวว่า การโจมตีอิรักโดยไม่ผ่านมติสหประชาชาติครั้งนี้สหรัฐฯปฏิบัติราวกับว่าโลกใบนี้ไม่มีสหประชาชาติ นับจากนี้ต่อไปใครจะโจมตีใครก็ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับบทบาทสหประชาชาติ ส่วนนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัดของมาเลเซีย พูดถึงการบุกอิรักของสหรัฐฯว่าเป็นการกระทำของคนที่ต้องการแสดงอำนาจบาตรใหญ่ กระทำกับอิรักซึ่งเป็นชาติมุสลิมที่อ่อนแอกว่าและการก่อการร้ายที่เพิ่มมากขึ้นเป็นพลพวงมาจากประเทศแถบอ่าวเปอร์เซียฟิงเสียงอเมริกามากกว่าประชาชนในประเทศของตนเองและเหตุการณ์การก่อการร้ายจะลุกลามไปอย่างรวดเร็ว

สหรัฐฯยื่นมติเพื่อขอใช้กำลังทหารในการปลดอาวุธอิรักให้กับคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติรวมทั้งสิ้น 2 ฉบับ โดยให้เหตุผลว่าอิรักละเมิดมติที่ 1441 ของสหประชาชาติว่าด้วยการปลดอาวุธโดยสันติ ขณะที่สหประชาชาติส่งคณะตรวจสอบอาวุธเข้าไปค้นหาอาวุธร้ายแรงในอิรัก แต่การลงมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติยึดเยื้อ สหรัฐฯจึงถอนมติฉบับที่ 2 ออกจากการพิจารณาของสหประชาชาติและประกาศทำสงครามกับอิรัก โดยยื่นคำขาดให้ผู้นำอิรักลี้ภัยออกนอกประเทศ และหลังจากนั้นเพียง 90 นาทีสงครามระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรักก็เริ่มขึ้น

จนกระทั่งปัจจุบันถึงแม้สงครามครั้งใหญ่จะปิดฉากลงไปแล้วแต่ยังคงมีการโจมตีกันอย่างต่อเนื่อง และความขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์ทั้งสองก็ยังไม่มิตีท่าว่าจะสิ้นสุดลง

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในช่วงสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก

ในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ชุดของความหมายเชิงบวกและชุดของความหมายเชิงลบที่มีต่อสงคราม ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอิรัก และประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ชุดของความจริงที่หนังสือพิมพ์สร้างขึ้นนี้ จะจำแนกออกตามระดับความขัดแย้ง 4 ระดับ อันได้แก่

ระดับที่ 1 ขึ้นได้แยังก่อนเกิดสงคราม ซึ่งเป็นช่วงที่มีการกล่าวหาว่าอิรักครอบครองอาวุธร้ายแรงและให้การสนับสนุนหรืออยู่เบื้องหลังเหตุการณ์วินาศกรรม 11 ก.ย. 2001 โดยในช่วงนี้ได้มีการโต้แย้งเกี่ยวกับข้อกล่าวหาดังกล่าวจากทั้งฝ่ายตะวันตกและฝ่ายอาหรับ รวมทั้งประเทศที่คัดค้านสงครามทั่วโลก

ระดับที่ 2 ขึ้นเตรียมการทางทหาร หลังจากที่มีการโต้แย้งและไม่สามารถหาข้อยุติได้ทางสหรัฐฯจึงได้ถอนมติขอความเห็นชอบในการใช้กำลังทางทหารออกจากการพิจารณาของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและส่งกำลังทหารไปประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรัก ซึ่งทางอิรักก็ยืนยันว่าจะต่อสู้อย่างเต็มกำลังและเตรียมการตอบโต้ทหารสหรัฐฯเช่นกัน

ระดับที่ 3 ขึ้นทำสงคราม เป็นช่วงที่เริ่มมีการบุกโจมตีอิรักของทางสหรัฐฯและพันธมิตร จนกระทั่งสามารถบุกเข้ายึดเมืองต่างๆในอิรักได้และประกาศชัยชนะ ยุติสงครามและการโจมตี

ระดับที่ 4 ขึ้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่ เป็นช่วงหลังจากที่สหรัฐฯประกาศยุติสงคราม แต่ยังไม่มีการถอนทหารออกจากอิรัก โดยมีการบริหารจัดการหรือดำเนินการต่างๆกับอิรักในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดตั้งรัฐบาลชั่วคราว เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปชุดของความหมายที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ได้ดังต่อไปนี้

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นโต้แย้ง)

ชุดความหมายเชิงบวกของสงคราม หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอชุดความหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจที่จะดีขึ้นหลังสงครามว่า จะมีการฟื้นฟูบูรณะและยกเลิกการคว่ำบาตรอิรักหลังสงคราม

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสงครามไทยรัฐนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นว่าสงครามคือความผิดพลาดและละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ อันได้แก่ เป็นความผิดพลาดมหันต์ , โลกไร้เสถียรภาพ , สงครามอาจละเมิดบทบัญญัติพื้นฐานทางด้านศาสนาและกฎหมายระหว่างประเทศ

สำหรับชุดความหมายของสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้ให้ความหมายเชิงบวกว่าเป็นผู้รักษาบูรณภาพด้านดินแดนของประเทศต่างๆในภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดความหมายที่แสดงถึงความเป็นจักรวรรดินิยม ของสหรัฐฯได้แก่ มีความคิดแบบจักรวรรดินิยม , ต้องการทำสงคราม ไม่ว่ามติ UN จะผ่านหรือไม่ และชุดความหมายเกี่ยวกับความมีเล่ห์เหลี่ยมกลอุบายและการวางตัวเป็นใหญ่ในโลก แสดงท่าทีแข็งกร้าว ซึ่งได้แก่ ใช้กลอุบายสกปรก , มีเล่ห์เหลี่ยม , ทุ่มเงินซื้อเสียง , ทำตัวเป็นผู้พิพากษาโลก , พวกนอกกฎหมาย , ประกาศกร้าว , บีบ UN รับรองมติ เป็นต้น

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของอิรัก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอความหมายที่แสดงถึงการให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติอย่างเต็มที่ในการปลดอาวุธเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม ได้แก่ ยอมทำลายขีปนาวุธตามคำสั่งของนาย ฮัน บลิกซ์ หัวหน้า คณะตรวจสอบอาวุธสหประชาชาติ , อิรักกำลังให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธมากขึ้น , หวังว่าจะสามารถหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดสงครามขึ้น

ชุดความหมายเชิงลบของอิรักหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดความหมายที่แสดงถึงท่าทีที่แข็งกร้าวของอิรัก เช่น ชัดคัม ขู่จะยกเลิกการทำลายขีปนาวุธหากสหรัฐฯยังไม่ล้ม เลิกการหาพันธมิตรเพื่อทำสงครามถล่มอิรัก , ชัดคัมกร้าวขณะสงคราม

ชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอความหมายที่แสดงถึงการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์สงคราม ได้แก่ ไทยเตรียมพร้อมรับ

สถานการณ์ , คุณค่าความปลอดภัย ในประเทศจากผู้ก่อการร้าย , เตรียมรับคนไทยกลับจากอิรัก ส่วนชุดความหมายเชิงลบของประเทศไทยนั้นยังไม่ปรากฏในระดับความขัดแย้งขั้นนี้

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

ชุดความหมายเชิงบวกของสงคราม หนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังคงนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจที่จะดีขึ้นหลังสงคราม ได้แก่ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจอิรักจะเกิดขึ้นหลังสงครามสิ้นสุดและหมดยุคซัดดัม ฮุสเซน

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสงครามหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นว่าสงครามคือความผิดพลาดและฝ่าฝืนกฎบัตรสหประชาชาติ ได้แก่ วิกฤติสงครามอิรัก , เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎบัตรสหประชาชาติ รวมทั้งยังมีชุดของความหมายที่แสดงถึงความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ เช่น อเมริกันและชาวมุสลิมต่างตกอยู่ในภาวะความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างชาวยิว ชาวมุสลิมและคริสเตียนถึงจุดต่ำสุดแล้ว เป็นต้น

สำหรับชุดความหมายของสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้แสดงชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับแสนยานุภาพของกองทัพสหรัฐฯและการเข้ามาเพื่อปกป้องสันติภาพของโลก ได้แก่ เคลื่อนทัพอันเกรียงไกร , แสนยานุภาพ , ไม่มีประเทศใดในโลกเทียมทัน , เป็นกองกำลังที่เข้ามาเพื่อปกป้องสันติภาพของโลก

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ที่แสดงท่าทีแข็งกร้าววางตัวเป็นใหญ่ในโลก เช่น ความต้องการที่จะทำสงคราม โดยไม่ฟังเสียงประเทศรอบข้าง , รุกรานอิรัก , นักเลงโต รวมทั้งชุดความหมายเกี่ยวกับความชั่วร้าย ป่าเถื่อน โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของสหรัฐฯ เช่น เพชฌฆาตผู้คร่าชีวิตมนุษย์ , ทหาราช , ชั่วร้าย

ชุดความหมายเชิงบวกของอิรัก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับการจะยอมพลีชีพเพื่อปกป้องดินแดนของประเทศตนเอง เช่น อิรักไม่ต้องการสงครามแต่ก็จะสู้อย่างเต็มที่หากสงครามเกิดขึ้น เพื่อปกป้องประชาชนและประเทศชาติของตนจากผู้รุกราน

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของอิรักหนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังคงนำเสนอชุดความหมายที่แสดงถึงท่าทีที่แข็งกร้าว ความหยิ่งโส ไม่ยอมแพ้ของอิรัก ได้แก่ แสดงถึงความกร้าวของอิรักที่ไม่ยอมศิโรราบให้กับสหรัฐและจะตอบโต้ด้วยอาวุธเคมีชีวภาพและความโหดเหี้ยมของซัดดัมผู้นำประเทศ , เปิดค่ายฝึกหน่วยรบติดพลีชีพให้อาสาสมัครชาวอาหรับเพื่อสังหารทหารสหรัฐที่บุกโจมตีอิรัก

ชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังคงนำเสนอความหมายที่แสดงถึงการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์สงครามและความรักสันติ ได้แก่ แสดงถึงความพร้อมของประเทศไทยในการรับสถานการณ์สงคราม, น้ำมันยังมีเพียงพอ เงินกองทุนน้ำมันก็ไม่มีปัญหา , ยืนยันที่จะให้ใช้ช่องทางทางการทูตเพื่อแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี ส่วนชุดความหมายเชิงลบของประเทศไทยมีการแสดงถึงจุดยืนที่เอนเอียง ไม่เป็นกลางของไทย ได้แก่ ไทยเอาด้วย ไล่ 3 เจ้าหน้าที่การทูตอิรักอย่างไม่ได้ถูกสหรัฐขู่บีบ

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

ชุดความหมายเชิงบวกของสงคราม หนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังคงนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจที่จะดีขึ้นหลังสงครามและแสดงถึงการปลดปล่อยประเทศอิรัก ได้แก่ ภาคเศรษฐกิจและการตลาดอิรักจะฟื้นตัวอย่างรวดเร็วจากรายได้การส่งออกน้ำมันหลังสิ้นสุดสงคราม , ปฏิบัติการเพื่อเสรีภาพอิรัก

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสงครามยังคงนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นว่าสงครามคือความผิดพลาด สูญเสีย ทำให้มีผู้บาดเจ็บ เสียชีวิตจำนวนมาก เช่น มีอะไรดีบ้างที่เราพอจะหวังได้จากสงครามนอกจากความตายและการทำลายล้าง , ก่อปัญหาผู้อพยพและสูญเสียชีวิตของพลเรือน , เป็นวันมืดมนในประวัติศาสตร์ที่ประเทศมหาอำนาจเข้าโจมตีประเทศที่ไม่สามารถป้องกันตนเองได้ , สงครามคือความสูญเสียไม่มีใครชนะบนความขัดแย้งระหว่างสงครามกับสันติภาพ , ทหารทั้งสองฝ่ายบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก , ยอดศพตายพุ่งลิ่ว , ทั่วภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียจะตกอยู่ในภาวะไร้เสถียรภาพ , ยอดผู้เสียชีวิตมากมาย , ศพเคลื่อนคนเจ็บล้นโรงพยาบาล , สร้างบาดแผลฝังลึกต่อประชาชนและความสูญเสียต่อการพัฒนาประเทศในภูมิภาคนี้ยิ่งที่สุด และชุดของความหมายเกี่ยวกับการเป็นสมรภูมิรบที่โหดร้าย โหดเหี้ยม **ไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด** เช่น สมรภูมิอ่าวเปอร์เซียภาคสองส่อเค้าวิกฤตดินนองเลือดหนัก , ขุนนรกบนดิน , สมรภูมิเลือด , การ

เช่นฆ่ากันอย่างโหดเหี้ยมของชาติพันธุ์มนุษย์แห่ง ค.ศ.ที่21 , สถานการณ์เต็มไปด้วยความ
 หฤโหด , โลกไม่รู้อนาคตของสงครามว่าจะสิ้นสุดเมื่อใด , สงครามยืดเยื้อนองเลือดเกินกว่าที่
 คาดการณ์ไว้ , ไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าสงครามจะดำเนินไปยาวนานแค่ไหนกว่าจะยุติ , สถานการณ์
 ส่อเค้าขยายพรมแดน นอกจากนี้ยังมีชุดความหมายของความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติและศาสนา
 ซึ่งจะยิ่งทำให้มีการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ส่อเค้าเป็นสงครามล้างเผ่าพันธุ์ , ยิ่งกระตุ้นให้
 ลัทธิก่อการร้ายโหมกระพือและจะเกิดความรุนแรงอย่างไม่คาดคิดได้ทั่วทุกมุมโลก , ผลร้าย
 โดยเฉพาะการก่อการร้ายในรูปแบบต่างๆจะตามมาหลอกหลอนชาวอเมริกันภายหลัง , นำ
 ความแค้นเคืองและสิ้นความไว้วางใจแผ่ไปทั่วโลกอาหรับ

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้แสดงชุดของ
 ความหมายเกี่ยวกับแสนยานุภาพของกองทัพสหรัฐฯ ไว้ว่า นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่มี
 การระดมยิงขีปนาวุธแม่นยำสูงอย่างมโหฬาร,เปิดฉากบดขยี้ด้วยแสนยานุภาพทางทหารสุดไฮเทค ,
 อาวุธที่ใช้ถล่มครั้งนี้เป็นการ โข้วแสนยานุภาพที่มีอยู่ในมือของสหรัฐฯ , แสนยานุภาพของสหรัฐ
 เหนือกว่าฝ่ายอิรักอย่างเทียบกันไม่ได้,จรวดร่อนนำวิถีสุดไฮเทคอย่างโทมาฮอว์กัรบบตเป็นพระเอก
 ,เหยี่ยวราตรียิงรบตพระเอกบนท้องฟ้า , กองกำลังภาคพื้นดินนับแสนจะกรีธาทัพเข้ากรุงแบกแดด
 บดขยี้กองกำลังรีพับริกันการ์ด โคนล้มประธานาธิบดีซัดดัมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายปลดปล่อยชาว
 อิรักจากผู้ปกครอง , อินทรีครองฟ้าแบกแดด , ถือเป็นบันไดอีกขั้นในการยึดเมืองศูนย์กลาง
 อุตสาหกรรมน้ำมันของอิรัก , กองกำลังผสมผงาดเหนือกองทัพซัดดัมแทบจะเด็ดขาดแล้ว , กรีธา
 ทัพบุกยึดแบกแดดได้อย่างราบคาบ , เมืองทรกิตถูกสยบไว้ได้อุ้งเท้าพญาอินทรี นอกจากนี้ยังแสดง
 ชุดความหมายเกี่ยวกับการเข้ามาเพื่อปกป้องสันติภาพของโลกและปลดปล่อย ช่วยเหลือชาวอิรัก
 ได้แก่ ปกป้องโลกจากอันตรายทั้งปวง , ช่วยให้ประชาชนมีเสรีภาพ , ปลดแอกชาวอิรัก จากการ
 ปกครองระบอบเผด็จการ , กำลังประสบความสำเร็จคืบหน้าด้วยดีในการปลดอาวุธและโค่นล้ม ซัดดัม
 ชาวอิรักใกล้ได้รับเสรีภาพ , ขออนุมัติงบเพื่อฟื้นฟูอิรักและช่วย เหลือด้านมนุษยธรรม , บุช – แบลร์
 จับเข้าฟื้นฟูอิรักสำหรับราตรี สหรัฐกำลังปลดปล่อยและสร้างความหวังให้ชาวอิรัก , ทหารพันธมิตรรบ
 เท้าเข้าสู่กรุงแบกแดดได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและเสียงเชียร์จากชาวบ้านในท้องถิ่นอย่างหน้า
 ขึ้นตาบาน , บุชประกาศสิ้นยุคมืด แบลร์ส่ำทับอิรักเป็นของอิรัก , การดูแลเชลยศึกเป็นไปตาม
 สัญญาเจนีวา , ขออนุมัติงบเพื่อฟื้นฟูอิรักและช่วย เหลือด้านมนุษยธรรมรวมทั้งแสดงชุดของ
 ความหมายเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในการรบ มีชัยชนะเหนืออิรัก เช่น ปราบปรามการฉ้อโกงที่เป็น
 มุมมองในแง่บวกของสหรัฐฯและชาติพันธมิตรก็เริ่มฉายแววขึ้น,มะกันถ่อมตัวเร็วเกินไปกับชัย
 ชนะ , บุชยังเงินประกาศชัยชนะเหนือซัดดัม

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดความหมายเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ได้แก่ ผู้รุกราน , ใช้ปฏิบัติการทางทหารอย่างผิดกฎหมายหวังยึดครองอิรักโดยไม่ชอบธรรม , เหมือนลัทธิจักรวรรดินิยมที่ต้อง การปกครองโลกประชาธิปไตย , เตรียมฟอร์มรัฐบาลหุ่นอิรักไว้แล้ว , พยายามที่จะครอบงำกลืนชาติ , กระจายสงครามขึ้นเรื่อยๆหลังชนะอิรัก ชุดความหมายที่แสดงถึงการแสดงท่าทีแข็งกร้าววางตัวเป็นใหญ่ในโลก ถูกผู้อื่น ได้แก่ นโยบายหยิงยโสโอหังของรัฐบาลบุช , บุชยังฝันหวานคุยโวมั่นใจชัยชนะใกล้มาถึง , บุชผยองหนัก , แบ่งแยกชนชั้น ศาสนา ถูกชาวมุสลิมว่าเป็นโจรป่าเถื่อน,มะกันไม่ให้ UN จุ่มในอิรัก ชุดความหมายเกี่ยวกับความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย ไม่จริงใจและต้องการผลประโยชน์จากอิรัก เช่น เสแสร้งว่าจะสร้างประชาธิปไตยในอิรักแต่ความจริงพยายามทำลายอิรัก , ทำสงครามโดยใช้การเก็บบลัฟแตก , หลอกหลวง , มะกัน- ผู้ฉ้อแบ่งเค้กน้ำมัน , สงครามยังไม่จบแบ่งเค้กแล้ว, เป้าหมายคือครอบครองแหล่งผลิตน้ำมัน กลืนกินภูมิภาคตะวันออกกลางไว้ผู้เดียวเพื่อหวังกำไรสูงสุด ไม่สนใจปัญหาระดับรากหญ้าหรือชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอิรัก , บริษัทต่างชาติได้แต่เศษเนื้อที่เหลือหรืออาจไม่ได้เลย รวมทั้งชุดความหมายที่แสดงถึงความชั่วร้าย ป่าเถื่อน โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของสหรัฐฯ ได้แก่ โจมตีทำให้พลเรือนบาดเจ็บ ส่วนใหญ่เป็นสตรีและเด็กผู้บริสุทธิ์ , ป่าเถื่อนโหดเหี้ยม , บุช ประธานาธิบดีที่บ้าเลือด , ไม่แยแสมนุษยชาติใดๆบนโลก , อ้างความชอบธรรมหน้าตาเฉย , ไร้มนุษยธรรมเยี่ยงผู้ก่อการร้ายทั่วไป , ปกปิดความผิดจากการกระทำอันน่าเกลียดน่ากลัวที่กระทำต่อพลเรือนอิรัก , ไม่คำนึงถึงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย นอกจากนี้ยังมีชุดความหมายที่แสดงถึงการต้องเผชิญกับอุปสรรคและการดำเนินการที่ผิดพลาดของสหรัฐฯด้วย เช่น เผชิญอุปสรรคและการตอบโต้เสมือนเงาปีศาจ , ประเมินสถานการณ์ผิดพลาด , ประสาทผวา เผชิญชะตากรรมสุดอนาถ , ป่วยเป็นโรคขวัญผวาบีมพลีชีพ สาครกระสุนถล่มใส่รถที่มีเด็กและผู้หญิงนั่งมาบนรถ อ้างหน้าตาเฉยป้องกันบีมพลีชีพ , เครื่องบินรบสหรัฐฯเพะพะวอบอมบ์พลาดเป้าหมาย , พลเรือน เด็ก ผู้หญิงที่พยายามหนีออกจากสมรภูมิเป็นเหยื่อถูกสหรัฐฯระดมยิงอย่างไร้สติ , ก่อเหตุอัปยศซ้ำซากบอมบ์พวกเดียวกันเอง

ชุดความหมายเชิงบวกของอิรัก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับการจะยอมพลีชีพเพื่อปกป้องดินแดนของประเทศตนเอง เช่น ทหารพลีชีพปกป้องมาตุภูมิ , พร้อมผู้ตายเพื่อปกป้องประเทศจากผู้รุกรานอย่างเต็มกำลัง , ชาวอิรักจะปกป้องมรดกของบรรพบุรุษตามวิถีทางของพระเจ้าตราบลมหายใจสุดท้าย , ต่อต้านผู้รุกราน นักล่าอาณานิคมและจักรวรรดินิยม นอกจากนี้ยังแสดงชุดของความหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติการรบอย่างมีประสิทธิภาพและมีมนุษยธรรมของอิรัก ได้แก่ สามารถตีได้และหยุดยั้งการเข้ายึดครองประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ , สามารถสกัดกั้นแผนการ โจมตีภาคพื้นดินของสหรัฐฯและอังกฤษได้สำเร็จ ,

ประกาศชัยชนะเหนือผู้รุกราน , ยังไม่ระคายผิวผู้นำหมวดหินรายนี้แม้แต่น้อย , ปฏิบัติตามอนุสัญญา เจนีวา ที่ให้ปฏิบัติต่อเชลยศึกอย่างมีมนุษยธรรม , จัดพิธีศพให้นักบินที่ตนเองยิงตกตามแบบศาสนาคริสต์

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของอิรักหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดความหมายที่แสดงถึงความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ ของอิรัก ได้แก่ จนตรอก , ใจฝ่อพ่ายตั้งแต่เริ่มต้นสงคราม , ชัคคัม เคียงตั้งแต่โคนบอมบ์ระลอกแรก, ทหารอิรักแปรพักตร์ทิ้งอาวุธมาอบตัว , ยิงสู้มั่งคั่งเพราะไม่สามารถจับเป้าเครื่องบินรบของสหรัฐและอังกฤษได้ , ชักชวนกันหลบหนีอย่างหัวซุกหัวซุน , ทหารอิรักหนีตายกระเจิดกระเจิง , เริ่มนับถอยหลังสู่ระทึกชะตากรรมชัคคัมใกล้เข้าตาจน , กรุงแบกแตกแดนสวรรค์ของชาวอาหรับราตรีกลายเป็นดินแดนมิถุนันหลังถูกตีแตก , ทหารอิรักหมดสภาพยกธงขาว , ชัคคัมถูกโค่นอำนาจอย่างสิ้นเชิงแล้ว , รัฐบาลของชัคคัมซึ่งกุมอำนาจเผด็จการเบ็ดเสร็จมาถึง 24 ปีถึงกาลล่มสลาย , กรุงแบกแตกกลายเป็นดินแดน กลียุค โจรจีปี้ล้นเต็มบ้านเมือง จนมุมแล้ว และยังมีชุดความหมายที่เกี่ยวกับการปลุกระดมให้ล้างแค้น ตอบโต้ นำสงครามเข้าสู่ประเด็นความขัดแย้งทางศาสนา ด้วย เช่น ผู้นำศาสนาในอิรักปลุกระดมให้โลกมุสลิมล้างแค้นอเมริกันทุกรูปแบบ , ชัคคัมโยกทำสงครามศาสนา นอกจากนี้ยังแสดงถึงความโหดเหี้ยมไร้มนุษยธรรม และมีเล่ห์เหลี่ยมของอิรัก ได้แก่ ประหารชีวิตทหารและพลเรือนโทษฐานไม่ส่งลูกชายไปเป็นมือระเบิดพลีชีพและปฏิบัติกรรล่าช้า , มีอาวุธเคมีไว้ในครอบครองและเคยใช้อาวุธร้ายแรงนี้ในอดีตมาแล้ว ทั้งยังละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศมานานนับ 12 ปี , การปกครองประเทศของชัคคัมถือเป็นการปกครองที่เลวร้ายที่สุดในประวัติศาสตร์โลกของสหรัฐฯ , ใช้คนท้องถิ่นพลีชีพ , ชูโจมตีนอกสารบบ , ตะลึงซากทหารอิรักแน่นโรงเก็บศพเป็นทหารอิรักที่แปรพักตร์ , แลประจานชีวิตผู้นำอิรักสุขสบายบนความยากจนของประชาชน อุ้ฟูถึงขั้นใช้สวมทองคำ , เช่นฆ่าทหารมะกันล้มตายเป็นใบไม้ร่วง, ฉากหลังตัวตลกที่แท้จริงของ ชัคคัมทยอยถูกขุดคุ้ยออกมา , ใช้เล่ห์เหลี่ยม กลอุบายนานาชนิดหลอกสังหารทหารอเมริกันและชาติพันธมิตรอย่างโหดเหี้ยม รวมทั้งชุดความหมายที่แสดงถึงการครอบครองอาวุธร้ายแรงของอิรักและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย ได้แก่ พบคลังเก็บอาวุธร้ายแรงของอิรัก , เจออาวุธเคมีหลักฐานมัดชัคคัมคบ บิน ลาเดน

ชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังคงนำเสนอความหมายที่แสดงถึงการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์สงคราม ได้แก่ ให้ความดูแลคนต่างชาติเป็นอย่างดีไม่ว่าเป็นชาติไหนก็ตาม , ตั้งศูนย์ติดตามสถานการณ์ , รับสถานการณ์ได้หมดทุกอย่าง ไม่มีผลกระทบอะไรรุนแรง ชุดความหมายที่แสดงถึง ความรักสันติ เป็นกลาง อยู่ในกรอบของสหประชาชาติ ได้แก่ ยืนอยู่ในกรอบสหประชาชาติ , มีความปลอดภัยและเป็นประเทศที่เป็นกลาง,

รัฐบาลมีจุดยืนให้ทุกฝ่ายตกลงกันโดยสันติ และชุดความหมายที่แสดงถึงการมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ของไทย ได้แก่ แสดงน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่กำลังประสบเคราะห์กรรม ,บริจาคช่วยเหลืออิรัก ,แสดงความพร้อมส่งทีมทหารช่างไปซ่อมถนน , จัดชุดยารักษาโรคและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลช่วยเหลือพลเรือนชาวอิรัก ส่วนชุดความหมายเชิงลบของประเทศไทยนั้นไม่ปรากฏในระดับความขัดแย้งขั้นนี้

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่)

ชุดความหมายเชิงบวกของสงคราม หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงถึงการปลดปล่อยชาวอิรักให้มีเสรีภาพเป็นประชาธิปไตย ได้แก่ เป็นการเปิดหนทางไปสู่สันติภาพและประชาธิปไตยในอิรัก

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสงครามนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบของสงครามที่มีต่อสหประชาชาติ เช่น สงครามครั้งนี้แทบจะนำ UN เข้าสู่ภาวะวิกฤติที่สุดในประวัติ ศาสตร์

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้แสดงชุดของความหมายเกี่ยวกับการเข้ามาเพื่อปกป้องสันติภาพของโลกและปลดปล่อย ช่วยเหลือชาวอิรัก ได้แก่ ถ้าสหรัฐไม่เข้ามาพัวพันอย่างจริงจังเวทีโลกจะไม่มีใครขัดขวางความทะเยอทะยานของผู้นำทรราช และชาวโลกหลายล้านคนจะตกอยู่ในอ้อมมือผู้ก่อการร้าย , การจับกุมตัวซัดดัมถือเป็นข่าวดีของชาวอิรักที่ไม่ต้องนอนฝันร้ายอีกต่อไป , สหรัฐเริ่มปันส่วนอาหารให้ชาวอิรักเป็นครั้งแรกตั้งแต่เกิดสงคราม และชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จ มีชัยชนะเหนืออิรัก เช่น บุชดีคำ , การที่ทหารอเมริกันจับกุมซัดดัมได้สำเร็จถือเป็นชัยชนะครั้งยิ่งใหญ่และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้ทหารอย่างมาก , บุชยิ้ม คะแนนพุ่งพรวด

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย ไม่จริงใจและต้องการผลประโยชน์จากอิรัก ได้แก่ ไม่มีที่ทำชัดเจนในการเลิกยึดครองอิรัก , มั่วข้อมูลอิรักคิดสร้างอาวุธนิวเคลียร์ , บุชยอมรับไม่มีหลักฐานยืนยันคำพูดของตน , ยังค้นหาอาวุธที่ว่ามีพบ , แผนฟื้นฟูและค้นหาอาวุธร้ายแรงในอิรักถูกจัดทำขึ้นอย่างเร่งรีบและมีข้อบกพร่องมากมาย , ไม่หาคำขอโทษทำอิรักกลียุค , เคยแก้ตัวว่าอาจ

ไม่พบอาวุธเพราะอิรักทำลายไปแล้วก่อนหรือระหว่างสงคราม , มะมันเริ่มสูบน้ำมันอิรัก , รัฐบาลสหรัฐฯออกลาย นอกจากนี้ยังแสดงชุดความหมายเกี่ยวกับการแสดงท่าทีแข็งกร้าววางตัว เป็นใหญ่ในโลก ถูกผู้อื่น เช่น ตีกรอบให้ UN มีบทบาทแค่ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในอิรัก เท่านั้น ไม่ต้องยุ่งเกี่ยวในเรื่องทหารรักษาสันติภาพ , ปฏิบัติต่อซัดดัมเหมือนวัวตัวหนึ่งไม่ให้เกียรติ รวมทั้ง ชุดความหมายที่แสดงถึงความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม ของสหรัฐฯด้วยได้แก่แพร่ภาพศพของลูกชายซัดดัมทั้งสองถือเป็นการไม่ให้เกียรติผู้ตาย , รัฐบาลบุชขาว , มะกันยังถล่มผู้ประท้วงอิรัก , มะกันมั่วอีกครั้งสาธิตท่ากระสุนเข้าใส่รถตำรวจอิรัก และยังมีกรกล่าวถึงการเผชิญอุปสรรคและปัญหาของสหรัฐฯในอิรักจนต้องหันไปขอความช่วยเหลือจากสหประชาชาติทั้งที่ก่อนหน้านี้พยายามกีดกันไม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลอิรัก เช่น มะกันสิ้นท่าขอ UN ช่วยคุมอิรัก

ชุดความหมายเชิงบวกของอิรัก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของอิรักที่ไม่มีอาวุธทำลายล้างสูงในครอบครองและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้าย เช่น จนถึงขณะนี้ยังไม่มีข้อพิสูจน์ว่ารัฐบาลอิรักมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์โจมตีสหรัฐเมื่อ 11 ก.ย. 44 , ยังไม่มีหลักฐานว่าอิรักพยายามซื้อแร่ยูเรเนียมเพื่อผลิตอาวุธนิวเคลียร์

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของอิรักหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอชุดความหมายที่แสดงถึงความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ ของอิรัก ได้แก่ บุตรสาว 2 คนของซัดดัม ตกทุกข์ได้ยาก จนต้องระเห็จออกจากวังหุรธาไปอยู่ในห้องแคบๆในกรุงแบกแดดพร้อมลูกอีก 9 คน , พบอยู่เคียงลูกซัดดัมสภาพ คู้มคู้มร้าย , ซัดดัมครวญ , เข้าตาจน , ในที่สุดอดีตผู้นำตลอดกาลต้องสูญเสียอิสรภาพถูกจับกุม , ลากคอซัดดัมผู้นำจอมเผด็จการจากใต้ดินหลังพยายามหนีการไล่ล่าสุดชีวิต , ไร้ศักดิ์ศรี , ถูกสหรัฐฯตะครุบด้วยอ้อมจ๋านอย่างง่ายตายคาหลุม , ดิ้นไม่หลุดเงื้อมมือมะกัน และยังมีชุดความหมายที่เกี่ยวกับสถานการณ์ในอิรักที่ยังมีความรุนแรงอยู่ ได้แก่ ยังเป็นสนามรบย่อยรายวัน , เกิดเหตุฉุนวายนไม่เลิก , ทวีความรุนแรงอย่างน่ากลัว

ชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังคงนำเสนอความหมายที่แสดงถึงความมีมนุษยธรรม มีน้ำใจของไทยที่พยายามช่วยเหลือชาวอิรักอย่างเข้มแข็ง ได้แก่ ทหารไทยกำลังช่วยเหลือชาวอิรัก , กองทัพเข้าช่วยเหลือไทยยังดี , ทหารไทยที่เสียชีวิตได้รับการยกย่องจากชาวอิรักเป็นวีรบุรุษแห่งสันติภาพและวีรบุรุษแห่งมนุษยธรรม , เสียสละอย่างสูงเพื่ออุดมการณ์การอยู่ร่วมกันอย่างภราดรภาพ ยุติธรรมและสันติภาพ ส่วนชุดความหมายเชิงลบของประเทศไทยนั้นไม่ปรากฏในระดับความขัดแย้งขั้นนี้เช่นกัน ดังปรากฏให้เห็นจากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขึ้นโต้แย้ง

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เศรษฐกิจจะดีขึ้น หลังสงครามและ มีการยกเลิกคว่ำ บาตรทาง เศรษฐกิจ	- เป็นความ ผิดพลาด และ ละเมิดกฎหมาย ระหว่างประเทศ	-เป็นผู้รักษามูล ภาพด้านดินแดนของ ประเทศต่างๆใน ภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย	- เป็นจักรวรรดินิยม ที่ต้องการทำสงคราม - มีเล่ห์เหลี่ยม กล อุบาย -วางตัวเป็นใหญ่ใน โลก แสดงท่าทีที่แข็ง กร้าว	- ให้ความร่วมมือกับ สหประชาชาติอย่าง เต็มที่ในการปลด อาวุธเพื่อหลีกเลี่ยง สงคราม	- แสดงท่าทีที่แข็ง กร้าว	- เตรียมพร้อมรับ สถานการณ์ สงครามอย่างดี	----

ตารางที่ 2 สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ชั้นเตรียมการทางทหาร

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เศรษฐกิจจะดีขึ้น หลังสงคราม	- เป็นความผิดพลาด ฝ่ายในกฎ สหประชาชาติ - เป็นความเกลียด ชังระหว่างเชื้อชาติ	- เป็นกองทัพที่มี แสนยานุภาพ - เข้ามาเพื่อปกป้อง สันติภาพของโลก	- เป็นจักรวรรดินิยม ต้องการที่จะทำ สงคราม - วางตัวเป็นใหญ่ใน โลก แสดงท่าทีแข็ง กร้าว - ชั่วร้าย ป่าเถื่อน โหดเหี้ยม ไร้ มนุษยธรรม	- ไม่ต้องการสงคราม แต่จะพลีชีพ เพื่อ ปกป้องประเทศของ ตนจากผู้รุกราน	- แสดงท่าทีแข็งกร้าว หยิ่งโส ไม่ยอมแพ้	- เตรียมพร้อมรับ สถานการณ์ สงคราม	- จุดยืนเอนเอียง ไม่ เป็นกลาง เข้าข้าง สหรัฐอเมริกา

ตารางที่ 3 สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เศรษฐกิจจะดีขึ้น หลังปลดปล่อย ประเทศอิรักให้มี เสรีภาพ	- เป็นความขัด แย้งทางเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งยิ่งทำ ให้มีการก่อการร้าย เพิ่มมากขึ้น - เป็นสมรภูมิรบที่ โหดร้าย ไม่รู้ว่าจะ สิ้นสุดลงเมื่อใด - เป็นความผิด พลาด สูญเสียทำ ให้มีผู้บาดเจ็บเสียชีวิต จำนวนมาก	- เข้ามาเพื่อปกป้อง สันติภาพของโลก และปลดปล่อย ช่วยเหลือชาวอิรัก - เป็นกองทัพที่มี แสนยานุภาพ และมี อาวุธยุทธโศปกรณ์ที่ ทันสมัยที่สุด - ประสบความสำเร็จ ในการรบ มีชัยชนะ เหนืออิรัก	- เป็นจักรวรรดินิยม - แสดงท่าทีแข็งกร้าว วางตัวเป็นใหญ่ใน โลก ถูกผู้อื่น - ชั่วร้าย โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม - มีเล่ห์เหลี่ยม และ ต้องการผลประโยชน์ - ดำเนินนโยบาย ผิดพลาด เผชิญกับ อุปสรรคในการรบ	- ปฏิบัติการรบอย่าง มีประสิทธิภาพ สามารถหยุดยั้งการ ยึดครองของสหรัฐฯ ได้สำเร็จ - พลีชีพเพื่อรักษา ดินแดนของประเทศ ของตนเอง ปกป้อง ประเทศจากผู้รุกราน - มีมนุษยธรรม	- ไม่มีทางสู้ พ่ายแพ้ - ปลุกระดมให้ล้าง แค้น ยุงให้ตอบโต้ และนำเข้าสู่ประเด็น ความขัดแย้งด้าน ศาสนา - ไร้มนุษยธรรม โหดเหี้ยมและมีเล่ห์ เหลี่ยม - ครอบครองอาวุธ ร้ายแรง	- เตรียมพร้อมรับ สถานการณ์เป็น อย่างดี - รักสันติ อยู่ใน กรอบของ สหประชาชาติ และเป็นกลาง - มีน้ำใจช่วย เหลือเฟือมนุษย	---

ตารางที่ 4 สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เป็นปฏิบัติการ เพื่อปลดปล่อยชาว อิรักให้มีเสรีภาพ เป็นประชาธิปไตย	- เป็นความผิด พลาด และส่งผล กระทบต่อ สหประชาชาติ	- เป็นผู้ปกป้อง สันติภาพของโลก ปลดปล่อยและ ช่วยเหลือชาวอิรัก - ประสบความสำเร็จ มีชัยชนะเหนืออิรัก	- มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่ จริงใจ ต้องการผล ประโยชน์ - ต้องเผชิญกับ อุปสรรคในการรบ และดำเนินการรบ ผิดพลาด - แสดงท่าทีแข็งกร้าว วางตัวเป็นใหญ่ใน โลก ถูกผู้อื่น - ไร้มนุษยธรรม โหดเหี้ยม	- ไม่มีอาวุธทำลายล้าง สูงในครอบครอง และไม่มีส่วนเกี่ยว ข้องกับกลุ่มก่อการ ร้าย	- ไม่มีทางสู้ พ่ายแพ้ - สถานการณ์ในอิรัก ยังมีความรุนแรงอยู่	- มีมนุษยธรรม มีน้ำใจ ช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์ - ทหารไทย เข้มแข็ง เป็น วีรบุรุษ	---

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐให้ความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เกี่ยว กับสงครามในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ชั้น แต่จะแสดงให้เห็นชุดความหมายเชิงลบของ สงครามมากกว่าเชิงบวกอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 3 หรือชั้นทำ สงคราม หนังสือพิมพ์นำเสนอชุดความหมายเชิงลบเป็นจำนวนมาก โดยแสดงให้เห็นว่าสงครามคือ ความผิดพลาด ก่อให้เกิดความสูญเสีย เป็นสมรภูมิรบที่โหดร้าย ไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใดและยังทำ ให้เกิดปัญหาตามมา

สำหรับการให้ความหมายกับประเทศคู่สงครามนั้น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความ ขัดแย้งชั้นที่ 1 หรือชั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม นำเสนอชุดความหมายเชิงลบของประเทศสหรัฐฯ มากกว่าชุดความหมายเชิงบวก โดยแสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯต้องการทำสงครามโดยไม่สนใจท่าที ของสหประชาชาติ ซึ่งอิรักก็กำลังให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธเพื่อหวังจะหลีกเลี่ยงสงคราม

แต่ในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 2 หรือชั้นเตรียมการทางทหารไทยรัฐเริ่มให้ความหมายเชิง บวกกับสหรัฐฯมากขึ้น ส่วนใหญ่เกี่ยวกับแสนยานุภาพที่ยิ่งใหญ่ของกองทัพสหรัฐฯ แต่ยังคง นำเสนอความหมายเชิงลบเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยมที่ต้องการทำสงครามอยู่ ในขณะที่เริ่มมี การเสนอความหมายเชิงลบของอิรักมากขึ้น เกี่ยวกับท่าทีที่แข็งกร้าวของอิรัก ซึ่งพร้อมกันนี้ยังได้ นำเสนอชุดความหมายเชิงบวกที่แสดงให้เห็นถึงการปกป้องดินแดนจากผู้รุกรานของอิรักด้วย

ขณะที่ในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 3 หรือชั้นทำสงครามไทยรัฐได้แสดงชุดความหมายเชิง บวกของสหรัฐฯมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเกี่ยวกับแสนยานุภาพทางทหารที่สามารถบุกยึดอิรักได้อย่าง ง่ายดายและยังแสดงให้เห็นถึงการเข้ามาเพื่อช่วยปลดปล่อยชาวอิรักให้มีเสรีภาพ แต่ขณะเดียวกันก็ นำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯเป็นจำนวนมากใกล้เคียงกัน รวมทั้งยังนำเสนอชุดความ หมายเชิงลบของอิรักมากขึ้นโดยแสดงให้เห็นความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ของอิรักและความมีเล่ห์ เหลี่ยม กลอุบาย ไร้มนุษยธรรม ซึ่งมีการให้ความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับอิรักน้อยมาก

และในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 4 หรือชั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่นั้น ไทยรัฐกลับนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯมากกว่าเชิงบวก ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่สหรัฐฯ ไม่สามารถค้นหาอาวุธร้ายแรงในอิรักพบ และการแสดงท่าทีที่แข็งกร้าว ความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของสหรัฐฯ แต่ยังคงนำเสนอความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับการเข้ามาปลดปล่อยชาวอิรัก และความสำเร็จ ชัยชนะของสหรัฐฯที่สามารถจับกุมตัวซัดดัม ฮุสเซนได้ในที่สุด พร้อมกันกับ นำเสนอชุดความหมายเชิงลบของอิรักเกี่ยวกับความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ของซัดดัมและสถานการณ์

รุนแรงในอิรัก นอกจากนี้ยังได้นำเสนอชุดความหมายเชิงบวกของอิรักที่แสดงให้เห็นว่าอิรักไม่มีอาวุธร้ายแรงในครอบครองอย่างที่สหรัฐฯกล่าวหา

ทั้งนี้ชุดความหมายเกี่ยวกับประเทศไทยที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐส่วนใหญ่เป็นชุดความหมายเชิงบวก โดยในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ชั้นมีการนำเสนอชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์และความมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ซึ่งมีการแสดงชุดความหมายเชิงลบเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 2 เกี่ยวกับจุดยืนที่เอนเอียงเข้าข้างสหรัฐฯของไทย



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึกในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้น
โต้แย้ง)

ยังไม่ปรากฏชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสงคราม ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 นี้ แต่
มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่าง
ประเทศ และเป็นความขัดแย้งทางศาสนา ได้แก่ เป็นสิ่งไม่ถูกต้องภายใต้กฎหมายระหว่าง
ประเทศ , จะเป็นสงครามครูเสดรอบใหม่

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นก็มิได้มีการกล่าวถึงในระดับ
ความขัดแย้งขั้นนี้เช่นกัน แต่ได้มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของประเทศสหรัฐอเมริกา
เกี่ยวกับการวางตัวเป็นใหญ่ในโลก แสดงท่าทีที่แข็งกร้าว และเป็นจักรวรรดินิยม ได้แก่ ยังไม่ลด
ท่าทีแข็งกร้าวของตนเองลง , เป็นการกระทำที่ละเมิดมติ ทำลายกฎบัตรและความน่าเชื่อถือของ UN,
เตรียมบุกโดยไม่รอฟังผลโหวต , ยังไม่ละ ความพยายามในการก่อสงคราม , คู่หูกระหายสงคราม
เป็นต้น นอกจากนี้ยังแสดงชุดความหมายเกี่ยวกับการเป็นผู้ก่อให้เกิดความขัดแย้งและสร้างปัญหา
เช่น กระพือสถานการณ์ให้ร้อนแรงขึ้นด้วยการกล่าวหารัฐบาลแบกแดดว่าแอบสร้างขีปนาวุธอยู่
เบื้องหลังขณะอวดการทำลายขีปนาวุธเบื้องหน้า

ชุดความหมายเชิงบวกของอิรัก หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึกได้นำเสนอชุดของความหมายที่
แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงสงครามของอิรัก เช่น ได้พยายามหาทางยับยั้งสงคราม
ด้วยการเปิดเจรจากับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบอาวุธ UN นอกจากนี้ก็ยังได้นำเสนอชุดความหมายเชิงลบ
ของอิรักด้วยเช่นกันแต่เป็นเพียงแต่การรายงานคำกล่าวอ้างจากฝ่ายตะวันตกที่มองว่า อิรักไม่ได้ปลด
อาวุธแท้จริงแต่ตบตาชาวโลก

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศไทย ยังไม่มีการนำเสนอในระดับ
ความขัดแย้งขั้นนี้

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์พิมพ์คมชัดลึกในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

ยังไม่ปรากฏชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสงคราม ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม เกี่ยวกับการทำให้ทั่วโลกเกิดความไม่สงบและยิ่งก่อปัญหาทำให้มีความขัดแย้งและการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น เช่น อาจยังเพิ่มโอกาสให้นักก่อการร้ายโจมตีเป้าหมายในสหรัฐฯ มากขึ้น , ทำให้ทั่วโลกหวุ่นไหวต่อสงครามที่กำลังจะเกิดขึ้น

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของประเทศสหรัฐอเมริกายังไม่มีการกล่าวถึงในระดับความขัดแย้งขั้นนี้เช่นกันแต่ได้มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของประเทศสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการวางตัวเป็นใหญ่ในโลก แสดงท่าทีที่แข็งกร้าว และเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงครามโดยไม่สนใจความเห็นของผู้ใด ตลอดจนการทำเพื่อผลประโยชน์ด้านน้ำมัน อันได้แก่ กำลังเตรียมแผนบุกอิรักโดยลำพัง , พร้อมทำสงครามขึ้นเด็ดขาดกับอิรักโดยไม่สนมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ, ผู้รุกราน , ทำทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ด้านน้ำมัน

ชุดความหมายเชิงบวกของอิรัก หนังสือพิมพ์พิมพ์คมชัดลึก ยังคงนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงสงครามของอิรัก เช่น ด้านอิรักก็พยายามจะเลี่ยงสงคราม

ส่วนความหมายเชิงลบของอิรักเริ่มมีการแสดงให้เห็นถึงความแข็งกร้าว และการกระทำในอดีตของซัดดัมอันเป็นเหตุผลที่ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องทำสงครามโค่นล้มการปกครองของซัดดัม สุสเซน ได้แก่ ซัดดัมคือผู้บงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์สลิมนิกาชชีอะห์ , แข็งกร้าวไม่แพ้กัน , คูหมั่นความพยายามของ UN ในหารปลดอาวุธอิรักมาตลอด 12 ปีนับตั้งแต่สงครามอ่าวเปอร์เซีย , พัฒนาอาวุธร้ายแรงที่สุดเท่าที่เคยมีการคิดค้นมา

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศไทย ยังคงไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้แต่มีการรายงานถึงการเตรียมความพร้อมของไทยโดยการคอยติดตามสถานการณ์สงครามและราคาสินค้าอย่างใกล้ชิด

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

ในขั้นนี้หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ได้มีการกล่าวถึงชุดความหมายเชิงบวกของสงครามเกี่ยวกับการเป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาวอิรักให้มีเสรีภาพ ว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการปลดปล่อยชาวอิรักมีค่ามหาศาล , เป็นการรบเพื่อปลดแอกไม่ใช่สู้รบเพื่อเอาชนะ , ปลดปล่อยชาวอิรักจากระบอบการปกครองที่โหดร้ายและฟืนฟูบูรณะประเทศ

ส่วนความหมายเชิงลบนั้นมีการนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับความไม่ชอบธรรมของสงครามและทำให้เกิดปัญหาตามมาทั้งทางด้านความอดอยากของประชาชนและการทำให้ความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติเพิ่มมากขึ้น อันได้แก่ ไม่เป็นธรรมเป็นการตัดสินใจฝ่ายเดียวของสหรัฐฯ , ทำให้ประชาชนชาวอิรักเสี่ยงกับโรคระบาดและภาวะอดอยากหิวโหย , สร้างความอดอยากให้แก่ชาวอิรักอย่างหนัก , มีความเสี่ยงที่จะกระตุ้นชาวมุสลิมหัวรุนแรงในโลกอาหรับ , จะนำไปสู่ความขัดแย้งรุนแรงนองเลือดและความรู้สึกเกลียดชังที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาค นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงชุดความหมายเกี่ยวกับความโหดร้าย ในสมรภูมิรบที่ไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด เช่น การสู้รบเป็นไปอย่างดุเดือดที่สุด , สมรภูมิลือด , สงครามครั้งนี้จะเป็นสมรภูมิที่อันตรายและสุดโหด , มีสภาพทรกว่าร้อยศพตายเกลื่อนอยู่บนถนน , ต่างสาตอาวุธหนักนานาชนิดเข้าใส่กันอย่างดุเดือด , นองไปด้วยเลือด , เหนือพื้นที่หลายแห่งแดงฉานไปด้วยเปลวเพลิง , ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าสงครามจะยืดเยื้อไปนานเท่าใด

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการกล่าวถึง แสยยานุภาพ และความเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่ ของสหรัฐฯ ความเหนือกว่าด้านทหารและเทคโนโลยี ซึ่งทำให้ประสบความสำเร็จในการสู้รบและได้รับชัยชนะในสงคราม อันได้แก่ มั่นใจในแสยยานุภาพทางเทคโนโลยีด้านอาวุธของกองทัพ , บุกตะลุยเข้าไปในดินแดนศัตรูเร็วที่สุดเท่าที่เคยบันทึกไว้ , เปี่ยมไปด้วยแสยยานุภาพทางทหาร , กองกำลังที่มีความทันสมัยมากที่สุด , ประกาศศักราช , โกลั่มชัยชนะในสงครามอิรัก , ความสูญเสียมีน้อยมาก , กองกำลังผสมมีศักยภาพที่จะเคลื่อนเข้ากรุงแบกแดดเวลาใดและที่ใดก็ได้ที่ต้องการ , ประสบความสำเร็จอย่างงดงามเนื่องจากไม่พบการต่อต้านจากอิรัก , กุมอำนาจเหนืออิรัก , ควบคุมใจกลางกรุงแบกแดดได้แล้ว , กุมน่านฟ้าอิรักได้แล้ว นอกจากนี้ยังมีชุดของความหมายที่แสดงถึง ความมีมนุษยธรรม ต้องการนำเสนอเสรีภาพมาสู่อิรัก และเข้าไปช่วยเหลือปลดปล่อยชาวอิรัก เช่น ไม่ต้องการยึดครองอิรักนอกจากมุ่งโค่นอำนาจรัฐบาลนายซัดดัม และทำลายอาวุธทำลายล้างสูงของอิรักเท่านั้น , มีนโยบายที่จะทำทุกวิถีทางที่จะไม่ทำอันตรายพลเรือน ,

พยายามเข้าไปช่วยรักษาความสงบ ซึ่งยังมีชุดความหมายที่แสดงให้เห็นถึงการได้รับการตอบรับที่ดีจากประชาชนชาวอิรัก ได้แก่ ได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากพลเรือน , ยอมรับ ตบมือต้อนรับ ทหารมะกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความถูกต้อง ชอบธรรมของปฏิบัติการครั้งนี้ด้วย

ทางด้านชุดความหมายเชิงลบของประเทศสหรัฐอเมริกา คม ชัด ลึก ได้มีการนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับความชั่วร้าย ป่าเถื่อน ไร้มนุษยธรรม ละเมิดกฎหมายและสิทธิมนุษยชนทำให้พลเรือนผู้บริสุทธิ์บาดเจ็บและเสียชีวิต ได้แก่ อาชกรสงคราม ก่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติ , จอมทรราช , ทำลายสันติภาพและละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ , นับวันหลักฐานการ ก่ออาชญากรรมของสหรัฐเริ่มเด่นชัดขึ้นเรื่อยๆ เพราะ โจมตีเป้าหมายพลเรือน , ผู้บาดเจ็บจากการโจมตีของสหรัฐส่วนใหญ่เป็นเด็ก ๆ ที่ไร้เดียงสา , ไม่สนใจถึงความหายนะที่เกิดขึ้นกับประชาชนชาวอิรักแต่อย่างใด , โจมตีอย่างไร้ความปราณี , มะกันยิงมั่ว , เห็นคนอิรักยกธงขาวแล้วยังกระหน่ำยิงแถมโดนพวกเดียวกันเอง , ยังเดินหน้าโจมตีพลเรือนต่อไปไม่ยั้ง , โจมตินิกข่าวอัลจาซีราเพราะไม่พอใจที่เสนอข่าวในแง่ลบเสมอและใส่ใจเฉพาะความปลอดภัยของนักข่าวที่ติดตามกองทัพไปทำข่าวเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีชุดความหมายที่แสดงให้เห็นว่าสหรัฐเป็นผู้ก่อให้เกิดปัญหาและความขัดแย้งขึ้นในทั่วทุกมุมโลก เช่น กำลังผลักดันให้เกิดความขัดแย้งบริเวณพรมแดนรอบอิรักและนำความระส่ำระสายไปสู่ภูมิภาค , ทำให้ระเบียบโลกพลอยล่มสลายตามไปด้วยจนอาจจะมีการก่อสงครามครั้งใหญ่ขึ้นอีก , สร้างรอยร้าวลึกให้บรรดาสมาชิก EU , บั่นทอนเสถียรภาพในภูมิภาคตะวันออกกลางที่กำลังอ่อนแออยู่แล้วจากสงคราม และความหมายเกี่ยวกับการคว่ำ โ้อวด โทหก หลอกหลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น เช่น โว , ฟุ้ง , รากาคุย , ยอดนักโกหกหลอกหลวง , ไม่สามารถนำหลักฐานเรื่องอาวุธเคมีมายืนยัน รวมทั้งชุดความหมายที่สะท้อนความเป็นจักรวรรดินิยมของสหรัฐและการแสดงท่าทีที่แข็งกร้าว ได้แก่ ผู้รุกราน , สนองเป้าหมายของอิสราเอลที่ต้องการรุกรานขยายดินแดนในภูมิภาค , ผยอง กร้าวใส่ซีเรียมีอาวุธนิวเคลียร์ , มะกันคลั่ง เป็นต้น

ชุดความหมายเชิงบวกของอิรัก มีการกล่าวถึงการปกป้องดินแดนของประเทศตนเองจากผู้รุกราน เช่น พร้อมสละชีพเพื่อปกป้องกรุงแบกแดด , ผู้เพื่อปกป้องบ้านเกิด และกล่าวถึงการไม่มีอาวุธร้ายแรงของอิรัก ได้แก่ ไม่มีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง , ไม่ได้พัฒนาอาวุธทำลายล้างสูงตามที่สหรัฐกล่าวหาแต่อย่างใด

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของอิรักหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ได้นำเสนอชุดความหมายที่แสดงถึงความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ ของอิรัก ซึ่งทำให้สถานการณ์ในประเทศเต็มไปด้วยความไม่สงบ ได้แก่ สูญเสียอำนาจแล้ว , ถูกตีจนแตกพ่ายไปแล้ว , ทหารอิรักต่างพากันทิ้งอาวุธไว้ก่อนที่จะหนีเอา

ตัวรอด ,ไม่มีทหารพอที่จะกำบังตัวเองไว้ได้แล้ว , รัฐบาลอยู่ในภาวะล่มสลาย สูญเสียการควบคุมและบัญชาการประเทศ , นรกแบกแดด , แบกแดดถูกเป็นไฟ , โกลาหลไร้ข้อแม้ บ้านเมืองเกิดก่อกวน , แบกแดดล่ม นอกจากนี้ยังแสดงถึงความแข็งแกร่ง โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม และมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย ของอิรัก ได้แก่ ประกาศกร้าว , ผู้หญิงและเด็กถูกใช้เป็นโล่มนุษย์ , บังคับขู่ขู่ขู่ให้พลเรือนออกสู้รบและยังประหารเชลยสงครามด้วย , ละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ , ลูกไม้ของอิรัก , ใช้กลยุทธ์สกปรก , ชุมโจมนิตี , ฉวยโอกาส , ส่งทหารอาชีพปลอมตัวเป็นพลเรือนเข้าโจมตีทหารพันธมิตร , ยักยอกทรัพย์สินจากโครงการน้ำมันแลกอาหาร รวมทั้งชุดความหมายที่กล่าวถึงการครอบครองอาวุธร้ายแรงของอิรัก เช่น เตรียมอาวุธมหาประลัย , พบอาวุธและระเบิดจำนวนมากพอที่จะทำสงครามย่อยๆได้ , มีอาวุธทำลายล้างสูงอยู่ในครอบครองอย่างแน่นอน

ชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก นำเสนอความหมายที่แสดงถึงความมีมนุษยธรรม มีน้ำใจของไทยที่พยายามช่วยเหลือชาวอิรัก เช่น บริจาคสิ่งของช่วยเหลือชาวอิรักที่ประสบภัยกับภาวะสงครามอย่างเร่งด่วน , อยู่ในฐานะที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมฟื้นฟูบูรณะอิรักได้ ส่วนชุดความหมายเชิงลบของประเทศไทยนั้นไม่มีการนำเสนอ แต่มีการรายงานถึงเหตุการณ์ที่ไทยจับตูดอิรักที่เหลือ 2 คนออกจากประเทศ

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่)

ชุดความหมายเชิงบวกของสงครามในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก นำเสนอชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นถึงข้อดีของสงครามว่าเป็นการปลดปล่อยชาวอิรักให้มีเสรีภาพเป็นประชาธิปไตย ได้แก่ จะไม่บั่นทอนประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนของประชาคมโลก

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสงครามนั้นมีการกล่าวถึงสถานการณ์ความไม่สงบที่ตามมาหลังสงคราม อันได้แก่ เกิดสภาวะที่จวนเจียนจะเกิดหายนะด้านมนุษยธรรม , ยังไม่จบแม้ว่าสหรัฐฯ ประกาศยุติสงครามแล้ว รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงการสูญเสียงบประมาณในการทำสงคราม เช่น ผลิตยาฆ่าหมิ่นล้าง เป็นต้น

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของประเทศสหรัฐอเมริกาในขั้นนี้มีการกล่าวถึงชัยชนะของ สหรัฐฯ ในการปลดปล่อยชาวอิรัก และปราบปรามการก่อการร้าย อันได้แก่ ตอกย้ำชัยชนะของ สหรัฐฯ ,ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสงครามเพื่อหลีกเลี่ยงการโจมตี พลเรือน , ผลงานชิ้นโบแดงแห่งปี , จะไม่ละทิ้งความพยายามที่จะฟื้นฟูอิรักให้เป็นประเทศเสรี มี เสถียรภาพและมุ่งมั่นจะปราบปรามการก่อการร้ายต่อไป , จะไม่ยอมอ่อนข้อให้การกระทำไร้ ศีลธรรมที่รับไม่ได้เช่นนี้

ชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาได้มีการนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับความมี เล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย โทกหก หลอกหลวง และ กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น ได้แก่ ใช้ข่าวกรองที่ไม่น่าเชื่อถือ ีอรรวมทั้งเอกสารปลอมในความพยายามที่จะพิสูจน์ว่าอิรักมีอาวุธต้องห้าม , ไม่สามารถค้นหาอาวุธ ีร้ายแรงได้และพยายามหาข้อแก้ตัวอย่างหนัก , ยอมรับทำสงครามเพราะเกรงภัยก่อการร้ายไม่ใช่ เพราะพบหลักฐานใหม่ๆเกี่ยวกับอาวุธต้องห้าม , พลิกผัน , เบี่ยงคำห้วนนำจับชัดคม , มะกันจัดฉาก และชุดความหมายที่แสดงถึงความไร้มนุษยธรรม และละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น แก้วต๋วน้ำขุ่นๆ แหกกฎเสียดน้าภาพคนตายออกเผยแพร่ , ละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพของประชาชนทั้งใน ดินแดนสหรัฐฯ และนอกดินแดนสหรัฐฯ , ไม่มีท่าทีเสียอกเสียใจต่อการบุกอิรักและสภาพไร้ข้อแป ีที่เกิดขึ้นหลังสงคราม , มีพฤติกรรมแบบนักก่อการร้ายเสียเอง รวมทั้งชุดความหมายที่แสดงถึง ความเป็นจักรวรรดินิยมของสหรัฐฯด้วย เช่น นโยบายจักรวรรดินิยมก้าวร้าวของสหรัฐฯ , เดินหน้า ีก่อสงครามโดยไม่ฟังเสียงคัดค้านจากประชาคมโลก และยังมีกรกล่าวถึงการเผชิญอุปสรรคและ ีปัญหาของสหรัฐฯในอิรักจนต้องหันไปขอความช่วยเหลือจากสหประชาชาติ เช่น ตากหน้าขอให้ UN ช่วยหลังทหารถูกสอยดับรายวัน ซึ่งเท่ากับเป็นการยอมรับว่าไม่สามารถฟื้นฟู แก้วไขปัญหาอิรัก ีได้ด้วยตนเอง

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของอิรักนั้นมีการกล่าวถึงสถานการณ์ในประเทศของอิรักที่มี ีความปลอดภัยมากขึ้น และเศรษฐกิจเริ่มพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น โดยนำเสนอชุดความหมายเชิงลบ ีเกี่ยวกับความไร้มนุษยธรรม โหดเหี้ยม มีอาวุธร้ายแรงในครอบครองและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อ ีการร้าย ได้แก่ ีให้การสนับสนุนกลุ่มหัวรุนแรงด้วยการจัดหาวัตถุดิบในการผลิตอาวุธเคมีและอาวุธ ีชีวภาพ , ชัดคมเป็นผู้นำเผด็จการที่น่าชิงชังและมาตรการอำมหิต และนำเสนอเกี่ยวกับสถานการณ์ ีในอิรักที่ยังคงเต็มไปด้วยความรุนแรง

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศไทย ไม่มีกรนำเสนอในระดับความ ีชัดแย้งขั้นนี้ ดังปรากฏให้เห็นจากตาราง

ตารางที่ 5 สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขั้นได้แย้งก่อนเกิดสงคราม

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
---	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นธรรม - เป็นความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติและศาสนา 	---	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นจักรวรรดินิยม - วางตัวเป็นใหญ่ในโลก แสดงท่าทีแข็งกร้าว - เป็นผู้ก่อให้เกิดความขัดแย้งและสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นในโลก 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติอย่างเต็มที่ในการปลดอาวุธเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม 	<ul style="list-style-type: none"> - โทกฮ หลอกหลวง ตบตาชาวโลก 	---	---

ตารางที่ 6 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ชั้นเตรียมการทางทหาร

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
---	- ทำให้ทั่วโลกเกิดความไม่สงบและยิ่งก่อปัญหาทำให้มีความขัดแย้งและการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น	---	- เป็นจักรวรรดินิยม - วางตัวเป็นใหญ่ในโลก แสดงท่าทีแข็งกร้าว - ต้องการผลประโยชน์ด้านน้ำมันจากอิรัก	- ให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติอย่างเต็มที่ในการปลดอาวุธเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม	- ความแข็งแกร่ง โหดเหี้ยม ป่าเถื่อน ไร้มนุษยธรรมและการมีอาวุธร้ายแรงในครอบครองของ ซัดดัม ฮุสเซน ประธานาธิบดีอิรัก	- เตรียมพร้อมรับสถานการณ์เป็นอย่างดีและปลอดภัยจากการก่อการร้าย	---

ตารางที่ 7 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นต่ำสงคราม

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เป็นปฏิบัติการ เพื่อปลดปล่อยชาว อิรักให้มีเสรีภาพ เป็นประชาธิปไตย	- ไม่เป็นธรรม - ก่อให้เกิดปัญหา ตามมามากมายทั้ง ความอดอยาก โรค ระบาด และทำให้ ผู้บริสุทธิ์ต้อง บาดเจ็บ เสียชีวิต - เป็นสมรภูมิต่อ โหดร้าย โหดเหี้ยม	- เป็นกองทัพที่ยิ่ง ใหญ่ มีแสนยานุภาพ และทันสมัยที่สุด - นำเสรีภาพมาสู่อิรัก ปลดปล่อยชาวอิรัก ให้เป็นอิสระจากการ ปกครองระบอบเผด็จ การ ไม่ใช่ผู้ยึดครอง - ประสบความสำเร็จ ในการรบและ มีชัย ชนะเหนืออิรัก	- ชั่วร้าย ป่าเถื่อน โหดเหี้ยม ไร้ มนุษยธรรม ทำให้ พลเรือนผู้บริสุทธิ์ บาดเจ็บและเสียชีวิต - โกหก หลอกลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น - วางตัวเป็นใหญ่ใน โลก เป็นอันทพาล ทำที่แข็งแกร่ง - เป็นจักรวรรดินิยม	- พลชีพเพื่อรักษา ดินแดนของประเทศ ของตนเอง ปกป้อง ประเทศจากผู้รุกราน - ไม่มีอาวุธร้ายแรง ในครอบครอง	- มีเล่ห์เหลี่ยม กล อุบาย - ทำที่แข็งแกร่ง ยุ่ง ให้ตอบโต้ ไม่ยอม แพ้ - ไร้มนุษยธรรม โหดเหี้ยม ป่าเถื่อน ครอบครองอาวุธ ร้ายแรง - ไม่มีทางสู้ พ่ายแพ้	- มีมนุษยธรรมมี น้ำใจ ช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์	----

ตารางที่ 7 (ต่อ) สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
---	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่รู้ว่าสงครามจะสิ้นสุดลงเมื่อใด - กระตุ้นให้มีความขัดแย้งและการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น - เป็นความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติและศาสนา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีมนุษยธรรม ไม่ต้องการทำอันตรายพลเรือนและเข้าไปช่วยเหลือชาวอิรัก 	<ul style="list-style-type: none"> - ลุยโว โอ้อวด - เป็นผู้ก่อให้เกิดความขัดแย้งในทั่วทุกมุมโลก 	---	<ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์ในประเทศเต็มไปด้วยความรุนแรง 	---	---

ตารางที่ 8 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาวอิรักให้มีเสรีภาพเป็นประชาธิปไตย	- มีความไม่สงบตามมาหลังสงครามและไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด - ใช้งบประมาณจำนวนมาก	- ประสบความสำเร็จในการรบและมีชัยชนะเหนืออิรัก - นำเสรีภาพมาสู่อิรักปลดปล่อยชาวอิรักและปราบปรามการก่อการร้าย	- ไร้มนุษยธรรมละเมิดสิทธิมนุษยชน - มีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย โทกหก หลอกลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น - เสียท่า ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคในอิรักจนต้องขอความช่วยเหลือจาก UN - เป็นจักรวรรดินิยม	- สถานการณ์ในประเทศของอิรักมีความปลอดภัยมากขึ้น และเศรษฐกิจเริ่มพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น	- ไร้มนุษยธรรม โหดเหี้ยม ป่าเถื่อน ครอบครองอาวุธร้ายแรงและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย - สถานการณ์ในประเทศเต็มไปด้วยความรุนแรง	---	---

จากผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก พยายามแสดงให้เห็นความหมายเชิงลบของสงครามว่าเป็นสิ่งที่ไม่ชอบธรรมและยิ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมา ซึ่งจะเห็นว่าตั้งแต่ระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1-4 ได้นำเสนอความหมายเชิงลบของสงครามอย่างต่อเนื่อง โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 ไม่มีความหมายเชิงบวกของสงครามเลย มีการเสนอความหมายเชิงบวกเพียงเล็กน้อยเท่านั้นในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 แต่เป็นการรายงานตามคำพูดของแหล่งข่าว

ในส่วนของการให้ความหมายกับประเทศคู่สงคราม หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ให้ความหมายเชิงลบกับประเทศสหรัฐอเมริกามากกว่าเชิงบวก จะเห็นได้ว่าในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 ไม่มีการนำเสนอความหมายเชิงบวกของสหรัฐฯ ส่วนใหญ่เป็นชุดความหมายเชิงลบที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นจักรวรรดินิยมต้องการทำสงคราม ขณะที่อิรักพยายามหลีกเลี่ยงสงครามโดยการให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธ แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 เริ่มมีการนำเสนอความหมายเชิงลบของอิรักเล็กน้อย เกี่ยวกับความแข็งแกร่งและความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมในอดีตของ ซัดดัม ฮุสเซน ผู้นำอิรัก

ขณะที่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 คม ชัด ลึก ให้ความหมายเชิงบวกกับสหรัฐฯ มากขึ้น โดยแสดงให้เห็นถึงความเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่ มีแสนยานุภาพ และการเข้าไปช่วยเหลือปลดปล่อยชาวอิรักแต่ยังคงนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯ เป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม นอกจากนี้ยังได้เสนอชุดความหมายเชิงลบของอิรักมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงความพ่ายแพ้ และความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย ไร้มนุษยธรรม รวมทั้งแสดงชุดความหมายเกี่ยวกับการครอบครองอาวุธร้ายแรงของอิรักด้วย

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 มีการนำเสนอความหมายเชิงบวกของสหรัฐฯ เล็กน้อยเกี่ยวกับความสำเร็จในการรบ แต่ยังคงนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯ อยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความผิดพลาดที่ทำให้สงครามโดยไม่มีหลักฐาน ซึ่งถือเป็นการโกหก กล่าวหาใส่ร้ายอิรักว่ามีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง นอกจากนี้ยังแสดงชุดความหมายเกี่ยวกับความไร้มนุษยธรรมของสหรัฐฯ ด้วย ในขณะที่เสนอชุดความหมายเชิงลบของอิรักเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ไม่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย แต่ให้ความหมายเชิงบวก โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 และ 3 แสดงให้เห็นว่าไทยมีความปลดปล่อยและพร้อมร่วมมือกับสถานการณ์เป็นอย่างดี รวมทั้งเสนอชุดความหมายเกี่ยวกับความมีมนุษยธรรม มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ของไทยด้วย

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นโต้แย้ง)

ยังไม่ปรากฏชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสงคราม ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 นี้ แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม ที่แสดงให้เห็นว่า **ส่งผลต่อความมั่นคง และกระตุ้นให้มีการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้นได้แก่ ส่งผลต่อการเมืองและการรักษาความมั่นคงทางทหารในเอเชียตอนใต้ , การก่อการร้ายระหว่างมุสลิมกับโลกตะวันตกจะทวีความรุนแรงและ ก่อรอยร้าวลึกมากขึ้น**

ชุดความหมายเชิงบวกของประเทศสหรัฐอเมริกาในมติชนมีการรายงานตามที่สหรัฐฯ กล่าวอ้างว่า **ทางสหรัฐฯพยายามทุกทางแล้วที่จะหลีกเลี่ยงสงครามในอิรัก**

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาได้มีการนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงถึงความพยายามที่จะก่อให้เกิดสงครามของสหรัฐฯเช่น **กวนน้ำให้ขุ่น , เดินเกมกดดันทางการทูต , ยื่นเอกสารปลอมต่อสำนักงานปรมาณูสากล**

ชุดความหมายเชิงบวกของอิรักนั้นยังไม่ปรากฏในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับอิรักว่า **โกหก หลอกลวง ตบตาชาวโลก โดยมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง เช่น ปลิ้นปล้อน , หลอกลวง , ยังคงครอบครองอาวุธร้ายแรงอยู่เป็นจำนวนมาก**

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศไทย ยังคงไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้แต่มีการรายงานถึงผลกระทบของสงครามที่คงมีมาถึงประเทศไทยไม่มากนัก

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ มีการกล่าวถึงชุดความหมายเชิงบวกของสงครามว่าเป็น **ปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาวอิรักให้มีเสรีภาพ เช่น ปลดปล่อยชาวอิรักให้เป็นอิสระและปกป้องโลกจากภัยอันตรายร้ายแรง**

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสงคราม แสดงถึงการเป็นสมรภูมิตะโหดร้าย รุนแรง เช่น ระเบิดแรกอาจจำเป็นต้องถล่มอย่างต่อเนื่องแบบไม่ลืมหูลืมตา

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกามีการแสดงให้เห็นถึงแสนยานุภาพและความเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่ของสหรัฐฯ เช่น แม่ทัพใหญ่คำราม 2 วันลุยเผด็จศึก

และชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกามีการนำเสนอชุดความหมายเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยมต้องการทำสงคราม อันได้แก่ คุกคาม , ผู้รุกราน,ผู้นำที่บ้าคลั่งสงครามหมายเลข 1 และทำให้ประเทศของตนเป็นตัวตก และชุดความหมายที่แสดงถึงท่าทีที่เหยียดหยาม แข็งกร้าว ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศและไร้มนุษยธรรม ของสหรัฐฯ ได้แก่ มหาอำนาจผู้เหยียดหยาม , ปีศาจ , อสูรน้อย , เป็นอาชญากรรมที่น่าละอายผิดต่อมนุษยธรรม

ทางด้านชุดความหมายเชิงบวกของอิรักนั้นยังไม่ปรากฏในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์มติชน ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับอิรักที่แสดงให้เห็นว่าอิรักมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง เช่น แจกอาวุธเคมี

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศไทย ยังคงไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้แต่มีการรายงานว่าไทยได้เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ไว้หมดแล้ว

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

ยังคงมีการกล่าวถึงชุดความหมายเชิงบวกของสงครามว่าเป็นสงครามเพื่อปลดปล่อยชาวอิรัก ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสงครามแสดงถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและทำให้เกิดความสูญเสียโดยไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด เช่น ราคาน้ำมันพุ่ง , หุ่นคิงเหว , นับวันเกิดความสูญเสียมากขึ้นเรื่อยๆ , สงครามอาจยืดเยื้อ และชุดความหมายที่แสดงให้เห็นว่าสงครามทำให้เกิดความแตกแยกในโลกและเป็นความขัดแย้งทางเชื้อชาติ ได้แก่ เป็นประเด็นปัญหาที่ทำให้ประชาคมโลกแตกแยกกันมากที่สุดนับตั้งแต่สงครามเย็นสิ้นสุด , เป็นการก่อวินาศกรรม ต่อต้านโลกมุสลิม ปาเลสไตน์และโลกแห่งความหวัง

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกาในการแสดงให้เห็นถึงแสนยานุภาพ และความเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่ ของสหรัฐฯซึ่งทำให้ประสบความสำเร็จในการสู้รบและได้รับชัยชนะในสงคราม อันได้แก่ กองทัพอินทรี , กองทัพสหรัฐขี้อากาศ , กีบหน้าไปอีกชั้น , ประสบชัยชนะอย่างงดงามไม่มีการสูญเสียทหารใดๆ , ใช้เทคโนโลยีสุดยอดในการรบ , ยึดเมืองทิกริดได้อย่างง่ายดาย นอกจากนี้ยังนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงถึง ความมีมนุษยธรรม ต้องการเข้าไปปกป้อง ช่วยเหลือและปลดปล่อยชาวอิรัก เช่น สัญญาว่าจะปกป้องน้ำมันของอิรักเอาไว้ , ช่วยเหลือพลเรือนชาวอิรักรวมถึงเด็กๆที่ได้รับบาดเจ็บหลังถูกเกณฑ์ไปเป็น โลม่นุญย์

ในส่วนของคุณค่าความหมายเชิงลบที่มติชนนำเสนอเกี่ยวกับสหรัฐฯนั้นมีทั้งชุดความหมายที่แสดงถึงความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการจะทำสงครามเพื่อครอบครองดินแดนและผลประโยชน์ในอิรักได้แก่ จักรวรรดินิยม , งามอิรัก , มีวัตถุประสงค์เพื่อนำน้ำมันอิรักมาขาย , เตรียมเตะฝรั่งเศสพันทาง , สิบงานใหญ่ , สิบประเทศ , ยึดอิรักเป็นรัฐที่ 51 , ตั้งรัฐบาลเงาบริหารอิรัก , วางแผนโค่นอิรักมานาน และชุดความหมายที่แสดงให้เห็นถึงความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย เสแสร้ง ไม่จริงใจของสหรัฐฯ เช่น ไม่โปร่งใส , เล่นพรรคเล่นพวก , ไม่รับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีชุดความหมายเกี่ยวกับความโหดเหี้ยม แข็งกร้าว ไร้มนุษยธรรม และละเมิดกฎหมายด้วย เช่น ฆาตกร , ทำที่แข็งกร้าว , ไร้ความชอบธรรม , เป็นผู้ขายอาวุธให้ประเทศต่างๆ , ฝ่าฝืนอนุสัญญาเจนีวา , ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ , ยิงมั่ว ไม่ระวังชีวิตพลเรือน , จงใจยิงสำนักงานของ อัลจาซีราเพราะแค้นที่เสนอข่าวตามความเป็นจริงทำให้สหรัฐฯไม่พอใจ และชุดความหมายเกี่ยวกับการเป็นผู้สร้างปัญหาและก่อให้เกิดความขัดแย้ง ได้แก่ บันทอนเสถียรภาพในภูมิภาคตะวันออกกลางที่กำลังสั่นคลอนอยู่แล้วให้ร้ายลงไปอีก , นำปัญหาใหญ่มาให้กับชาวอิรัก เป็นต้น

ทางด้านชุดความหมายเชิงบวกของอิรักมีการกล่าวถึงชัยชนะที่จะได้รับในการปกป้องดินแดนของอิรัก เช่น จะชนะศัตรูแห่งอิสลามและอารยธรรม เป็นผู้ฟังความฝันของระบอบนักร้องอาณานิคม

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของอิรักนั้นมีการนำเสนอเกี่ยวกับความป่าเถื่อน โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ผู้นำอิรัก อันได้แก่ หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้นำอิรักจะต้องถูกสังหาร , เล่นบทโหด , ทารุณกรรมชาวอิรัก และเชลยสงครามอย่างโหดเหี้ยม , ใช้พลเรือนเป็น โลม่นุญย์ปกป้องตัวเอง , นำโหดทารุณนี้ทัพบ และความหมายที่แสดงถึงความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย เช่น แกล้งยอมแพ้แล้วตลบหลังรวมทั้งใช้ผู้หญิงและเด็กเป็นนกดต่อ รวมทั้งชุดความหมายเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศที่ดัดสน วุ่นวาย เช่น ตกอยู่ในภาวะระส่ำระสาย , เกิด

ภาวะสูญญากาศไร้ข้อแป , โกลาหล , เข้าสู่ยุคมิกซ์ยูนิ , ยุคมีค นอกจากนี้ยังมีชุดความหมายที่แสดงให้เห็นว่าอิรักครอบครองอาวุธร้ายแรงและให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย เช่น เก็บอาวุธร้ายแรงไว้จนเกิดสงครามจึงทำลายทิ้ง- ลักลอบส่งอาวุธร้ายแรงไปยังซีเรีย- ร่วมมือกับเครือข่ายอัลเคด้าของโอซามา บิน ลาดิน เป็นต้น

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย มีการนำเสนอความหมายที่แสดงให้เห็นถึงความมีมนุษยธรรม มีน้ำใจของไทยที่พยายามช่วยเหลือชาวอิรัก เช่น ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม , ไม่ได้สนใจเรื่องผลประโยชน์ทางธุรกิจ สนใจด้านช่วยเหลือมนุษยธรรม ส่วนชุดความหมายเชิงลบของประเทศไทยนั้นไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่)

ไม่ปรากฏชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสงคราม แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นความขัดแย้งทางศาสนา เช่น เป็นสงครามศาสนาครั้งใหม่ต่อโลกอิสลาม

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกามีการแสดงให้เห็นถึง ชัยชนะที่สหรัฐฯ ได้รับได้แก่การสู้รบสิ้นสุดลงด้วยชัยชนะของสหรัฐอเมริกา , มีชัยชนะอย่างเด็ดขาดเหนือรัฐบาลซัดดัม และชุดความหมายที่แสดงถึงการเข้าไปช่วยเหลือ สร้างสันติภาพให้แก่ชาวอิรักและปราบปรามการก่อการร้าย อันได้แก่ การดำเนินการแก้ไขปัญหาคงตั้งอยู่บนพื้นฐานของวิถีทางการทูตและความเข้าใจอันดี , ไม่ล่าถอยต่อการสร้างสันติภาพในอิรัก , ไม่มีวันยอมเบือนหน้าจนกว่าภัยคุกคามต่อสหรัฐฯและอารยธรรมร่วมสมัยของโลกจะได้อยู่ภายใต้การกำจัดการ

ชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับสหรัฐฯมีชุดความหมายที่แสดงถึงความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการจะครอบครองดินแดนอิรัก เช่น ขอสูบบำนาจปกครองอิรักอย่างน้อย 1 ปี , ผู้ครอบครองอิรักโดยไม่ชอบธรรม และชุดความหมายเกี่ยวกับการโกหก หลอกลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น ได้แก่ กล่าวอ้างเกินจริงว่าอิรักมีอาวุธร้ายแรงในครอบครองเพื่อสร้างความชอบธรรมในการโจมตีอิรัก , เลี้ยงแกะ , ใช้หลักฐานปลอมในการโจมตีอิรัก รวมทั้งชุดความหมายเกี่ยวกับการดำเนินการและการตัดสินใจที่ผิดพลาด ซึ่งทำให้ต้องประสบปัญหา และเผชิญกับอุปสรรคในการทำสงคราม อัน

ได้แก่ ฎกโถมตีรายวัน, อ่วม , ครว่น้ำไหล ยังไม่พบอาวุธร้ายแรงในอิรัก , ความเชื่อถือของชาวอเมริกันต่อรัฐบาลลดลง , เชนญกับเสถียรภาพกษัตริย์วชิรณห์หนานูเกี่ยวกับการโถมตียึดครองอิรัก , เสถียรภาพ , ต้นทุรัง นอกจากนี้ยังมีชคความหมายเกี่ยวกับความโหดเหี้ยม ไร่มนุษยธรรม ของสหรัฐด้วย เช่น ยิงมั่วคร่าชีวิตผู้บริสุทธิ์ เป็นต้น

ส่วนชคความหมายเชิงบวกของอิรักนั้นมีการกล่าวถึงสถานการณ์ในประเทศของอิรักที่มีพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นหลังสงครามเช่นปิดฉากยุคมืดและความทนทุกข์ทรมานในหน้าประวัติศาสตร์ของอิรัก

โดยนำเสนอชคความหมายเชิงลบเกี่ยวกับความพ่ายแพ้ของอิรัก และสถานการณ์ที่ยังไม่สงบ อันได้แก่ จนตรอก , เหมือนจับหนุสกรปรกได้ตัวหนึ่ง , สภาพบ้านเมืองยังคงไร้ชื่อแปเต็มไปด้วยปัญหาอาชญากรรม , สถานการณ์โหดไม่หยุด , เป็นสมรภูมิริบกับกลุ่มก่อการร้ายนานาชาติ , สถานการณ์ยังไม่คลี่คลายไปในทางที่ดี และให้ความหมายเชิงลบเกี่ยวกับความ โหดเหี้ยม ไร่มนุษยธรรม ของผู้นำอิรัก ได้แก่ ทรรชมือเปื้อนเลือด , ชัดคัมแสดงโถมหน้าทีแท้จริงออกมาด้วยการตะโกนด่าอย่างเกรี้ยวกราดและไม่แสดงท่าทีเสถียรใจต่อการกระทำของตนราวกับว่ามีสิทธิที่จะชีเป็นชีตายให้กับใครก็ได้ , ชัดคัมไม่สำนึกยอมฆ่าหมู่อิรักชอบธรรม

สำหรับชคความหมายเชิงบวกของประเทศไทยนั้นไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้แต่มีการรายงานถึงผลกระทบเชิงลบที่ไทยได้รับหลังส่งทหารไปประจำการในอิรัก ได้แก่ เจอดีแล้ว เป็นต้น ดังจะปรากฏให้เห็นจากตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขึ้นได้แย้งก่อนเกิดสงคราม

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
----	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งผลกระทบต่อการเมือง ความมั่นคงและเศรษฐกิจ - กระตุ้นให้มีการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - พยายามหลีกเลี่ยงการทำสงครามกับอิรัก 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นผู้ก่อให้เกิดความขัดแย้งในทั่วทุกมุมโลกและพยายามก่อให้เกิดสงคราม 	----	<ul style="list-style-type: none"> - โทกฮ หลอกหลวงตบตาชาวโลก - มีอาวุธร้ายแรงในครอบครองและให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย 	----	----

ตารางที่ 10 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ชั้นเตรียมการทางทหาร

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เป็นปฏิบัติการ เพื่อปลดปล่อยชาว อิรักให้มีเสรีภาพ	- เป็นสมรภูมิต่อ โหดร้าย รุนแรง และจะทำให้เกิด ความสูญเสีย	- เป็นกองทัพที่มี แสนยานุภาพยิ่งใหญ่	- เป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงคราม - วางตัวเป็นใหญ่ใน โลก หยิ่งยโส แข็ง กร้าว ทะเมิด กฎหมายระหว่าง ประเทศ และไร้ มนุษยธรรม	----	- มีอาวุธร้ายแรงใน ครอบครองและให้ การสนับสนุน ผู้ก่อการร้าย	- เตรียมพร้อมรับ สถานการณ์เป็น อย่างดี	----

ตารางที่ 11 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชน ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เป็นปฏิบัติการ เพื่อปลดปล่อยชาว อิรักให้มีเสรีภาพ และเป็น ประชาธิปไตย	- ทำให้เกิดความ สูญเสียและไม่รู้ว่า จะสิ้นสุดลงเมื่อใด - ทำให้เกิดความ แตกแยกในโลก และเป็นความ ขัดแย้งทางเชื้อชาติ ศาสนา -ส่งผลกระทบต่อ การเมือง ความ มั่นคงและ เศรษฐกิจ	- มีมนุษยธรรม ไม่ ต้องการทำอันตราย พลเรือนและเข้าไป ช่วยเหลือชาวอิรัก - เป็นกองทัพที่มี แสนยานุภาพ ยิ่งใหญ่ และมีอาวุธที่ทันสมัย - ประสบความสำเร็จ ในการรบ มีชัยชนะ	- โหดเหี้ยม แข็งกร้าว ไร้มนุษยธรรม ละเมิดกฎหมาย - เป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงคราม เพื่อผลประโยชน์ - มีเล่ห์เหลี่ยม กล อุบาย เสแสร้ง ไม่ จริงใจ - เป็นผู้สร้างปัญหา และก่อให้เกิดความ ขัดแย้ง	- พลชีพเพื่อรักษา ดินแดนของประเทศ ของตนเอง ปกป้อง ประเทศจากผู้รุกราน	- ความโหดเหี้ยม ป่า เถื่อนไร้มนุษยธรรม ของซัดดัม ผู้นำอิรัก - ครอบครองอาวุธ ร้ายแรงและให้การ สนับสนุน ผู้ก่อการร้าย - สถานการณ์ใน ประเทศสับสน วุ่นวาย - มีเล่ห์เหลี่ยม กล อุบาย	- มีน้ำใจ ช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์ มี มนุษยธรรม	---

ตารางที่ 12 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขึ้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
---	- เป็นความขัดแย้งทางศาสนาและความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ	- ประสบความสำเร็จในการรบ มีชัยชนะ - เข้าไปช่วยเหลือสร้างสันติภาพให้แก่ชาวอิรักและปราบปรามการก่อการร้าย	- เป็นจักรวรรดินิยม - โหดเหี้ยม ป่าเถื่อน ไร้มนุษยธรรม - โกหก หลอกลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น - ดำเนินการและตัดสินใจผิดพลาด ต้องประสบปัญหาและเผชิญกับอุปสรรคตามมา	- สถานการณ์มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นหลังสงคราม	- สถานการณ์ในประเทศสับสนวุ่นวาย - ไม่มีทางสู้ ฟ่ายแพ้ ไร้ศักดิ์ศรี - ความโหดเหี้ยม ป่าเถื่อน ไร้มนุษยธรรมของอดีตผู้นำอิรัก	---	- ได้รับความกระทบและความสูญเสียจากสงคราม

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์มติชนพยายามนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม โดยในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ชั้นมีการแสดงให้เห็นถึงความสูญเสียและผลกระทบที่ตามมาจากสงคราม ขณะที่แสดงชุดความหมายเชิงบวกของสงครามเพียงเล็กน้อยเท่านั้นเกี่ยวกับการเป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาวอิรัก ซึ่งถูกนำเสนอในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 2 และ 3

ส่วนการให้ความหมายกับประเทศคู่สงครามนั้น มติชนนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของอิรัก ทำให้เห็นว่าอิรักมีอาวุธร้ายแรงในครอบครองจริง โดยในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 1 และ 2 ไม่ปรากฏชุดความหมายเชิงบวกของอิรักเลย แต่ขณะเดียวกันก็ได้นำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯควบคู่ไปด้วย ซึ่งส่วนใหญ่แสดงให้เห็นถึงความเป็นจักรวรรดินิยมที่พยายามก่อให้เกิดสงคราม พร้อมกันนี้ยังได้เสนอชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐฯด้วย แต่มีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 3 จึงเริ่มมีการให้ความหมายเชิงบวกกับสหรัฐฯมากขึ้น ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่มีแสนยานุภาพ ขณะที่นำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯเป็นจำนวนมากเช่นกันเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยมโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม นอกจากนี้ยังเสนอชุดความหมายเชิงลบของอิรักจำนวนไม่น้อยโดยแสดงให้เห็นถึงความโหดเหี้ยมไร้มนุษยธรรมของซัดดัม ฮุสเซน ผู้นำอิรักและชุดความหมายที่แสดงให้เห็นว่าอิรักครอบครองอาวุธร้ายแรงรวมทั้งให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย โดยนำเสนอความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับอิรักน้อยมาก

สำหรับในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 4 นั้นมติชนนำเสนอความหมายเชิงบวกของสหรัฐฯเกี่ยวกับชัยชนะในสงครามและการเข้าไปช่วยเหลือสร้างสันติภาพให้แก่ชาวอิรัก ขณะเดียวกันก็นำเสนอชุดความหมายเชิงลบที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นจักรวรรดินิยม โหด หลอกลวง กล่าวหาใส่ร้ายอิรักเพื่อทำสงคราม และความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของสหรัฐฯ พร้อมกันนี้ยังแสดงความหมายเชิงลบของอิรักเกี่ยวกับความพ่ายแพ้และความโหดเหี้ยมของซัดดัม ผู้นำอิรัก โดยแสดงความหมายเชิงบวกเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศที่ดีขึ้นของอิรัก

ทั้งนี้ในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 1 ไม่มีการนำเสนอชุดความหมายเกี่ยวกับประเทศไทยทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ส่วนในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 2 และ 3 มติชนนำเสนอเฉพาะชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทยเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์สงครามและความมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ แต่ในระดับความขัดแย้งชั้นที่ 4 มีการรายงานถึงผลกระทบและความสูญเสียหลังจากที่ส่งทหารไทยเข้าไปช่วยฟื้นฟูอิรัก ทำให้ทหารเสียชีวิต 2 นาย โดยไม่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงบวก

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นโต้แย้ง)

ยังไม่ปรากฏชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสงคราม ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม ที่แสดงให้เห็นว่า เป็นความไม่ชอบธรรมและละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ ได้แก่ ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการปลดอาวุธและเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของอิรัก , เป็นพฤติกรรมไม่ชอบธรรมในแง่กฎหมายระหว่างประเทศ และชุดความหมายของสงครามเกี่ยวกับการทำให้เกิดความสูญเสีย และจะเกิดผลกระทบตามมา ซึ่งจะทำให้ความขัดแย้งเพิ่มมากขึ้น เช่น ผลต่อเนื่องจะนำไปสู่หายนะจากสงครามเต็มไปด้วยความตาย , ทำให้ความตึงเครียดระหว่างชาวยิวและมุสลิมเพิ่มขึ้น , ผลกระทบที่ร้ายแรงที่จะเกิดตามมาจะไม่ได้เกิดแค่เฉพาะในภูมิภาคเท่านั้นแต่จะลุกลามไปทั่วโลก

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกา นั้น ไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ แต่มีการแสดงถึงชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยมที่มีเลห์ห์เลียม กลอุบาย พยายามทุกวิถีทางเพื่อที่จะทำสงครามกับอิรัก อันได้แก่ แสดงความมุ่งมั่นแน่วแน่ที่จะกระโจนเข้าสู่สงคราม , รุกรานอิรัก , แม้ UN ลงมติคัดค้านก็จะไม่ฟัง , กล่าวโทษซัดดัม , ใช้แผนสกปรกคักฟังโทรศัพท์เพื่อค้นหาว่าจะตัดสินใจอย่างไร , เตรียมตัวลอบบี , ไม่ได้ด้วยเลห์ห์ก็อาจเอาด้วยกล , ใช้เงินจ้างใจ ใช้เงินล่อประเทศยากจนไม่ต่างอะไรกับเลห์ห์เลียมของอิตาลี , ผลักดันร่างมติขู่เชิญซัดดัม และชุดความหมายเกี่ยวกับการตัดสินใจที่ผิดพลาด ต้องประสบปัญหาและเผชิญกับอุปสรรคจากการคัดค้านจากนานาประเทศ เช่น กำลังถูกโคดเคียว , พลาดพลังทางนโยบาย , ตกอยู่ในฐานะยากลำบากทางการทูต รวมทั้งชุดของความหมายที่แสดงถึงความดื้อรั้นหยิ่งโง่ มีท่าทีแข็งกร้าวของสหรัฐฯ ได้แก่ ใช้ถ้อยคำโวหารอันแข็งกระด้าง , ภาพลักษณ์ไม่สอดคล้องกับมติมหาชน , เต็มไปด้วยความเย่อหยิ่งโอหัง

ชุดความหมายเชิงบวกของอิรัก หนังสือพิมพ์ผู้จัดการได้นำเสนอความหมายที่แสดงถึงการให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติอย่างเต็มที่ในการปลดอาวุธเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม ได้แก่ ฉายแววร่วมมือ UN เต็มที่ , ทำตามคำเรียกร้องด้วยการทำลายชิปนาอูธ , กำลังให้ความร่วมมือที่ดีขึ้น นอกจากนี้ก็ยังได้นำเสนอชุดความหมายเชิงลบของอิรักด้วยเช่นกันแต่เป็นเพียงการรายงานคำกล่าวอ้างจากตะวันตกที่มองว่า ให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธไม่เต็มที่ และเป็นการเล่นเกมลวงโลกของอิรัก

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศไทย ยังไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ยังไม่ปรากฏชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสงครามแต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม ที่แสดงให้เห็นว่า เป็นความไม่ชอบธรรมและทำให้เกิดความสูญเสียอันได้แก่เป็นสิ่งที่ไร้เหตุผล, นำมาซึ่งความหายนะสำหรับมนุษยชาติ

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกา ยังคงไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยมพยายามทุกวิถีทางเพื่อที่จะก่อให้เกิดสงคราม ทั้งนี้เพราะต้องการผลประโยชน์ในดินแดนอิรักหลังสิ้นสุดสงคราม ได้แก่ ยังสาละวนทำศึกทางการทูตกับพวกประเทศซึ่งเคยเป็นพันธมิตรกันมายาวนานในเรื่องควรทำสงครามหรือไม่ , สร้างภาพชัดคมให้เป็นฮิตเลอร์ในยุคใหม่ซึ่งอเมริกาจะต้องเข้าประจันหน้าด้วย , เตรียมพร้อมระดมกำลังทหารเข้ารุกรานอิรัก , แผนบุชตัดชิ้นปลาหมึกให้แก่บริษัทยักษ์ , เจ้าหน้าที่รัฐบาลบางคนทำหน้าที่เป็นรัฐมนตรีเงาในการกำกับดูแลระบบราชการของแบกแดด และชุดความหมายเกี่ยวกับท่าทีที่แข็งกร้าว หยิ่งยโส วางตัวเป็นใหญ่ในโลกของสหรัฐฯ เช่น ดำเนินการนอกกรอบคณะมนตรีความมั่นคงและกรอบกฎหมายสากล , เบรกแตก , นี้อดหลุด รวมทั้งชุดความหมายที่แสดงถึงการดำเนินการที่ผิดพลาด ซึ่งยิ่งก่อให้เกิดความขัดแย้ง และต้องประสบปัญหาตามมา เช่น ถูกเกลียดชังจากชาวมุสลิมทั่วโลก , เสียรังวัดไปอ๊กโง

ทางด้านชุดความหมายเชิงบวกของอิรักนั้นยังไม่ปรากฏในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับอิรักโดยสันนิษฐานว่าอิรัก มีอาวุธร้ายแรงในครอบครองและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย เช่น อาจจัดหาอาวุธนิวเคลียร์ เคมีชีวภาพให้แก่กลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงอย่างเครือข่ายอัลกออิดะห์ของบิน ลาดิน

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศไทย ยังคงไม่มีการนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นนี้

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่3(ขั้นทำสงคราม)

มีการนำเสนอชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสงครามที่แสดงให้เห็นว่าเป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาวอิรักและปกป้องโลกจากอันตราย ได้แก่ สงครามปลดอาวุธอิรัก , ปลดปล่อยชาวอิรักและปกป้องโลกจากอันตรายร้ายแรง

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสงครามนั้นให้ความหมายเกี่ยวกับการเป็นสมรภูมิรบที่โหดร้าย รุนแรง ก่อให้เกิดความสูญเสียและไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด ได้แก่ ทำให้เกิดผลลัพธ์ร้ายแรงต่ออนาคต , หายนะต่อมนุษยชาติ , คลื่นผู้อพยพหนีสงคราม, ไม่มีสงครามครั้งไหนที่มีความรุนแรงถึงขนาดนี้จนทำให้ข่าวสารที่ออกมาไม่มีความเป็นกลาง , จะยึดเยื้อและคุเดือคขึ้นเป็นลำดับ และมีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบที่แสดงให้เห็นว่าสงครามเป็นความขัดแย้งทางศาสนา เช่น เรื่องศาสนายังถูกนำเสนอในสนามรบ และการเป็นสงครามเพื่อผลประโยชน์ ได้แก่ สงครามยึดบ่อน้ำมัน เป็นต้น

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกาในการนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับแสนยานุภาพ และความเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่ ทันสมัย ของสหรัฐฯซึ่งทำให้ประสบความสำเร็จในการสู้รบและได้รับชัยชนะในสงคราม อันได้แก่ พญาอินทรี , สำแดงแสนยานุภาพข่มขู่ , มีทักษะความชำนาญ การฝึกฝนและอาวุธดีพอที่จะเข้ายึดแบกแดดและโค่นซัดคัม , บทบาทและแสนยานุภาพน่าจะยังความอ่อนแอให้กับอำนาจการบังคับบัญชาของรัฐบาลอิรัก , ควบคุมน่านฟ้าอิรักไว้อย่างเบ็ดเสร็จมีอุปกรณ์ตรวจสอบความเคลื่อนไหวระยะไกลแบบไฮเทคล้ำยุคล้ำสมัยที่สุดของโลก , ต่อย้ายชัยชนะ ยึดเมืองโมซูลโดยไม่เสียเลือดเนื้อ , สำแดงอิทธิพลอย่างโดดเด่น , ประชาชนแบกแดดโห่ร้องต้อนรับทหารอเมริกันที่เคลื่อนกำลังเข้าสู่เมืองหลวงของอิรักอย่างสะดักโยชิน แสดงให้เห็นว่าชาวอิรักยอมรับโอกาสในการปลดปล่อยตัวเองเป็นอิสระและดีใจต่อการล้มครืนของระบอบการปกครองที่พวกเขาเคยหวาดกลัว

ทางด้านชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกาในการนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม อันได้แก่ ผู้รุกราน , เปิดศึกรุกรานอิรัก , เป็นพวกล่าอาณานิคมที่มีจุดมุ่งหมายต้องการแบ่งแยกอิรักเป็นส่วนๆมิใช่ต้องการสร้างอิรักที่เป็นเอกภาพ , กำลังสร้างจักรวรรดิของตนขึ้นมาและอาจจะเป็นการสร้างเป้าหมายใหม่ๆให้พวกผู้ก่อการร้ายเข้าโจมตี และชุดความหมายเกี่ยวกับการคว่ำบาตร ไอ้อวด และโกหก หลอกหลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น เช่น อวดอ้าง , คุยเป็นคิ่งเป็นแคว , ยกเมฆ , ม้วนน้ำ , บั่นข่าวลงโลก , โกหกเพื่อก่อสงครามอิรัก , ยังไม่สามารถแสดงหลักฐานชัดเจนว่าอิรักมีอาวุธเหล่านี้ตามที่กล่าวหา รวมทั้งนำเสนอชุดของความหมายที่แสดงให้เห็นถึงท่าทีที่แข็งกร้าว ข้าวร้าย ป่าเถื่อน โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม เช่น ก้าวร้าวอย่างขาดเวลา , ป่าเถื่อน , ทหาราชนแห่งศตวรรษ , ก่ออาชญากรรมต่อมนุษยชาติ , ฆาตกร , อาชญากร, ละเลยไม่เข้าปราบปรามการปล้นสะดมในกรุงแบกแดด , ยิงฝูงชนอิรักตายอื้อฐานค้านผู้ว่าที่สหรัฐฯตั้ง , ฮึกเหิมข่มขู่ซีเรีย นอกจากนี้ยังมีชุดความหมายเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายผิดพลาด ของสหรัฐฯซึ่งทำให้ต้องประสบปัญหาตามมาและเผชิญกับอุปสรรค เช่น เพิ่งจะสำเนียงถึงความจริงบางอย่าง ,

สูญเสียทั้งกำลังพลและอาวุธยุทธโศปกรณ์ตกอยู่ในฐานะเปลื้องพลั่ว , ชักขวัวญเสียไม่พบอาวุธร้ายแรงในอิรัก , โหมกระเพื่อมเกลียดชังใน โลกอาหรับให้มียิ่งขึ้น เป็นต้น

ส่วนของชุดความหมายเชิงบวกของอิรักมีการกล่าวถึงปฏิบัติกรรที่มีประสิทธิภาพของอิรัก อันได้แก่ ด้านเหนียวแน่น , ภาพใหญ่ของยุทธศาสตร์การรบฝ่ายอิรักได้นายฉานขึ้นมาให้เห็นว่าพวกเขาปรับกำลังประจำการมาเป็นกองกำลังจรยุทธ์ผสมผสานกับทหารบ้านที่ชำนาญพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ , กลายเป็นคาราควณค่นของสื่อมวลชน

และในส่วนชุดความหมายเชิงลบของอิรักนั้นมีการนำเสนอชุดความหมายที่แสดงถึงความพ่ายแพ้และสถานการณ์ในประเทศเต็มไปด้วยความสับสน วุ่นวาย ของอิรัก เช่น รัฐบาลชัคคัมลัม , ไกล้มิคัลญูญี , สภภาพไร่ซื่อแป เป็นต้น

ชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย หนังสือพิมพ์ผู้จัดการนำเสนอความหมายที่แสดงถึงความมีมนุษยธรรม มีน้ำใจของไทยที่พยายามช่วยเหลือชาวอิรัก ได้แก่ จะส่งอาหารและแพทย์ไปช่วยคนอิรัก และการแสดงให้เห็นถึงการเตรียมความพร้อมของไทยสถานการณ์สงคราม ได้แก่ รัฐบาลรับมือสงครามได้แน่,พร้อมรับสงคราม เป็นต้น แต่ไม่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของประเทศไทยในระดับความขัดแย้งขั้นนี้

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้นในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่)

ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ไม่ปรากฏชุดของความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสงคราม แต่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม ที่แสดงให้เห็นว่าสงครามจะทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งตามมา และยังกระตุ้นให้มีการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น อันได้แก่ เป็นเรื่องที่มีผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อประชาชาติของโลก , รังแต่จะทำให้เกิดสงครามและการก่อการร้ายมากขึ้น , เป็นการสร้างปัญหามากกว่ามุ่งแก้ปัญหา , อาจถูกโลกอิสลามมองว่าเป็นสงครามศาสนาต่อต้านชาวมุสลิม และยังให้ความหมายเกี่ยวกับการเป็นสมรภูมิรบที่โหดร้าย รุนแรง ก่อให้เกิดความสูญเสียและไม่รู้ว่า จะสิ้นสุดลงเมื่อใด ได้แก่ ความรุนแรงยังคงทวีเพิ่มขึ้นรวมทั้งสภภาพไร่กฎระเบียบต่างๆ , อาจยึดเยื้อรุนแรงและสุดท้ายก็เปล่าผล , สูญเปล่า รวมทั้งกล่าวถึงสงครามครั้งนี้ว่าเป็นสงครามเพื่อผลประโยชน์ด้วย เช่น เป็นการต่อสู้เพื่อน้ำมันและเพื่อผลประโยชน์ , มีจุดประสงค์อยู่ที่ผลประโยชน์น้ำมันและทำให้ชีวิตของชาวอิรักที่บริสุทธิ์ต้องสูญเสียอีกเป็นจำนวนมาก

สำหรับชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐอเมริกาที่มีการนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในการรบ มีชัยชนะเหนืออิรัก ได้แก่ ถือเป็นชัยชนะสำคัญของสหรัฐฯและพันธมิตร , ผลงานชิ้น โบแดง , ความสำเร็จครั้งนี้เป็นผลจากการทุ่มเทกำลังและการประสานงานกันอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน , การสังหารอูดีและกุษอยถือเป็นการทำราบกลุ่มกองโจรที่ซุ่มโจมตีกองกำลังอเมริกันเป็นประจำ

และชุดความหมายที่แสดงถึงความมีมนุษยธรรมเข้าไปช่วยเหลือ สร้างสันติภาพให้แก่ชาวอิรักและปราบปรามการก่อการร้าย อันได้แก่ ยุติการคว่ำบาตรบางประเภทต่ออิรักเพื่อส่งเสริมบรรเทาทุกข์และช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม , พยายามที่จะสร้างความปลอดภัยขึ้นมา , มีความมุ่งมั่นเต็มเปี่ยมในการฟื้นฟูอิรัก , เผยแพร่ร่อง , อิรักจะต้องได้รับการปลดปล่อยและสหรัฐฯจะเป็นผู้ช่วยจัดตั้งรัฐบาลที่เป็นตัวแทนของชาวอิรักตามที่สัญญาไว้ , ความตั้งใจแท้จริงคือต้องการทำให้อิรักมีความปลอดภัยและมีเสรีภาพ การที่ชาวอิรักเป็นอิสระคือส่วนสำคัญของชัยชนะในสงครามต่อต้านก่อการร้าย , ต่อสู้เพื่อความถูกต้องดีงาม

ส่วนชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐอเมริกามีการนำเสนอชุดของความหมายเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของสหรัฐฯ ซึ่งทำให้ได้รับผลกระทบ ต้องประสบปัญหาตามมามากมาย เช่น ไม่สามารถจัดสร้างความสงบเรียบร้อยขึ้นมาได้ , คว่ำน้ำเหลว , ยังไม่สามารถค้น พบอาวุธร้ายแรงอย่างจริงจังเป็นอันในอิรักเอาเลยทั้งที่โค่นรัฐบาลซัดดัมมาได้ 2 เดือนแล้ว , ไม่ได้คิดวางแผนอะไรให้อิรักหลังสงครามเลยและไม่ได้ให้ความสำคัญกับความพยายามบูรณะอิรักไว้วันลำดับต้นๆ , ต้องเผชิญกระแสต่อต้านจากทั้งในอิรักและจากชาวอเมริกัน , แม้จะยิ่งใหญ่ไร้เทียมทานแต่ก็ไม่สามารถรักษาความปลอดภัยทำให้ไฟฟ้าและน้ำประปามีใช้ปกติ , ขาดแผนระยะยาวในการต่อต้านการก่อการร้าย , ประเมินความท้าทายหลังสงครามต่ำไป วางแผนการไม่รอบคอบแม้มีเสียงเตือนซ้ำแล้วซ้ำเล่าจากผู้เชี่ยวชาญว่าการสร้างสันติภาพในอิรักสำคัญกว่าการชนะสงคราม , ขาดคุณสมบัติประมาณจำนวนมหาศาลที่สุดในประวัติศาสตร์ , กำลังหลอกตัวเองในสิ่งที่เผชิญอยู่ในอิรัก , เสียงอ่อยง้อ UNช่วยในอิรัก , ถูกประณามไปทั่ว

และชุดความหมายที่แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯเป็นผู้ที่โกหก หลอกลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น เพื่อต้องการก่อให้เกิดสงคราม ได้แก่ เสนอหลักฐานปลอม , นำเอาข่าวกรองเรื่องอิรักที่ตนได้รับมาขยายความจนเกินเลยเพื่อใช้เป็นเหตุผลสำหรับเข้าทำสงคราม , โกหกว่ารัฐบาลอิรักมีอาวุธร้ายแรงอยู่ในครอบครอง , ยอมรับข่าวอิรักซึ่งอยู่เรเนียมเท่ากับยอมรับว่าข่าวกรองกล่าวหาอิรัก , อาจเป็นเกมที่สหรัฐฯจัดขึ้นตบตาชาวโลก

รวมทั้งเป็นผู้ก่อให้เกิดความขัดแย้งไปทั่วโลก และแบ่งแยกศาสนา ถูกผู้อื่นได้แก่ เป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพและความมั่นคงของโลกมากกว่าผู้ก่อการร้าย , คูหมินเหยียดหยามศักดิ์ศรีของชาวอาหรับและมุสลิมอย่างรุนแรง,แพร่ภาพซัดคัมราวกับเป็นลิงกอริลลาที่เพิ่งถูกจับออกจากป่า เป็นการดูหมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเจ็บแสบที่สุด

และชุดความหมายที่แสดงถึงควมมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย เสแสร้ง ไม่จริงใจ และต้องการผลประโยชน์จากการทำสงคราม เช่น คลุมเครือ,เป็นความพยายามที่จะยุติการลุกขึ้นต่อสู้เพื่ออิสรภาพของปาเลสไตน์ควบคู่กับการทำเป็นไม่รู้ไม่เห็นกับอาชญากรรมที่อิสราเอลก่อขึ้น , ต้องการควบคุมน้ำมันของอิรักและต้องการเข้าเป็นสมาชิกโอเปก , ยินยอมให้ต่างชาติเข้ามีส่วนร่วมด้านต่างๆของอิรักในขอบเขตที่จำกัดมาก ,คือแบ่งไม่แบ่งอำนาจครองอิรักให้ใคร , ไม่ยอมสละอำนาจการควบคุมอิรักให้ฝ่ายใด , มหาอำนาจจักรวรรดินิยมแบบฉบับซึ่งต้องการเข้าควบคุมซัพพลายน้ำมันของโลกและมุ่งมั่นจะครอบงำโลกด้วยการทหาร , ใช้เงินล่อคนอิรักเหยที่ซอซัดคัม

นอกจากนี้ยังมีชุดความหมายเกี่ยวกับการวางตัวเป็นใหญ่ในโลกแสดงท่าทีแข็งกร้าว ปาเลื่อ่น โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม ของสหรัฐด้วย เช่น ขาดความยั้งคิดและแสรังทำตัวเป็นนายอำเภอโลก , นักเลงโต , เป็นคาวบอยนักเลงปืนซึ่งกำลังเที่ยวทำลายสนธิสัญญาระหว่างประเทศฉบับต่างๆ อีกทั้งมุ่งหมายจะเข้าควบคุมน้ำมันของโลก , กราดยิงไม่เลือก , ทำประชาชนอิรักตายโดยไม่จำเป็น , บุษประกาศกร้าวซัดคัมสมควรตาย

ส่วนชุดความหมายเชิงบวกของอิรักนั้นมีการกล่าวถึงประเทศของอิรักที่มีพัฒนาไปในพื้นที่ซึ่งหลังสงคราม เช่น ได้รับการปลดปล่อยจากมาตรการคว่ำบาตร และชุดความหมายที่แสดงถึงการพลีชีพเพื่อรักษาดินแดนประเทศตนเองของซัดคัม เช่น ซัดคัมเป็นนักรบแห่งทะเลทรายที่พลีชีพเพื่อต่อต้านการยึดครองของตะวันตก

ชุดความหมายเชิงลบของอิรักมีการนำเสนอเกี่ยวกับความพ่ายแพ้ของอิรัก และสถานการณ์ในประเทศที่ยังสับสน วุ่นวาย อันได้แก่ ซัดคัมกำลังหนีหัวซุกหัวซุน ต้องย้ายแหล่งกบดานทุกหนึ่งชั่วโมง , ยังไม่สงบ , ระดับความรุนแรงยังไม่มีทีท่าบรรเทาลงได้ , สถานการณ์ยังร้อนระอุ รุนแรง และไม่มีทีท่าว่าจะสิ้นสุดลง , อ่อนแอ , จนตรอก , สิ้นลายผู้นำที่เคยยิ่งใหญ่ , เสื่อสิ้นลาย

และชุดของความหมายที่กล่าวถึงอิรักว่ามีอาวุธร้ายแรงในครอบครองและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย ได้แก่ มีระบบป้องกันการตรวจสอบเพื่อปิดบังซ่อนเร้นอาวุธเคมีชีวภาพด้วยการ

พัฒนาสารเคมีต่างๆให้สามารถใช้ได้เกินกว่า 1 วัตถุประสงค์ , เป็นฐานทางภูมิศาสตร์ของ ผู้ก่อการร้ายที่ก่อเหตุโจมตีสหรัฐอเมริกาหลายปีแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์ 11 ก.ย. , เป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพโลก

รวมทั้งชุดของความหมายที่แสดงถึงความมีเล่ห์เหลี่ยมกลอุบายของฝ่ายอิรักในการก่อความไม่สงบ เช่น ก่อความโงมตีในลักษณะจรรยาอยู่เรื่อยๆ , ตัวป่วนเมือง , ลวงให้นานาชาติเชื่อว่าพัฒนาอาวุธร้ายแรงเนื่องจากเกรงจะเสียน้ำต่อบรรดาชาติอาหรับที่ให้ความเคารพยำเกรงมาตลอด

นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงซัดดัมว่าเป็นผู้ปกครองประเทศที่ โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ได้แก่ ซัดดัมเป็นมนุษย์ที่ชั่วร้ายที่สุดเท่าที่โลกเคยรู้จักมา , แสดงถึงความรอบจัดของอดีตผู้นำอิรัก , ซัดดัมสิ้นหวังแต่ยังไม่สำนึกผิดแถมประกาศก้าวเป็นผู้นำอิรักโดยชอบ

ทางด้านชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย มีการนำเสนอความหมายกล่าวถึงความมีมนุษยธรรม ของไทยที่ส่งทหารเข้าไปช่วยเหลือชาวอิรัก โดยไม่ประสบปัญหาใดๆ ได้แก่ เราไปทำภาระหน้าที่ยิ่งใหญ่ให้กับมนุษยชาติความชอบธรรมและความถูกต้องให้คนอื่นเห็นรูปแบบตัวอย่างการทำงานของไทย , ทหารไทยเป็นขวัญใจชาวอิรัก , ทหารไทยอยู่อิรักได้สบายดี ส่วนชุดความหมายเชิงลบของประเทศไทยนั้นไม่ปรากฏในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ดังจะปรากฏให้เห็นจากตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขึ้นได้แย้งก่อนเกิดสงคราม

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
----	<ul style="list-style-type: none"> - จะเกิดผลกระทบร้ายแรงตามมา ทำให้เกิดความสูญเสีย ยิงกระสุนให้มีความขัดแย้งและการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น - เป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่ชอบธรรม 	----	<ul style="list-style-type: none"> - มีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย พยายามทุกวิถีทางเพื่อที่จะทำสงครามกับอิรัก - เป็นจักรวรรดินิยม - ตัดสินใจผิดพลาด ต้องประสบปัญหาและเผชิญกับอุปสรรค - วางตัวเป็นใหญ่ในโลก คือรื้อน หยิ่งโส แสดงท่าทีแข็งกร้าว 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติอย่างเต็มที่ในการปลดอาวุธเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม 	<ul style="list-style-type: none"> - โทก หลอกหลวง ตบตาชาวโลก 	----	----

ตารางที่ 14 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ชั้นเตรียมการทางทหาร

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
----	- เป็นความไม่ชอบธรรมและทำให้เกิดความสูญเสีย	----	- เป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงครามเพื่อผลประโยชน์ - วางตัวเป็นใหญ่ในโลก คือ รัสเซีย โศก แสดงท่าทีแข็งกร้าว - ตัดสินใจผิดพลาดก่อให้เกิดความขัดแย้งและต้องประสบปัญหาตามมา	----	- ครอบครองอาวุธร้ายแรงและให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย	----	----

ตารางที่ 15 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
- เป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาวอิรักและปลดอาวุธอิรักปกป้องโลกจากอันตราย	- เป็นสมรภูมिरบที่โหดร้าย รุนแรงทำให้เกิดความสูญเสียและไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด - เป็นความขัดแย้งทางศาสนา - เป็นสงครามเพื่อผลประโยชน์	- เป็นกองทัพที่มีแสนยานุภาพ ยิ่งใหญ่ และมีอาวุธที่ทันสมัย - ประสบความสำเร็จในการรบ มีชัยชนะ	- เป็นจักรวรรดินิยม - ลุยโว ไอ้อวด - โทหก หลอกหลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น - แข็งกร้าว ชั่วร้าย ป่าเถื่อน โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม - ดำเนินนโยบายผิดพลาด ต้องประสบปัญหาและเผชิญกับอุปสรรค	- ปฏิบัติการรบอย่างมีประสิทธิภาพ	- สถานการณ์ในประเทศสับสน วุ่นวาย - ไม่มีทางสู้ พ่ายแพ้ ไร้ศักดิ์ศรี	- เตรียมพร้อมรับสถานการณ์เป็นอย่างดี - มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ มีมนุษยธรรม	---

ตารางที่ 16 สรุปชุดของความจริงที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไ้ทางทหารยังคงอยู่

ชุดของความจริงที่ถูกร่างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
----	<ul style="list-style-type: none"> - ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งตามมา และยิ่งกระตุ้นให้มีการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น - เป็นสมรภูมिरบที่โหดร้าย รุนแรงทำให้เกิดความสูญเสียและไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด - เป็นสงครามเพื่อผลประโยชน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสบความสำเร็จในการรบ มีชัยชนะ - มีมนุษยธรรม เข้าไปช่วยเหลือสร้างสันติภาพให้แก่ชาวอิรักและปราบปรามการก่อการร้าย 	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินนโยบายผิดพลาด ต้องประสบปัญหาตามมาและเผชิญกับอุปสรรค - โทกหก หลอกลวง กล่าวหาใส่ร้ายผู้อื่น - มีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย เสแสร้ง ไม่จริงใจและต้องการผลประโยชน์จากการทำสงคราม 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอิสระ ได้รับการปลดปล่อย - พลีชีพเพื่อรักษาดินแดนของประเทศของตนเอง ปกป้องประเทศจากผู้รุกราน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีทางสู้ พ่ายแพ้ - สถานการณ์ในประเทศสับสนวุ่นวาย - ครอบครองอาวุธร้ายแรงและให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย - มีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย 	----	----

ตารางที่ 16 (ต่อ) สรุปชุดของความจริงที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่

ชุดของความจริงที่ถูกสร้างขึ้น							
สงคราม		ประเทศสหรัฐอเมริกา		ประเทศอิรัก		ประเทศไทย	
ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ	ชุดของความหมาย เชิงบวก	ชุดของความหมาย เชิงลบ
---		---	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นผู้สร้างปัญหาและก่อให้เกิดความขัดแย้ง ถูก แยกแยกชนชั้น ศาสนา - วางตัวเป็นใหญ่ในโลก แสดงท่าทีแข็งกร้าว ชั่วร้าย ป่าเถื่อน โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม 	---	<ul style="list-style-type: none"> - มีผู้ปกครองประเทศที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม 	---	---

จากผลการวิจัยพบว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการพยายามนำเสนอความหมายเชิงลบของ สงคราม โดยแสดงชุดความหมายเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาจากสงครามและความไม่ ชอบธรรมของสงคราม ซึ่งในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 , 2 และ 4 ไม่มีการนำเสนอชุดความหมาย เชิงบวกของสงครามเลย แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 มีการเสนอความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับการ เป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาวอิรัก ซึ่งก็เพียงมีเล็กน้อยเท่านั้น

สำหรับการให้ความหมายกับประเทศคู่สงครามนั้น หนังสือพิมพ์ผู้จัดการนำเสนอชุด ความหมายเชิงลบของสหรัฐฯมากกว่าเชิงบวกอย่างเห็นได้ชัดในทุกระดับความขัดแย้ง โดยใน ระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 ไม่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐฯเลย เสนอแต่ ชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงครามกับอิรักและคามมีเล่ห์ เหลี่ยม กลอุบาย ขณะที่ทางอิรักให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธกับสหประชาชาติเพื่อหลีกเลี่ยง สงคราม ซึ่งมีการให้ความหมายเชิงลบกับอิรักเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 เริ่มนำเสนอชุดความหมายเชิงบวกของสหรัฐฯที่แสดงให้เห็น ถึงการเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่ มีแสนยานุภาพ และการประสบความสำเร็จ มีชัยชนะในการรบ แต่ ยังคงแสดงชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ความ โหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม การดำเนินนโยบายที่ผิดพลาด ฯลฯ ในขณะที่มีการให้ความหมายเชิงลบ กับอิรักเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ และสถานการณ์ที่สับสนวุ่นวายในอิรัก โดย ได้แสดงชุดความหมายเชิงบวกที่แสดงให้เห็นว่าอิรักปฏิบัติการรบอย่างมีประสิทธิภาพ

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หนังสือพิมพ์ผู้จัดการยังคงแสดงชุดความหมายเชิงบวก ของสหรัฐฯเกี่ยวกับความสำเร็จ มีชัยชนะในการรบและความมีมนุษยธรรมเข้าไปช่วยเหลือสร้าง สันติภาพให้ชาวอิรัก ขณะที่นำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯเป็นจำนวนมาก โดยแสดงให้เห็น ถึงการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดไม่สามารถค้นหาอาวุธในอิรักพบและไม่สามารถรักษาความ สงบเรียบร้อยในอิรักได้ นอกจากนี้ยังได้เสนอชุดความหมายเชิงลบของอิรักเกี่ยวกับความพ่ายแพ้ และชุดความหมายที่แสดงให้เห็นว่าอิรักมีอาวุธร้ายแรงในครอบครองรวมทั้งยังแสดงชุดความหมาย เกี่ยวกับความมีเล่ห์เหลี่ยมกลอุบายของอิรักด้วย อย่างไรก็ตามได้มีการนำเสนอชุดความหมายเชิง บวกของอิรักเล็กน้อยเกี่ยวกับการพลีชีพเพื่อรักษาดินแดนของประเทศตนเอง ทั้งนี้มีการแสดงชุด ความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับประเทศไทยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 เพียงขั้นเดียวเกี่ยวกับความมี มนุษยธรรมของไทยที่ส่งทหารเข้าไปช่วยเหลือชาวอิรัก โดยไม่มีการให้ความหมายเชิงลบเกี่ยวกับ ประเทศไทยในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ขั้น

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์วิธีการสร้างชุดของความจริงและปัจจัยในการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์ในช่วงสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก

ส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์วิธีการสร้างชุดของความจริงผ่านการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อสงคราม ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอิรัก และประเทศไทย ซึ่งการวิเคราะห์จะจำแนกออกตามระดับความขัดแย้ง 4 ระดับเช่นเดียวกัน และนอกจากนี้การวิเคราะห์ยังรวมถึงปัจจัยในการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ทั้ง 4 ฉบับโดยข้อมูลจะได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รับผิดชอบการทำวารสารระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก

ในงานวิจัยชิ้นนี้จะวิเคราะห์การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ โดยแบ่งองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง ออกเป็น 7 องค์ประกอบด้วยกันคือ

- **โครงเรื่อง** หมายถึง วิธีการเริ่มเรื่อง การพัฒนาเรื่อง และการจบเรื่อง
- **มุมมอง** หมายถึง วิธีการนำเสนอข่าวของผู้สื่อข่าว ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้สามารถแยกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภทคือ มุมมองแบบจำกัด คือ การนำเสนอข่าวแบบรายงานแต่ประเด็นข่าวอย่างเดียว และมุมมองแบบรอบด้านหรือแบบผู้ประพันธ์ คือ การนำเสนอข่าวเสมือนเป็นผู้รอบรู้ เป็นผู้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง
- **การกระทำ** หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวละครผู้กระทำในเรื่อง
- **ตัวละคร** จะแบ่งออกเป็น ผู้กระทำ และผู้ถูกกระทำ โดยผู้กระทำเป็นผู้ก่อให้เกิดผลลัพธ์จากการกระทำและผู้ถูกกระทำเป็นผู้ที่ได้รับผลจากการกระทำที่เกิดขึ้น
- **ฉาก** หมายถึง การบรรยายสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้น ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพหรือทราบที่เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร
- **บทพูด** หมายถึง การนำเสนอบทพูดของตัวละครที่เกิดขึ้นในข่าว
- **ประเด็นข่าว** หมายถึง การรายงานเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในสงครามครั้งนี้

โดยสามารถสรุปวิธีการสร้างชุดของความจริงผ่านการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ได้ดังต่อไปนี้

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม)

ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ เป็นช่วงที่สหรัฐฯเริ่มมีนโยบายที่จะเข้าไปทำสงครามกับประเทศอิรัก หลังจากบุกโจมตีประเทศอัฟกานิสถานแล้ว ข่าวที่เสนอส่วนใหญ่เป็นการรายงานความคืบหน้าของเหตุการณ์อันสืบเนื่องมาจากสงคราม โดยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นข่าวสั้นปรากฏในหน้าต่างประเทศ การนำเสนอโครงเรื่อง จึงมีลักษณะการเริ่มเรื่องแบบเน้นบุคคลและการกระทำของบุคคล เช่น โฆษกประจำคณะตรวจสอบอาวุธยูเอ็นยืนยันว่าอิรักจะทำลายซีปนาวุธ, ประธานาธิบดีชัคคัมป์ฎิญาตอประชาชนว่าอิรักต้องมีชัยชนะเหนือสหรัฐฯถ้าสหรัฐฯคิดบุกอิรัก โดยมีการพัฒนาเรื่องแบบสรุปประเด็น นำเสนอข่าวละเอียดประเด็นโดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นความเห็นที่ขัดแย้งกันของทั้งฝ่ายสนับสนุนและคัดค้านสงครามและความคืบหน้าการตรวจสอบอาวุธในอิรักของ UN ซึ่งได้รับความร่วมมือจากอิรักเป็นอย่างดี และจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย แต่ประเด็นส่วนใหญ่ที่นำมาจบแสดงถึงความไม่เห็นด้วยกับการทำสงครามของประเทศต่างๆในโลก

มุมมองของการนำเสนอเนื้อหาข่าวนำเสนอมุมมองแบบจำกัด รายงานแต่ประเด็นข่าวโดยไม่ได้สอดแทรกความคิดเห็นซึ่งประเด็นข่าวส่วนใหญ่แสดงให้เห็นความพยายามต้องการที่จะทำสงครามของสหรัฐฯและความร่วมมือในการทำลายอาวุธของอิรัก

การกระทำ ส่วนใหญ่บรรยายการกระทำเกี่ยวกับความพยายามที่จะใช้กำลังทหารบุกอิรักของสหรัฐฯโดยอ้างว่าอิรักมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง เช่น สหรัฐฯกดดันให้คณะมนตรีความมั่นคงยูเอ็นลงมติปลดอาวุธอิรักโดยเร็ว, ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุชต่อสายถึงผู้นำประเทศต่างๆเพื่อขอเสียงสนับสนุนมติที่ 2, สหรัฐฯ อังกฤษ สเปน ซัดส์สันตายยกเลิกกระบวนการทางทหารทูตในวันที่ 17 มี.ค., คัดค้านต่อความเคลื่อนไหวของผู้แทนชาติสมาชิกมนตรีความมั่นคงยูเอ็นที่ยังมีจุดยืนไม่แน่ชัดว่าจะโหวตรับมติที่ 2 หรือไม่ ทั้งๆที่การกระทำดังกล่าวได้รับการคัดค้านจากนานาประเทศ ซึ่งบางประเทศก็ตอบโต้สหรัฐฯด้วยการกระทำเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น ตุรกีลงมติไม่ยินยอมให้สหรัฐฯใช้เข้าไปตั้งฐานทัพเพื่อโจมตีอิรักในตุรกี, ประเทศสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงส่วนใหญ่คัดค้านร่างมติฉบับที่ 2 ที่เสนอโดยสหรัฐฯ อังกฤษและสเปนที่ขอความเห็นชอบในการทำสงคราม เป็นต้น

ตัวละครผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นสหรัฐอเมริกาที่ใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะทำสงครามกับอิรัก ส่วนผู้ถูกกระทำคือประเทศอิรักที่ถูกกล่าวหาว่ามีอาวุธร้ายแรงในครอบครองและกำลังให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติอย่างเต็มที่ในการเข้าไปตรวจสอบอาวุธ

ฉาก ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ใช้การบรรยายตามสภาพเหตุการณ์ และ สถานการณ์ โดยไม่ได้ให้รายละเอียด เช่น สถานการณ์ในประเทศอิรักที่ความตึงเครียดขึ้น , สำนักงานใหญ่ยูเอ็นที่นิวยอร์ก (มีการคัดค้านต่อความเคลื่อนไหวของผู้แทนชาติสมาชิกมนตรีความมั่นคงยูเอ็น)

บทพูด เนื่องจากในช่วงนี้การนำเสนอข่าวส่วนใหญ่เป็นเพียงข่าวย่อจึงมีเพียงประเด็นสำคัญของข่าวไม่มีการนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับบทพูด

ประเด็นข่าวส่วนใหญ่เป็นการรายงานความพยายามของสหรัฐฯ ในการเรียกร้องให้ ชัดคัม สุลเซน สละอำนาจและปลดอาวุธ โดยดำเนินการต่างๆ เพื่อขอความเห็นชอบในการทำสงคราม ส่วนทางด้านอิรักก็กำลังให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติที่เข้าไปตรวจสอบอาวุธเป็นอย่างดี ขณะที่มีการคัดค้านสงครามจากนาประเทศ เช่น สหรัฐเรียกร้องให้อิรักปลดอาวุธและให้ชัดคัมสละอำนาจ โดยยื่นเรื่องต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติขอความเห็นชอบในการใช้กำลังทหารปลดอาวุธอิรัก ส่วนด้านก็อิรักปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าวและกล่าวตอบโต้สหรัฐฯ , อิรักยินยอมให้ UN เข้าตรวจสอบอาวุธภายในประเทศและเริ่มทำลายขีปนาวุธ อัลซามู๊ด 2 , นานาประเทศออกโรงคัดค้านสงครามและประณามสหรัฐฯ , สหรัฐยืนยันว่าจะทำสงครามกับอิรักแม้มติที่ 2 จะไม่ผ่านความเห็นชอบ

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ สหรัฐฯมีมติแน่นอนที่จะทำสงครามกับอิรัก โดยถอนมติที่ 2 ออกจากการโหวตของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและเตรียมส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรัก มีการเริ่มเรื่องแบบเน้นการกระทำของฝ่ายสหรัฐฯและอิรักแสดงให้เห็นว่าแต่ละฝ่ายมีการกระทำเพื่อเตรียมทำสงครามอย่างไรบ้าง และพัฒนาเรื่องแบบสรุปประเด็น โดยการนำเสนอข่าวในช่วงแรกเป็นข่าวย่อๆจึงสรุปเนื้อหาทั้งหมดลงในประเด็นข่าวไม่มีการบรรยายรายละเอียด แต่ในช่วงหลังเริ่มเป็นข่าวใหญ่และข่าวหน้าหนึ่งตามลำดับ จึงเริ่มมีการนำเสนอรายละเอียดมากขึ้น ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการบรรยายเรื่องการเตรียมกำลังทหารของทั้งสองฝ่ายและแสดงถึงแสนยานุภาพของอาวุธยุทโธปกรณ์ของฝ่ายสหรัฐฯที่มีเหนือกว่าอิรัก รวมทั้งใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้ายแต่เลือกประเด็นด้านความสูญเสียมาจบ

ส่วนมุมมองในการนำเสนอข่าวในช่วงแรกใช้การนำเสนอแบบจำกัดไม่ สอดแทรกความคิดเห็นรายงานแต่ประเด็นข่าว แต่ในช่วงหลังข่าวกลายเป็นประเด็นใหญ่และถูก นำเสนอในหน้าหนึ่ง ใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ ครอบคลุมด้านนำเสนอข่าวโดยมองจากหลายส่วน เสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง มีการให้ความเห็นในข่าว เช่น ความเคลื่อนไหวต่อไปจึงขึ้นอยู่กับชัคคัมแต่ เพียงผู้เดียว ซึ่งคาดว่าบุชจะให้เวลาชัคคัมตัดสินใจแค่ 48-72 ชั่วโมง แต่คงยากที่ชัคคัมจะปฏิบัติตาม

การกระทำ ส่วนใหญ่ยังคงเป็นความพยายามของสหรัฐฯที่จะทำสงครามกับอิรักและมีการ เคลื่อนกำลังทหารเพื่อเตรียมทำสงคราม ส่วนทางด้านอิรักก็เตรียมกำลังทหารพร้อมรับมือเช่นกัน เช่น บีบยูเอ็นให้ลงมติโดยเร็วและสั่งเคลื่อนกำลังทหารกว่าสองแสนห้าหมื่นนายเตรียมพร้อมโจมตี อิรักและส่งเครื่องบินทิ้งระเบิด รถถัง กองเรือรบเข้าไปเตรียมทำศึกกับอิรัก , ประชุมสุดยอดเพื่อ ถอนมติที่ 2 ออกจากการโหวตเสียงของคณะมนตรีความมั่นคง , เปิดค่ายฝึกหน่วยระเบิดพลีชีพให้ อาสาสมัครชาวอิรักเพื่อสังหารทหารสหรัฐฯ

ตัวละคร ผู้กระทำส่วนใหญ่ยังคงเป็นสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรที่เตรียมบุกโจมตีอิรักโดย ไม่รวมมติของสหประชาชาติ ส่วนผู้ถูกกระทำที่หนังสือพิมพ์นำเสนอส่วนใหญ่คือประเทศอิรักและ ชัคคัม ฮุสเซน ที่ถูกขีดเส้นตายให้ล้มกษัตริย์นั้นจะต้องเกิดสงคราม

ฉาก ส่วนใหญ่เป็นสถานที่ที่สหรัฐฯส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการเพื่อเตรียมพร้อมรอ คำสั่งในการบุกโจมตีอิรักโดยรายงานตามสภาพเหตุการณ์ และ สถานการณ์ไม่ได้ให้รายละเอียด เช่น กำแพงดินกันพรมแดนอิรัก-คูเวตบางส่วนถูกรื้อแล้ว

บทพูด ส่วนใหญ่เป็นการกล่าวท้าทายกันของชัคคัม ฮุสเซนและจอร์จ ดับเบิลยู บุช ที่ต่าง เชื่อว่าฝ่ายของตนเป็นฝ่ายที่ถูกต้องและจะได้รับชัยชนะในการทำสงคราม เช่น ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช กล่าวว่า “พระราชจะต้องไปเร็ววันนี้” และกล่าวกับทหารที่จงรักภักดีต่อชัคคัมว่า “ถ้า สงครามระเบิดจงอย่าต่อสู้เพื่อรัฐบาลที่กำลังใกล้ถึงกาลปาวสานที่มีค่าพอต่อชีวิตพวกคุณ” ส่วน ชัคคัม ฮุสเซน ก็กล่าวตอบโต้ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ว่า “นโยบายของเขานำมาหายนะ มาสู่สหรัฐฯชายฝั่งนี้สมควรจะไปซะเช่นเดียวกับบันดาลีวอลล์และสาวก อย่างนายกรัฐมนตรี โทนี่ แบลร์”

สำหรับประเด็นข่าวส่วนใหญ่นำเสนอการเตรียมความพร้อมด้านกำลังทหารของทั้งสองฝ่ายและความคืบหน้าของสงครามที่ใกล้เข้ามาทุกขณะ รวมทั้งความเคลื่อนไหวในการต่อต้านสงครามจากทุกมุมโลก เช่น ทั้งสหรัฐฯและอิรักต่างส่งทูตของตนไปเจรจากับประเทศต่างๆเพื่อเรียกร้องให้สนับสนุนประเทศของตน , อิรักส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการรอบเมืองไทกริตและส่งอาวุธจากฐานทัพเมืองโมซูล ไปเสริมกำลังเพื่อปกป้องกรุงแบกแดด ,สหรัฐฯเตรียมกำลังและอาวุธเพื่อบุกอิรักและสั่งเคลื่อนเครื่องบินบี2-สตราทฟอร์เซอร์หลายลำจากฐานทัพไปเตรียมทำศึกอิรัก , บุษชิตเส็นตายให้ซัดคัมและครอบครัวลี้ภัยใน 48-72 ชม. , คณะผู้สังเกตการณ์ยูเอ็นถอนเจ้าหน้าที่ออกจากอิรัก,สหรัฐฯเริ่มเคลื่อน ใจหวเรียกทูตประจำภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียบางคนกลับประเทศเพื่อความปลอดภัยจากสงครามแล้ว , ผู้นำจีนกล่าวต่อผู้นำอังกฤษว่าชาวโลกต้องการเวลาเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม , คำมั่นรัสเซียยืนยันจะทำทุกวิถีทางเพื่อขัดขวางสงคราม, ชาวโลกชุมนุมประท้วงสงครามถล่มอิรักอย่างต่อเนื่อง

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ครอบคลุมตั้งแต่ สหรัฐฯเริ่มทำการโจมตีอิรัก จนกระทั่งสหรัฐฯสามารถยึดกรุงแบกแดดได้และประกาศยุติสงคราม โดยส่วนใหญ่เริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ใช้พรรณนาโวหารในการรายงานข่าวทำให้เกิดความรู้สึกตื่นตื้นมีลักษณะคล้ายนวนิยาย บรรยายการโจมตีของสหรัฐฯ เช่น เหลืออีกไม่กี่นาทีที่โลกจะคืบเข้าสู่ภาวะวิกฤติในห้วงแห่งสงครามที่สะท้อนความรู้สึกมวลมนุษยชาติอีกคำรบ... โลกโคจรเข้าสู่ห้วงบรรยากาศร้อนระอุแล้วเมื่อเข็มนาฬิกาหมุนผ่านเส้นตายที่ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช แห่งสหรัฐอเมริกาประเทศอิมหาอำนาจได้ขีดเส้นให้ประธานาธิบดีซัดคัม ฮุสเซน ผู้นำอิรักดินแดนบ่อน้ำมันและทะเลทรายตะวันออกกลางยอมศิโรราบสละอำนาจก้าวลงจากตำแหน่งพร้อมกับหัวลูกชายทั้ง 2 คนไปให้พื้นดินแดนบ้านเกิดไม่เช่นนั้นต้องได้รับบทเรียนอย่างแสนสาหัส...มหากาพย์ของสงครามแห่งศหัสวรรษใหม่เปิดฉากขึ้นแล้ว... ,ปฏิบัติการเข่นฆ่ามนุษยชาติแห่งศตวรรษที่ 21 ตามแผน “ยุทธการเสรีภาพอิรัก” ยังคงคุเดือคเลือดพล่านเมื่อกองทัพสหรัฐฯและอังกฤษ รวมไปถึงชาติพันธมิตรเปิดฉากถล่มกรุงแบกแดดและเมืองสำคัญๆ... ,ทั่วโลก ลุ้นระทึกจับตามองไม่กระพริบ สถานการณ์สงครามถล่มอิรักที่กำลังมาบานกว่าครึ่งเดือนใกล้ถึงจุดไคลแม็กซ์ เริ่มนับถอยหลังอีกไม่ถึง 24 ชั่วโมงกองกำลังภาคพื้นดินของสหรัฐฯและพันธมิตรนับแสนคนจะกรีธาทัพเข้ากรุงแบกแดดบดขยี้กองกำลังรีพับลิกันการ์ดโค่นล้มประธานาธิบดีซัดคัม... ,ความฝันของผู้นำสหรัฐฯและชาติพันธมิตรที่ต้องการ โค่นล้มประธานาธิบดีซัดคัมเริ่มเห็นเค้าเป็นจริงลงๆแล้ว... เป็นต้น

มีการพัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น เนื่องจากข่าวในช่วงนี้ส่วนใหญ่เป็นข่าวหน้าหนึ่งซึ่งมีหน้าต่อ ต้องรายงานรายละเอียดในหลายประเด็นจึงแบ่งตอนออกเป็นประเด็นย่อยๆตามลำดับความสำคัญของประเด็น แสดงถึงสถานการณ์ในกรุงแบกแดด ความขัดแย้งของทั้งสองฝ่าย การโจมตีของสหรัฐและการต่อต้านของอิรักซึ่งทำให้เกิดความสูญเสียทั้งสองฝ่าย ฯลฯ รวมทั้งใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ส่วนมุมมองในการนำเสนอข่าวใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ อธิบายให้เห็นรายละเอียดจากหลายส่วนโดยผู้สื่อข่าวเป็นผู้เล่าเรื่อง ซึ่งในช่วงแรกของการทำสงครามมองจากทางด้านสหรัฐฯมากกว่าแสดงให้เห็นถึงแสนยานุภาพทางทหารของสหรัฐฯอำนาจของอาวุธยุทโธปกรณ์ ความเหนือกว่าของสหรัฐฯ เช่น ฉากสงครามถล่มอิรักเพื่อโค่นอำนาจประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ใกล้ รูดม่านปิดฉากลงแล้ว หลังกองทัพพันธมิตรสามารถยึดครองกรุงแบกแดดและเมืองสำคัญๆเอาไว้ในกำมือได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด เหลือเพียงแต่การไล่ล่าติดตามตัวผู้นำอิรักพร้อมบริวารที่ยังไม่รู้ว่าชะตากรรมจะเป็นเช่นใด และทำทีความเป็นผู้ร้ายของอิรัก ต่อมาเริ่มมีการมองจากมุมมองของทางอิรักมากขึ้น ให้ความสำคัญกับแหล่งข่าวอัลจาซีรา โดยเลือกมานำเสนอก่อนแหล่งข่าวจากตะวันตก รวมทั้งให้ความสำคัญกับการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับความไม่ถูกต้องและผลกระทบของสงคราม เช่น สงครามถล่มอิรักในครั้งนี้ได้ส่งผลกระทบในแง่ลบอย่างรุนแรงกับพลเมืองเจ้าของประเทศ ทั้งปัญหาบ้านเมืองไร้ข้อแป เกิดการจลาจล ปล้นสะดมไปทั่วทุกหัวระแหง ท่ามกลางกลิ่นควันปืนและควันเลือดที่ยังไม่ทันจางหายไป ฉากสงครามอีกรูปแบบก็เริ่มฉายแววสาดทับกระหน่ำประชาชนชาวอิรัก นั่นคือ สงครามแย่งชิงผลประโยชน์ระหว่างประเทศมหาอำนาจเดิมที่เป็นเจ้าของสัมปทานต่างๆในดินแดนอาหรับราตรีแห่งนี้กับประเทศมหาอำนาจกลุ่มใหญ่ที่ใช้วิธีส่งกำลังทหารเข้ารุกรานเพื่อครอบงำผลประโยชน์แบบไม่มีียงอาย เป็นต้น

การกระทำ ส่วนใหญ่บรรยายการบุกโจมตีอิรักของสหรัฐฯด้วยขีปนาวุธและการตอบโต้ของทางฝ่ายอิรัก โดยช่วงหลังมีการแสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ผิดพลาดของทหารสหรัฐฯที่ทำให้ผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตมากขึ้น เช่น บุกโจมตีอิรักด้วยขีปนาวุธโทมาฮอว์กทั้งทางอากาศ ทางเรือดำน้ำและเรือรบที่ลอยลำอยู่ในอ่าวเปอร์เซีย, ที่ระเบิดทำเนียบประธานาธิบดีซัดดัม, จุดไฟเผาบ้านน้ำมันทิ้ง และยิงสกัดทหารสหรัฐที่กำลังบุกยึดบ่อน้ำมันตาย, จับทหารอเมริกันเป็นเชลยนำออกประจานทางโทรทัศน์และนำศพแห่รอบเมือง, ชุมโจมตีสวนของโจร, ที่ระเบิดโจมตีทางอากาศโดนที่อยู่ของชาวบ้านและทำให้สถานีโทรทัศน์และวิทยุดับไปชั่วคราว, ยิงใส่รถที่มีเด็กและผู้หญิงโดยสามารถด้วยเกรงว่าจะเป็นตัวประกันมีระเบิดพลีชีพ

ตัวละคร ผู้กระทำมีการนำเสนอทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก โดยฝ่ายสหรัฐฯนั้นส่วนใหญ่กระทำการโจมตีอิรักอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง ส่วนอิรักก็กระทำการตอบโต้ทหารสหรัฐฯด้วยการช่มโจมตี และทางด้านผู้ถูกกระทำนั้นก็ทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย เช่น พลเรือนชาวอิรักที่โดยสารมาที่รถ ถูกทหารสหรัฐฯยิงเพราะเกรงจะเป็นรถที่ใช้ระเบิดพลีชีพ เป็นต้น

มีการบรรยายจากตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างละเอียดทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง เกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดด เช่น กองกำลังทหารอิรักยิงปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานสนั่นกึกก้องไปทั่วกรุงแบกแดด ท้องฟ้าที่มีดมิคมีแสงจากกระสุนปืนสว่างวาวๆไปทั่ว ขณะที่ท้องถนนในเมืองหลวงของอิรักเต็มไปด้วยความโกลาหล มีทั้งเสียงปืนและเสียงไซเรนดังอย่างน่าสะพรึงกลัว , เปลวไฟลุกแดงฉานจับเต็มท้องฟ้า กลุ่มควันสีดำทะมึนปกคลุมทั่วทั้งเมือง สลับกับเสียงไซเรนของรถพยาบาลที่วิ่งกันวุ่นวายไปตามถนน สภาพของกรุงแบกแดดหลังสิ้นสุดการโจมตีจึงไม่ต่างจากขุมรกรบดินแม่แต่่น้อย , ระเบิดนำวิถีแบบต่างๆที่ถูกโปรยปรายลงมาจากท้องฟ้าราวกับห่าฝน ด้วยฝูงบินรบแบบต่างๆนับพันเครื่องสร้างความเสียหายอย่างหนักให้กับกรุงแบกแดดเมืองหลวงของอิรัก, เสียงไซเรนเตือนภัยทางอากาศดังกระหึ่มไปทั่วเมืองสอดแทรกด้วยเสียงปืนใหญ่และปืนกลต่อสู้อากาศยานของอิรักที่ระดมยิงขึ้นสู่ท้องฟ้าอย่างต่อเนื่อง มองเห็นแสงสว่างจากหัวกระสุนที่พุ่งแหวกอากาศเป็นสายๆเต็มท้องฟ้ายามค่ำคืน , แรงระเบิดทำให้พื้นดินของกรุงแบกแดดโยกสั่นไหวจนรับรู้ได้อย่างชัดเจน , พื้นที่สมรภูมิจากกลางของอิรักเผชิญทั้งพายุทะเลทรายและฝนตกหนักสภาพพื้นดินสีแดงเหมือนบนดาวอังคาร , ทหารฝ่ายพันธมิตรต้องประสบความยากลำบากเพราะเครื่องแบบรุ่มรามเทอะทะ สวมแว่นกันลมกันฝุ่น เครื่องแบบป้องกันอาวุธเคมี รองเท้าบูตหรือแม้แต่กางเกงในที่เปียกแฉะคันคะเยอ ทัศนวิสัยก็เลวร้าย อาหารทุกมื้อต้องมีทรายผสม , ห้องนอนของซัดดัมกับเมียเมียอยู่ถูกทหารสหรัฐฯพบ มีการประดับประดาตกแต่งอย่างสวยหรู คิดจะจกรอบห้องเพื่อมองเห็นจากรักรจากทุกมุมมองเตียงนอนระดับคิงไซส์ โคมไฟกลางห้องเป็นรูปหญิงสาวเปล่าเปลือย รูปวาดหญิงผมบลอนด์เปลือยอกอะร่าอรัม ผนังหนึ่งกำลังชี้นิ้วไปยังรูปหนุ่มฮีโร่ที่ไว้หนวดซึ่งสามารถพิชิตพระเจ้าจนสามารถนั่งอยู่บนหลังของมันได้ แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมและรสนิยมของซัดดัมได้อย่างชัดเจน

สำหรับบทพูดนั้นมีการนำเสนอจากทั้งสองฝ่ายโดยทางฝ่ายสหรัฐฯแสดงความมั่นใจในความสามารถและศักยภาพในการรบของประเทศตน ส่วนทางฝ่ายอิรักก็ออกมากล่าวชักชวนให้ชาวอิรักและชาวอาหรับลุกขึ้นต่อสู้กับสหรัฐฯซึ่งถือเป็นผู้รุกรานและ โยงเข้าประเด็นความขัดแย้งทางศาสนา เช่น โดนัลด์ รัมสเฟลด์ รัฐมนตรีกลาโหมสหรัฐฯ กล่าวว่า “สิ่งที่เกิดขึ้นต่อไปในสงคราม

ครั้งนี้จะไม่ชำระการสู้รบครั้งไหนไม่ว่าจะด้านกองกำลัง กรอบการโจมตีหรือระดับการรบจะก้าวไกลกว่าที่เราเคยเป็นประจักษ์พยานก่อนหน้า” ส่วนประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช กล่าวว่า “ประชาชนชาวอเมริกันและชาติพันธมิตรจะไม่เมตตาปล่อยให้ผู้นำนอกกฎหมายอย่างซัดดัม ลอยนวลอีกต่อไป การที่สหรัฐเข้าไปปลดอาวุธในอิรักก็เพื่อให้โลกมีสันติสุขเราจะไม่ยอมรับผลลัพธ์ใดๆนอกจากชัยชนะ” ทางด้านอิหม่ามซิด อับเดลลาติฟ โฮเมอิม ผู้นำศาสนา กล่าวว่า “ชาวอาหรับ ชาวมุสลิมจงโอบล้อมชาวอเมริกันและเข่นฆ่าพวกมันในทุกที่ที่พบเห็น” และซัดดัม ฮุสเซน ก็กล่าวกับประชาชนชาวอิรักว่า “ยิ่งสหรัฐฯสูญเสียมากเท่าใดก็จะยิ่งทิ้งระเบิดถล่มอิรักมากขึ้นเท่านั้นขอให้พี่น้องชาวอิรักทุกคนจงอดทน” และ “ศัตรูที่รุกรานอิรักคือศัตรูที่รุกรานครอบครัวของท่านจง ช่วยทำลายล้างศัตรูโดยไม่ต้องรอคำสั่ง” รวมทั้งยังกล่าวอีกว่า “สิ่งที่ผู้บุกรุกกำลังทำต่อพื้นที่ผู้มีความเลื่อมใสในศาสนาถือเป็นการรุกรานต่อศาสนา ความมั่งคั่งเกียรติภูมิ วิญญาณถือเป็นการรุกรานดินแดนอิสลาม ด้วยเหตุนี้การทำสงครามญิฮัดจึงเป็นหน้าที่ที่ต้องตอบโต้” เป็นต้น

ประเด็นข่าวในช่วงนี้ไทยรัฐนำเสนอการโจมตีอิรักของสหรัฐฯและการโจมตีตอบโต้จากฝ่ายอิรัก โดยสหรัฐฯค่อยๆยึดพื้นที่ได้ทีละส่วนจนกระทั่งบุกเข้ายึดกรุงแบกแดดได้และได้รับชัยชนะในที่สุด นอกจากนี้ยังได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากประชาชนชาวอิรัก เช่น สหรัฐฯยิงขีปนาวุธทำลายกรุงแบกแดดทั้งทางเรือและทางอากาศ ขณะที่กองกำลังภาคพื้นดินเข้ายึดพื้นที่บางส่วนของอิรัก ,อิรักประกาศขับไล่ศัตรูผู้รุกรานและไม่ยอมแพ้ ,ทหารอิรักต่อสู้กับทหารสหรัฐฯแบบกองโจร คักทำให้ทหารสหรัฐเสียชีวิตหลายนาย ,สหรัฐฯยึดสนามบินนานาชาติซัดดัมและวังของซัดดัมได้ รวมทั้งเข้ายึดกรุงแบกแดด , ชาวอิรักให้การต้อนรับกองกำลังทหารสหรัฐฯที่เข้ามาในกรุงแบกแดด และแสดงความโกรธแค้นต่อซัดดัมและรุมกระทุ้งรูปปั้นซัดดัมที่โค่นล้มลงมา , สหรัฐฯเตรียมประชุมจัดตั้งรัฐบาลชั่วคราวและจัดทำสารรับไฟแค้นนำของอิรัก รวมทั้งตั้งค่าหัวจับกุม , สหรัฐฯเตรียมประกาศชัยชนะต่อสงคราม

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เดือนไซทางทหารยังคงอยู่)

หลังจากที่ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ประกาศชัยชนะเหนืออิรักและประกาศยุติสงครามหรือการสู้รบครั้งใหญ่ๆอย่างเป็นทางการ การนำเสนอข่าวเริ่มกลับไปรายงานในหน้าต่างประเทศแทนการนำเสนอในข่าวหน้าหนึ่ง ซึ่งมีการกลับมาเสนอในหน้าหนึ่งเป็นครั้งคราวหากเกิดประเด็นสำคัญขึ้น เช่น การถูกโจมตีของทหารไทยในอิรัก เป็นต้น การนำเสนอโครงเรื่อง จึงมีลักษณะการเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และการกระทำของบุคคล ซึ่งส่วนใหญ่นำเสนอแต่ประเด็น

สำคัญ เช่นปฏิบัติการสะท้านโลกหิวปีกอดคิดผู้นำอิรักออกจากที่หลบซ่อนใต้ปฐพี... และมีการพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง คือการรายงานประเด็นสำคัญหลายประเด็นในข่าวเดียวกัน นำมาเชื่อมต่อกันโดยใช้คำเชื่อม ส่วนการจบเรื่องยังคงใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

มุมมองในการนำเสนอข่าวช่วงแรกใช้มุมมองแบบจำกัด ไม่แสดงทัศนะของผู้เขียนข่าวเสนอแต่ประเด็นข่าวอย่างเดียว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเด็นจากด้านสหรัฐฯ มากกว่าไม่ค่อยมีข่าวจากด้านอาหรับ แต่หลังจากที่สหรัฐฯจับซัดคัมได้ มีการใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ หรือมุมมองแบบรอบด้านแทรกความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวแต่ก็บอกผู้อ่านว่าเป็นความเห็นของตนโดยมองสหรัฐฯ เหมือนว่าเป็นพระเอกที่จับผู้ร้ายได้และประชาชนในอิรักต่างออกมาแสดงความยินดีที่ซัดคัมถูกจับ

การกระทำ ในช่วงนี้ส่วนใหญ่ไทยรัฐจะบรรยายการกระทำของฝ่ายสหรัฐฯที่ทำให้คนบริสุทธิ์ต้องเสียชีวิตและการตามหาตัวผู้นำระดับสูงของอิรัก เช่น ยิงใส่กลุ่มผู้ประท้วงชาวอิรักทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก , ชนเด็กเสียชีวิตขณะวิ่งไปเก็บของกลางถนน , ใช้ปฏิบัติการจางาทะเลทรายกวาดล้างทหารที่จงรักภักดีต่อซัดคัม , บุกโจมตีบ้านญาติของซัดคัมและสังหารลูกชายทั้งสองคนของซัดคัมตาย รวมทั้งบรรยายการกระทำของอิรักเกี่ยวกับการชุมนุมโจมตี ลอบวางระเบิดทหารสหรัฐฯ เช่น ชุมโจมตีและลอบวางระเบิดทหารสหรัฐฯ , ยิงเฮลิคอปเตอร์ของสหรัฐฯตก และลอบวางระเบิดตามถนน , ระเบิดพลีชีพบนรถยนต์บรรทุกระเบิดหน้าที่พักของชาวตะวันตก

ส่วนตัวละครนั้น มีการนำเสนอผู้กระทำทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก โดยฝ่ายสหรัฐฯนั้น ส่วนใหญ่ผู้กระทำจะเป็นทหารสหรัฐฯที่ทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องเสียชีวิต ส่วนอิรักโดยเฉพาะกลุ่มติดอาวุธก็กระทำการตอบโต้ทหารสหรัฐฯด้วยการชุมนุมโจมตีและลอบวางระเบิด ทางด้านผู้ถูกกระทำนั้นก็ทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก เช่นเดียวกันซึ่งมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

ฉาก ใช้การบรรยายตามสภาพเหตุการณ์และสถานการณ์โดยไม่ได้ให้รายละเอียด โดยฉากส่วนใหญ่เป็นสถานที่ที่เกิดเหตุลอบโจมตี เช่น กลางถนนที่ขบวนรถทหารสหรัฐฯแล่นผ่าน , โรงแรมในกรุงริยาดที่มีชาวตะวันตกพักอาศัยอยู่มาก เป็นต้น

บทพูด ส่วนใหญ่ในช่วงแรกเป็นการยืนยันของทั้งสองฝ่ายว่าจะได้รับชัยชนะในการสู้รบและจะต่อสู้อันถึงที่สุดไม่ว่าจะเผชิญกับอุปสรรคใดๆ เช่น ซัดคัม สุตเซน ประกาศว่า “เราขอเตือนรัฐบาลประเทศต่างๆทั่วโลกให้โยกย้ายประชาชนของท่านออกจากอิรักเนื่องจากเรากำลังต่อสู้เพื่ออิสรภาพหากไม่เชื่อคำเตือนท่านจะต้องรับผิดชอบชีวิตประชาชนของพวกเขาเอง” และยังคงกล่าว

“เราปฏิเสธที่จะอยู่ในอำนาจหมายถึงการยอมจำนนต่อการคุกคามของอเมริกัน รัฐบาลยิวดีที่จะสละอำนาจมากกว่าจะกลายเป็นหุ่นเชิด” ทางด้านประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ก็กล่าวว่า “ศัตรูในอิรักเชื่อว่าอเมริกาจะเผ่นหนีพวกเขาจึงสังหารประชาชนผู้บริสุทธิ์เจ้าหน้าที่บรรเทาทุกข์และทหารจากกองกำลังผสมแต่อเมริกาจะไม่มีวันหนี” และในช่วงหลังไทยรัฐได้นำเสนอบทพูดขณะที่ซัดดัมถูกจับในอูโมงค์แสดงให้เห็นถึงชัยชนะของสหรัฐฯ และความพ่ายแพ้อย่างหมดรูปของซัดดัมสุสเซน เช่น ซัดดัม สุสเซน กล่าวกับทหารสหรัฐฯ ขณะถูกจับว่า “ผมคือซัดดัม สุสเซน ผมเป็นประธานาธิบดีอิรักและผมต้องการเจรจา” ส่วนทหารสหรัฐฯ ก็กล่าวตอบโต้กับซัดดัมว่า “ประธานาธิบดีบุชฝากความระลึกมาถึง”

ส่วนประเด็นข่าวมีการนำเสนอประเด็นการจัดการกับอิรักหลังสหรัฐฯ ยึดครองได้และการทยอยจับกุมตัวผู้นำระดับสูงของอิรักจนกระทั่งถึงการสังหารลูกชายทั้งสองคนของซัดดัมและการจับกุมตัวซัดดัมได้ในที่สุด รวมทั้งสถานการณ์ที่กดดันและยังคงไม่สงบในอิรัก นอกจากนี้ยังมีประเด็นของทหารไทย 2 นายที่เสียชีวิตจากเหตุระเบิดในอิรักด้วย เช่น รัฐบาลสหรัฐฯ ๑ อังกฤษและโปแลนด์แบ่งอิรักออกเป็น 3 ส่วนเพื่อแยกกันดูแล , กระบวนการเลือกกลุ่มผู้นำรัฐบาลชั่วคราวของอิรักตั้งเป้าจะแล้วเสร็จในกลางเดือน พ.ค. , คณะมนตรีความมั่นคงแห่ง UN เปิดประชุมยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรอิรัก , สหรัฐบุกโจมตีบ้านญาติซัดดัม ทำให้มีผู้เสียชีวิต 5 ศพซึ่งมีลูกชายซัดดัมทั้งสองคนรวมอยู่ด้วย , ซัดดัมถูกจับในห้องใต้ดินลึก 2 เมตรโดยปราศจากการต่อสู้ขัดขืนและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี , ทหารไทยที่ถูกส่งไปช่วยฟื้นฟูอิรักโดนระเบิดตาย 2 ศพ เป็นต้น

ดังจะปรากฏให้เห็นรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขึ้นได้แยังก่อนเกิดสงคราม

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มต้นโดยเน้นบุคคลและการกระทำของบุคคล</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็นโดยการนำเสนอข่าวในช่วงแรกส่วนใหญ่เป็นข่าวย่อยจึงแยกนำเสนอข่าวละประเด็น</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- นำเสนอมุมมองแบบจำกัด รางงานแต่ประเด็นข่าวโดยไม่ได้สอดแทรกความคิดเห็นซึ่งประเด็นข่าวส่วนใหญ่แสดงให้เห็นความพยายามต้องการที่จะทำสงครามของสหรัฐและความร่วมมือในการทำลาอาวุธของอิรัก</p>	<p>- บรรยายการกระทำเกี่ยวกับความพยายามที่จะใช้กำลังทหารบุกอิรัก โดยอ้างว่าอิรักมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นสหรัฐอเมริกาที่ใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะทำสงครามกับอิรัก</p>	<p>- ประเทศอิรักที่ถูกกล่าวหาว่ามีอาวุธร้ายแรงในครอบครองและกำลังให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติในการเข้าไปตรวจสอบอาวุธ</p>	<p>- บรรยายตามสภาพเหตุการณ์และสถานการณ์โดยไม่ได้ให้รายละเอียด</p>	<p>- ไม่มีการนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับบทพูด</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นความพยายามของสหรัฐฯ ในการเรียกร้องให้ชัคคัม สุสเซน สละอำนาจและปลดอาวุธโดยดำเนินการต่างๆ เพื่อขอความเห็นชอบในการทำสงคราม ส่วนทางด้านอิรักก็กำลังให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติที่เข้าไปตรวจสอบอาวุธเป็นอย่างดี</p>

ตารางที่ 18 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมการทางทหาร

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มต้นโดยเน้นการกระทำของฝ่ายสหรัฐและ อิรัก</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็น เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการเตรียมกำลังทหารของสองฝ่าย</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้ายแต่เลือกประเด็นด้านความสูญเสียมาจบ</p>	<p>- ในช่วงแรกนำเสนอมุมมองแบบจำกัดไม่สอดแทรกความคิดเห็น</p> <p>รายงานแต่ประเด็นข่าว แต่ในช่วงหลังเป็นข่าวหน้าหนึ่งใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ ู้รอบด้านนำเสนอข่าวโดยมองจากหลายส่วนเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง</p>	<p>- ส่วนใหญ่ยังคงเป็นความพยายามของสหรัฐที่จะทำสงครามกับอิรัก</p> <p>และมีการเคลื่อนไหวกำลังทหารเพื่อเตรียมทำสงครามแล้ว ส่วนทางด้านอิรักก็เตรียมกำลังทหารพร้อมรับมือเช่นกัน</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นสหรัฐและพันธมิตรที่เตรียมบุกโจมตีอิรักโดยไม่รอมติของสหประชาชาติ</p>	<p>- ประเทศอิรัก และ ซัดดัม ฮุสเซน ที่ถูกจับเสี้ยนตายให้ลี้ภัยมีฉะนั้นจะเกิดสงคราม</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นสถานที่ที่สหรัฐฯ ส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการเพื่อเตรียมพร้อมรอคำสั่งในการบุกโจมตีอิรัก</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นบทพูดที่กล่าวทำทายกันของซัดดัม ฮุสเซน และจอร์จ ดับเบิลยู บุช ที่ต่างเชื่อว่าฝ่ายของตนเป็นฝ่ายที่ถูกต้องและจะได้ชัยชนะ</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นการเตรียมความพร้อมด้านกำลังทหารของทั้งสองฝ่ายและความเคลื่อนไหวในการต่อต้านสงครามจากทุกมุมโลก</p>

ตารางที่ 19 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขึ้นทำสงคราม

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มต้นแบบเน้นเหตุการณ์ ใช้พรรณนาโวหาร รายงานข่าวทำให้รู้สึกตื่นเต้นคล้ายอ่านนวนิยาย</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็นโดยแบ่งออกเป็นตอน</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- นำเสนอมุมมองแบบผู้ประพันธ์อธิบายให้เห็นรายละเอียดจากหลายส่วน โดยผู้สื่อข่าวเป็นผู้เล่าเรื่อง ซึ่งในช่วงแรกของการทำสงครามมองจากทางด้านสหรัฐฯมากกว่าแต่ต่อมาเริ่มมองจากมุมมองทางอิรักมากขึ้น</p>	<p>- บรรยายทั้งการบุกโจมตีอิรักของสหรัฐฯด้วยจรวดและการตอบโต้ของทางฝ่ายอิรัก โดยช่วงหลังมีการแสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ผิดพลาดของทหารสหรัฐฯมากขึ้น</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย</p>	<p>- บรรยายฉากตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างละเอียด ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริงเกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดด</p>	<p>- ทางฝ่ายสหรัฐฯแสดงความมั่นใจในความสามารถและศักยภาพในการรบของประเทศตน ส่วนทางฝ่ายอิรักก็ออกมากล่าวชักชวนให้ชาวอิรักและชาวอาหรับลุกขึ้นต่อสู้กับสหรัฐฯซึ่งถือเป็นผู้รุกรานและโยงเข้าประเด็นความขัดแย้งทางศาสนา</p>	<p>- นำเสนอการโจมตีอิรักของสหรัฐฯและการโจมตีตอบโต้จากฝ่ายอิรัก โดยสหรัฐฯค่อยๆยึดพื้นที่ได้ทีละส่วนจนกระทั่งบุกเข้ายึดกรุงแบกแดดได้ และได้รับชัยชนะในที่สุด นอกจากนี้ยังได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากประชาชนชาวอิรัก</p>

ตารางที่ 20 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ขึ้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และการกระทำของบุคคล</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- มองแบบจำกัดไม่แสดงทัศนคติเสนอแต่ประเด็นข่าว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเด็นจากด้านสหรัฐฯ มากกว่าไม่ค่อยมีข่าวจากด้านอาหรับ</p> <p>- หลังจับซัดคัมได้ใช้มุมมองรอบด้านโดยมองว่าสหรัฐฯเป็นพระเอกที่จับผู้ร้ายได้</p>	<p>- บรรยายการกระทำของฝ่ายสหรัฐฯที่ทำให้คนบริสุทธ์ต้องเสียชีวิตและการตามหาตัวผู้นำระดับสูงของอิรักและบรรยายการกระทำของอิรักที่ข่มขู่โจมตี ลอบวางระเบิดทหารสหรัฐฯ</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก โดยมีผู้บริสุทธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย</p>	<p>- บรรยายตามสภาพเหตุการณ์และสถานการณ์โดยไม่ได้ให้รายละเอียด</p>	<p>- ต่างฝ่ายต่างยืนยันว่าจะต่อสู้จนกว่าตนเองจะได้รับชัยชนะไม่ว่าจะเผชิญกับอุปสรรคใดๆ</p> <p>- บรรยายบทพูดขณะที่ซัดคัมถูกจับในอุโมงค์แสดงให้เห็นถึงชัยชนะของสหรัฐฯและความพ่ายแพ้อย่างหมดรูปของซัดคัม สุสเซน</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นประเด็น การจัดการกับอิรักหลังสหรัฐฯยึดครองได้ และการทยอยจับกุมตัวผู้นำระดับสูงของอิรัก จนกระทั่งถึงการสังหารลูกชายทั้งสองคนของซัดคัมและการจับกุมตัวซัดคัมได้ในที่สุด รวมทั้งเรื่องที่ทหารไทย 2 นายเสียชีวิตจากเหตุระเบิดในอิรัก</p>

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอโครงเรื่องโดยใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นบุคคลและการกระทำ พัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็นนำเสนอเป็นข่าวย่อย ข่าวละประเด็น เพราะในช่วงนี้ยังไม่มีรายละเอียดของเหตุการณ์มากนัก แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ข่าวส่วนใหญ่จะถูกนำเสนอในหน้าหนึ่ง จึงใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ นำเสนอโดยพรรณนาโวหาร ซึ่งมีการพัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ยังคงเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และการกระทำ แต่ใช้การพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่องเพราะมีรายละเอียดจากหลายด้าน แต่เนื้อที่ข่าวลดลง จึงต้องสรุปนำเอาหลายประเด็นมาเชื่อมต่อใส่ไว้ในข่าวเดียวกัน โดยในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ระดับไทยรัฐใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

สำหรับการใช้มุมมองของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ใช้มุมมองการนำเสนอแบบจำกัด รายงานแต่ประเด็นข่าวตามแหล่งข่าวที่ได้รับมาโดยไม่สอดแทรกมุมมองหรือความคิดเห็นของผู้สื่อข่าว ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ช่วงแรกยังคงใช้มุมมองการนำเสนอแบบจำกัดแต่เริ่มมีการใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์มากขึ้นในช่วงหลัง และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 จึงใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ในการรายงานข่าวอธิบายให้เห็นรายละเอียดจากหลายส่วน โดยผู้สื่อข่าวเป็นผู้เล่าเรื่อง จนกระทั่งในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 จึงกลับมาใช้มุมมองแบบจำกัดอีกครั้ง แต่หลังจากที่สหรัฐฯจับซัดคัมได้ ไทยรัฐก็กลับมาใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์รายงานรายละเอียดขณะถูกจับกุมเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่องที่อยู่ในเหตุการณ์

ส่วนของการกระทำที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 แสดงการกระทำของสหรัฐฯที่พยายามจะทำสงคราม เช่น กดดันให้คณะมนตรีความมั่นคงยูเอ็นลงมติ โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 แสดงการกระทำของสหรัฐฯที่กำลังเตรียมบุกอิรัก ซึ่งอิรักก็เตรียมกำลังทหารพร้อมรับมือเช่นกัน ขณะที่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ได้มีการนำเสนอการกระทำของประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ฝ่ายโดยส่วนใหญ่เป็นการกระทำของสหรัฐฯที่โจมตีอิรัก ซึ่งอิรักก็ใช้การชุมนุมโจมตีตอบสังหารทหารสหรัฐฯเช่นเดียวกัน

การให้ความหมายของตัวละคร ส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯเป็นตัวละครผู้กระทำและอิรักเป็นตัวละครผู้ถูกกระทำมากกว่า โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 แสดงให้เห็นถึงความพยายามของสหรัฐฯที่ต้องการจะทำสงครามขณะที่อิรักกำลังให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธเป็น

อย่างดี เพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ประเทศคู่สงครามทั้ง 2 เป็นทั้งผู้กระทำและผู้ถูกระทำนอกจากนี้ยังมีผู้บริสุทธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกระทำด้วย

การบรรยายฉากของไทยรัฐในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 ใช้การรายงานฉากหรือสถานที่เกิดเหตุการณ์แบบไม่ให้รายละเอียด แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 บรรยายฉากอย่างละเอียดทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์เกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดด ขณะที่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ไทยรัฐกลับมาใช้การรายงานฉากแบบไม่ให้รายละเอียดอีกครั้ง

การนำเสนอบทพูดในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ไทยรัฐยังไม่มีการนำเสนอบทพูด แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 เริ่มมีการนำเสนอเสนอบทพูดของทั้ง 2 ฝ่ายเกี่ยวกับการกล่าวท้าทายกันของซัดดัม ฮุสเซนและจอร์จ ดับเบิลยู บุช ที่ต่างเชื่อว่าฝ่ายของตนเป็นฝ่ายที่ถูกต้องและจะได้รับชัยชนะในการทำสงคราม ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ยังคงนำเสนอบทพูดจากทั้งสองฝ่ายโดยทางฝ่ายสหรัฐฯแสดงความมั่นใจในการรบและคิดว่าจะได้รับชัยชนะ ส่วนทางฝ่ายอิรักก็ออกมากล่าวชักชวนให้ชาวอิรักและชาวอาหรับลุกขึ้นต่อสู้กับสหรัฐฯ

สำหรับประเด็นข่าวในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 นำเสนอความพยายามของสหรัฐฯ ที่เรียกร้องให้ ซัดดัม ฮุสเซน สละอำนาจและปลดอาวุธ โดยดำเนินการต่างๆ เพื่อขอความเห็นชอบในการทำสงคราม ส่วนทางด้านอิรักก็กำลังให้ความร่วมมือกับสหประชาชาติที่เข้าไปตรวจสอบอาวุธเป็นอย่างดี ซึ่งในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 นำเสนอการเตรียมความพร้อมด้านกำลังทหารของทั้งสองฝ่ายและความเคลื่อนไหวในการต่อต้านสงครามจากทุกมุมโลก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 นำเสนอการโจมตีอิรักของสหรัฐฯและการโจมตีตอบโต้จากฝ่ายอิรัก โดยสหรัฐฯค่อยๆยึดพื้นที่ได้ทีละส่วนจนกระทั่งบุกเข้ายึดกรุงแบกแดดได้และได้รับชัยชนะในที่สุด นอกจากนี้ยังได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากประชาชนชาวอิรัก และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 นำเสนอการจัดการกับอิรักหลังสหรัฐฯยึดครองได้ และการทยอยจับกุมตัวผู้นำระดับสูงของอิรักจนกระทั่งสังหารลูกชายของซัดดัมและการจับกุมตัวซัดดัม รวมทั้งเรื่องที่ทหารไทย 2 นายเสียชีวิตจากเหตุระเบิดในอิรัก

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นได้แย้งก่อนเกิดสงคราม)

ในช่วงนี้ข่าวส่วนใหญ่ที่ปรากฏมีลักษณะเป็นข่าวสั้นในหน้าต่างประเทศการนำเสนอโครงเรื่อง จึงมีลักษณะการเริ่มเรื่องแบบเน้นบุคคลและการกระทำ เช่น นายอาเมอร์ อัลซาดี ที่ปรึกษาประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซนแห่งอิรักแถลงว่าจะหยุดการทำลายอาวุธ หากสหรัฐตัดสินใจจะทำสงครามกับอิรัก , สหรัฐฯประกาศจับผู้ช่วยทูตอิรัก 2 คนออกจากประเทศ , คู่หูกระหายสงครามขีดเส้นตายครั้งใหม่ให้อิรักปลดอาวุธร้ายแรงแต่โดยดีหากไม่ยอมถูกโจมตี และมีการพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง รายงานประเด็นสำคัญหลายประเด็นในข่าวเดียวกัน นำมาเชื่อมต่อกันโดยใช้คำเชื่อม ในช่วงแรกส่วนใหญ่ข่าวถูกนำเสนอในหน้าต่างประเทศเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นความเห็นที่ขัดแย้งกันของทั้งฝ่าย และใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ใช้นำเสนอมุมมองแบบจำกัดรายงานแต่ประเด็นข่าวโดยไม่ได้สอดแทรกความคิดเห็นและให้ความสำคัญกับเวลาที่เกิดเหตุการณ์ ส่วนใหญ่แสดงให้เห็นความพยายามต้องการที่จะทำสงครามของสหรัฐฯและความร่วมมือในการทำลายอาวุธของอิรัก

ส่วนใหญ่ คม ชัด ลึก บรรยายการกระทำของฝ่ายสหรัฐฯที่ทำกับอิรัก และความพยายามที่จะทำสงครามของสหรัฐฯ เช่น จับผู้ช่วยทูตอิรักออกจากประเทศและเรียกร้องให้ประเทศอื่นๆจับไล่ทูตอิรักด้วย , สหรัฐ ส่งสายลับติดตามผู้แทนสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงฯของประเทศต่างๆ เพื่อหาข่าวเกี่ยวกับความเห็นที่มีต่อมติที่ 2 เป็นต้น

ตัวละครผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นสหรัฐอเมริกาที่กระทำต่อประเทศต่างๆ พยายามทุกวิถีทางที่จะทำสงครามกับอิรัก ส่วนผู้ถูกกระทำคือประเทศอิรัก ที่ถูกกล่าวหาว่ามีอาวุธร้ายแรง รวมทั้งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและผู้นำประเทศต่างๆที่ถูกสหรัฐฯกดดันให้สนับสนุนการทำสงคราม

สำหรับจากนั้นยังไม่มีกรบรรยายฉากในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 เนื่องจากส่วนใหญ่เนื้อหาเป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้ให้รายละเอียด

บทพูดที่ถูกนำเสนอส่วนใหญ่เป็นการกล่าวทำทนายกันของทั้งสองฝ่ายที่ต่างยืนยันว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นถูกต้อง เช่น ที่ปรึกษาของซัดดัม ฮุสเซน กล่าวว่า “งานผมเพียงอย่างเดียวคือการกำจัด

ข้ออ้างที่จะก่อสงครามทั้งหมดหากสงครามเกิดขึ้นในวันนี้ไม่ใช่เป็นเพราะอิรักไม่ได้ทำในสิ่งที่ควรทำตามข้อตกลงปลดอาวุธ” และยังคงกล่าวถึงความร่วมมือในการทำลายอาวุธของอิรักว่า “ก็อย่างที่ฉันเห็นว่ามีความร่วมมือจากทางฝ่ายอิรัก” ส่วน คอนโดลิซซา ไรซ์ กล่าวว่า “เกมที่ซัดดัมเล่นจบลงแล้ว ถึงเวลาหยุดชายผู้นี้แล้ว”

ประเด็นข่าวในช่วงนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องความพยายามกล่าวหาอิรักว่ามีอาวุธทำลายล้างสูงในครอบครองและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายโดยสหรัฐกำลังทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้รับความเห็นชอบในการใช้กำลังทหารบุกอิรักถึงแม้สหประชาชาติจะตรวจไม่พบอาวุธในอิรักก็ตาม เช่น สหรัฐฯกดดันให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติลงมติเกี่ยวกับมติที่ 2 แม้จะมีเสียงคัดค้านอย่างมาก , สหรัฐฯส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจตราผู้แทนประเทศต่างๆเพื่อหาข่าวกรองแนวโน้มมติดลบบั๊บใหม่เรื่องอิรัก เป็นต้น

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

การนำเสนอโครงเรื่องในช่วงนี้ มีลักษณะการเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเตรียมพร้อมด้านกำลังทหารของทั้งสองฝ่ายและแสดงให้เห็นว่าสงครามกำลังจะเกิดขึ้นในระยะเวลาอันใกล้นี้ เช่น เป็นที่แน่นอนแล้วว่าโลกคงไม่อาจหลีกเลี่ยงสงครามระหว่างสหรัฐอเมริกาและอิรักที่พร้อมจะระเบิดขึ้นได้ทุกนาที ทันทีที่ผ่านพ้นเส้นตายเวลา 8.00 น.ของวันพฤหัสบดีที่ 20 มี.ค. ที่สหรัฐฯขีดเส้นให้ประธานาธิบดีซัดดัมของอิรักพร้อมครอบครัวลี้ภัยออกจากประเทศของตัวเอง มีการพัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น เนื่องจากข่าวเริ่มเป็นประเด็นที่ใหญ่ขึ้น สหรัฐฯแสดงท่าทีแน่นอนแล้วว่าต้องทำสงครามโดยเริ่มมีการเตรียมพร้อมทางทหารและอาวุธ ซึ่งต้องรายงานรายละเอียดในหลายประเด็นจึงแบ่งตอนออกเป็นประเด็นย่อยๆตามลำดับความสำคัญของประเด็น และใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ใช้มุมมองแบบจำกัด ไม่สอดคล้องความคิดเห็น แต่ค่อนข้างให้ความสำคัญกับด้านสหรัฐฯมากกว่าอิรัก โดยแสดงให้เห็นถึงแสนยานุภาพของสหรัฐฯ มีการนำเสนอ ให้รายละเอียดเกี่ยวกับขุมกำลังของทั้งสองฝ่ายเปรียบเทียบกัน

การกระทำ บรรยายถึงการเตรียมการเพื่อทำสงคราม รวมทั้งการส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการเพื่อรอคำสั่งบุกโจมตีของฝ่ายสหรัฐฯและพันธมิตร เช่น เตรียมประชุมเรื่องทำสงคราม

กับอิรัก, ส่งกองกำลังทั้งทางอากาศและทางเรือมุ่งหน้าเข้าสู่ฐานทัพอากาศแบกแดดเพื่อข่มขวัญอิรัก , สหรัฐฯให้เวลาซัดดัมและลูกๆ 48 ชั่วโมงลี้ภัยออกจากอิรักมิฉะนั้นต้องเผชิญกับสงคราม

ตัวละคร ผู้กระทำส่วนใหญ่ยังคงเป็นสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรที่เตรียมกำลังบุกโจมตีอิรัก ส่วนผู้ถูกกระทำส่วนใหญ่คือประเทศอิรักและซัดดัม ฮุสเซน ที่ถูกจี้กดดันตายให้ลี้ภัยมิฉะนั้นจะต้องเผชิญกับสงคราม

ฉาก ใช้การรายงานสถานที่ที่กองกำลังทหารฝ่ายสหรัฐฯและพันธมิตรเข้าไปประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรักแต่ไม่ได้บรรยายให้รายละเอียด เช่น ทะเลแดง , หมู่เกาะอาซอเรสของโปรตุเกส

บทพูด ส่วนใหญ่เป็นการยืนยันจากผู้นำระดับสูงของด้านสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรว่าจะเกิดสงครามขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น รมว.ต่างประเทศของอังกฤษ กล่าวว่า “ขณะนี้แนวโน้มการใช้กำลังทหารมีความเป็นไปได้มากขึ้น ผมเสียใจอย่างมากต่อเรื่องนี้แต่เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้” ส่วน น.ส. คอนโดริชชา ไรซ์ กล่าวว่า “การดำเนินการทางการทูตผ่านยูเอ็นมาถึงขั้นตอนสุดท้ายแล้วและไม่สามารถจะใช้วิถีทางการทูตมากไปกว่านี้ได้แล้ว” นอกจากนี้ยังมีบทพูดจากทางด้านอิรักยืนยันว่าจะต่อสู้จนถึงที่สุดและมั่นใจว่าจะได้รับชัยชนะในสงคราม เช่น ซัดดัม ฮุสเซน กล่าวว่า “หากสงครามเกิดจงระลึกไว้ว่าสงครามระหว่างสหรัฐกับอิรักจะปะทุขึ้นทั่วโลกและกองทัพอเมริกาลงอย่างราบคาบ”และยังกล่าวอีกว่า “เราพร้อมจะฝังผู้รุกรานทุกคนในทะเลทรายแห่งแผ่นดินอิรัก ”

ประเด็นข่าวในช่วงนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเตรียมความพร้อมด้านการรบของทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอกำลังทหารและอาวุธในครอบครองของแต่ละฝ่ายด้วย รวมทั้งเสนอประเด็นการคัดค้านสงครามในทั่วโลก เช่น สหรัฐ อังกฤษและสเปนถอนมติปลดอาวุธอิรักออกจากการพิจารณาของ UN , อิรักประกาศพร้อมตอบโต้สหรัฐฯ , อิรักเปิดค่ายฝึกฝนอาสาสมัครชาวอาหรับที่เต็มใจเป็นมือระเบิดพลีชีพ , สหรัฐฯซ้อมทิ้งระเบิดเพื่อทดสอบขีปนาวุธข่มขวัญอิรัก , สหรัฐฯส่งเรือรบ และเรือดำน้ำติดตั้งขีปนาวุธโทมาฮอว์ค 10-15 ลำ เดินทาง เข้าสู่ทะเลแดง , สหรัฐฯส่งเครื่องบินล่องหน บี - 2 จำนวนหนึ่งเข้าสู่ฐานทัพอากาศอิรัก , อิรักแบ่งเขตทหารเพื่อเตรียมหาทางขับไล่สหรัฐฯ , มีการเดินขบวนประท้วงสงครามทั่วโลก

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

การนำเสนอโครงเรื่อง ใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์สงครามที่เกิดขึ้นโดยบรรยายแบบให้รายละเอียด เช่น หลังพินเส้นตาย 48 ชม.ที่ประธานาธิบดีบุชให้ประธานาธิบดีซัดดัมและลูกชายเดินทางออกจากอิรักก็ยกไปยังประเทศที่ 3 ได้เพียง 90 นาที “ปฏิบัติการเพื่อเสรีภาพชาวอิรัก” ได้เริ่มขึ้นเมื่อซีปนาวุชโทมาฮอว์คของสหรัฐฯ ได้เปิดฉากถล่มเป้าหมายทางทหารรอบกรุงแบกแดดจนเสียงระเบิดดังสนั่นหวั่นไหวทั่วเมืองตามด้วยเสียงไซเรนเตือนภัยเป็นระยะๆ , สหรัฐฯ ได้เปิดฉากโจมตีทางอากาศทางตอนใต้และตะวันออกของกรุงแบกแดด ส่งผลให้เกิดควันไฟสีดำพวยพุ่งและมีเสียงดังสนั่นหวั่นไหวทั่วเมืองหลวงของอิรัก, สงครามสหรัฐถล่มอิรักกินเวลานานกว่าครึ่งเดือนแล้วล่าสุดกองทัพอเมริกันและพันธมิตรยังคงเดินหน้ายุทธวิธีเข้าสูกรุงแบกแดด โดยขณะที่กองทัพอิรักได้ส่งกำลังพล รถถังและปืนต่อสู้อากาศยานเข้าสกัดกันเป็นต้น และใช้การพัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น เนื่องจากข่าวในช่วงนี้ส่วนใหญ่เป็นข่าวหน้าหนึ่งซึ่งมีหน้าต่อ ต้องรายงานรายละเอียดในหลายประเด็นจึงแบ่งตอนออกเป็นประเด็นย่อยๆตามลำดับความสำคัญของประเด็น รวมทั้งใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

มุมมอง ใช้มุมมองแบบจำกัดจากด้านสหรัฐฯเท่านั้น นำเสนอเสนอยานุภาพความทันสมัยของอาวุธสหรัฐฯ เช่น บี 1 เป็นเครื่องบินทิ้งระเบิดระยะไกลข้ามทวีปโดยไม่ต้องจอดเติมน้ำมัน รูปทรงภายนอกได้รับการออกแบบให้หลบหลีกการตรวจจับของเรดาร์ สามารถบินต่ำด้วยความเร็วสูงมีปีกปรับองศาได้ ได้ห้องบรรจุระเบิดขนาด 500ปอนด์ได้ 84 ลูก , กองทัพอากาศพร้อมที่จะใช้ระเบิดที่มีความแม่นยำและจรวดระดมยิงกรุงแบกแดดทั้งกลางวันและกลางคืนเพื่อสนับสนุนการทำสงครามในเขตเมืองอย่างใกล้ชิด การบุกกรุงแบกแดดไม่ได้เป็นความพยายามที่จะเข้ายึดแต่เป็นแถลงการณ์อันชัดเจนว่า กองกำลังผสมมีศักยภาพที่จะเคลื่อนเข้ากรุงแบกแดดเวลาใดและที่ใดก็ได้ที่ต้องการ , คูเหมือนเงามืดแห่งความหวาดกลัวว่ารัฐบาลทรราชซัดดัมอาจพินคินอำนาจได้สลายไปหมดสิ้น

ในส่วนของการกระทำมีการบรรยายถึงการกระทำของทั้งสองฝ่ายโดยการกระทำของฝ่ายสหรัฐฯนั้นเป็นการยิงและทิ้งระเบิดพื้นที่ต่างๆของอิรัก เช่น เปิดฉากทิ้งระเบิดโจมตีอิรักและเริ่มรุกภาคพื้นดิน , ทิ้งระเบิดนำวิถีด้วยดาวเทียมโจมตีที่ที่เชื่อว่าซัดดัมประชุมอยู่ ส่วนการกระทำของอิรักส่วนใหญ่กล่าวถึงการลอบโจมตี และความโหดเหี้ยมในอดีตของซัดดัม เช่น วางกับดักระเบิดพลีชีพทำให้ทหารสหรัฐฯตายหมู่ , แก๊สขอมจำนวนมากแล้วยิงตลบหลัง , ทำโทษและเข่นฆ่าทหารหนีทัพเพื่อรักษาวินัยทางทหาร รวมทั้งมีการนำเสนอการกระทำที่ผิดพลาดใ้รัฐมนตรีของทั้งสองฝ่ายด้วย

เช่น สหรัฐฯ ที่ระเบิดอย่างต่อเนื่องทำให้ชาวอิรักตายเป็นจำนวนมาก , ยิงใส่ประชาชนที่พยายาม ลี้ภัยสงครามออกนอกเมือง , ที่ระเบิดลงในย่านที่อยู่อาศัยของพลเรือน , ยิงใส่รถตู้ที่มีเด็กและผู้หญิงโดยสารมา , ยิงใส่ฝูงชนชาวอิรักที่ถูกสื่อแสดงความไม่พอใจต่อคำปราศรัยของผู้ว่าคนใหม่ เมืองโมซูลตาย 10 คน

ตัวละครผู้กระทำจึงมีทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และฝ่ายอิรัก ส่วนตัวละครผู้ถูกกระทำก็มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และฝ่ายอิรักเช่นกัน โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

ฉาก ใช้การบรรยายฉากตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างละเอียดทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง เกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดด เช่น ท้องฟ้าเหนือกรุงแบกแดด แดงฉานด้วยเปลวเพลิงที่ถูกโซติช่วงซัซวาล หลังจากถูกกองกำลังสหรัฐฯ และอังกฤษกระหน่ำทิ้งระเบิดและยิงจรวดถล่มไม่ยั้ง , มีเสียงระเบิดเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเกือบ 3 ชั่วโมงตั้งแต่รุ่งสางจากนั้นมีความพวยพุ่งขึ้นจากบริเวณที่ตั้งกระทรวงข่าวสารและสถานีโทรทัศน์อิรัก แรงระเบิดทำให้อาคารหลายหลังสิ้นสะเทือนไปตามๆกัน , ทั้งถนนในย่านชุมชนดังกล่าวเนืองแน่นไปด้วยรถดับเพลิงและฝูงชนชาวอิรัก ต้นไม้ใหญ่หลายต้นถูกถอนรากถอนโคน รถยนต์หลายคันระเบิด พลิกคว่ำระเนระนาดจากแรงระเบิด , ภาพที่ปรากฏเห็นสภาพถนนที่กลายเป็นหลุมบ่อมหึมารายล้อมไปด้วยซากปรักหักพังของอาคารและซากยานพาหนะ ขณะที่ซากศพของเหยื่อจิปนาวุธถูกห่อไว้ด้วยผ้าพลาสติกกำลังถูกลำเลียงขนใส่รถบรรทุก ฝูงชนได้แต่ยืนมองด้วยความหวังกลัวและโกรธแค้น , ระเบิดที่เครื่องบินสหรัฐฯ และอังกฤษทิ้งลงมาทำให้เกิดหลุมขนาดเท่าโต๊ะกาแฟบนบาทวิถีหน้าร้านรวงต่างๆ น้ำรั่วออกมาจากท่อที่แตกแล้วเหล็กห้อยลงมาจากหลังคาร้านที่ได้รับความเสียหาย รถโพล์สวาแกนสีแดงที่จอดอยู่ห่างจากหลุมไปไม่กี่เมตรมีรูปพญานกกระจายไปหมดทั้งคัน, ท้องฟ้าปกคลุมไปด้วยควันไฟอันเกิดจากการจุดไฟเผา น้ำมันในหลุมเปลวระอบๆกรุงแบกแดด , รถถังทหารพันมิตรจอดคุมเชิงเป็นระยะๆ เป็นต้น

มีการนำเสนอบทพูดของทั้งสองฝ่าย โดยฝ่ายอิรักออกมายืนยันว่าประเทศของตนจะเป็นผู้ชนะและกล่าวถึงสหรัฐฯ ว่าโจมตีทำลายพื้นที่ของพลเรือน เช่น ซัดดัม ฮุสเซน กล่าวว่า “ เรารักสันติภาพ เรากำลังทำงานเพื่อสันติภาพ คนชั่วร้ายจะต้องทุกข์ทรมาน” , “ชาวอิรักจะตอบได้ตามคำบัญชาของพระเจ้าจะต้องโจมตีกลับพวกเขาจนกว่าจะปราศในที่สุด” รองประธานาธิบดีอิรักก็กล่าวว่า “เราปล่อยให้พวกเขาเดินตามท้องทะเล ทราบแต่อย่างหวังจะเข้ามาในเมืองที่เรายืนหยัดอยู่” , “กองทัพศัตรูยังเดินหน้าโจมตีพื้นที่พลเรือนซึ่งถือเป็นการกระทำเยี่ยงอาชญากร โดยพวกเขาเชื่อว่าการกระทำเช่นนี้จะทำให้เราอ่อนแอลงได้ และพวกเขายังเป็นพวกโง่เขลาเบาปัญญาด้วย” และ

รวม.ต่างประเทศอิรักกล่าวยืนยันเช่นกันว่า “สภาพกองทัพของเรายังแข็งแกร่งและจุดยืนของโลกอาหรับก็แข็งแกร่งเช่นกันเราเชื่อมั่นในความสามารถของชาวอาหรับผู้ซึ่งจะลุกขึ้นต่อต้านสหรัฐฯในทุกๆประเทศอาหรับ” ส่วนทางฝ่ายสหรัฐฯก็ออกมายืนยันเช่นกันว่าสามารถบุกยึดพื้นที่ต่างๆในอิรักได้และจะเป็นผู้ชนะโดยเป็นการทำเพื่อปลดปล่อยอิรักไม่ใช่การยึดครอง เช่น ผู้บัญชาการกองทัพสหรัฐฯ กล่าวว่า “ในที่สุดกองทัพของเราก็เข้ามาในแบก แดคแล้ว ตลอดทางที่ผ่านมามีการต่อต้านอย่างแข็งแกร่งจากกองกำลังรีพับลิกันการ์ดของอิรักเป็นระยะ แต่กองนาวิกโยธินที่ 1 ก็สามารถทะลุทะลวงผ่านเข้ามาได้ในที่สุด , ส่วนนายกรัฐมนตรีนีโตนี แบลร์ ของอังกฤษแสดงความเห็นว่า “อำนาจของซัดดัมกำลังถึงจุดจบโดยแท้จริงแล้ว สงครามครั้งนี้เป็นสงครามเพื่อปลดปล่อยอิรักไม่ใช่สงครามเพื่อชัยชนะในหลายพื้นที่ของอิรักกำลังของเรากำลังแข็งแกร่งขึ้น ขณะที่อาณาจักรซัดดัมกลับอ่อนแอลงทุกที”ทางด้านรอม.กลาโหมสหรัฐฯ กล่าวว่า “ตอนนี้ซัดดัมได้ก้าวไปอยู่ในตำแหน่งเคียงข้างฮิตเลอร์ สตาลิน เลนิน เขาเชษฐในฐานะผู้นำเผด็จการอันโหดร้ายป่าเถื่อนที่ล้มเหลวและประชาชนชาวอิรักอยู่บนหนทางไปสู่เสรีภาพด้วยดี” เป็นต้น

ประเด็นข่าวในช่วงนี้ กล่าวถึงการโจมตีของสหรัฐและการตอบโต้จากฝ่ายอิรักจนกระทั่งสหรัฐฯสามารถยึดพื้นที่ได้ทีละส่วนจนถึงกรุงแบกแดด และได้รับการต้อนรับอย่างดีจากประชาชนชาวอิรักโดยฝ่ายสหรัฐฯพบหลักฐานเกี่ยวกับอาวุธและความสัมพันธ์ที่อิรักมีกับเครือข่ายอัลเคด้า รวมทั้งมีการนำเสนอประเด็นความผิดพลาดในการโจมตีทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องบาดเจ็บและเสียชีวิตด้วย ได้แก่ สหรัฐฯโจมตีทิ้งระเบิดทางอากาศหลายระลอก , เรือรบของสหรัฐฯ 6 ลำและเรือดำน้ำ 2 ลำร่วมกันยิงโทมาฮอว์ค โจมตีอิรัก , กองทัพสหรัฐฯเดินทางเข้าสู่กรุงแบกแดดขณะที่มีการยิงต่อต้านจากกองทัพอิรัก , เกิดการต่อสู้ปะทะกันอย่างหนัก , สหรัฐฯบุกเข้ายึดกรุงแบกแดด ยึดกระทรวงสาธารณสุขและปักธงชาติสหรัฐฯที่ทำเนียบประธานาธิบดีซัดดัม , ชาวอิรักออกมาต้อนรับนาวิกโยธินสหรัฐฯ , ผู้ชนชาวอิรักแสดงความยินดีต่อการล่มสลายของประธานาธิบดีซัดดัม, สหรัฐฯพบสถานที่ที่เชื่อว่าเป็นโรงงาน ผลิตอาวุธเคมีขนาดใหญ่ของอิรัก , สหรัฐฯตรวจพบทรัพย์สินผิดกฎหมายของซัดดัมกว่า 1200 ล้านดอลลาร์ หมุนเวียนไปทั่วโลก , สหรัฐฯประกาศค้นพบสารเคมีที่นำไปใช้ผลิตอาวุธของอิรักแล้ว , พบเอกสารที่ระบุว่าอิรักเคยพบตัวแทนของนาย โอซามา บินลาเดน เพื่อสานสัมพันธ์ระหว่างอิรักกับอัลเคด้า , การโจมตีของสหรัฐฯคร่าชีวิตพลเรือนชาวอิรักเป็นจำนวนมาก เป็นต้น

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่
เงื่อนไฆทางทหารยังคงอยู่)

การนำเสนอโครงเรื่องในช่วงนี้ใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และเน้นบุคคล เริ่มมีการจับตัวบุคคลสำคัญของอิรักได้และเริ่มมีการสอบสวนซัดดัมเกี่ยวกับโครงการของซัดดัม ใช้การพัฒนาเรื่องแบบสรุปประเด็น เนื่องจากระยะหลังข่าวสงครามกลับไปอยู่ในหน้าต่างประเทศและข่าวย่อเพราะมีประเด็นการนำเสนอที่น้อยลงและจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ใช้มุมมองแบบจำกัดเสนอแต่ประเด็นข่าวและความคืบหน้าของเหตุการณ์โดยไม่สอดแทรกความคิดเห็น ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

มีการนำเสนอการกระทำทั้งของทั้งด้านสหรัฐฯและด้านอิรัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นความพยายามในการจัดการกับอิรักหลังสงครามของสหรัฐฯและการตามหาตัวหรือกวาดล้างกลุ่มผู้สนับสนุนซัดดัมรวมทั้งการจับกุมตัวซัดดัม เช่น สหรัฐแบ่งอิรักออกเป็นสามส่วนแยกกันปกครอง, กวาดล้างสมุนซัดดัมตาย 113 ศพและจับได้อีก 400 คน , สหรัฐฯส่งเครื่องบินทิ้งระเบิดและกองกำลังเข้าปฏิบัติการค้อนเหล็กถล่มอิรักอีกครั้งหลังประกาศยุติสงคราม และทางด้านอิรักส่วนใหญ่เป็นการชุมนุมโจมตีทหารสหรัฐฯ เช่น ยิงทหารสหรัฐฯที่กำลังลาดตระเวนในท้องถนนกรุงแบกแดด , บริวารที่ยังจงรักภักดีต่อซัดดัมออกมาก่อความไม่สงบโจมตีทหารอเมริกัน , ลอบโจมตีโดยคาร์บอม เป็นต้น

ตัวละครผู้กระทำจึงมีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก ส่วนตัวละครผู้ถูกกระทำก็มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรักเช่นกัน โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

สำหรับจากนั้นยังคงบรรยายฉากแบบให้รายละเอียดส่วนใหญ่เป็นเรื่องของเหตุการณ์ที่ทำให้มีผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต เช่น นอกสุเหร่าศักดิ์สิทธิ์ของมุสลิมชีอะห์มีผู้ได้รับบาดเจ็บมีเลือดไหลอาบวิ่งพล่านไปด้วยความตื่นตระหนก ขณะที่ร้านค้าหลายแห่งได้รับความเสียหายจากแรงระเบิด , ร่างผู้เสียชีวิตถูกฝังใต้กองซากปรักหักพังของร้านอาหารที่พังราบเป็นหน้ากลอง

มีการนำเสนอบทพูดของทั้งสองฝ่าย โดยต่างฝ่ายต่างยืนยันว่าจะต่อสู้จนกว่าตนเองจะได้รับชัยชนะไม่ว่าจะเผชิญกับอุปสรรคใดๆ เช่น กลุ่มติดอาวุธในอิรักกล่าวว่า “เราขอสาบานต่อ

พระเจ้าว่าเราจะต่อสู้กับชาวต่างชาติทุกคนจนกว่าจะได้รับชัยชนะหรือเสียชีวิต เราจะทำให้ชาวอเมริกันต้องเสียใจกับการยึดครองดินแดนของศาสนาโมฮัมหมัด” ส่วนทางด้านประธานาธิบดีจอร์จดับเบิลยู บุช กล่าวว่า “ผมอยู่ที่กราวนด์ซีโร ภายหลังเกิดการโจมตีผมจดจำควันไฟ กลิ่นความตาย และการทำลายล้างได้ดี ผมมักจะคิดถึงเรื่องนี้อยู่เสมอเลยทำให้ตัดสินใจนับแต่นั้นว่าเรากำลังอยู่ในสงครามและจะต้องชนะสงคราม” นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอบทพูดที่แสดงให้เห็นถึงชัยชนะของสหรัฐฯ ที่จับซัดคัมได้ เช่น พอล เบรเมอร์ กล่าวว่า “ท่านสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีเราจับเขาได้แล้ว ขณะนี้จอมทรราชได้ตกเป็นนักโทษแล้ว” ในขณะที่ ซัดคัม ฮุสเซน กล่าวว่าขณะถูกจับว่า “ผมคือซัดคัม ประธานาธิบดีอิรักผมต้องการเจรจาต่อรอง”

ทางด้านประเด็นข่าวส่วนใหญ่เกี่ยวกับการดำเนินการของสหรัฐฯ ที่มีต่ออิรักหลังสงครามและการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯ จากฝ่ายอิรัก นอกจากนี้ยังมีประเด็นการสังหารบุตรชายทั้งสองคนของซัดคัมและการจับกุมตัวซัดคัม รวมทั้งการสูญเสียทหารไทย 2 นายในอิรักด้วย เช่น สหรัฐฯ แบ่งอิรักออกเป็นสามส่วนซึ่งแต่ละส่วนจะแยกกันปกครองโดยชาติหุ้นส่วนสงครามและกันประเทศที่คัดค้านสงครามไม่ให้มีส่วนเกี่ยวข้อง , มีการจัดตั้งรัฐบาลเฉพาะการขึ้นบริหารอิรัก , ทหารสหรัฐฯ ถูกลอบโจมตีอย่างต่อเนื่อง , กองกำลังผสมสามารถสังหารนาย อูเดย์-กูเซย์ บุตรชายซัดคัมได้แล้วและจะให้เงินรางวัลกับผู้แจ้งเบาะแสดคนละ 15 ล้านดอลลาร์ , ซัดคัมถูกจับได้ที่บ้านเกิดโดยยอมให้จับอย่างไม่ขัดขืนโดยญาติคนสนิทซัดคัมเป็นผู้หักหลัง , คะแนนนิยมบุชเพิ่มขึ้นหลังจับซัดคัม , ทหารไทย 2 นายเสียชีวิตจากการลอบโจมตี , บุชโทรแสดงความเสียใจกับนายกฯไทย ดังจะปรากฏให้เห็นรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขึ้นได้แยังก่อนเกิดสงคราม

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มต้นโดยเน้นเหตุการณ์และการกระทำของบุคคล - พัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง ข่าวถูกนำเสนอในหน้าต่างประเทศเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นความเห็นที่ขัดแย้งกันของทั้งฝ่าย - จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย 	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอมุมมองแบบจำกัดรายงานแต่ประเด็นข่าวโดยไม่ได้สอดแทรกความคิดเห็นโดยให้ความสำคัญกับเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยายถึงความพยายาม ในการดำเนินการต่างๆของฝ่ายสหรัฐฯเพื่อที่จะทำสงครามกับอิรัก 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นด้านสหรัฐอเมริกาที่กระทำต่อประเทศต่างๆเพราะต้องการทำสงคราม 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นอิรักที่ถูกสหรัฐฯกล่าวหาและกำลังพยายามที่จะทำสงครามด้วย นอกจากนี้ยังมีคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและผู้นำประเทศต่างๆที่ถูกสหรัฐฯกดดันให้สนับสนุนการทำสงคราม 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังไม่มีการบรรยายฉากในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการกล่าวทำทายกันของทั้งสองฝ่ายที่ต่างยืนยันว่าฝ่ายตนเองถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความพยายามกล่าวหาอิรักว่ามีอาวุธทำลายล้างสูงในครอบครองและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายโดยสหรัฐฯกำลังทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้รับความเห็นชอบในการใช้กำลังทหารบุกอิรักถึงแม้สหประชาชาติจะตรวจไม่พบอาวุธในอิรักก็ตาม

ตารางที่ 22 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ชั้นเตรียมการทางทหาร

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มต้นแบบเน้นเหตุการณ์ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเตรียมพร้อมด้านกำลังทหารของทั้งสองฝ่าย</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- แบบจำกัด ไม่สอดแทรกความคิดเห็น แต่ค่อนข้างให้ความสำคัญกับด้านสหรัฐฯ มากกว่าอิรัก</p>	<p>- บรรยายถึงการเตรียมการเพื่อทำสงคราม รวมทั้งส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการเพื่อรอคำสั่งบุกโจมตีของฝ่ายสหรัฐฯ และพันธมิตร</p>	<p>- ฝ่ายสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรที่กำลังเตรียมบุกโจมตีอิรัก</p>	<p>- อิรัก ชัดคม สุขเซน และครอบครัวที่กำลังจะเผชิญกับสงคราม</p>	<p>- รายงานสถานที่ที่กองกำลังทหารฝ่ายสหรัฐฯ และพันธมิตรเข้าไปประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรัก แต่ไม่ได้บรรยายให้รายละเอียด</p>	<p>- ทางฝ่ายสหรัฐฯ และพันธมิตรยืนยันว่าต้องดำเนินการทำสงครามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่วนทางฝ่ายอิรักยังคงยืนยันที่จะต่อสู้และมั่นใจว่าจะได้รับชัยชนะในสงคราม</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นการเตรียมความพร้อมด้านการรบของทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอกำลังทหารและอาวุธในครอบครองของแต่ละฝ่ายด้วย รวมทั้งเสนอประเด็นการคัดค้านสงครามในทั่วโลก</p>

ตารางที่ 23 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น</p> <p>- จบแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- ใช้มุมมองแบบจำกัด ส่วนใหญ่มองจากด้านสหรัฐฯ</p>	<p>- มีการบรรยายถึง การกระทำของทั้ง สองฝ่ายโดยฝ่าย สหรัฐส่วนใหญ่ เป็นการยิงและทิ้งระเบิดพื้นที่ต่างๆ ของอิรัก ส่วนการกระทำของอิรัก ส่วนใหญ่เป็นการ ลอบโจมตี และมี การนำเสนอกา การกระทำที่ผิดพลาด ไร้มนุษยธรรมของ ทั้งสองฝ่ายด้วย</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และฝ่ายอิรัก</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และฝ่ายอิรัก โดยมีผู้ บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้อง ถูกกระทำด้วย</p>	<p>- บรรยายฉากตาม สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในพื้นที่อย่างละเอียด ทำให้ผู้อ่านเห็น ภาพเสมือนอยู่ใน เหตุการณ์จริง เกี่ยวกับการสู้รบใน กรุงแบกแดด</p>	<p>- ฝ่ายอิรักออกมา ยืนยันว่าประเทศของตนจะเป็นผู้ชนะและ กล่าวถึงสหรัฐฯว่า โจมตีทำลายพื้นที่ ของพลเรือน ส่วน ฝ่ายสหรัฐฯก็ยืนยัน เช่นกันว่าสามารถบุก ยึดพื้นที่ต่างๆในอิรัก ได้และจะเป็นผู้ชนะ โดยเป็นการทำเพื่อ ปลุกปลอบอิรักไม่ใช่ การยึดครอง</p>	<p>- กล่าวถึงการโจมตี ของสหรัฐฯและการ ตอบโต้จากฝ่ายอิรัก จนกระทั่งสหรัฐฯ สามารถยึดพื้นที่ได้ที ละส่วนจนถึงกรุง แบกแดด และได้รับ การต้อนรับอย่างดี จากประชาชนชาว อิรักโดยฝ่ายสหรัฐฯ พบหลักฐานเกี่ยวกับ อาวุธและความ สัมพันธ์ที่อิรักมีกับ เครื่องหมายอัลเคด้า</p>

ตารางที่ 24 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ชั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไฉทางทหารยังคงอยู่

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ และเน้นบุคคล</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบสรุปประเด็น</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- มองแบบจำกัดเสนอแต่ประเด็นข่าว ความลับหน้าของเหตุการณ์ไม่สอดแทรกความคิดเห็น</p>	<p>- ทางด้านสหรัฐฯ ส่วนใหญ่เป็นความพยายามในการจัดการกับอิรักหลังสงครามและการตามหาตัวหรือกวาดล้างกลุ่มผู้สนับสนุนซัดดัมรวมทั้งการจับกุมตัวซัดดัม ส่วนทางด้านอิรักส่วนใหญ่เป็นการชุมนุมโจมตีทหารสหรัฐฯ</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และฝ่ายอิรัก</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และฝ่ายอิรัก โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย</p>	<p>- ยังคงบรรยายฉากแบบให้รายละเอียดส่วนใหญ่เป็นเรื่องของเหตุการณ์ที่ทำให้มีผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต</p>	<p>- ต่างฝ่ายต่างยืนยันว่าจะต่อสู้จนกว่าตนเองจะได้รับชัยชนะไม่ว่าจะเผชิญกับอุปสรรคใดๆ</p>	<p>- ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการดำเนินการของสหรัฐฯ ที่มีต่ออิรักหลังสงครามและการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯ จากฝ่ายอิรัก นอกจากนี้ยังมีประเด็นการสังหารบุตรชายทั้งสองคนของซัดดัมและการจับกุมตัวซัดดัมรวมทั้งการสูญเสียทหารไทย 2 นายในอิรักด้วย</p>

จากผลการวิจัยพบว่าในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ระดับ หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก นำเสนอโครงเรื่องโดยใช้การเริ่มเรื่องทั้งแบบเน้นเหตุการณ์และการกระทำ ซึ่งในซึ่งระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 มีการนำพรรณนาโวหารมาใช้ในการรายงานข่าวส่วนเริ่มเรื่องด้วย สำหรับการพัฒนาเรื่องนั้นในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ใช้แบบประสานเรื่อง นำเสนอรายละเอียดจากหลายด้าน สรุปหลายประเด็นเชื่อมต่อไว้ในข่าวเดียวกัน แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 และ 3 ข่าวส่วนใหญ่ถูกนำเสนอในหน้าหนึ่ง จึงใช้การพัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ใช้การพัฒนาเรื่องแบบสรุปประเด็น นำเสนอเฉพาะประเด็นสำคัญของข่าว ส่วนการจบเรื่องคม ชัด ลึก ใช้การจบแบบไม่ทิ้งท้าย ในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ระดับ

ในระดับความขัดแย้งขั้นทั้ง 4 ขั้น หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ใช้มุมมองแบบจำกัดในการนำเสนอข่าว โดยไม่ได้สอดแทรกความคิดเห็น แตกต่างกันตรงที่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 เลือกนำเสนอความพยายามที่จะทำสงครามของสหรัฐฯ แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 เสนอมุมมองจากด้านสหรัฐมากกว่า ส่วนใหญ่แสดงให้เห็นแสนยานุภาพของสหรัฐฯ โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 รายงานสถานการณ์ของสงครามและการสู้รบของทั้ง 2 ประเทศตามสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ส่วนการกระทำที่ถูกนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นการกระทำของสหรัฐฯ ที่พยายามจะทำสงคราม และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 แสดงการเตรียมบุกอิรักของสหรัฐฯ โดยส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการเพื่อรอคำสั่งบุกโจมตี ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 บรรยายถึงการกระทำของทั้งสองฝ่ายโดยฝ่ายสหรัฐกระทำการยิงและทิ้งระเบิดพื้นที่ต่างๆของอิรัก ขณะที่อิรักถล่มโจมตีทหารสหรัฐฯ และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 นำเสนอการกระทำเกี่ยวกับความพยายามในการจัดการกับอิรักหลังสงครามและการกวาดล้างกลุ่มผู้สนับสนุนซัดดัม รวมทั้งการจับกุมตัวซัดดัมของฝ่ายสหรัฐฯ ส่วนทางด้านอิรักส่วนใหญ่ยังคงเป็นการซุ่มโจมตี

การให้ความหมายของตัวละคร ส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯเป็นตัวละครผู้กระทำและอิรักเป็นตัวละครผู้ถูกกระทำมากกว่า โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 แสดงให้เห็นถึงความพยายามของสหรัฐฯที่ต้องการจะทำสงคราม ขณะที่อิรักกำลังให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธเป็นอย่างดีเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ประเทศเป็นทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำนอกจากนี้ยังมีผู้บริสุทธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

สำหรับการบรรยายนั้นในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 คม ชัด ลึก ยังไม่มีการบรรยายจาก โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 มีบรรยายจากเล็กน้อยแบบไม่ให้รายละเอียด แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ใช้การบรรยายจากแบบให้รายละเอียดทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง เกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดดที่ทำให้มีผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

คม ชัด ลึก นำเสนอบทพูดในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ขั้น โดยนำเสนอเสนอบทพูดของประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ฝ่ายที่กล่าวตอบโต้กัน ซึ่งต่างยืนยันว่าฝ่ายของตนถูกต้องและจะได้รับชัยชนะในการทำสงคราม

ประเด็นข่าวที่นำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการกล่าวหาอิรักว่ามีอาวุธทำลายล้างสูงและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายโดยสหรัฐกำลังทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้รับความเห็นชอบในการทำสงคราม ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 นำเสนอการเตรียมความพร้อมด้านการรบของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งการคัดค้านสงครามจากทั่วโลก ซึ่งในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ได้กล่าวถึงการโจมตีของสหรัฐและการตอบโต้จากฝ่ายอิรัก จนกระทั่งสหรัฐสามารถยึดแบกแดด และได้รับการต้อนรับจากชาวอิรัก โดยพบหลักฐานเกี่ยวกับอาวุธและความสัมพันธ์ที่อิรักมีกับเครือข่ายอัลเคด้า และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 นำเสนอการดำเนินการของสหรัฐที่มีต่ออิรักหลังสงครามและการลอบโจมตีทหารสหรัฐจากฝ่ายอิรัก นอกจากนี้ยังมีประเด็นการสังหารบุตรชายของซัดดัมและการจับกุมตัวซัดดัม รวมทั้งการสูญเสียวชิทไทย 2 นายในอิรักด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม)

การนำเสนอโครงเรื่องของหนังสือพิมพ์มติชนในช่วงแรกนี้ใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ และให้ความสำคัญกับเวลา โดยในการรายงานเหตุการณ์ทุกครั้ง มติชนจะเริ่มเรื่องด้วยเวลาเสมอ เช่น เมื่อวันที่ 10 มีนาคม สำนักข่าวต่างประเทศรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการทางการทูตของประเทศสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับปัญหาอิรัก , เมื่อกลางดึกคืนวันที่ 10 มีนาคม ที่ผ่านไปตามเวลาที่ท้องถิ่นหรือตรงกับวันที่ 11 มีนาคมในประเทศไทย เอกอัครราชทูตอังกฤษประจำสหประชาชาติ ได้ขอนำร่างมติตามหลังมติที่ 1441 ที่เสนอต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกลับไปปรับปรุงใหม่ เป็นต้น

ส่วนการพัฒนาเรื่องนั้นมีทั้งการประสานเรื่องและการลำดับความสำคัญของประเด็น โดยข่าวในช่วงแรกปรากฏในหน้าต่างประเทศจึงใช้การนำเสนอแบบประสานเรื่อง รายงานประเด็นที่เกี่ยวข้องหลายประเด็นในข่าวเดียวกัน แต่ในช่วงหลังเริ่มเป็นข่าวใหญ่และข่าวหน้าหนึ่งตามลำดับเริ่มมีการนำเสนอรายละเอียดมากขึ้นจึงแยกนำเสนอตามลำดับความสำคัญของประเด็นและใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

มุมมองในการนำเสนอของหนังสือพิมพ์มติชนใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้านนำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนประกอบกัน โดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่องซึ่งเป็นบุคคลที่ 3 มองเข้าไปในเหตุการณ์ และรายงานว่าเกิดอะไรขึ้น

การกระทำที่ปรากฏในเนื้อหาข่าวส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความพยายามในการดำเนินการต่างๆของสหรัฐที่ต้องการจะทำสงครามกับอิรักซึ่งก็ได้รับการตอบโต้และคัดค้านจากหลายส่วนในโลก เช่น ขบวนการทูตอิรักออกจากประเทศ , คำเนิ่นทั้งกลยุทธ์การทูตส่วนตัวและการทูตสาธารณะเพื่อเร่งกดดันให้สมาชิกมนตรีความมั่นคง UN ที่ยังมีทีท่าลังเลอยู่ว่าจะสนับสนุนการทำสงครามปลดอาวุธอิรักตามที่สหรัฐฯเสนอไปหรือไม่ , ฝรั่งเศสยังคงปฏิเสธอย่างไม่มีเงื่อนไขกับร่างมติใหม่ที่อังกฤษเตรียมเสนอต่อสหประชาชาติ

ตัวละครผู้กระทำมีทั้งด้านสหรัฐฯที่พยายามทุกทางเพื่อจะทำสงครามและด้านของประเทศต่างๆในโลกที่พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อคัดค้านสงคราม เช่น เคนขบวนประท้วง หรือ การชูจะลาออกของรัฐมนตรีอังกฤษ เป็นต้น ส่วนผู้ถูกกระทำนั้น ส่วนใหญ่เป็นด้านของประเทศอิรักที่ถูกกล่าวหาและประเทศต่างๆรวมทั้ง UN ที่ถูกกดดันให้ลงมติสนับสนุนสหรัฐฯ

สำหรับจากนั้นยังไม่มีการบรรยายจากในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 เนื่องจากส่วนใหญ่เนื้อหาเป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้ให้รายละเอียด

ส่วนบทพูดนั้น มีการนำเสนอเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ท่าทีของสงครามที่อาจจะเกิดขึ้นจากผู้ที่เกี่ยวข้องและนักวิเคราะห์ตลาดพลังงาน เช่น “เป็นเพราะคำพูดของประธานาธิบดีบุชที่ตอกย่ำว่าสหรัฐฯพร้อมที่จะเข้าไปในอิรักเพื่อเปลี่ยนแปลงคณะผู้ปกครองที่นั่น ไม่รู้ว่าจะได้รับอนุมัติคำสั่งจาก UN หรือมีเพื่อน ๆ ของสหรัฐฯเข้าร่วมด้วยหรือไม่ก็ตามซึ่งเท่ากับเป็นการประกาศสงครามอย่างโจ่งแจ้ง” , ผู้อำนวยการตรวจสอบอาวุธในอิรักกล่าวว่า “โอกาสที่อิรักจะรอดพ้นจากสงครามมีความหวังน้อยมาก”

ประเด็นข่าวในช่วงนี้ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความร่วมมือในการปลดอาวุธของอิรักและการคัดค้านสงครามจากทั่วโลก รวมทั้งความพยายามกดดัน UN และนานาชาติให้สนับสนุนสงครามของสหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นและการเตรียมพร้อมรับมือของไทยด้วย เช่น อิรักเริ่มทำตาชิปนาวุธตามคำสั่ง UN แล้ว , สหรัฐฯกดดันให้ UN ลงมติเห็นชอบร่างมติของสหรัฐฯและอังกฤษ , จีน รัสเซีย ฝรั่งเศส คัดค้านร่างมติเพราะเห็นว่าเปิดทางให้ใช้อำนาจปลดอาวุธอิรักได้ , ราคาน้ำมันดิบของสหรัฐฯพุ่งสูงสุดในรอบ 12 ปีเพราะเชื่อว่าสงครามจะเกิดขึ้น , รัฐบาลเตรียมชดเชยราคาน้ำมัน , IMF คาด ปีนี้เศรษฐกิจไทยโต 4-5 %

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

การนำเสนอโครงเรื่องในขั้นนี้ยังใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ และให้ความสำคัญกับเวลาเหมือนในขั้นแรกส่วนการพัฒนาเรื่องนั้นยังคงมีทั้งการประสานเรื่องและการลำดับความสำคัญของประเด็น ถึงแม้จะเป็นข่าวใหญ่และข่าวหน้าหนึ่งแล้ว การนำเสนอข่าวในบางครั้งก็ยังคงใช้การประสานเรื่องแต่หากข่าวมีประเด็นสำคัญหลายเรื่องและมาจากหลายด้านจึงจะมีการนำเสนอตามลำดับความสำคัญของประเด็นและใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้านนำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนประกอบกันโดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่องซึ่งเป็นบุคคลที่ 3 มองเข้าไปในเหตุการณ์ และรายงานว่าเกิดอะไรขึ้น

การกระทำส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนกำลังและการเตรียมอาวุธที่จะทำสงครามบุกอิรักของสหรัฐฯ โดยไม่ฟังมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและการคัดค้านจากนานาประเทศ เช่น ทดลองโคตรระเบิดที่ใหญ่ที่สุดในโลก , สั่งให้ฝูงบินรบเตรียมพร้อมประจำสถานีรบแล้ว , กองกำลังทหารกว่าสองแสนนายเตรียมพร้อมอยู่ในเขตอ่าวเปอร์เซียและตะวันออกกลางแล้ว, สหรัฐฯเพิ่มกำลังทหารตามฐานทัพชายแดนอิรัก-คูเวตอีก 4 เท่าตัวเพื่อเตรียมพร้อมทำสงคราม

ตัวละครผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำลังจะบุกโจมตีอิรักส่วนตัวละครผู้ถูกกระทำคือประเทศอิรักและซัดดัม ฮุสเซน ที่กำลังจะถูกบุกโจมตีจากสหรัฐฯและพันธมิตร

ฉาก ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ เริ่มมีการบรรยายแบบให้ผู้อ่านเห็นภาพมากขึ้น ส่วนใหญ่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของอาวุธที่สหรัฐฯใช้ในการทำสงครามครั้งนี้ เช่น สหรัฐฯทดลองโคตรระเบิด แรงระเบิดส่งเสียงดังกัมปนาท ได้ยินกันไปทั่วบริเวณฐานทัพ ขณะที่ควันรูปดอกเห็ดที่พวยพุ่งขึ้นมาสามารถมองเห็นได้ในระยะไกลออกไป 30 ไมล์ เป็นต้น

บทพูด ยังคงเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์สงครามและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งด้านการทหารและด้านเศรษฐกิจ เช่น “ในกรณีที่สงครามทำให้เกิดภาวะวิกฤติ ต้นทุนราคาสูงมากจนทำให้เกิดการขาดแคลนวัตถุดิบราคาสินค้าปรับตัวสูงกว่า 20% จะมีการกำหนดรายการสินค้าควบคุมอย่างเข้มงวดเพื่อจัดสรรปริมาณให้เพียงพอกับความต้องการและกระจายสินค้าไปอย่างเป็นธรรม” นอกจากนี้ยังมีคำพูดที่แสดงถึงการปลดปล่อยอิรักของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ด้วย เช่น “ชาวอิรักทั้งหลาย ทรราชจะต้องจากไป เราจะช่วยท่านสร้างอิรักใหม่ที่มั่นคง รุ่งเรือง ไม่มีห้องลับไว้ทรมาน ไม่มีห้องไว้สำหรับข่มขืนใครอีกต่อไป”

ประเด็นข่าวที่ปรากฏส่วนใหญ่เกี่ยวกับประสิทธิภาพอาวุธและการเตรียมความพร้อมด้านกำลังทหารของฝ่ายสหรัฐฯ เช่น สหรัฐฯเตรียมเครื่องบินรบ 4 ชนิดถล่มทางอากาศวันละ 1500 เที่ยว , เครื่องบินทิ้งระเบิดสามารถติดตั้งอาวุธได้หลายชนิด รวมทั้งระเบิดที่ใหญ่ที่สุดในโลกขนาด 9,000 ตันที่เรียกว่า MOAB , ระเบิดแบบแสวงเป้าหมายรวมหรือเจแอม (JDAM) และระเบิดอเล็กโทรมแม็กเนติก หรือ อี-บอมบ์ สำหรับทำลายอุปกรณ์สื่อสารและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่มีความลับสุดยอดของทางสหรัฐฯอยู่ขณะนี้ เป้าหมายเพื่อช็อกกองทัพอิรักให้อยู่ในสภาพอับจนไม่อาจโต้ตอบได้ , เครื่องบินที่จะใช้นำร่องในปฏิบัติการโจมตีแรกสุดจะเป็นเครื่องบินเอฟ 117 ในดีฮอว์ก เครื่องบินประจัญบานที่โจมตีได้ในความมืดและเคยใช้นำร่องโจมตีอิรักในสงครามอ่าวเปอร์เซียมาแล้วและเครื่องบินทิ้งระเบิดแบบบี 2 บีสเตลธ์ ประสานกับการโจมตีด้วยจรวดร่อนแบบครุสจก

เรือรบหลายลำที่ประจำการอยู่ตามจุดต่างๆ และประเด็นการเตรียมตั้งรับของฝ่ายอิรัก เช่น อิรัก ประกาศทำสงครามศักดิ์สิทธิ์ , อิรักแบ่งเขตเตรียมทำสงคราม รวมทั้งประเด็นการอพยพของพลเมืองอิรักเพราะเชื่อว่าสงครามจะเกิดขึ้น รวมทั้งมาตรการในการรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดจากสงครามของรัฐบาลไทย เช่น ท.อ.ส่ง c-130 อพยพคนไทยกลับจากอิรัก เป็นต้น

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

การนำเสนอโครงเรื่องใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และให้ความสำคัญกับเวลา เช่น กองกำลังพันธมิตรนำโดยสหรัฐฯ ได้เปิดฉากโจมตีกรุงแบกแดดอย่างหนักหน่วงใกล้กับตัวอาคารที่พักของผู้นำอิรัก โดยเรือดำน้ำของกองทัพอังกฤษ ได้ยิงจรวดร่อนโทมาฮอว์กโจมตีเป้าหมายในกรุงแบกแดดต่อมาตอนรุ่งสางจึงมีการทิ้งระเบิดถล่มเมืองบาสรา ส่วนการพัฒนาเรื่องนั้นใช้การลำดับความสำคัญของประเด็น เนื่องจากข่าวในช่วงนี้ส่วนใหญ่เป็นข่าวหน้าหนึ่งซึ่งมีหน้าต่อ ต้องรายงานรายละเอียดในหลายประเด็นจึงแบ่งตอนออกเป็นประเด็นย่อยๆตามลำดับความสำคัญของประเด็น และใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ในช่วงนี้มติชนใช้มุมมองแบบจำกัด รายงานเนื้อหาตามประเด็นที่ได้มาจากแหล่งข่าวโดยอ้างอิงแหล่งข่าวชัดเจน เช่น สำนักข่าวต่างประเทศ , นิตยสารไทม์ , พล.อ.ริชาร์ด ไมเออร์ ประธานเสนาธิการทหารร่วมของสหรัฐฯ ฯลฯ รายงานว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นโดยไม่ได้แทรกความคิดเห็น

การกระทำ ส่วนใหญ่เป็นการสู้รบปะทะกันของทั้งสองฝ่าย การโจมตีทิ้งระเบิดอิรักของฝ่ายสหรัฐฯและการตอบโต้ ลอบโจมตีทหารสหรัฐฯของฝ่ายอิรัก เช่น ยิงโทมาฮอว์กกว่า 40 ลูก ถล่มกรุงแบกแดด , ถล่มระลอก 2 อย่างหนักหน่วงทั้งทางอากาศและภาคพื้นดิน , ทิ้งระเบิดลงตัวอาคารที่พักของลูกชายซัดดัม , จุดไฟเผาบ้านน้ำมัน 30 แห่ง เป็นต้น

ตัวละครผู้กระทำจึงมีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก ส่วนตัวละครผู้ถูกระทำก็มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรักเช่นกัน เพราะเป็นช่วงที่มีการสู้รบของทั้งสองฝ่าย โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกระทำได้

ฉาก ในช่วงเริ่มต้นของสงครามบรรยายจากตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างละเอียด ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง เกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดด เช่น กรุงแบกแดด และเมืองโมซูลของอิรักตกอยู่ภายใต้ห่าลูกระเบิดและเปลวไฟแดงฉานไปทั้งเมือง เสียงระเบิดดัง

สนั่นหวั่นไหวต่อเนื่องกันอย่างถี่บีบ ให้ความรู้สึกน่าสะพรึงกลัว , เปลวไฟจากระเบิดลูกโพลง แดงฉานพร้อมกับเสียงกึกก้องสนั่นหวั่นไหวด้วยแรงระเบิด เมืองทั้งเมืองสั่นสะเทือน เปลวไฟลุกท่วมแดงฉานทั่วทุกจุดที่ถูกโจมตี วังซัดคัมมีควันพวยพุ่งออกมาทางหน้าต่าง , ในเมืองบาซามีคลังแสงขนาดใหญ่ซ่อนอยู่ในหลุมหลบภัยมีจรวดร่อน ทุ่นระเบิดต่อต้านเรือรบขนาดใหญ่และกระสุนปืนนานาชนิดที่กองสุมจากพื้นดินจนถึงเพดาน ,จรวดโทมาฮอว์ก จำนวนมากร่วงลงมาราวกับสายฝน, 5 ศพนอนเรียงรายในสภาพที่น่าสยดสยองด้วยเลือดที่ชุ่มไปทั่วร่างที่ยังอยู่ในชุดพลางของทหาร โดยมีร่างทหารหนุ่มคนหนึ่งนอนอยู่บนกองเลือดขณะที่บางคนถูกยิงที่ศีรษะ , มีศพชาวอิรักกว่าร้อยศพนอนเรียงรายอยู่ตามท้องถนนในเมืองนาซีรียาจากการปะทะกับทหารสหรัฐฯ และในช่วงต่อมาหลังจากการสู้รบเริ่มลดน้อยลง จึงมีการรายงานเพียงแค่สถานที่ๆเกิดเหตุการณ์เท่านั้น ไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียด

มีการนำเสนอบทพูดทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรักโดยต่างฝ่ายต่างออกมาประณามกัน เกี่ยวกับความโหดเหี้ยมและความผิดพลาดที่อีกฝ่ายก่อขึ้น นอกจากนี้ยังมีการกล่าวข่มขู่กันและเชื่อว่าฝ่ายของตนจะเป็นผู้ชนะ อีกฝ่ายจะต้องสูญเสีย ฝ่ายแพ้ เช่น จอร์จ ดับเบิลยู บุช กล่าวว่า “การปะทะครั้งนี้ซัดคัมได้วางกำลังทหารไว้ท่ามกลางพลเรือน จงใจที่จะใช้พลเรือนผู้บริสุทธิ์ทั้งเด็กผู้หญิง ผู้ชายที่ไม่เกี่ยวข้องเป็นเกราะกำบังให้กับทหารของตน นับเป็นการกระทำที่เลวร้ายที่สุด” ส่วน ร.ม.ว.กลาโหมอิรักกล่าวว่า “แบกแดดจะกลายเป็นหลุมฝังศพของคนเหล่านั้นทันทีที่บุกเข้ามา สงครามจะยืดเยื้อพวกเขาจะได้บทเรียนราคาแพง แบกแดดไม่มีวันถูกตีแตก เราจะสู้จนถึงที่สุดกองกำลังทหารสหรัฐฯเองก็ยังไม่สามารถยึดเมืองใดในอิรักได้ ส่วนพายุทรายที่บังเกิดเป็นอุปสรรคให้การเคลื่อนกำลังของกองทหารสหรัฐฯและอังกฤษล่าช้าถือเป็นของขวัญที่พระเจ้าประทานให้” ส่วนรัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯก็กล่าวว่า “ทหารสหรัฐฯรู้ดีว่าการเข้าไปที่นั่นเพื่อปลดปล่อยชาวอิรักซึ่งพวกเขาจะทำสำเร็จไม่ว่าซัดคัมจะอยู่ที่นั่นหรือไม่ พวกเขาจะหาพบหรือไม่ไม่ใช่ประเด็นขณะนี้ เราสามารถควบคุมประเทศอิรักได้เกือบทั้งหมดแล้วและจะควบคุมได้เบ็ดเสร็จในเร็ววันนี้” ส่วนโฆษกกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯกล่าวว่า “เราจะไปที่ใดและเมื่อใดก็ได้ตามที่เราต้องการ”เป็นต้น

ประเด็นข่าวในช่วงแรกเป็นการเสนอการสู้รบของทั้งสองฝ่าย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นประเด็นการโจมตีอิรักของสหรัฐฯมากกว่า โดยมีการตอบโต้จากอิรักไม่มากนัก จนกระทั่งสหรัฐฯยึดพื้นที่ต่างๆในอิรักได้สำเร็จ แต่ก็มีมีการนำเสนอประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสงครามเป็นระยะๆ เช่น สหรัฐทิ้งระเบิดโจมตีกรุงแบกแดดอย่างหนักหน่วง , นาวิกโยธินของสหรัฐฯนับแสนคนยังคงเดินหน้ามุ่งสู่แบกแดด, กองทัพพรถถังสหรัฐฯเคลื่อนเข้าแบกแดดโดยไร้การต่อสู้ , ชาวอิรักให้การต้อนรับทหารสหรัฐฯอย่างอบอุ่น, ประชาชนอิรักช่วยกัน โคนรูปปั้นซัดคัมและให้ทหารสหรัฐฯช่วย

ล้มรูปปั้นลงมา , สหรัฐฯเตรียมสถาปนาระบบการปกครองใหม่ในอิรักแทนระบอบเดิม หลังจากประกาศยึดอำนาจซัดดัมได้หมดแล้ว , สหรัฐฯทิ้งระเบิดตลาดทำให้มีผู้บริสุทธิ์ตายทันที 15 คน

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่)

การนำเสนอโครงเรื่องยังใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และให้ความสำคัญกับเวลา ส่วนการพัฒนาเรื่องนั้นใช้การประสานเรื่อง เนื่องจากประเด็นข่าวที่นำมาเสนอเริ่มลดลงส่วนใหญ่เป็นเพียงความคืบหน้าของการจัดการอิรักหลังสงครามของสหรัฐฯและประเด็นที่เกี่ยวข้อง และใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

มุมมองใช้มุมมองแบบจำกัด ไม่สอดแทรกความคิดเห็น แต่ส่วนใหญ่เป็นมุมมองจากด้านตะวันตกเพียงด้านเดียว ไม่ค่อยมีแหล่งข่าวจากทางอิรักเนื่องจากในช่วงนี้เป็นช่วงที่สหรัฐฯยึดกรุงแบกแดดได้และกำลังพยายามจับกุมตัวผู้นำระดับสูงของอิรักอยู่

การกระทำส่วนใหญ่ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอเป็นการจัดการกับอิรักหลังสงครามและการกล่าวหาซีเรียและอิหร่านว่าให้การสนับสนุนอัลเคด้าของสหรัฐฯ รวมทั้งประเด็นการตามล่าตัวผู้นำระดับสูงของอิรักและซัดดัม ฮุสเซน นอกจากนี้ยังมีการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯจากฝ่ายอิรักด้วย เช่น *ควบคุมอิรักอีกอย่างน้อย 1 ปีและเข้าไปดูแลการผลิตน้ำมันเอง , แต่งตั้งรัฐมนตรีบริหารอิรัก , บุชซีเรียให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในอิรัก , บุคคัณรังซัดดัมซึ่งเกือบจะได้ตัว , จับตัวสมุนซัดดัม , จับกุมตัวซัดดัมจากหลุมใต้ดิน , คักซุมยิงทหารอเมริกัน*

ตัวละครผู้กระทำจึงมีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก ส่วนตัวละครผู้ถูกกระทำก็มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรักเช่นกัน เพราะเป็นช่วงที่ต่างฝ่ายต่างตอบโต้กัน โดยฝ่ายสหรัฐฯพยายามกวาดล้างกลุ่มผู้จงรักภักดีต่อซัดดัมและเข้ามาจัดการบริหารอิรักหลังสงคราม ส่วนฝ่ายอิรักก็ออกมาลอบโจมตีทหารสหรัฐฯอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

ฉาก ใช้การบรรยายตามสภาพเหตุการณ์ และสถานที่โดยไม่ได้ให้รายละเอียด โดยฉากส่วนใหญ่เป็นสถานที่ที่เกิดเหตุลอบโจมตี ลอบวางระเบิด และการบุกกวาดล้างผู้นำคนสำคัญของอิรัก เช่น *จรวดถูกยิงใส่อาคารสโมสรระหว่างที่พนักงานชาวอิรักและชาวอเมริกันทานอาหารค่ำ แต่*

มีการบรรยายจากอย่างละเอียดในหลุมใต้ดินที่ซัดคัมถูกจับกุม เช่น หลุมพรางต้องสงสัยหลุม
หนึ่ง หลุมดังกล่าวพรางด้านบนด้วยอิฐและโคลน เมื่อตรวจสอบเป็นหลุมลึก เมื่อเปิดทางเข้าออก
พบตัวอดีตผู้นำอิรักอยู่ภายใน ซึ่งนอกจากจะมีช่องระบายอากาศแล้วยังมีพัดลมอีกหนึ่งตัวและฉากที่
ประธานาธิบดีสหรัฐแอบเดินทางไปให้กำลังใจทหารในกรุงแบกแดด เช่นบุชออกจากบ้านพัก
ส่วนตัวในรัฐเท็กซัสในชุดกางเกงยีนส์พร้อมแจ็กเก็ตหนัง รองเท้าบู๊ต สวมหมวกนักเบสบอลเดินก้ม
หน้าก้มตาออกจากบ้านด้วยรถยนต์ที่ไม่มีสิ่งใดบอกถึงความเป็นรถยนต์ของประธานาธิบดีสหรัฐ
และไม่มีขบวนรถติดตามใดๆ ที่สนามบินมีเพียงผู้เกี่ยวข้องเท่านั้นที่รอรับ สนามบินกรุงแบกแดด
ปิดไฟมืดมืดจนกระทั่งไม่เห็นตัวเครื่องบินที่ร่อนลงจอดแต่อย่างใด

ในช่วงนี้มีการบรรยายบทพูดไม่มากนัก มีบทพูดที่แสดงให้เห็นว่าซัดคัมเป็นผู้ก่อความไม่
สงบ สมควรได้รับการลงโทษและสหรัฐฯเป็นผู้ที่เข้ามาปลดปล่อยอิรัก รวมทั้งบทพูดขณะที่สหรัฐฯ
จับกุมตัวซัดคัม และการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช
กล่าวว่า “การเปลี่ยนแปลงจากเผด็จการมาเป็นประชาธิปไตยจำเป็นต้องใช้เวลาแต่ก็คุ้มค่ากับความ
พยายามพันธมิตรของเราจะยังคงอยู่ที่นั่นจนกว่างานของเราจะลุล่วงแล้วเราจะจากมาทิ้งอิรักที่เสรี
ไว้เบื้องหลัง” , ร.ม.ว.มหาดไทยอิรักกล่าวว่า “เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการก่อการร้ายของผู้ชายที่ชื่อ
ซัดคัม ผมเชื่อว่าซัดคัมอยู่เบื้องหลังความรุนแรงทั้งหมดที่เกิดขึ้นในอิรัก ” นายพอล เบรเมอร์ กล่าว
ว่า “ท่านสุภาพบุรุษและสุภาพสตรีทั้งหลายเราจับตัวเขาได้แล้ว ทหารชาตอนนี้กลายเป็นนักโทษไป
แล้ว” , “นี่เป็นวันอันยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของอิรัก เป็นวันอันยิ่งใหญ่สำหรับพวกท่านหลายล้าน
คนที่ต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ภายใต้เงื้อมมือของชายผู้หฤโหดผู้นี้ วันเวลาเหล่านั้นสิ้นสุดลงแล้ว”

ประเด็นข่าวส่วนใหญ่เกี่ยวกับการดำเนินการของสหรัฐที่มีต่ออิรักหลังสงครามและประเด็นที่
สหรัฐฯทำให้เชื่อว่าอิรักครอบครองอาวุธร้ายแรง รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับการสังหารลูกชายทั้งสอง
คนของซัดคัม และการจับกุมตัวซัดคัม เช่น บุชแถลงจะพบอาวุธร้ายแรงที่ซัดคัมซุกซ่อนไว้ ,
สหรัฐฯประกาศเลิกว่าบาตรทางเศรษฐกิจอิรักบางส่วนและจะยื่นมติดต่อ UN ให้ยกเลิกการคว่ำบาตร
อิรักทั้งหมด , สหรัฐฯพยายามเข้าไปควบคุมคูแลอิรักโดยจำกัดบทบาทของ UN ไว้ให้สหรัฐฯและ
อังกฤษคูแลอิรักอย่างน้อย 1 ปีและจะเข้าไปควบคุมการผลิตน้ำมันเอง , สหรัฐฯเผยแพร่ภาพศพนาย
อูเคย์ และคูเซย์ ให้ชาวอิรักมั่นใจว่าทั้งสองเสียชีวิต , กองกำลังสหรัฐฯแถลงอย่างเป็นทางการใน
ปฏิบัติการไล่ล่าซัดคัมสำเร็จและพิสูจน์ DNA แล้วว่าเป็นซัดคัมตัวจริง ดังจะปรากฏให้เห็น
รายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 25 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขึ้นได้แยังก่อนเกิดสงคราม

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มเรื่องแบบให้ความสำคัญกับเวลาและเหตุการณ์</p> <p>- การพัฒนาเรื่องมีทั้งการประสานเรื่องและการลำดับความสำคัญของประเด็น</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- ใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้านนำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนประกอบกัน โดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่องซึ่งเป็นบุคคลที่ 3 มองเข้าไปในเหตุการณ์ และรายงานว่าจะเกิดขึ้น</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความพยายามในการดำเนินการต่างๆ ของสหรัฐที่ต้องการจะทำสงครามกับอิรักซึ่งก็ได้รับการตอบโต้และคัดค้านจากหลายส่วนในโลก</p>	<p>- มีทั้งด้านสหรัฐที่พยายามทุกทางเพื่อจะทำสงครามและด้านของประเทศต่างๆ ที่พยายามคัดค้านสงคราม</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นด้านของประเทศอิรักที่ถูกกล่าวหาและประเทศต่างๆ รวมทั้ง UN ที่ถูกกดดันให้ลงมติสนับสนุนสหรัฐฯ</p>	<p>- ยังไม่มีการบรรยายฉากในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1</p>	<p>- มีการนำเสนอบทพูดเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ท่าทีของสงครามที่อาจจะเกิดขึ้นจากผู้ที่เกี่ยวข้องและนักวิเคราะห์ตลาดพลังงาน</p>	<p>- ส่วนใหญ่เกี่ยวกับความร่วมมือในการปลดอาวุธของอิรักและการคัดค้านสงครามจากทั่วโลก รวมทั้งความพยายามกดดัน UN และนานาชาติให้สนับสนุนสงครามของสหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นและการเตรียมพร้อมรับมือของไทย</p>

ตารางที่ 26 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ชั้นเตรียมการทางทหาร

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มเรื่องแบบให้ความสำคัญกับเวลาและเหตุการณ์</p> <p>- การพัฒนาเรื่องมีทั้งการประสานเรื่องและการลำดับความสำคัญของประเด็น</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- ใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้านนำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนประกอบกัน โดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่องซึ่งเป็นบุคคลที่ 3 มองเข้าไปในเหตุการณ์ และรายงานว่าเกิดอะไรขึ้น</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นการเคลื่อนไหวกำลังและการเตรียมอาวุธที่จะทำสงครามบุกอิรักของสหรัฐฯ โดยไม่ฟังมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ</p>	<p>- ประเทศสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรที่กำลังจะบุกโจมตีอิรัก</p>	<p>- ประเทศอิรักและซัดดัม ฮุสเซน</p>	<p>- เริ่มมีการบรรยายฉากแบบให้เห็นภาพส่วนใหญ่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของอาวุธที่สหรัฐฯใช้ในการทำสงครามครั้งนี้</p>	<p>- ยังคงเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์สงครามที่จะเกิดขึ้นทั้งด้านการทหารและด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีคำพูดที่แสดงถึงการปลดปล่อยอิรักของประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช ด้วย</p>	<p>- ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านกำลังทหารของฝ่ายสหรัฐฯ และการเตรียมตั้งรับของฝ่ายอิรัก และการอพยพพลเมืองออกจากอิรักเพราะเชื่อว่าสงครามจะเกิดขึ้นแน่นอน รวมทั้งมาตรการในการรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดจากสงครามของรัฐบาลไทย</p>

ตารางที่ 27 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขึ้นทำสงคราม

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มเรื่องแบบให้ความสำคัญกับเวลาและเหตุการณ์</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- ใช้มุมมองแบบจำกัด รายงานเนื้อหาตามประเด็นที่ได้มาจากแหล่งข่าวโดยอ้างอิงแหล่งข่าวชัดเจนรายงานว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นโดยไม่ได้แทรกความคิดเห็น</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นการโจมตีที่ระเบิดอิรักของฝ่ายสหรัฐฯและการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯของฝ่ายอิรัก</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย</p>	<p>- ในช่วงเริ่มต้นของสงครามบรรยายจากตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างละเอียดทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริงเกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดด ต่อมารายงานเพียงแต่สถานที่เกิดเหตุการณ์เท่านั้นไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียด</p>	<p>- ทั้งสหรัฐฯและอิรักต่างฝ่ายต่างออกมาประณามกันเกี่ยวกับความโหดเหี้ยมและความผิดพลาดที่อีกฝ่ายก่อขึ้น นอกจากนี้ยังมีการกล่าวข่มขู่กันและเชื่อว่าฝ่ายของตนจะเป็นผู้ชนะ อีกฝ่ายจะต้องสูญเสียฝ่ายแพ้</p>	<p>- ช่วงแรกเป็นการเสนอการสู้รบของทั้งสองฝ่าย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นประเด็นการโจมตีอิรักของสหรัฐฯมากกว่า โดยมีการตอบโต้จากอิรักไม่มากนัก จนกระทั่งสหรัฐฯยึดพื้นที่ต่างๆในอิรักได้สำเร็จ แต่ก็นำเสนอประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสงครามเป็นระยะๆ</p>

ตารางที่ 28 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ มติชนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ชั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มเรื่องแบบให้ความสำคัญกับเวลาและเหตุการณ์</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- มองแบบจำกัด ไม่สอดแทรกความคิดเห็น แต่ส่วนใหญ่เป็นมุมมองจากด้านตะวันตกเพียงด้านเดียว</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นการจัดการกับอิรักหลังสงครามและการกล่าวหาซีเรียและอิหร่านว่าให้การสนับสนุนอัลเคด้า นอกจากนี้ยังมีการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯจากฝ่ายอิรัก</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรักแต่ส่วนใหญ่จะเป็นการกระทำของสหรัฐฯมากกว่า</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย</p>	<p>- บรรยายตามสภาพเหตุการณ์ และสถานที่โดยไม่ได้ให้รายละเอียด</p>	<p>- มีการบรรยายบทพูดไม่มากนัก มีบทพูดที่แสดงให้เห็นว่าชัดเจนเป็นผู้ก่อความไม่สงบ สมควรได้รับการลงโทษและสหรัฐฯเป็นผู้ที่เข้ามาปลดปล่อยอิรัก รวมทั้งบทพูดขณะที่สหรัฐฯจับกุมตัวชัดเจนอย่างละเอียดและการแสดงความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการดำเนินการของสหรัฐฯที่มีต่ออิรักหลังสงครามและประเด็นที่สหรัฐฯทำให้เชื่อว่าอิรักครอบครองอาวุธร้ายแรง นอกจากนี้ยังมีประเด็นเกี่ยวกับความผิดพลาดของการสู้รบที่ทำให้ผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิตและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสงคราม</p>

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ระดับ หนังสือพิมพ์มติชน นำเสนอโครงเรื่องโดยใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเวลาและเหตุการณ์ โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ใช้การพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง ขณะที่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ใช้การพัฒนาเรื่องทั้งแบบประสานเรื่องและลำดับความสำคัญของประเด็น โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ใช้การพัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น เพราะช่วงทำสงครามข่าวจะถูกนำเสนอในหน้าหนึ่ง ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 มติชนกลับมาใช้การพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่องอีกครั้งโดยในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ระดับใช้การจบแบบไม่ทิ้งท้าย

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 หนังสือพิมพ์มติชนใช้มุมมองการนำเสนอข่าวแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้านนำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนประกอบกัน โดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง ซึ่งเป็นบุคคลที่ 3 มองเข้าไปในเหตุการณ์ และรายงานว่าเกิดอะไรขึ้น แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ใช้มุมมองแบบจำกัดรายงานสถานการณ์ของสงครามตามสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่สอดแทรกความคิดเห็น

การกระทำที่ถูกนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นการกระทำของสหรัฐฯ ที่พยายามจะทำสงคราม และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 แสดงการเคลื่อนไหวกำลังและการเตรียมอาวุธที่จะทำสงครามบุกอิรักของสหรัฐฯ โดยไม่ฟังมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 นำเสนอการโจมตีทิ้งระเบิดอิรักของฝ่ายสหรัฐฯ และการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯของฝ่ายอิรัก และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 นำเสนอการกระทำเกี่ยวกับความพยายามในการจัดการกับอิรักหลังสงครามของสหรัฐฯ

การให้ความหมายตัวละครของมติชน ในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ขั้นส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯเป็นผู้กระทำและอิรักเป็นผู้ถูกกระทำมากกว่า โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 ประเทศสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรที่กำลังจะบุกโจมตีอิรักเป็นผู้กระทำเพียงฝ่ายเดียว แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ประเทศเป็นทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ นอกจากนี้ยังมีผู้บริสุทธ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

สำหรับการบรรยายฉากนั้นในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 มติชนยังไม่มีกรบรรยายฉากแต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 และ 3 ใช้การบรรยายฉากแบบให้รายละเอียด โดยในระดับที่ 2 บรรยายเกี่ยวกับประสิทธิภาพของอาวุธที่สหรัฐฯใช้ในการทำสงครามครั้งนี้ ส่วนในระดับที่ 3

บรรยายจากการสู้รบตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างละเอียดทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ใช้การบรรยายจากตามสภาพเหตุการณ์ และสถานที่โดยไม่ให้รายละเอียด

ส่วนของบทพูดที่มตินำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 เสนอบทพูดของผู้วิเคราะห์เกี่ยวกับสงครามและการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 มีการนำเสนอบทพูดของทั้งสองฝ่าย โดยทั้งสหรัฐฯและอิรักต่างออกมาประณามกันเกี่ยวกับความโหดเหี้ยมและความผิดพลาดที่อีกฝ่ายก่อขึ้น นอกจากนี้ยังมีการกล่าวข่มขู่กันและเชื่อว่าฝ่ายของตนจะเป็นผู้ชนะ แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 มีการบรรยายบทพูดไม่มากนัก มีบทพูดที่แสดงให้เห็นว่าซัดดัมเป็นผู้ก่อความไม่สงบ สมควรได้รับการลงโทษและสหรัฐฯเป็นผู้ที่เข้ามาปลดปล่อยอิรัก รวมทั้งบทพูดขณะจับกุมตัวซัดดัมอย่างละเอียดและการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของประเด็นข่าวที่มตินำเสนอนั้น ระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 เกี่ยวกับความร่วมมือในการปลดอาวุธของอิรักและการคัดค้านสงครามจากทั่วโลก รวมทั้งความพยายามกดดันให้ UN และนานาชาติสนับสนุนสงครามของสหรัฐฯนอกจากนี้ยังมีประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นและการเตรียมพร้อมรับมือของไทยด้วย โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 นำเสนอการเตรียมความพร้อมด้านกำลังทหารของฝ่ายสหรัฐฯและอิรัก รวมทั้งมาตรการในการรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดจากสงครามของรัฐบาลไทย สำหรับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ช่วงแรกเป็นการเสนอการสู้รบของทั้งสองฝ่าย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นประเด็นการโจมตีอิรักของสหรัฐฯมากกว่า ซึ่งมีการตอบโต้จากอิรักไม่มากนัก จนกระทั่งสหรัฐฯสามารถยึดพื้นที่ต่างๆในอิรักได้สำเร็จแต่ก็นำเสนอประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสงครามเป็นระยะๆ และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 มตินำเสนอการดำเนินการของสหรัฐฯที่มีต่ออิรักหลังสงครามและประเด็นที่สหรัฐฯทำให้เชื่อว่าอิรักครอบครองอาวุธร้ายแรง นอกจากนี้ยังมีประเด็นเกี่ยวกับความผิดพลาดของการสู้รบที่ทำให้ผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิตและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสงครามด้วย

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม)

การนำเสนอโครงเรื่อง มีลักษณะการเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และสรุปประเด็น ซึ่งส่วนใหญ่นำเสนอแต่ประเด็นสำคัญ รายงานสรุปประเด็นตั้งแต่เริ่มเรื่องแล้วจึงขยายความให้รายละเอียดตามมา และมีการพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง คือการรายงานประเด็นสำคัญหลายประเด็นในข่าวเดียวกัน นำมาเชื่อมต่อกันโดยใช้คำเชื่อม ส่วนการจบเรื่องยังคงใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ในส่วนของมุมมอง มีทั้งการนำเสนอมุมมองแบบจำกัดไม่สอดคล้องความคิดเห็น รายงานแต่ประเด็นข่าวอย่างเดียว และ มุมมองแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้านเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง ส่วนใหญ่แสดงจุดยืนอยู่คนละฝ่ายกับสหรัฐฯ แสดงให้เห็นถึงความพยายามต้องการที่จะทำสงครามของสหรัฐฯ เช่น บุชไม่เพียงมีที่ท่ามั่นอกมั่นใจยิ่งขึ้นกว่าเก่าว่าเขากำลังจะนำสหรัฐฯ กระโจนเข้าสู่สงครามในเร็ววันเท่านั้น หากเขายังพูดจาเสมือนกับว่าซัดคัมได้ถูกโค่นล้มไปเรียบร้อยแล้วด้วย , คำพูดเช่นนี้เท่ากับเขาละทิ้งคำถามเดิมๆแล้วในเรื่องที่ว่า จะใช้เวลาเพิ่มเติมแก่การตรวจสอบอาวุธใหม่หรือมีทางเลือกอื่น ๆ นอกเหนือจากการซัดคัมหรือส่งเขาไปลี้ภัยต่างแดนหรือไม่ , ทว่าหากบุชเริ่มสนใจพันธมิตรในภูมิภาคนั้นแล้วจริงๆก็ปรากฏว่าเขากลับกำลังสูญเสียศรัทธาไปเสียฉิบ , บุชยังพยายามวาดภาพตัวเองในฐานะเป็นผู้พิทักษ์คุ้มครองประเทศ อีกทั้งยังกล่าวร้ายหลายครั้งถึงเหตุการณ์ผู้ก่อการร้ายโจมตีนครนิวยอร์กในวันที่ 11 ก.ย. เขาพยายามอีกครั้งที่จะเชื่อมโยงอิรักกับพวกผู้ก่อการร้าย , ความพยายามของตะวันตกกำลังผลิดอกออกผล เป็นต้น

การกระทำส่วนใหญ่เป็นเรื่องความพยายามที่จะทำสงครามกับอิรักของสหรัฐฯ โดยการกล่าวหาอิรักและกดดันให้ UN รับรองมติโจมตีอิรัก เช่น สอดแนมคณะมนตรีความมั่นคง , กล่าวโทษซัดคัมย่ำว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ก่อการร้าย , กดดันประเทศสมาชิกที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเข้าข้างอเมริกา , ใช้เงินล่อหาเสียงสนับสนุนมติทำสงคราม , เลื่อนการลงมติออกไปเพื่อกล่อมผู้นำ 6 ประเทศที่ยังไม่ได้ตัดสินใจ เป็นต้น

ตัวละครผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นด้านสหรัฐอเมริกาที่กระทำต่ออิรักและสหประชาชาติ และตัวละครผู้ถูกกระทำส่วนใหญ่เป็นประเทศอิรักที่ถูกกล่าวหาและประเทศต่างๆในคณะมนตรีความมั่นคงแห่ง UN ที่ถูกกดดันให้ลงมติสนับสนุนสหรัฐฯ

สำหรับจากนั้นยังไม่มีกรบรรยายฉากในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 เนื่องจากส่วนใหญ่เนื้อหาเป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้ให้รายละเอียด

บทพูดที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นนี้มีทั้งบทพูดจากด้านสหรัฐฯเกี่ยวกับการทำลายอาวุธของอิรักที่ทางสหรัฐฯไม่ได้สนใจกับความพยายามของอิรักมากนัก เพราะคิดว่าอิรักไม่จริงจังในการปลดอาวุธ และมองข้ามไปถึงการทำสงครามแล้ว เช่น โฆษกทำเนียบขาวกล่าวว่า “มติ 1441 ของสหประชาชาติเรียกร้องให้อิรักปลดอาวุธอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ไม่ใช่เพียงแค่ปลดอาวุธบางส่วนเท่านั้นและท่านประธานาธิบดีก็ได้บอกไว้อยู่เสมอว่าการทำลายขีปนาวุธอัลซามู๊ดนั้นเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของเกมหลอกลวงของอิรัก” , ส่วนนายฮันส์ บลิทซ์ หัวหน้าผู้ตรวจสอบอาวุธ กล่าวว่า “มันเป็นการยากที่จะเข้าใจว่าทำไมการดำเนินการต่างๆจำนวนมากของอิรักที่เป็นอยู่ขณะนี้จึงไม่เกิดขึ้นตั้งแต่เนิ่นๆ ไม่เช่นนั้นเรื่องราวต่างๆก็คงมีความคืบหน้าไปมากกว่านี้” ในขณะที่ที่ปรึกษาอาวุโสของจอร์จ ดับเบิลยู บุช กล่าวว่า “ในความคิดของท่านแล้วข้อถกเถียงเก่าเกี่ยวกับขีดจำกัดจะปลดอาวุธหรือเปล่านั้นได้จบสิ้นไปแล้ว เรามาอยู่ในขั้นตอนถัดไปแล้ว ถึงแม้คนอื่นจะยังไม่มาถึงขั้นตอนนั้นก็ตามที” และบทพูดผู้ที่แสดงการคัดค้านสงครามโดยมองว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและยังจะทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น นายอิวานอฟ รมต. ต่างประเทศรัสเซีย กล่าวว่า “รัสเซียจะไม่สนับสนุนการตัดสินใจใดๆที่จะนำไปสู่สงครามโจมตีอิรักทั้งทางตรงและทางอ้อม ถ้าสถานการณ์เรียกร้องรัสเซียก็จะใช้สิทธิยับยั้งมติใหม่ซึ่งจัดว่าเป็นมาตรการรุนแรงที่สุด” และ “ถ้าสงครามเริ่มขึ้นพรุ่งนี้วันข้างหน้าก็จะมีบิลลาเดนเกิดขึ้นอีกหลายพันคนซึ่งพร้อมจะทำลายผลประโยชน์ต่างๆที่เป็นของอเมริกันทุกหนทุกแห่งในโลก”

ประเด็นข่าวส่วนใหญ่มีการนำเสนอความร่วมมือในการทำลายอาวุธของอิรักและการคัดค้านสงครามจากนานาประเทศ ซึ่งไม่ได้รับความสนใจจากสหรัฐฯที่ต้องการจะทำสงครามโดยพยายามหาเสียงสนับสนุน เช่น อิรักตกลงทำลายขีปนาวุธและเรียกร้องให้คณะผู้ตรวจสอบอาวุธจัดทีมงานและตารางเวลาในการทำลายอาวุธโดยเร็วที่สุด , สหรัฐไม่สนใจกับการตอบรับข้อเสนอดังกล่าวของอิรักเพราะบushเห็นว่าขีปนาวุธเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่ง วิธีเดียวที่จะแก้ปัญหาคือการปลดอาวุธอย่างเบ็ดเสร็จ , สหรัฐกำลังวิงวอนหาเสียงสนับสนุนร่างมติที่ตนเสนอและโน้มน้าวประเทศที่ยังไม่ตัดสินใจ , สหรัฐฯและอังกฤษเตรียมบุกอิรักทันทีโดยไม่สนใจว่ามติ UN จะสนับสนุนหรือไม่ , ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมัน ไม่เห็นด้วยกับการทำสงคราม โดยจัดประชุมฉุกเฉินเพื่อคัดค้านร่างมติเกี่ยวกับอิรักฉบับใหม่ของสหรัฐฯในคณะมนตรีความมั่นคง , รัฐสภาตุรกีไม่อนุมัติให้สหรัฐฯใช้ฐานทัพ , รัฐบาลบราซิล โศกเศร้าเพราะนโยบายของบushขัดกับมติมหาชน

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

การนำเสนอโครงเรื่อง มีลักษณะการเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และการกระทำ ซึ่งส่วนใหญ่นำเสนอเหตุการณ์ความคืบหน้าของสงครามที่กำลังจะเกิดขึ้นและการกระทำของฝ่ายสหรัฐฯที่ผลักดันให้เกิดสงคราม และมีการพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง คือการรายงานประเด็นสำคัญหลายประเด็นในข่าวเดียวกัน โดยนำมาสรุปเชื่อมต่อกันโดยใช้คำเชื่อม ส่วนการจบเรื่องยังคงใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ในช่วงนี้มีการใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์มองรอบด้านนำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนประกอบกันโดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับคนละข้างกับสหรัฐฯเช่น จุดยืนการเอาด้วยแบบสุดลิ่มทิ่มประตูกับนโยบายสงครามของบุชกำลังทำให้นายกฯแบลร์อยู่ในฐานะย่านเย่ทางการเมือง

การกระทำที่ถูกนำเสนอส่วนใหญ่เป็นเรื่องความพยายามที่จะทำสงครามของสหรัฐฯโดยมีการเตรียมกำลังทางทหารเพื่อบุกโจมตีอิรัก ยื่นคำขาดให้ซัดดัมออกนอกประเทศและมีการประกาศสงครามในที่สุด เช่น อาจไม่ผลักดันร่างมติที่ 2 เข้า UN เพราะถ้าหากไม่ผ่าน การโจมตีอิรักจะถือว่าละเมิดกฎหมายสากล , เตรียมส่งเครื่องบินและเรือรบติดโทมาฮอว์กไปอ่าวเปอร์เซีย , ยื่นคำขาดให้ซัดดัมออกนอกประเทศใน 48 ชั่วโมงก่อนใช้กำลังทางทหาร , ส่งกองกำลังประชิดเตรียมบุกอิรัก เป็นต้น

ตัวละครผู้กระทำคือประเทศสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรที่กำลังจะบุกโจมตีอิรักและ ตัวละครผู้ถูกกระทำคือประเทศอิรักที่กำลังจะถูกโจมตีในเร็ววันนี้และซัดดัม สุสเซนที่ถูกยื่นคำขาดให้ออกนอกประเทศ

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการมีการนำเสนอเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมของกองกำลังทหารฝ่ายสหรัฐฯที่เข้าไปประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรัก เช่น ตรงบริเวณนอกชายฝั่งตุรกี เรือสินค้าสามสิบกกว่าลำที่บรรทุกรถถังและยุทโธปกรณ์ขนาดหนักให้แก่กองพลทหารราบที่ 4 แห่งกองทัพสหรัฐฯยังคงจอดรอแท้งเต้ง เพราะติดปัญหารัฐสภาตุรกียังไม่อนุมัติให้อเมริกาใช้ดินแดนของประเทศตนบุกอิรัก , ทะเลทรายคูเวตที่ติดกับชายแดนอิรักทหารอเมริกันและอังกฤษเตรียมใส่ชุดป้องกันอาวุธเคมี , ดึกสงัดคืนวันอาทิตย์ประมาณ 00.30 น. ตามเวลาประเทศไทยประธานาธิบดีบุช

มีกำหนดหารือกับแบลร์และโฮเซ มาเรียของสเปน และคูเรบาร์โรโซ ของโปรตุเกสประเทศ
เจ้าภาพที่หมู่เกาะอะซอร์ส เป็นต้น

สำหรับบทพูดส่วนใหญ่มาจากด้านสหรัฐฯ เกี่ยวกับการดำเนินการทางการทูตที่มาถึงขั้น
สุดท้ายและการประกาศทำสงครามอย่างเป็นทางการรวมทั้งบทพูดเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทาง
ทหารด้วย เช่น ประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช กล่าวว่า “ซัดดัมควรจะเดินทางออกจากประเทศ
ไปถ้าเขายังคงใส่ใจต่อสันติภาพของโลก พวกคุณเห็นแล้วใช่ไหมว่าการตัดสินใจทุกอย่างขึ้นอยู่กับ
เขาเพียงคนเดียวรวมถึงเรื่องที่จะปฏิบัติการทางทหารหรือไม่ด้วย” ส่วนน.ส.คอนโดลิซา กล่าวว่า
“เรากำลังเข้าสู่ช่วงสุดท้ายของความพยายามทางการทูตใน UN” นอกจากนี้ประธานาธิบดี จอร์จ
ดับเบิลยู บุช ยังกล่าวอีกว่า “ขณะนี้สายไปเสียแล้วสำหรับซัดดัม สุขชนที่จะดำรงอยู่ในอำนาจของ
ตนเองอีกต่อไปแต่สำหรับกองทัพอิรักยังไม่ถือว่าสายเกินไปที่จะดำเนินการด้วยเกียรติ ศักดิ์ศรีและ
ปกป้องประเทศของพวกเขาไว้โดยยินยอมให้กองกำลังพันธมิตรเข้าไปในอิรักอย่างสันติเพื่อกำจัด
อาวุธทำลายล้างต่างๆ ให้สิ้นซาก” และ “ในอิรักที่เป็นเสรีจะไม่มีโรงงานยาพิษอีกต่อไป ไม่มี
ประหัตประหารผู้ไม่เห็นด้วยกับทางการ ไม่มีห้องทรมานและห้องข่มขืนอีกต่อไป ทหาราชนู่นี้ต้อง
ไปในไม่ช้าวันเวลาแห่งการปลดแอกของพวกเขาใกล้เข้ามาแล้ว”

ประเด็นข่าวส่วนใหญ่ยังคงเกี่ยวกับการเตรียมกำลังทางทหารของสหรัฐฯ และพันธมิตรใน
การทำสงครามโดยไม่สนใจว่าจะได้รับการสนับสนุนจาก UN หรือไม่ เช่น สหรัฐฯ และอังกฤษส่ง
ทหารเข้าไปประจำการเตรียมพร้อมในอ่าวเปอร์เซียกว่า 250,000 นาย , สหรัฐฯ ส่งเครื่องบิน B-2
ไปอ่าวเปอร์เซียและมีแผนเคลื่อนย้ายเรือรบกว่าสิบลำที่ติดตั้งจรวดร่อน โทมาฮอว์กทำลายกว่าร้อยลูก
ไปสมทบเรือรบอีกกว่า 60 ลำ , บุชนัดปราศรัยต่อประชาชนทั่วประเทศยื่นคำขาดเข้าถล่มอิรักโดย
ไม่รอ UN , บุชแถลงการณ์ทางทีวีประกาศชัดเจนตายให้ซัดดัมและบุตรชายอพยพออกจากอิรัก
ภายใน 2 วัน , บุชยืนยันว่ามีความชอบธรรมในการจู่โจมอิรักเพื่อป้องกันการก่อการร้าย , ซัดดัมยืนยัน
กรานไม่ยอมรับเส้นตายของบุชประกาศพร้อมตายในอิรักและยืนยันว่าอิรักไม่มีอาวุธร้ายแรง

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

การนำเสนอโครงเรื่อง ยังคงมีลักษณะการเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์เกี่ยวกับการบุกโจมตีอิรักของสหรัฐฯ และใช้การพัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็น โดยหากประเด็นต่างกันก็จะแยกการนำเสนอออกเป็นหลายกรอบข่าว นำเสนอเหตุการณ์อย่างละเอียด และ จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

มีทั้งแบบจำกัด ซึ่งนำเสนอแต่ประเด็นข่าวอย่างเดียว ไม่สอดแทรกความเห็นและนำเสนอข้อมูลแบบผู้ประพันธ์มองจากหลายส่วนนำมาประกอบกันโดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง โดยมองว่าสหรัฐฯเป็นฝ่ายผิด เช่น เรือรบและเครื่องบินทิ้งระเบิดเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในแสนยานุภาพที่สหรัฐฯจะนำมาใช้ตามยุทธศาสตร์เปิดฉากโจมตีอิรักด้วยการถล่มกันไม่เล็งชนิดให้พร่นพรึงหวั่นผวกกันเป็นที่สุด , ภาพเชลยศึกและศพทหารอเมริกันที่แพร่ไปทั่วโลกได้ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงต่อสมมติฐานของเพนตากอนก่อนหน้านี้ที่ว่ากองกำลังอเมริกันจะได้รับการต้อนรับเป็นอันดีจากชาวอิรักในฐานะผู้ปลดปล่อย , การทำสงครามกองโจรที่ใช้อุบายของอิรัก ทำให้มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของอเมริกา , วิทยาศาสตร์ 11 ก.ย. 2001 ตอกย้ำความสำคัญของศาสนาที่มีต่อคณะบริหารสหรัฐฯ การประกาศว่าแผนการต่อต้านลัทธิก่อการร้ายทั่วโลกคือสงครามศักดิ์สิทธิ์เท่ากับว่านุชไคยัยุ โลกมุสลิม เนื่องจากคำกล่าวหมายถึง สงครามที่พวกคริสเตียนในยุโรปก่อขึ้นเพื่อยึดเมืองเยรูซาเลมในยุคกลาง เป็นต้น

การกระทำที่ปรากฏส่วนใหญ่เป็นการโจมตีทิ้งระเบิดอิรักของฝ่ายสหรัฐฯและการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯของฝ่ายอิรัก รวมทั้งการกระทำที่ผิดพลาดทำให้พลเรือนเสียชีวิต เช่น เริ่มปฏิบัติการโจมตีอิรักโดยยิงจรวดโทมาฮอว์ก , จับกุมเชลยศึกได้ราว 2,000 คน , ลอบโจมตีกองกำลังสหรัฐฯ , โจมตีใส่ขบวนรถพลเรือนชาวซีเรียที่กำลังหนีตายจากอิรักกลับประเทศ , กราดยิงใส่รถที่มีแต่เด็กและผู้หญิงเพราะผวานักรบพลีชีพ เป็นต้น

ตัวละครผู้กระทำมีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรักแต่ส่วนใหญ่ผู้กระทำจะเป็นฝ่ายสหรัฐฯมากกว่า ส่วนผู้ถูกกระทำมีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรักเช่นกัน แต่ส่วนใหญ่ผู้ถูกกระทำจะเป็นฝ่ายอิรักมากกว่าโดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

ฉากในช่วงแรกเป็นการบรรยายฉากเกี่ยวกับสถานการณ์การโจมตีและการสู้รบแบบให้รายละเอียดซึ่งนำเสนอไปพร้อมกับเรื่องราวความคืบหน้าของสงคราม เช่น เช้าตรู่วันพฤหัสบดีหรือ 90 นาทีหลังเส้นตายที่ผู้นำอิรักและบุตรชาย 2 คนต้องลี้ภัยออกนอกประเทศผ่านพ้นไป เรือรบและ

เรือดำน้ำของสหรัฐฯที่จอดอยู่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทะเลแดงและอ่าวเปอร์เซียระดมยิงจรวดนำวิถีโทมาฮอว์ก , สัญญาณเตือนภัยคังสนั่นบนท้องถนนอันว่างเปล่าในเมืองหลวงของอิรักควบคู่กับเสียงปืนต่อต้านอากาศยานที่ระดมยิงใส่เครื่องบินรบอเมริกันที่ลอบเข้าไปถล่มแบกแดด , สหรัฐฯและพันธมิตรยังคงเปิดการถล่มทางอากาศระลอกใหม่ต่อนรุ่งสว่างวันนี้อันเป็นวันที่ 4 ของการสู้รบ โดยส่วนใหญ่เป็นการโจมตีเป้าหมายในเขตชานเมืองภายหลังจากที่ได้ถล่มหนักตอนกลางคืนซึ่งการระเบิดก็ก่อกัมปนาทและทำให้กระแสไฟฟ้าในเมืองหลวงอิรักขาดหายไปพักหนึ่ง , ขบวนรถถัง M1 อับรามส์และยานยนต์สู้รบ M2 แบริดลีย์ ขนทหารอเมริกันนับพันนายบุกตะลุยอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยมุ่งสู่กรุงแบกแดด โดยอยู่ห่างจากเมืองหลวงของอิรักเพียง 100 ไมล์ , ที่ทำการรัฐบาลที่แปรสภาพกลายเป็นซากปรักหักพังและมีรอยไหม้ปรากฏอยู่เต็มไปหมด ชนิดที่สามารถกล่าวได้ว่าไม่มีชิ้นดีเลยก็ว่าได้ , กำแพงที่แบกแดดไม่สามารถหลบไหลได้ เสียงสวดมนต์ดังกระหึ่มจากมัสยิดนับร้อยทั่วเมืองเพื่ออ้อนวอนขอความคุ้มครองจากพระเจ้า ปลุกปลอบขวัญชาวบ้านจากห่ากระสุนและระเบิดที่กองทัพพันธมิตรปูพรมลงมาจากฟ้าฟ้า ต่อมาหลังการสู้รบเริ่มลดน้อยลง โยสหรัฐฯได้รับชัยชนะจากการทำสงครามแล้วใช้การรายงานเพียงแค่สถานที่ๆเกิดเหตุการณ์เท่านั้น ไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียด

บทพูดมีทั้งจากด้านตะวันตกและด้านอาหรับ โดยต่างฝ่ายต่างกล่าวตอบโต้กันว่าตนจะเป็นฝ่ายมีชัยในสงคราม เช่นประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช กล่าวว่า “ทางเดียวที่จะจำกัดระยะเวลาของสงครามคือการใช้กำลังทหารขั้นเด็ดขาดและผมรับประกันว่านี่ไม่ใช่สงครามที่ใช้ยุทธวิธีครึ่งๆกลางๆและเราจะไม่ยอมรับผลอื่นใดนอกจากชัยชนะ” ส่วนรมต.ข่าวสารอิรักกล่าวว่า “แบกแดดยังคงพวดทำทายและยังจะเป็นเตาผลาญผู้รุกรานให้เป็นเถาถ่าน”, “เรากำลังหลอกล่อทหารอเมริกันเข้าสู่ปลักตมที่พวกเขาไม่มีทางหลุดรอดออกไปได้”

ประเด็นข่าว ในช่วงแรกเป็นการเสนอการโจมตีของสหรัฐฯ โดยมีการตอบโต้โดยใช้การประชุมโจมตีของอิรักรวมถึงประเด็นกระแสต่อต้านสงครามจากทั่วโลก จนกระทั่งสหรัฐฯสามารถยึดพื้นที่ต่างๆในอิรักได้สำเร็จ เช่น บุกเปิดฉากยิงขีปนาวุธถล่มแบกแดดด้วยโทมาฮอว์กกว่า 40 ลูก , ชาติคัมเรียกเรือให้ประชาชนรวมพลต่อต้านสหรัฐฯและกล่าวสรรเสริญการทำสงครามศักดิ์สิทธิ์หรือฮัจด์ และชัยชนะที่อิรักจะมีต่อผู้รุกราน , ประชาชนทั่วโลกประท้วงคัดค้านสงคราม , กองทัพพันธมิตรเผชิญการต้านทานจากทหารอิรักกว่าที่คาดการณ์ไว้ , กองกำลังสหรัฐบุกเข้ายึดเมืองต่างๆของอิรักได้ เป็นต้น

การเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่)

การนำเสนอโครงเรื่อง ยังคงมีลักษณะการเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และการกระทำเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลังสงครามและการดำเนินการกับอิรักหลังสงครามของสหรัฐฯ ส่วนการพัฒนาเรื่องใช้การพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง โดยนำประเด็นต่างๆ มาสรุปเชื่อมต่อย่างไรในข่าวเดียวผสานให้เป็นเรื่องเดียวกัน และ จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

มุมมองที่ใช้มีทั้งแบบจำกัด ซึ่งนำเสนอแต่ประเด็นข่าวอย่างเดียว ไม่สอดแทรกมุมมองหรือความเห็นและแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้านนำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนนำมาประกอบกัน โดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง เช่น เท่ากับเป็นการส่งสัญญาณว่าจะไม่มีการถอนทหารออกจากอิรักในขณะนี้ , ซึ่งให้เห็นว่าการเสียชีวิตของบุตรชายชัคคัม ไม่ได้ทำให้การต่อต้านกองทัพสหรัฐฯ ในลักษณะสงครามจรรยาบรรณตกลงแต่อย่างใด

การกระทำส่วนใหญ่เป็นเรื่องการจัดการกับอิรักหลังสงครามของสหรัฐฯ ซึ่งก็ได้รับความกดดันและการตรวจสอบจากฝ่ายต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งความผิดพลาดของสหรัฐฯ ที่ทำให้ผู้บริสุทธิ์ต้องเสียชีวิต นอกจากนี้ยังมีการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯ จากฝ่ายอิรักด้วย

ตัวละครผู้กระทำมีทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และฝ่ายอิรักแต่ส่วนใหญ่ผู้กระทำจะเป็นฝ่ายสหรัฐฯ มากกว่า ส่วนผู้ถูกระทำมีทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และฝ่ายอิรักเช่นกัน แต่ส่วนใหญ่ผู้ถูกระทำจะเป็นฝ่ายอิรักมากกว่าโดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกระทำด้วย

ฉากส่วนใหญ่บรรยายให้เห็นถึงสถานการณ์ในอิรักที่ยังวุ่นวาย ไม่สงบ และมีการลอบโจมตีอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียดมากนัก เช่น เมื่อวันอาทิตย์ยังคงเห็นควันไฟดำโขมงปกคลุมขอบฟ้าของกรุงแบกแดดเมื่อพวกปล้นสะดมจุดไฟเผาศูนย์สื่อสารทางโทรศัพท์ของตัวเมือง , แบกแดดกลับกลายเป็นเมืองที่มีเสียงปืนดังขึ้นแทบไม่เว้นชั่วโมงอีกคำรบหนึ่ง

บทพูดส่วนใหญ่เกี่ยวกับการประกาศชัยชนะของสหรัฐฯ ซึ่งต้องการที่จะเข้าไปช่วยเหลือและดำเนินการจัดการต่างๆ กับอิรักหลังสงคราม เช่น นายโดนัลด์ รัมสเฟลด์ รัฐมนตรีกลาโหมสหรัฐฯ กล่าวว่า “เราจะอยู่นานเท่าที่จำเป็นเพื่อช่วยพวกท่านกระทำสิ่งเหล่านี้และไม่อยู่ให้นานกว่านั้นแม้แต่วันเดียว”, “กองกำลังผสมให้สัญญาที่จะช่วยเหลือพวกท่านในขณะที่พวกท่านเข้าควบคุม

ประเทศของพวกเขาและดำเนินการเปลี่ยนผ่านจากระบอบทรราชสู่เสรีภาพและการมีรัฐบาลของตัวเอง” , “เป้าหมายของเราคือการฟื้นฟูเสถียรภาพความมั่นคงปลอดภัยเพื่อที่ท่านจะสามารถจัดตั้งรัฐบาลอิรักอันเสรีขึ้นมาโดยเป็นรัฐบาลที่ท่านเลือกเอง” ส่วนนายพล เบรเมอร์ ผู้บริหารพลเรือนคนใหม่ที่สหรัฐแต่งตั้งให้ดูแลความสงบในอิรักกล่าวว่า “มันเป็นงานท้าทายที่วิเศษมากในการเข้าช่วยประชาชนชาวอิรักที่ต้องการให้ประเทศตนพ้นจากระบอบการปกครองแบบเผด็จการ”

ประเด็นข่าวส่วนใหญ่เกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆของสหรัฐเพื่อจัดการกับอิรักหลังสงคราม และความไม่สงบที่ยังคงเกิดขึ้นในอิรัก โดยมีเสียงในเทปจากซัดดัมถูกนำเสนอขึ้นมาปลุกระดมชาวอิรักให้ต่อสู้เป็นครั้งคราว รวมทั้งประเด็นการสังหารลูกชายทั้งสองคนของซัดดัมและการจับกุมตัวซัดดัมด้วย เช่น ยังคงกำลังทหารไว้ในอิรักเพราะอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง , สหรัฐฯและพันธมิตรจะจัดตั้งกองกำลังรักษาความมั่นคงนานาชาติขึ้นโดยแบ่งอิรักออกเป็น 3 ส่วนภายใต้การดูแลของสหรัฐฯ อังกฤษและโปแลนด์ , สหรัฐฯยกเลิกการคว่ำบาตรอิรักที่ตัวเองดำเนินมานานทันทีและเสนอร่างมติต่อคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติให้ยกเลิกการคว่ำบาตรอิรักเพื่อเข้าไปช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและฟื้นฟูประเทศ , ยังคงมีอาชญากรยิงกันและออกปล้นสะดมทั่วเมืองแบกแดด , กองกำลังสหรัฐฯระดมเครื่องบินและยานยนต์หุ้มเกราะกวาดล้างกลุ่มต่อต้านและจับกุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงของอิรักได้หลายคน , สหรัฐฯประกาศเตรียมเผยแพร่ภาพศพลูกชายซัดดัมเพื่อพิสูจน์ให้ชาวอิรักเห็นว่าเสียชีวิตแล้ว , สหรัฐฯออกมารับผิดจากการไปตั้งข้อกล่าวหาว่าอิรักลอบซื้อยูเรเนียม , กองกำลังผสมสามารถจับกุมตัวอดีตประธานาธิบดีซัดดัมได้โดยไม่มีการขัดขืน , สงครามไทยเสียชีวิตจากเหตุระเบิดที่ค่ายลิมา เป็นต้น ดังจะปรากฏให้เห็นรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ขึ้นได้แย้งก่อนเกิดสงคราม

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์และสรุปประเด็น - พัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่องโดยนำประเด็นต่างๆ มาสรุปเชื่อมต่อกัน - จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทั้งการนำเสนอ มุมมองแบบจำกัด ไม่สอดคล้อง ความคิดเห็น รายงานแต่ประเด็นข่าว และ มุมมองแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้าน เสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง แสดงให้เห็นถึงความพยายาม ต้องการที่จะทำสงครามของสหรัฐฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นเรื่องความพยายามที่จะทำสงครามกับอิรักของสหรัฐฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นด้านสหรัฐฯอเมริกาที่กระทำต่ออิรักและสหประชาชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นด้านของประเทศอิรักที่ถูกกล่าวหาและประเทศต่างๆ ในคณะมนตรีความมั่นคงแห่ง UN ที่ถูกกดดันให้ลงมติสนับสนุนสหรัฐฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ยังไม่มีการบรรยายฉากในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทั้งบทพูดจากด้านสหรัฐฯเกี่ยวกับการทำลายอาวุธของอิรักโดยทางฝ่ายสหรัฐฯ ไม่ได้สนใจกับความพยายามของอิรัก เพราะมองข้ามไปถึงการทำสงครามแล้ว และบทพูดจากผู้ที่แสดงการคัดค้านสงครามโดยมองว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และยิ่งจะทำให้เกิดปัญหาตามมา 	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอความร่วมมือในการทำลายอาวุธของอิรักและการคัดค้านสงครามจากนานาชาติ ซึ่งไม่ได้รับความสนใจจากสหรัฐฯที่ต้องการจะทำสงครามโดยพยายามหาเสียงสนับสนุนจากนานาชาติ

ตารางที่ 30 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ชั้นเตรียมการทางทหาร

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ และการกระทำ - พัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่องโดยนำประเด็นต่างๆ มาสรุปเชื่อมต่อกัน - จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้าน นำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนประกอบกัน โดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นเรื่องความพยายามที่จะทำสงครามของสหรัฐฯ โดยมี การยื่นคำขาดให้ ชัดคัมออกนอกประเทศและมีการประกาศสงครามในที่สุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรที่กำลังจะบุกโจมตีอิรัก 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศอิรักและ ชัดคัม ฮุสเซน 	<ul style="list-style-type: none"> - นำเสนอฉากเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมของกองกำลังทหารฝ่ายสหรัฐฯที่เข้าไปประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรัก 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่มาจากด้านสหรัฐฯ เกี่ยวกับการดำเนินการทางการทูตที่มาถึงขั้นสุดท้ายและการประกาศทำสงครามอย่างเป็นทางการรวมทั้งบทพูดเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางทหารด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่ยังคงเกี่ยวกับการเตรียมกำลังทางทหารของสหรัฐฯ ในการทำสงครามโดยไม่สนใจว่าจะได้รับการสนับสนุนจาก UN หรือไม่

ตารางที่ 31 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ขั้นทำสงคราม

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ - พัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็นโดยหากประเด็นต่างกันก็จะแยกการนำเสนอออกเป็นหลายกรอบข่าว - จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทั้งแบบจำกัดซึ่งนำเสนอแต่ประเด็นข่าวอย่างเดียว ไม่สอดแทรกความเห็นและนำเสนอข้อมูลแบบผู้ประพันธ์มองจากหลายส่วนนำมาประกอบกันโดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นการโจมตีทั้งระเบิดอิรักของฝ่ายสหรัฐฯและการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯของฝ่ายอิรัก 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรักแต่ส่วนใหญ่ผู้กระทำจะเป็นฝ่ายสหรัฐฯมากกว่า 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก แต่ส่วนใหญ่ผู้ถูกกระทำจะเป็นฝ่ายอิรักมากกว่า โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วงแรกเป็นการบรรยายจากเกี่ยวกับสถานการณ์การโจมตีและการสู้รบแบบให้รายละเอียดซึ่งนำเสนอไปพร้อมกับเรื่องราว ต่อมาหลังสหรัฐฯได้รับชัยชนะจากการทำสงครามรายงานเพียงแค่สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์เท่านั้นไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทั้งด้านตะวันตกและด้านอาหรับ โดยต่างฝ่ายต่างกล่าวตอบโต้กันว่าตนจะเป็นฝ่ายมีชัยในสงคราม 	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วงแรกเป็นการเสนอการโจมตีของสหรัฐฯ โดยมีการตอบโต้โดยใช้การจู่โจมตีของอิรักรวมถึงประเด็นกระแสต่อต้านสงครามจากทั่วโลก จนกระทั่งสหรัฐฯสามารถยึดพื้นที่ต่างๆในอิรักได้สำเร็จ

ตารางที่ 32 สรุปการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ชั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่

การเล่าเรื่อง							
โครงเรื่อง	มุมมอง	การกระทำ	ตัวละคร		ฉาก	บทพูด	ประเด็นข่าว
			ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ			
<p>- เริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ และการกระทำ</p> <p>- พัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่องโดยนำประเด็นต่างๆ มาสรุปเชื่อมต่อกัน</p> <p>- จบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย</p>	<p>- มีทั้งแบบจำกัดซึ่งนำเสนอแต่ประเด็นข่าวอย่างเดียว ไม่สอดแทรกมุมมองหรือความเห็นและแบบผู้ประพันธ์มองรอบด้านนำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนนำมาประกอบกันโดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง</p>	<p>- ส่วนใหญ่เป็นการจัดการกับอิรักหลังสงครามของสหรัฐฯซึ่งก็ได้รับความกดดันและการตรวจสอบจากฝ่ายต่างๆทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯจากฝ่ายอิรักด้วย</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก</p>	<p>- มีทั้งฝ่ายสหรัฐฯและฝ่ายอิรัก โดยมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย</p>	<p>- ส่วนใหญ่บรรยายถึงสถานการณ์ในอิรักที่ยังวุ่นวาย ไม่สงบ และมีการลอบโจมตีอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียดมากนัก</p>	<p>- ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และต้องการที่จะเข้าไปช่วยเหลือและดำเนินการจัดการต่างๆกับอิรักหลังสงคราม</p>	<p>- ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆของสหรัฐฯเพื่อจัดการกับอิรักหลังสงคราม</p>

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ระดับ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ นำเสนอโครงเรื่องโดยใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 ใช้การพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ใช้การพัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็น โดยข่าวสงครามของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการที่ถูกนำเสนอในหน้าหนึ่ง จะแยกออกเป็นหลายกรอบข่าว และให้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวรอบละประเด็น ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 มีการกลับมาใช้การพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่องอีกครั้ง โดยในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ระดับใช้การจบแบบไม่ทิ้งท้าย

สำหรับมุมมองที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการใช้ในการรายงานข่าวสงครามครั้งนี้ ระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1, 3 และ 4 ใช้มุมมองทั้งแบบจำกัดไม่สอดแทรกความคิดเห็น รายงานแต่ประเด็นข่าว และมุมมองแบบผู้ประพันธ์ มองรอบด้าน นำเสนอข้อมูลจากหลายส่วนประกอบกันโดยรายงานเสมือนเป็นผู้เล่าเรื่อง แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ส่วนใหญ่ใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์เพียงอย่างเดียว

สำหรับการกระทำที่ถูกนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นการกระทำของสหรัฐฯ ที่พยายามจะทำสงคราม และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 ยังคงแสดงถึงความพยายามที่จะทำสงครามของสหรัฐฯ และเตรียมบุกอิรัก โดยยื่นคำขาดให้ซัดดัมออกนอกประเทศและมีการประกาศสงครามในที่สุด ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 นำเสนอการโจมตีทิ้งระเบิดอิรักของฝ่ายสหรัฐฯ และการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯ ของฝ่ายอิรัก และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 นำเสนอการกระทำเกี่ยวกับความพยายามในการจัดการกับอิรักหลังสงครามของสหรัฐฯ และการลอบโจมตีของอิรัก

ส่วนการให้ความหมายตัวละครของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ขั้น แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯ เป็นผู้กระทำและอิรักเป็นผู้ถูกกระทำมากกว่า โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 ประเทศสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรที่กำลังจะบุกโจมตีอิรักเป็นผู้กระทำเพียงฝ่ายเดียว แต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ประเทศเป็นทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ นอกจากนี้ยังมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

การบรรยายจากในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ยังไม่มีการบรรยายจากแต่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 และ 3 ใช้การบรรยายจากแบบให้รายละเอียด โดยในระดับที่ 2 นำเสนอจากเกี่ยวกับ

การเตรียมพร้อมของกองกำลังทหารฝ่ายสหรัฐฯที่เข้าไปประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรัก ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 บรรยายจากเกี่ยวกับสถานการณ์การโจมตีและการสู้รบแบบให้ รายละเอียด และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 บรรยายถึงสถานการณ์ในอิรักที่ยังวุ่นวาย ไม่สงบ และมีการลอบโจมตีอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียดมากนัก

บทพูดที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ นำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 เป็นบทพูดจากด้าน สหรัฐฯที่ไม่ได้สนใจกับความพยายามของอิรักในการปลดอาวุธเพราะต้องการที่จะทำสงครามและ บทพูดจากประเทศต่อต้านสงครามที่มองว่าสงครามเป็นสิ่งไม่ถูกต้องและยังจะทำให้เกิดปัญหา ตามมา โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 นำเสนอบทพูดจากด้านสหรัฐฯ ที่ประกาศทำสงครามอย่างเป็นทางการรวมทั้งบทพูดเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางทหารด้วย ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 มีการนำเสนอบทพูดของทั้งสองฝ่าย โดยต่างฝ่ายต่างกล่าวตอบโต้กันว่าตนจะมีชัยในสงคราม ขณะที่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ส่วนใหญ่นำเสนอบทพูดจากด้านสหรัฐฯเกี่ยวกับการประกาศ ชัยชนะและเข้าไปช่วยเหลือ ดำเนินการจัดการกับอิรักหลังสงคราม

ส่วนประเด็นข่าวที่ถูกนำเสนอในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นความร่วมมือใน การทำลายอาวุธของอิรักและการคัดค้านสงครามจากนานาชาติ ซึ่งไม่ได้รับความสนใจจาก สหรัฐฯที่ต้องการจะทำสงครามโดยพยายามหาเสียงสนับสนุนจากนานาชาติ โดยในระดับความ ขัดแย้งขั้นที่ 2 นำเสนอการเตรียมกำลังทางทหารของสหรัฐฯในการทำสงครามโดยไม่สนใจว่าจะ ได้รับการสนับสนุนจาก UN หรือไม่ สำหรับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ช่วงแรกนำเสนอการ โจมตีอิรักของสหรัฐฯ โดยมีการตอบโต้ด้วยการชุมนุมโจมตีของอิรักเป็นระยะ จนกระทั่งสหรัฐฯ สามารถยึดพื้นที่ต่างๆในอิรักได้สำเร็จ รวมถึงเสนอประเด็นกระแสต่อต้านสงครามจากทั่วโลก และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 ส่วนใหญ่เป็นประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆของสหรัฐฯ เพื่อจัดการกับอิรักหลังสงคราม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจัยในการประกอบสร้างชุดความหมายของหนังสือพิมพ์

จากการศึกษาเนื้อหาในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ พบว่าหนังสือพิมพ์มีการประกอบสร้างความหมายโดยใช้ภาษาทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เกี่ยวกับสงคราม ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอิรัก และประเทศไทย อาจโดยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของผู้สื่อข่าวก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบข่าวต่างประเทศของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับอันได้แก่ คุณบวร โทศรีแก้ว ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, คุณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์คมชัดลึก, คุณไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์ ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์มติชน และคุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ผู้วิจัยสามารถสรุปปัจจัยหลักๆที่ทำให้เกิดการประกอบสร้างความหมายในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

1. แหล่งข่าวที่นำมาใช้ในการรายงานข่าว ข้อจำกัดในการส่งผู้สื่อข่าวเข้าไปทำข่าวในพื้นที่ของสื่อมวลชนไทยทำให้ต้องรับข้อมูลส่วนใหญ่จากสื่อตะวันตก รวมทั้งเนื้อหาข่าวจำนวนมากจากแหล่งข่าวหลายด้านที่หนังสือพิมพ์ต้องคัดเลือกเพื่อที่จะนำมาเสนอในระยะเวลาอันจำกัด
2. มุมมองและทัศนคติส่วนตัวของผู้สื่อข่าว มุมมองทั้งในเชิงลบและเชิงบวกที่ผู้สื่อข่าวมีต่อสงคราม ประเทศคู่สงครามคือสหรัฐอเมริกากับอิรัก และมุมมองที่มีต่อบทบาทของประเทศไทยในสงครามครั้งนี้
3. ประสบการณ์ในการทำข่าว และความรู้เท่าทันสื่อของผู้สื่อข่าว การนำเสนอข่าวจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงานด้านข่าวต่างประเทศพอสมควร ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวต้องทราบว่าสื่อที่จะนำมาใช้เป็นแหล่งข่าว โดยเฉพาะสื่อตะวันตกมีธรรมชาติอย่างไร เพราะหากไม่มีประสบการณ์และความรู้เท่าทันสื่อมากพอแล้วเนื้อหาข่าวที่นำเสนออาจไม่มีความเป็นกลางและกลายเป็นเครื่องมือของสื่อตะวันตกได้
4. วิธีการทำให้ข่าวดูตื่นเต้นและน่าสนใจ เป็นวิธีการเขียนข่าวอย่างหนึ่งของผู้สื่อข่าวที่เน้นการบรรยายให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าใจในสถานการณ์มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อดึงดูดใจผู้อ่านให้อยากติดตามอ่านข่าว

ปัจจัยด้านแหล่งข่าวที่นำมาใช้ในการรายงานข่าว

จากการสัมภาษณ์พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับซื้อข้อมูลผ่านออนไลน์ จากแหล่งข่าวหลักๆแหล่งเดียวกัน คือ สำนักข่าวใหญ่ 3 สำนักข่าวได้แก่ AP , AFP และ Reuters นอกจากนี้ยังมีการหาข้อมูลจากแหล่งข่าวอื่นๆ ทั้งจากนิตยสาร เช่น News week , Times และจากสถานีโทรทัศน์ CNN , ABC รวมทั้งหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาถ่วงดุลในการนำเสนอเนื้อหาข่าว

โดยคุณบวร โทศรีแก้ว ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ การกล่าวถึงการเลือกใช้แหล่งข่าวใหญ่ทั้ง 3 สำนักข่าวหลักๆว่า “ข้อมูลที่ได้อีกว่าครอบคลุม สมบูรณ์ที่สุดแล้วเพราะ AP ก็เป็นอเมริกันจำ ส่วน AFP ก็เป็นของฝรั่งเศสซึ่งอเมริกากับยุโรปไม่ถูกกันอยู่แล้ว และรอยเตอร์ก็เป็นของอังกฤษไม่ถึงกับเป็นอเมริกันแท้ๆ ข้อมูลจากทั้ง 3 สำนักข่าวใหญ่ๆก็น่าจะเพียงพอเพราะถ้าจะซื้อทุกอย่างหรือส่งนักข่าวไปทำข่าวเองไม่ไหวต้นทุนมันสูงและที่เหลือก็หาตามจุลสาร สถานทูตและที่อื่นๆ”

คุณบวร โทศรีแก้ว พูดถึงข่าวจากแหล่งข่าวที่เลือกมานำเสนอในแต่ละวันว่า “เราต้องพยายามหาข่าวจากอีกฝ่ายหนึ่งถ้าเรารู้สึกว่าเขาเสนอข่าวด้านเดียว เราก็จะต้องหาข่าวอีกฝั่งมาชั่งน้ำหนัก ข่าวที่เอามาแต่ละวันเราไม่ได้เอามาจากแหล่งเดียว บางทีกลุ่มก่อการร้ายออกแถลงการณ์เราก็รายงานให้ บางข่าวออกมาทางเว็บไซต์อิสลามตะวันตกมองว่าเป็นผู้ก่อการร้ายแต่เรามองว่าเขาต่อสู้เพื่อบ้านเมือง”

ทางด้านคุณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์คมชัดลึก กล่าวไว้ว่า “เราคัดเลือกข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากสำนักข่าว AP , AFP , Reuters , DPA อาศัยข้อมูลในแง่ที่ว่าเกิดอะไรขึ้น แต่การวิเคราะห์ควรเป็นตัวของตัวเองและต้องมีจุดยืนของตัวเองว่าอะไรชอบธรรม ไม่ชอบธรรมและกลับมาทำหน้าที่ของตัวเองให้ถูกต้อง สื่อต้องมีจรรยาบรรณมีจริยธรรม อันไหนที่ตรวจสอบแล้วไม่ถูกต้องเราต้องได้กลับไป แหล่งข่าวอย่างอัลจาซีราก็จะทำให้เราได้อีกมุมมองหนึ่ง ซึ่งเราต้องรู้จักนำมาถ่วงดุลกันว่าอันไหนมีข้อเท็จจริงตรงไหนบ้าง”

โดยบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ ให้มุมมองที่มีต่อสื่อต่างประเทศว่า “แต่แต่ละครั้งที่ผ่านมาในฐานะที่ทำข่าวต่างประเทศเราจะเห็นว่าสหรัฐฯพัฒนาการใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการโฆษณาชวนเชื่อ

ขณะเดียวกันสื่อเองก็อ่อนแอลงมากในด้านจริยธรรมและแข็งขันกันสูงมากในด้านความต้องการข่าวจนละเลยการตรวจสอบว่าข่าวที่ได้มาถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในสงครามครั้งนี้คือทุกคนฟังความข้างเดียวว่าซัดดัมมีอาวุธในครอบครองและข่าวก็ประโคมโหมเล่นฝ่ายเดียวโดยไม่เคยมีการตรวจสอบและไม่เคยมองว่าถ้าสงครามเกิดขึ้นประชาชนจะเป็นอย่างไร ถ้าอ่านข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศจะยิ่งเห็นความลำเอียงและอคติในการทำข่าว ข่าวที่มีทุกวันนี้คือทหารอเมริกันถูกทำร้าย ลงแต่ข่าวทหารอเมริกันโอบกอดเมียรำลាក់ เล่นแต่ภาพอาวุธของสหรัฐฯ เป็นสื่อที่ผู้ขายครอบครอง ครอบงำ ความตระหนักในเรื่องของมนุษยธรรมนั้นมีน้อยมากไม่เคยมองว่าความชอบธรรมในสงครามไม่มี ไม่เคยมองว่าความเสียหายของอิรักเป็นอย่างไร มองแต่ด้านอาวุธมีความน่าชื่นชม มองอย่างผู้ขายแต่ไม่มองความสูญเสีย ผู้หญิง เด็กที่กำพร้า เด็กที่พิการจากสงคราม”

ส่วนคุณไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์ ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์มติชน กล่าวถึงแหล่งข่าวว่า “ส่วนที่ยากที่สุดของการทำข่าวอย่างแรกคือ ข่าวถูกกรองมา 1 ชั้นโดยกองทัพสหรัฐฯ ผู้สื่อข่าวไม่ว่าใครก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็น CNN , ABC , CBS , FOX , BBC , AP , AFP , Reuters จะถูกปิดกั้นมาบางส่วน อย่างที่สองคือ ข้อจำกัดของเราเองในหลายๆด้านทำให้เราไม่สามารถไปทำข่าวเองได้ ทั้งในแง่ของช่วงเวลา สภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัวที่ต้องเป็นห่วง ภาษาที่จะไปใช้ ค่าใช้จ่าย ฯลฯ พอทั้งสองอย่างนี้มารวมกันก็เกิดปัญหาว่าเรากำลังรับข่าวสารด้านเดียว คือด้านที่สหรัฐฯอยากให้เห็น แต่โชคคดีที่มีอินเทอร์เน็ต กลุ่มผู้สื่อข่าวอิสระ และกลุ่มผู้สื่อข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับใหญ่ๆ บางฉบับไม่ว่าจะเป็น New York Times , Times of London ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเว็บไซต์มุสลิมบางเว็บไซต์ เช่นเว็บไซต์ของอัลจาซีราสำนักข่าวอิสระของมุสลิมที่ส่งคนเข้าไปรายงานข่าวค่อนข้างจะมีมุมมองที่แตกต่าง นี่คือแหล่งที่มาของการ check and balance ข่าวในช่วงนั้น ที่ค่อนข้างจะดี”

คุณไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์ กล่าวถึงข้อจำกัดในเรื่องของการคัดเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ว่า “ข่าวจาก AP , AFP , Reuters ที่ใช้อยู่ประจำมันก็เยอะอยู่แล้ว โหนจะต้องดู CNN , ABC อีกและก็ต้องเข้าเว็บไซต์ จึงต้องเลือกใช้จำกัด อันนี้เป็นข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการทำข่าวเพราะต้องทำให้ทัน Dead Line ในแต่ละวัน” “ถ้าเป็นข่าวเรามีทางเลือกน้อยมากคือรายงานหรือไม่รายงานเท่านั้น แต่เราไปบิดเบือนลำบาก เช่น ถ้าเราใช้ CNN รายงานว่า ก็ต้องโศกคำพูดของ CNN ลงไป ซึ่งบางทีเป็นความหมายเชิงบวกกับอเมริกา เวลาเรารายงานจะไปบิดเบือนให้เป็นกลางหรือเป็นลบก็ไม่ได้ ในเมื่อเขารายงานมาอย่างนี้เราก็ต้องรายงานไปอย่างนี้ หรือถ้าไม่อย่างนั้นก็ต้องไม่เอา ไม่เสนอเลย ซึ่งในบางกรณีก็อาจจะตกข่าว ในขณะที่ฉบับอื่นมีแต่เราไม่มี ในทัศนะของพีการใช้ Secondary Source มันอันตราย”

ทางด้านคุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล กล่าวถึงแหล่งข่าวที่นำมาใช้ว่า “แหล่งข่าวอย่าง AP , AFP , Reuters ถ้าถามว่าเชื่อถือได้ไหม ไม่ใช่เราไม่เชื่อถือแหล่งข่าวพวกนี้ เพราะปกติแหล่งข่าวพวกนี้ถือเป็น wide service เป็นคนขายข่าวอยู่แล้ว ความน่าเชื่อถือของเขาต้องมีในระดับหนึ่งเราถึงจะซื้อข่าวเขามาเพื่อนำเสนอต่อ แต่มีจุดหนึ่งที่ผู้จัดการค่อนข้างให้ความสำคัญคือนัยยะของข่าว เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่จริงก็ตามแต่มุมมองที่นำเสนอของเขามีความโน้มเอียงขนาดไหน เขาสนับสนุนรัฐบาลของเขามากแค่ไหน วิธีการแก้ไขจุดนี้ก็คือเราเสนอไปตามที่ตะวันตกว่ามา ก็ต้องยอมรับว่านักข่าวไทยนั่งอยู่ที่กรุงเทพฯ เราไม่สามารถยืนยันได้ว่าอะไรเกิดขึ้นจริงหรือไม่จริง แต่เราพยายามเสนอข่าวทางมุสลิมด้วย ช่วงนี้จึงมีเว็บไซต์อัลจาซีราที่ดังขึ้นมา ซึ่งตัวเว็บไซต์จริงๆ เป็นภาษาอาหรับแต่ฐานบริษัทอยู่ที่ไอบและก็เป็นหนึ่งในจำนวนน้อยที่มีการเสนอข่าวในภาษาอังกฤษด้วย เราก็ใช้วิธีการเสนอ 2 ข่าวคู่กันไปเลย เช่น ในระหว่างที่ CNN เสนอว่าอย่างนี้ เราจะบอกว่า อยากรู้ก็ตามอัลจาซีราบอกว่าอย่างนี้ อยู่ที่คนอ่านจะเชื่อหรือเปล่า”

นอกจากนี้คุณกมลวรรณ ยังกล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งข่าวอีกว่า “ในการทำงานครั้งนี้โชคไม่ดีที่สื่อสหรัฐฯ กับสื่ออังกฤษไม่ได้ไปทางเดียวกันตลอด ถ้าไปทางเดียวกันหมดการทำงานอาจจะยิ่งยากขึ้น เราต้องกลับมาตั้งคำถามว่าความน่าเชื่อถือมีแค่ไหน เราต้องไปขุดมาว่าเขาบอกอย่างนี้เหมือนกันหรือเปล่าประเทศอื่นว่าอย่างไร ถ้ามันแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยเราก็เห็นว่ามันดีที่จะเปรียบเทียบและนำเสนอ”

ปัจจัยด้านมุมมองและทัศนคติส่วนตัวของผู้สื่อข่าว

มุมมองของผู้สื่อข่าวที่มีต่อสงครามครั้งนี้ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับค่อนข้างจะมีมุมมองที่เหมือนกันอย่างหนึ่งคือไม่เห็นด้วยกับสงคราม ไม่อยากให้สงครามเกิดขึ้น และสหรัฐอเมริกาไม่มีสิทธิ์ที่จะเข้าไปทำสงครามกับประเทศอิรักเพราะเป็นเรื่องภายในประเทศ เป็นความไม่ชอบธรรม

คุณบวร โทศรีแก้ว มองว่า “สงครามนั้นมีที่มาและสิ่งสมมานาน มันเกิดจากสันติภาพในตะวันออกกลาง ดันต่อจะโยงกันหมดพวกมุสลิมในตะวันออกกลางจะไม่ชอบตะวันตก ซึ่งเข้าไปครอบงำดินแดนของเขาไม่ว่าในซาอุดี อีรัก และตอนนี้กำลังจะไปอิหร่าน เขาต่อต้านอเมริกามา นานแล้ว ซึ่ง 11 ก.ย. ทำให้ถึงจุดแตกหัก สหรัฐอเมริกาตื่นว่าไม่ใช่ผู้ก่อการร้ายธรรมดาและถ้าไม่เข้าไปจัดระเบียบแคว้นนี้ใหม่ก็จะไม่สามารถเข้าไปปราบปรามการก่อการร้ายแบบถอนรากถอนโคนได้ เพราะฉะนั้นมีวิธีเดียวคือเข้าไปกวาดล้างผู้ก่อการร้าย” และให้มุมมองที่มีต่อประเทศ

สหรัฐอเมริกาว่า “ถ้ามองในด้านสิทธิมนุษยชนสหรัฐฯผิดเต็มๆเพราะไปแทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น อเมริกาสำคัญตัวเองว่าไม่ใช่ประเทศธรรมดาแต่มองว่าเขาเป็นรัฐบาลของโลก เป็นตำรวจโลก ถ้าเขาไม่เข้ามาจัดการอะไรโลกมันจะยุ่ง และอีกประการหนึ่งที่มองว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้สหรัฐฯตัดสินใจทำสงครามก็คือบางที่เขารอจังหวะอยู่แล้วด้วยคือเรื่องน้ำมัน เขาจึงได้จังหวะทำให้ไม่ได้ถูกต่อต้านจนน่าเกลียด ”

โดยคุณบวร แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของประเทศไทยว่า “ถ้าหากเป็นประชาชนเราก็ไม่อยากจะเข้าไปยุ่งแต่เป็นรัฐบาลสถานภาพต่างจากการตัดสินใจของประชาชนทั่วไป เรามีสนธิสัญญา มีการค้าการเจรจา มีผลประโยชน์ทับซ้อน รัฐบาลก็ทำได้ดีพอสมควรที่ส่งทหารไปช่วยด้านมนุษยธรรมแล้วก็รีบถอนออกมา เราสูญเสียอย่างมาก เสียแค่ทหาร 2 นาย ด้านผลประโยชน์ที่เกี่ยวกับสหรัฐฯก็ไม่เสียด้วย

ในขณะที่คุณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ มองว่า “สงครามเป็นทางออกทางเดียวหรือเปล่า ถ้าอิรักมีอาวุธจริงการเจรจาทางการทูตมีหรือไม่ สหรัฐฯคืออำนาจของโลกที่ไปโจมตีเขา นั่นคือความไม่ถูกต้อง คือผู้รุกราน คือผู้ก่อสงคราม คือผู้กระหายสงคราม นี่คือการรุกรานประเทศเขา และตอนนี้สหรัฐฯกำลังพยายามสร้างความชอบธรรมที่จะรุกรานอิหร่าน รุกรานซีเรีย” โดยคุณบุญรัตน์ ให้มุมมองที่มีต่อประเทศอิรักว่า “พวกเรามองอิรักผิดไปมาก คนอิรักน่ารัก เป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใสซึ่งถ้าไม่มี Hollywood มาสร้างภาพให้เป็นพวกโหดร้ายทารุณ พวกเรามองภาพเขาเหมือนปีศาจ แต่ไม่ใช่”

ส่วนในเรื่องของบทบาทของประเทศไทยที่มีต่อสงครามครั้งนี้คุณบุญรัตน์ให้ความเห็นที่แตกต่างจากคุณบวรโดยเห็นว่า “ประเทศไทยเอาผลประโยชน์มาอ้างอิง คบวางตัวเป็นกลางไม่ต้องไปทำอะไรมากมาย เราซักศึกเข้าบ้านแล้วสุดท้ายก็ลามมาถึงภาคใต้เพราะความรู้สึกต่อต้าน เป็นพวกเขาพวกเรามันเข้ามาแล้ว”

ด้านคุณไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์ มองสงครามครั้งนี้ว่า “โดยส่วนตัวแล้วไม่เห็นด้วย สหรัฐฯไม่มีสิทธิที่จะไปทำสงครามครั้งนี้ เขาพิสูจน์ให้เชื่อไม่ได้ว่ามีความจำเป็นต้องไปทำสงครามกับซัดดัม เชื่อว่ายังมีทางเลือกอื่น ไม่จำเป็นต้องใช้ความรุนแรง ยิ่งสหรัฐฯไม่ใช่คนที่จะไปบงการอนาคตของอิรัก อนาคตของอิรักควรจะอยู่ในกำมือของคนอิรักเอง คนอิรักควรจะตัดสินใจ เพราะสงครามที่เกิดทำให้มีคนที่ไม่รู้เรื่องอะไรตายด้วย ส่วนอิรักนั้นเหมือนเป็นประเทศที่ถูกสาป ในอดีตเขาก็ขัดแย้งกันมา เช่นฆ่ากัน และเชื่อว่าถึงแม้จะมีประชาธิปไตย มีการเลือกตั้งใหม่ในอิรักอย่างมาก

4-5 ปีก็รีบกันอีกระหว่างคนอิรักด้วยกันเองเพราะเรื่องชาติพันธุ์ไม่ใช่เรื่องที่แก้ไขง่ายๆ มันลึกซึ้งมาก แล้วในอิรักมีทั้งเรื่องชาติพันธุ์ ศาสนา ค่านิยม อำนาจทางเศรษฐกิจและอำนาจการปกครอง แต่ถ้าถามว่าเห็นใจซัดดัมไหม ในแง่หนึ่งคิดว่าซัดดัมก็ทำกับคนอิรักมาเยอะจนเรารู้สึกว่าคราวนี้ถึงตาตัวเองเดือนร้อนบ้างแล้ว แต่โดยหลักการ โดยความชอบธรรม ด้วยเหตุด้วยผลมันไม่ควรจะเกิดขึ้นและที่น่าสงสารคือคนอิรักที่ไม่เกี่ยวข้อง”

นอกจากนี้คุณไพรัตน์ มองการแสดงบทบาทของประเทศไทยในสงครามครั้งนี้ว่า “ยังไม่มีประสบการณ์ พอเกิดสงครามขึ้นมาก็ไม่รู้จะอย่างไร อันนี้ไม่เคยเป็นข่าวว่าในช่วงนั้นคุณอำนาจ ปันยารชุน และผู้หลักผู้ใหญ่ในวงการนักการทูตของไทย เช่นคุณสิทธิ เสวตศิลา ก็มีการเรียกรัฐมนตรีต่างประเทศของเราไปอบรมยกใหญ่เรื่องการแสดงบทบาท และตอนหลังจึงออกมาเป็นข่าวว่าไทยประกาศตัวจุดยืนในฐานะที่เป็นสมาชิกสหประชาชาติตอนหลังภาพจึงออกมาดีขึ้น”

เช่นเดียวกับคุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล ให้มุมมองที่มีต่อสงครามว่า “ค่อนข้างชัดเจนว่าสหรัฐฯมีความต้องการจะบุกอยู่แล้วและก็มีเหตุผลมาให้บุกจริงๆ ถ้าถามว่าซัดดัมผิดหรือไม่ ก็ผิดชัดเจนควรที่จะลงจากอำนาจและสมควรได้รับโทษเพราะอยู่ในอำนาจแบบเผด็จการ ซึ่งอันนี้ก็ฟังสื่อตะวันตกมาอีก แต่ถามว่าถูกหรือไม่ที่ไปบุกประเทศเขา ก็ไม่ถูก เพราะการแก้ปัญหาไม่มีแต่การใช้กำลังอย่างเดียวที่จะแก้ไขได้ ส่วนประเทศอิรักนั้นน่าสงสารมาก คนอิรักบางคนอาจมองว่าทุกวันนี้เขาก็อยู่ได้มาสร้างความปั่นป่วนให้เขาทำไม ซึ่งสุดท้ายแล้วนี่คือประเทศของเขาสหรัฐฯคือคนนอก ไม่มีสิทธิที่จะตัดสินใจแทนว่านี่คือสิ่งที่ดี”

โดยคุณกมลวรรณ มองบทบาทของประเทศไทยว่า “ประเทศไทยเหมือนคนที่ไม่ตัดสินใจ ไม่ชัดเจน เราต้องมีจุดยืนที่ชัดเจนกว่านี้ แต่ก็เข้าใจคนที่อยู่ในตำแหน่งที่ต้องตัดสินใจว่าตรงนี้ลำบาก ไม่ใช่เรื่องความสัมพันธ์ทางการทูต เราถือว่าเราเป็นประเทศกำลังพัฒนาต้องฟังคนอื่นเยอะ มีปัญหาเรื่องเศรษฐกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง คือถ้าเรารวกกว่านี้เราจะตัดสินใจง่ายขึ้น เราอาจไม่เห็นด้วยทางรัฐศาสตร์ แต่ถ้าเราแสดงการคัดค้านแล้วเขาเล่นงานเราทางเศรษฐกิจ ใครจะเดือนร้อน เป็นเรื่องที่ต้องคิด แต่ถ้ามองในกรอบบทบาทของไทยในเวทีโลก เรายังอ่อนเกินไป เราไม่ค่อยมีท่าทีที่ชัดเจน”

ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำข่าว และความรู้เท่าทันสื่อของผู้สื่อข่าว

การคัดเลือกประเด็นข่าวมานำเสนอในแต่ละวันขึ้นอยู่กับประสบการณ์การทำงานและวิธีการทำงานของผู้สื่อข่าว และการรู้เท่าทันธรรมชาติของสื่อที่จะนำมาใช้

คุณบวร โทศรีแก้ว กล่าวถึงวิธีการทำงานว่า “ใช้ประสบการณ์ในการมองข่าวเราจะรู้ว่าอันไหนเป็นประเด็นได้ อันไหนมันแรง ข่าวมันจะไหลเข้ามาเยอะมากวันหนึ่งเป็นพันๆ หัวข้อ แต่ถ้าเราตามข่าวมาจะรู้ว่าประเด็นไหนเคยเป็นข่าวไปแล้ว และอันไหนเป็นประเด็นใหม่มันจะโดดเด่นขึ้นมา อันไหนเป็นความลับหน้า ไม่สำคัญเราก็จะกันออกไป ข่าวมันเข้ามาหลากหลายให้เราเข้าไปหยิบจับมานำเสนอ ขึ้นอยู่กับเราจะหาแง่มุมไหนมานำเสนอเพราะว่ามันเป็นข่าวที่ไม่ว่าสื่อไหนก็อัดกันเต็มที่ มันจะแข่งกันตรงรายละเอียดแข่งกันเจาะลึก ไม่ได้แข่งกันตรงข่าว”

คุณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ มองบทบาทของสื่อมวลชนไทยว่า “ผู้สื่อข่าวต่างประเทศปัจจุบันคุณภาพด้อยลงมาก รู้แต่ภาษาอังกฤษ นักข่าววิเคราะห์ไม่เป็น แปรจากภาษาฝรั่งอย่างเดียวไม่มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่มีจุดยืนเป็นของตัวเอง อย่างข่าวสงครามอิรักนั้นต้องรู้พื้นปฐมาตั้งแต่ 20 กว่าปีก่อน เริ่มตั้งแต่สงครามอิรัก- อิหร่านซึ่งครั้งนั้นสหรัฐฯหนุนอิรักเต็มที่ แต่สื่อไทยมานำเสนอประเด็นที่เขาต้องการโดยไม่คิดว่าเราต้องมีจุดยืนของตัวเอง ต้องต่อต้านสงคราม เพราะฉะนั้นการแปลข่าวไม่ใช่แปลออกมาเรื่อยๆ เราต้องคัดออกมาเพราะเรารู้ว่า สิ่งที่น่าเสนอคือการโฆษณาชวนเชื่อเหมือนกัน และอีกจุดหนึ่งที่นักข่าวไม่เคยตั้งคำถามคือ การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือ ประณามทั่วโลกเป็นผู้ก่อการร้ายหมดถูกหรือไม่ ใช้คำว่าเสรีภาพ ใช้คำว่าปลดปล่อย ใช้คำว่าทหารอเมริกันเข้าไปช่วยเหลือ ซึ่งต้องสู้กันว่าภาษาที่คุณใช้จริงๆมันไม่ใช่ คุณคือผู้รุกราน คือผู้ก่อสงคราม ถ้าเรารู้และมีข้อมูลตลอดมาเราจะมีจุดยืนเป็นของตัวเอง นำเสนอในหลายๆแง่มุม”

โดยคุณบุญรัตน์ กล่าวถึงการรู้เท่าทันการใช้ภาษาของสื่อตะวันตกว่า “เราต้องระวังเวลาทำข่าวจากตะวันตก ต้องรู้ทันสื่อตะวันตกให้มากเพราะบ่อยครั้งมีอคติแทรกเข้ามาโดยแฝงในเนื้อหาข่าวโดยไม่รู้ตัว สมัยก่อนตอนโซเวียตบุกอัฟกานิสถาน สหรัฐฯจะเขียนข่าวว่าโซเวียตกำลังเข้าไปยึดครองอัฟกานิสถานซึ่งคำที่ใช้มันคือโฆษณาชวนเชื่อ ใช้คำว่าเขมรแดงฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ฯ ใช้คำว่าเผด็จการพม่าฯ แต่จริงๆคำที่ใช้เราต้องรู้ความหมาย ต้องรู้ว่าคำตรงนี้ไม่จำเป็นต้องไปเผยแพร่หรือแปลคำขยายลงไป ทำไมไม่บอกว่าสหรัฐฯส่งทหารเข้าไปยึดครองอัฟกานิสถานและอิรัก เขาไม่เคยเขียนเลย เพราะฉะนั้นสิ่งที่ต้องพึงระวังคือเวลาทำข่าวต้องมีสติ รู้ทันสื่อว่าตรงไหนต้องตัดออกให้เหลือแต่ประเด็นจริงๆ ถ้อยคำเสริมต้องตัดออกหมด เช่น อัลเคด้า กลุ่มก่อการร้าย พี่เขียนแค่เครือข่ายอัลเคด้า คือไม่ต้องมาเขียนอะไรมาก คุณไปวาดภาพเขา ถ้ามีข้อมูลในหัวเราจะรู้ว่ามันอยู่ที่

การปั่นข่าว คุณต้องรู้ว่ามันไม่ใช่ข่าวทุกชิ้น อย่าไปเดินตามเพลงที่ตะวันตกใส่มาให้ตลอด โดยไม่มีสติ ต้องรู้ทันสื่อและมีข้อมูลที่จะไปคัดล้างกับเขาได้ ”

ส่วนคุณไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์ อธิบายถึงวิธีการทำข่าวสงครามครั้งนี้ว่า “มันมีเคล็ดลับคือ ต้องอ่านและจับใจความให้เร็วที่สุด และต้องคุ้นเคยกับภาษา วิธีการเขียนเรื่องของแต่ละแหล่งข่าว จนพอที่จะบอกได้ว่าส่วนที่สำคัญที่สุดถ้ามาจากแหล่งนี้อยู่ตรงไหน มันเป็นประสบการณ์ด้วยซึ่งเรา ดูแล้วจะรู้ทันที”

นอกจากนี้ คุณไพรัตน์ ได้ให้มุมมองเกี่ยวกับข้อมูลข่าวจากด้านตะวันตกที่อาจจะเสนอข่าว เอนเอียงเข้าข้างประเทศสหรัฐฯว่า “ที่ค่อนข้างจะเห็นใจเพราะมันเป็นปฏิบัติการทางทหาร ถ้าเรา สังเกตดูจะเห็นว่าผู้สื่อข่าวถูกจำกัดมาก ถึงแม้กองทัพจะเอาไปด้วยก็จริงแต่จำกัดว่าต้องอยู่ในรถคัน นี้ ต้องหันกล้องไปทางนี้ หันไปทางอื่นไม่ได้ ออกนอกวงไม่ได้เพราะเขาไม่รับรองความปลอดภัย เมื่อไปอยู่ในสถานะอย่างนั้นก็น่าเห็นใจพอสมควร เขาจึงต้องรายงานสิ่งที่ได้เห็น ก็เลยกลายเป็น ภาพสะท้อนของสิ่งที่สหรัฐฯต้องการให้เห็น แต่มันจะสะท้อนความจริงออกมาในบทวิเคราะห์โคเอน รอยเตอร์กับ AFP มักจะมีน้ำเสียงต่อต้าน ส่วน AP ก็จะมีนัยยะแก้ตัวให้ แต่ยังไม่กล้าเกลียดเท่า FOX ที่แนวความคิดชัดเจนเลยว่าเป็นข่าวดัด ส่วนเดอะการ์เดียนค่อนข้างจะเป็นซ้าย เพราะฉะนั้น เวลาอ่านเราต้องรู้ธรรมชาติของสื่อพวกนี้ และเราก็จะรู้ว่าควรจะสกัดอะไรออก อะไรคือ ข้อเท็จจริง”

เช่นเดียวกับคุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ที่มองว่า เป็นไปได้ที่แหล่งข่าวจากตะวันตกอาจนำเสนอข่าวเอนเอียงเข้าข้างประเทศสหรัฐอเมริกา โดยให้ความเห็นว่า “เป็นไปได้ที่คนเราจะไปทั้งหมด ไม่ว่าจะพื้นฐาน การเรียนรู้ หรือ สภาพสังคม ถึงแม้จะพยายามแค่ไหนมันก็ต้องมีบ้างที่โน้มเอียงหรือเรียกว่าโน้มเอียงโดยสุจริต เพราะไปกับกองทัพเขาเลือกได้แค่ไหน เสรีภาพตรงนั้นเขามีแค่ไหนเราไม่รู้ สุดท้ายไปอยู่ภายใต้ การดูแลของเขาจะทำอะไรก็แล้วแต่เขาจะจัดสรรให้ ก็เป็นเรื่องที่ต้องระวังว่าเรื่องที่เขาสื่อนอาจไม่จริงไปทั้งหมด ถ้าถามว่าเชื่อถือไปทั้งหมดไหม อาจต้องพิจารณาหลายๆแหล่งข่าว แต่การที่นักข่าว ฝังตัวไปกับกองทัพถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่ เราได้เห็นว่าการทหารทำอะไร เป็นเรื่องเกี่ยวกับทหารเยอะ มาก เป็นเรื่องที่ไม่เคยมีมาก่อน”

ปัจจัยด้านวิธีการทำให้ข่าวดูตื่นเต้นและน่าสนใจ

การทำให้ภาษาข่าวมีลีลาที่ตื่นเต้น น่าสนใจ เป็นอีกวิธีการหนึ่งในการนำเสนอ ซึ่งผู้สื่อข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมองว่าเป็นเรื่องที่ดีในการทำให้ข่าวน่าติดตามขึ้น ผู้อ่านจะสนใจอ่านข่าวมากขึ้น ทำให้การรายงานข่าวสงครามครั้งนี้มีการนำวิธีการนี้มาใช้กันอย่างแพร่หลาย

คุณบวร โทศรีแก้ว กล่าวถึงวิธีการเขียนข่าวของไทยรัฐว่า “คำว่าแปลข่าวจะใช้ไม่ได้กับไทยรัฐมันไม่ใช่การแปลตามบรรทัด แต่ต้องอ่านให้รู้เรื่อง อ่านให้ทะลุก่อน ถ้าหากความรู้รอบตัวไม่ดีหรือbackgroundไม่ดีก็จะไม่รู้เรื่องเลย พออ่านแล้วก็นำมาเขียนใหม่เป็นของเรา เขียนสไตล์ใครสไตล์มัน ไทยรัฐจะเป็นนโยบายมาตั้งแต่แรกแล้วว่าเขียนให้ประชาชนคนอ่านข่าวส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนทุกชนชั้น ส่วนใหญ่การศึกษายังไม่มากพอ ถ้าเราเขียนข่าวแบบแจ้งๆมันอาจจะไม่เป็นจุดสนใจ ก็จะเขียนให้อ่านง่าย ชาวบ้านๆ แม้แต่ข่าวต่างประเทศ ที่อื่นศัพท์แสดงอาจใช้ไม่ได้แต่ที่นี้จะอนุโลม ใส่สีสันเข้าไปได้นิดหน่อยแต่ไม่ใช่บิดเบือนข่าว แต่งคำแต่งรูปแบบการนำเสนอให้ดูอร่อยขึ้น”

คุณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ มองวิธีเขียนข่าวแบบบรรยายรายละเอียดให้ผู้อ่านเห็นภาพว่า “วิธีเขียนมีเยอะ ขึ้นอยู่กับว่าจะเขียนข่าวเชิงสารคดีหรือเปล่า ถ้าแบบนั้นจะเห็นภาพแขนขาขาดกระเด็น อยู่ที่สไตล์การเขียน สามารถเขียนได้หลายแบบ เขียนให้มีสีสันได้ทั้งนั้นขึ้นอยู่กับความยาวมันไม่ได้ขึ้นกับกรอบการเขียนอยู่ที่จำนวนเนื้อที่ต่างหากที่เป็นสิ่งบังคับเรา การทำข่าวต้องเป็นนักขยายความที่ดีและเป็นนักย่อความที่ดีไม่ใช่แปลอย่างเดียว เพราะเดี๋ยวนี้พวกแปลข่าวภาษาห่วย มากเขียนตะกุกตะกักอ่านแล้วไม่รู้ บรรยายออกมาเป็น passive voice ไม่ทำเป็น active voice ถ้าบรรยายได้ดีจะทำให้เห็นอะไรหลายๆอย่าง ภาษาต้องมีการเคลื่อนไหวแต่ต้องเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ใช่บรรยายซ้ำที่ขวาทิ ภาษาบรรยายข่าวถ้าจะพูดว่าสงครามมันร้ายก็ไม่ใช่พูดว่าสงครามมันร้าย แต่ต้องให้เห็นว่าชีวิตชาวอิรักที่ถูกระเบิดตกเป็นอย่างไร หรืออย่างเช่นบรรยายอาวุธต้องให้รู้ว่า มีประสิทธิภาพยังไงถ้าไม่บรรยายก็จะไม่เห็นภาพ อยู่ว่าที่เน้นบรรยายตรงไหน”

ทางด้านคุณไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์ กล่าวว่า “ส่วนหนึ่งเป็นอิทธิพลจากตัวต้นเรื่อง วิธีการเขียนแบบนี้เป็นวิธีการเขียนของฝรั่ง เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงในรูปแบบที่ค่อนข้างจะเป็น Drama แต่มันค่อนข้างจะจำกัดเรื่อง เราเขียนอย่างนี้กับทุกเรื่องไม่ได้ แต่บางเรื่อง บางข่าวใช้วิธีการนี้จะได้ผลค่อนข้างเยอะ จะไปกระตุ้นความรู้สึกทำให้เกิดความเข้าใจสภาวะเหตุการณ์นั้นมากกว่าที่เราจะบอกข้อเท็จจริงเรียงตามลำดับ ฝรั่งเขากันว่าวิธีการแบบนี้เหมือนเป็นการจูงใจคนให้มาอ่าน

ข่าวที่เป็นตัวหนังสือมากขึ้นเพราะอ่านไปแล้วเหมือนกับได้ดูภาพเคลื่อนไหว แต่คิดว่าคงไม่เหมาะเท่าไรที่จะมาเป็นข่าวหน้าหนึ่ง”

ส่วนคุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล กล่าวถึงวิธีการเขียนข่าวแบบให้รายละเอียดว่า “วิธีเขียนแบบนี้มีมานานแล้ว เราต้องเลือกว่าเราอยากนำเสนออะไร ถ้าอยากเสนอข้อเท็จจริง จำนวนผู้บาดเจ็บ สูญเสีย มันก็ส่วนหนึ่ง แต่ส่วนที่เราต้องการบรรยายให้คนเห็นภาพมันก็เป็นอีกส่วนหนึ่งแล้วแต่สไตล์ข่าวแต่ละชิ้น อาจไม่จำเป็นต้องนำเสนอในรูปแบบอย่างเดียวกัน ถ้าต้องการบรรยายให้เห็นความเจ็บปวดมันจะช่วยให้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของข่าวว่าเราต้องการนำเสนอส่วนไหน การทำให้ข่าวของเราตื่นเต้นมันเป็นเรื่องนำเสนออยู่แล้ว เราทำข่าวก็อยากให้คนสนใจ สิ่งที่ยากที่สุดคือทำเรื่องที่น่ารู้ให้คนอยากรู้ ข่าวจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ บางเรื่องไม่มีอะไรมากคนก็อยากรู้ แต่เรื่องที่คุณควรรู้คนกลับไม่อยากรู้ ตรงนี้ยากต้องทำยังไงให้คนอ่านข่าว อ่านเรื่องที่น่ารู้หรือเรื่องที่น่ามองว่าหนัก ต้องทำให้การนำเสนอข่าวน่าสนใจ การใช้ภาษาจึงต้องสื่อแล้วเห็นภาพ ไม่ใช่เขียนแบบที่อู้อ้อ จืดชืด คนก็ไม่อยากอ่าน ถ้าเรารู้จักใช้ภาษา เอาภาพหรืออารมณ์ตรงนั้นมาถ่ายทอดเป็นตัวหนังสือได้ถือว่าดี แต่ถ้าเขียนแบบตอกใจคนลำบากเพราะเราไม่ได้อยู่ตรงนั้นและมันเป็นเรื่องที่น่าอ่อนไหว เป็นเรื่องความขัดแย้งอย่าไปเล่นกับมันเพราะเราไม่รู้ว่าจะไปกระตุ้นใครให้เกลียดใครบ้าง”

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีมุมมองและทัศนคติต่อสงคราม ที่ไม่แตกต่างกันโดยให้ความเห็นว่าสงครามเป็นสิ่งที่ไม่สมควรเกิดขึ้น เป็นความไม่ชอบธรรม และก่อให้เกิดผลกระทบกับผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้อง ทำให้มีผู้คนต้องบาดเจ็บและเสียชีวิตมากมาย ซึ่งควรมีทางออกที่ดีกว่านี้ นอกเหนือจากการทำสงคราม แต่เมื่อสงครามเกิดขึ้นมาแล้วสื่อจึงต้องทำหน้าที่รายงานข่าวให้ดีที่สุด ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ คิดว่าตนเองได้ทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถแล้วโดยพยายามนำเสนอข่าวจากหลายด้าน หลายแง่มุม เท่าที่จะหาข้อมูลมานำเสนอได้ในช่วงเวลานั้น

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างในการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพจะแยกออกเป็น 2 ส่วนคือ การใช้ภาษา และการเล่าเรื่อง ซึ่งยังคงแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ระดับความขัดแย้ง คือระดับที่ 1 ขึ้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม ระดับที่ 2 ขึ้นเตรียมการทางทหาร ระดับที่ 3 ขึ้นทำสงคราม และระดับที่ 4 ขึ้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่ ซึ่งสามารถสรุปเปรียบเทียบความแตกต่างในการประกอบสร้างความจริงออกมาได้ดังตารางต่อไปนี้



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 สรุปเปรียบเทียบการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

การประกอบสร้างความจริง								
ระดับความ ขัดแย้ง	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ		หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก		หนังสือพิมพ์มติชน		หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ	
	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง
<p>ขั้นที่ 1</p> <p>ขั้น ได้แย้ง ก่อนเกิด สงคราม</p>	<p>มีการเสนอทั้งชุด ความหมายเชิง บวกและเชิงลบ ของสงคราม , ประเทศสหรัฐฯ และประเทศอิรัก ซึ่งส่วนใหญ่ให้ ความหมายเชิงลบ กับสหรัฐอเมริกา มากที่สุด เกี่ยวกับ ความต้องการทำ สงคราม ส่วนชุด ความหมายของ ประเทศไทยนั้น เสนอแต่เชิงบวก</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น บุคคลและการ กระทำ พัฒนาเรื่อง แบบแยกประเด็น จบเรื่องแบบไม่ทิ้ง ท้าย โดยใช้มุมมอง การนำเสนอแบบ จำกัด แสดงการ กระทำของสหรัฐฯ ที่พยายามจะทำ สงครามซึ่งยังไม่มี การนำเสนอทพุด ส่วนจากรายงาน ตามสภาพแบบ ไม่ให้รายละเอียด</p>	<p>ให้ความหมายเชิง ลบต่อสงครามและ ประเทศสหรัฐฯ โดยไม่มีการเสนอ ความหมายเชิง บวก ส่วนชุดความ หมายของประเทศ อิรักนั้นมีการให้ ทั้งความหมายเชิง บวกและเชิงลบ โดยไม่มีการแสดง ชุดความหมายทั้ง เชิงบวกและเชิงลบ เกี่ยวกับประเทศ ไทย</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น เหตุการณ์และการ กระทำ พัฒนาเรื่อง แบบประสานเรื่อง และจบเรื่องแบบ ไม่ทิ้งท้ายโดยใช้ มุมมองแบบจำกัด แสดงการกระทำ ของสหรัฐฯที่ พยายามจะทำ สงครามซึ่งยังไม่มี การบรรยายจาก แต่เสนอทพุดที่ กล่าวทำทายกัน ของทั้ง 2 ฝ่าย</p>	<p>ให้ความหมายเชิง ลบต่อสงครามและ ประเทศอิรักโดย ไม่แสดงชุดความ หมายเชิงบวก ส่วนประเทศ สหรัฐฯนั้นมติชน เสนอทั้งชุดความ หมายเชิงบวกและ เชิงลบ ซึ่งไม่มีการ นำเสนอชุดความ หมายทั้งเชิงบวก และลบเกี่ยวกับ ประเทศไทย</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น เวลาและเหตุการณ์ พัฒนาเรื่องแบบ ประสานเรื่องจบ เรื่องแบบไม่ทิ้ง ท้ายโดยใช้มุมมอง แบบผู้ประพันธ์ บรรยายกระทำ ของสหรัฐฯที่ พยายามจะทำ สงครามซึ่งยังไม่มี การบรรยายจาก แต่เสนอทพุด ของผู้วิเคราะห์ เกี่ยวกับสงคราม</p>	<p>เสนอชุดความ หมายเชิงลบของ สงครามและ ประเทศสหรัฐฯ โดยไม่ได้ให้ ความหมายเชิง บวก ขณะที่ให้ ความหมายทั้งเชิง บวกและเชิงลบต่อ ประเทศอิรัก ซึ่งยัง ไม่มีการเสนอชุด ความหมายทั้งเชิง บวกและลบ เกี่ยวกับประเทศ ไทย</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น เหตุการณ์ พัฒนา เรื่องแบบประสาน เรื่องจบเรื่องแบบ ไม่ทิ้งท้ายโดยใช้ มุมมองทั้งแบบจำ กัดและผู้ประพันธ์ เสนอกระทำของ สหรัฐฯที่พยายาม จะทำสงครามซึ่ง ยังไม่มีการบรรยาย จากแต่เสนอทพุด และประเทศที่ ต่อต้านสงคราม</p>

เปรียบเทียบการใช้ภาษาในการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์เชิงประจักษ์กับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม)

จากตารางพบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์เชิงประจักษ์หรือหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพต่างก็นำเสนอชุดความหมายเชิงลบต่อสงคราม, ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอิรัก โดยไม่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทยเหมือนกัน

ขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกและหนังสือพิมพ์ผู้จัดการซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ต่างประเภทกัน นำเสนอชุดความหมายเชิงลบของสงคราม และประเทศสหรัฐอเมริกาโดยไม่ให้ความหมายเชิงบวกเลย รวมทั้งนำเสนอชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศอิรัก แต่ยังไม่มีการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย

ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยรัฐซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงประจักษ์ มีการเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของสงคราม, ประเทศสหรัฐฯ และประเทศอิรัก ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความหมายเชิงลบกับสหรัฐอเมริกามากที่สุด เกี่ยวกับความต้องการทำสงคราม ส่วนชุดความหมายของประเทศไทยนั้นถูกนำเสนอแต่เชิงบวก

ทางด้านหนังสือพิมพ์มติชนมีการนำเสนอแต่เพียงชุดความหมายเชิงลบของสงครามและประเทศอิรักโดยไม่แสดงชุดความหมายเชิงบวก รายงานเกี่ยวกับอาวุธร้ายแรงในครอบครองของอิรักและการโกหกตบตาชาวโลกในการปลดอาวุธรวมทั้งให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย

ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้สะท้อนให้เห็นว่าประเภทของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันไม่ได้เป็นตัวกำหนดการใช้ภาษาในการรายงานข่าวสงครามที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีวิธีการรายงานข่าวและการประกอบสร้างความจริงของตนเองไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือพิมพ์

เปรียบเทียบการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์เชิงประจักษ์กับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 (ขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม)

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอโครงเรื่องโดยใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นบุคคลและการกระทำ พัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็นนำเสนอเป็นข่าวย่อย ข่าวละประเด็น ขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึก ,

มติชน และผู้จัดการ ใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ พัฒนารูปแบบประสานเรื่อง นำเสนอหลายประเด็นในข่าวเดียวกัน โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 นี้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคม ชัด ลึก ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมใช้การรายงานข่าวแบบจำกัดเป็นหลัก รายงานเฉพาะประเด็นข่าว ไม่สอดแทรกความคิดเห็น ขณะที่หนังสือพิมพ์มติชนและผู้จัดการซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ในการรายงานข่าวเป็นหลัก มองหลายด้าน หลายส่วน เสมือนสังเคราะห์สถานการณ์มาเล่าให้ผู้อ่านทราบ แสดงให้เห็นว่าประเภทของหนังสือพิมพ์ที่เหมือนกันมีการนำเสนอมุมมองในลักษณะเดียวกันด้วย

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ยังรายงานการกระทำเหมือนกันโดยเน้นการกระทำของสหรัฐฯ ที่พยายามทุกวิถีทางจะทำสงคราม เช่น กดดันให้คณะมนตรีความมั่นคงยูเอ็นลงมติ ซึ่งตัวละครส่วนใหญ่ที่ถูกนำเสนอ นั้น สหรัฐฯจะเป็นตัวละครผู้กระทำและอิรักเป็นตัวละครผู้ถูกกระทำมากกว่า ขณะที่อิรักกำลังให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธเป็นอย่างดีเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม

สำหรับการบรรยายจากนั้นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้การรายงานสถานที่เกิดเหตุการณ์แบบไม่ให้รายละเอียดและยังไม่มีการนำเสนอบทพูดในรายงานข่าว ส่วนหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก , มติชนและผู้จัดการยังไม่มีการบรรยายจาก แต่คมชัดลึก ได้นำเสนอเสนอบทพูดของประเทศคู่สงครามที่กล่าวท้าทาย ตอบโต้กัน ส่วนมติชนนั้นนำเสนอบทพูดของผู้วิเคราะห์ที่เกี่ยวกับสงครามและการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ ขณะที่ผู้จัดการนำเสนอบทพูดจากด้านสหรัฐฯ ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการทำสงครามและบทพูดจากประเทศต่อต้านสงครามที่มองว่าสงครามเป็นสิ่งไม่ถูกต้องและยังจะทำให้เกิดปัญหาตามมา แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับต่างมีวิธีการรายงานตามแบบของตนเองโดยไม่เกี่ยวข้องกับประเภทของหนังสือพิมพ์

ส่วนประเด็นข่าวนั้นหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอการกล่าวหาอิรักของสหรัฐฯว่ามีอาวุธทำลายล้างสูงและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายโดยสหรัฐฯกำลังทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้รับความเห็นชอบในการทำสงคราม รวมทั้งนำเสนอประเด็นความร่วมมือในการปลดอาวุธของอิรักและการคัดค้านสงครามจากทั่วโลกเหมือนกัน โดยมติชนซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพเน้นเนื้อหาด้านเศรษฐกิจมีการนำเสนอประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมด้วย ดังนั้นประเภทของหนังสือพิมพ์จึงมีผลต่อประเด็นข่าวที่อาจออกมาแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย แต่ประเด็นสำคัญหลักๆที่หนังสือพิมพ์ทุกฉบับนำเสนอไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 33 (ต่อ) สรุปเปรียบเทียบการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

การประกอบสร้างความจริง								
ระดับความ ขัดแย้ง	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ		หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก		หนังสือพิมพ์มติชน		หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ	
	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง
<p>ขั้นที่ 2</p> <p>ขั้น</p> <p>เตรียมการ</p> <p>ทางทหาร</p>	<p>แสดงทั้งชุดความ</p> <p>หมายเชิงบวกและ</p> <p>เชิงลบต่อสงคราม,</p> <p>ประเทศสหรัฐฯ ,</p> <p>ประเทศอิรักและ</p> <p>ประเทศไทย โดย</p> <p>ส่วนใหญ่เป็นการ</p> <p>นำเสนอชุดความ</p> <p>หมายเชิงลบของ</p> <p>ประเทศสหรัฐฯ</p> <p>มากที่สุด</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น</p> <p>การกระทำ พัฒนา</p> <p>เรื่องแบบแยก</p> <p>ประเด็น จบเรื่อง</p> <p>แบบไม่ทิ้งท้าย</p> <p>โดยใช้มุมมองการ</p> <p>นำเสนอทั้งแบบ</p> <p>จำกัดและแบบผู้</p> <p>ประพันธ์แสดงการ</p> <p>กระทำของสหรัฐฯ</p> <p>ที่กำลังเตรียมบุก</p> <p>อิรัก บรรยายจาก</p> <p>แบบไม่ให้รายละเอียด</p> <p>เสนอบทพูด</p> <p>ของทั้ง 2 ฝ่าย</p>	<p>นำเสนอชุดความ</p> <p>หมายเชิงลบของ</p> <p>สงครามและ</p> <p>ประเทศสหรัฐฯ</p> <p>โดยไม่ได้ให้</p> <p>ความหมายเชิง</p> <p>บวก ส่วนประเทศ</p> <p>อิรักนั้นมีการให้</p> <p>ความหมายทั้งเชิง</p> <p>บวกและเชิงลบ</p> <p>ขณะที่นำเสนอ</p> <p>ความหมายเชิง</p> <p>บวกของประเทศ</p> <p>ไทยโดยไม่แสดง</p> <p>ความหมายเชิงลบ</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น</p> <p>การกระทำ พัฒนา</p> <p>เรื่องแบบลำดับ</p> <p>ประเด็น จบเรื่อง</p> <p>แบบไม่ทิ้งท้าย</p> <p>โดยใช้มุมมอง</p> <p>แบบจำกัดแต่มอง</p> <p>จากด้านสหรัฐฯมาก</p> <p>กว่า รายงานการ</p> <p>เตรียมทำสงคราม</p> <p>ของสหรัฐฯและ</p> <p>บรรยายจากแบบ</p> <p>ไม่ให้รายละเอียด</p> <p>รวมทั้งเสนอบท</p> <p>พูดของทั้ง 2 ฝ่าย</p>	<p>เสนอทั้งชุดความ</p> <p>หมายเชิงบวกและ</p> <p>เชิงลบต่อสงคราม</p> <p>และประเทศ</p> <p>สหรัฐฯ ขณะที่</p> <p>นำเสนอแค่ชุด</p> <p>ความหมายเชิงลบ</p> <p>ของอิรักโดยไม่ได้</p> <p>ให้ความหมายเชิง</p> <p>บวก ส่วนความ</p> <p>หมายเกี่ยวกับ</p> <p>ประเทศไทยนั้น</p> <p>แสดงชุดความ</p> <p>หมายเชิงบวกเพียง</p> <p>อย่างเดียว</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น</p> <p>เวลาและเหตุการณ์</p> <p>พัฒนาเรื่องทั้งแบบ</p> <p>ประสานเรื่องและ</p> <p>ลำดับประเด็น จบ</p> <p>เรื่องไม่ทิ้งท้ายโดย</p> <p>ใช้มุมมองแบบผู้</p> <p>ประพันธ์รายงาน</p> <p>การเตรียมบุกอิรัก</p> <p>ของสหรัฐฯ ใช้การ</p> <p>บรรยายจากแบบ</p> <p>ให้รายละเอียด</p> <p>เสนอบทพูดเกี่ยว</p> <p>กับการวิเคราะห์</p> <p>ด้านเศรษฐกิจ</p>	<p>นำเสนอแค่ชุด</p> <p>ความหมายเชิงลบ</p> <p>เกี่ยวกับสงคราม ,</p> <p>ประเทศสหรัฐฯ</p> <p>และประเทศอิรัก</p> <p>ซึ่งส่วนใหญ่เป็น</p> <p>ชุดความหมายเชิง</p> <p>ลบของสหรัฐฯ</p> <p>มากที่สุด โดยไม่มี</p> <p>การแสดงชุด</p> <p>ความหมายทั้งเชิง</p> <p>บวกและเชิงลบ</p> <p>เกี่ยวกับประเทศ</p> <p>ไทย</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น</p> <p>เหตุการณ์ พัฒนา</p> <p>เรื่องแบบประสาน</p> <p>เรื่องจบเรื่องแบบ</p> <p>ไม่ทิ้งท้ายโดยใช้</p> <p>มุมมองแบบผู้</p> <p>ประพันธ์แสดง</p> <p>ความพยายามทำ</p> <p>สงครามของสหรัฐฯ</p> <p>และเตรียมบุกอิรัก</p> <p>บรรยายจากแบบ</p> <p>ให้รายละเอียดและ</p> <p>บทพูดเกี่ยวกับการ</p> <p>ประกาศสงคราม</p> <p>ของสหรัฐฯ</p>

เปรียบเทียบการใช้ภาษาในการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชนซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ต่างประเทศก็นำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับสงครามและประเทศสหรัฐอเมริกา ขณะที่หนังสือพิมพ์คมชัดลึกและผู้จัดการนำเสนอแต่ชุดความหมายเชิงลบเท่านั้น โดยไม่ให้ความหมายเชิงบวก ในขั้นนี้ประเภทของหนังสือพิมพ์ที่ต่างกันจึงไม่เกี่ยวข้องกับการให้ความหมายของสงครามและประเทศสหรัฐฯ

ส่วนชุดความหมายเกี่ยวกับประเทศอิรักนั้น ไทยรัฐและคมชัดลึกซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกัน นำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบ โดยความหมายเชิงบวกนั้นแสดงให้เห็นว่าอิรักให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธเพราะไม่ต้องการทำสงคราม แต่ถ้าหากเกิดสงครามขึ้นก็พร้อมจะต่อสู้เพื่อปกป้องประเทศของตน ในขณะที่นำเสนอชุดความหมายเชิงลบที่แสดงให้เห็นท่าทีที่แข็งกร้าวของอิรักและการมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง รวมทั้งให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย ส่วนทางด้านหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพทั้ง 2 ฉบับคือ มติชนและผู้จัดการ นำเสนอเพียงชุดความหมายเชิงลบของอิรักโดยไม่แสดงชุดความหมายเชิงบวก โดยแสดงให้เห็นว่าอิรักมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง และให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย ฉะนั้นชุดของความหมายเกี่ยวกับอิรักที่ถูกลำเสนอในหนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกันจึงมีความเหมือนกัน

สำหรับชุดความหมายเกี่ยวกับประเทศไทยนั้นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คม ชัด ลึก และ มติชน นำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย ซึ่งส่วนใหญ่กล่าวถึงการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์สงครามของไทย แต่ไทยรัฐยังมีการให้ความหมายเชิงลบของประเทศไทยโดยกล่าวถึงจุดยืนที่เอนเอียงของไทยที่เข้าข้างสหรัฐฯด้วย ขณะที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการยังคงไม่มีการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทยชุดความหมายของประเทศไทยที่ปรากฏในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์จึงไม่เกี่ยวข้องกันกับประเภทของหนังสือพิมพ์

เปรียบเทียบการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 (ขั้นเตรียมการทางทหาร)

หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคม ชัด ลึก ใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นการกระทำ ขณะที่หนังสือพิมพ์ มติชน และผู้จัดการยังคงใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ สำหรับการพัฒนาเรื่องไทยรัฐยังคงใช้การพัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็นส่วนส่วนคม ชัด

ลิกและมติชน พัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น ขณะที่ผู้จัดการ พัฒนาเรื่องแบบ
ประสานเรื่องและหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ไทยรัฐและคม ชัด ลึก ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมยังคงใช้มุมมองในการรายงาน
ข่าวแบบจำกัด รายงานเฉพาะประเด็นข่าว ไม่สอดแทรกความคิดเห็น ขณะที่หนังสือพิมพ์มติชน
และผู้จัดการซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพยังคงใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ในการรายงานข่าว มอง
หลายด้าน หลายส่วน เสมือนสังเคราะห์สถานการณ์มาเล่าให้ผู้อ่านทราบ แสดงให้เห็นว่า
หนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกันมีการนำเสนอมุมมองในลักษณะเดียวกันด้วย

สำหรับการกระทำที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ส่วนใหญ่ยังคงเป็นการกระทำ
ของสหรัฐฯในการเตรียมบุกอิรักโดยส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการเพื่อรอคำสั่งบุกโจมตีโดยไม่
ฟังมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเหมือนกัน ซึ่งตัวละครส่วนใหญ่ สหรัฐฯยังคงเป็น
ตัวละครผู้กระทำและอิรักเป็นตัวละครผู้ถูกกระทำ

ในส่วนของการบรรยายจากนั้นหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือไทยรัฐและคม
ชัด ลึก ใช้การรายงานจากหรือสถานที่เกิดเหตุการณ์แบบไม่ให้รายละเอียด แต่มติชนและผู้จัดการ
ใช้การบรรยายแบบให้รายละเอียด เกี่ยวกับการเตรียมกำลังทหารของสหรัฐฯที่เข้าไป
ประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรัก และประสิทธิภาพของอาวุธที่สหรัฐฯใช้ในการทำสงคราม
ดังนั้นในขั้นนี้หนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกันมีการรายงานเกี่ยวกับจากในลักษณะเดียวกันด้วย

ส่วนการนำเสนอบทพูดในข่าว หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีการนำเสนอบทพูดโดยไทยรัฐ
และคม ชัด ลึก นำเสนอเสนอบทพูดเกี่ยวกับการกล่าวท้าทายกันของซัดดัม ฮุสเซนและจอร์จ
ดับเบิลยู บุช ส่วนมติชนนั้นยังคงนำเสนอบทพูดของผู้วิเคราะห์เกี่ยวกับสงครามและการวิเคราะห์
ด้านเศรษฐกิจ ขณะที่ผู้จัดการนำเสนอบทพูดจากด้านสหรัฐฯ ที่ประกาศทำสงครามอย่างเป็นทางการ
รวมทั้งบทพูดเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางทหารด้วย

ในขณะที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอประเด็นข่าวเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้าน
กำลังทหารของทั้งฝ่ายสหรัฐฯและอิรัก และความเคลื่อนไหวในการต่อต้านสงครามจากทุกมุมโลก
เหมือนกัน ประเด็นข่าวที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์แต่ละประเภทจึงไม่แตกต่างกัน โดยมติชนมี
การนำเสนอมาตรการในการรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดจากสงครามของรัฐบาลไทยเพิ่มเติมด้วย

ตารางที่ 33 (ต่อ) สรุปเปรียบเทียบการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

การประกอบสร้างความจริง								
ระดับความ ขัดแย้ง	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ		หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก		หนังสือพิมพ์มติชน		หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ	
	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง
<p>ขั้นที่ 3</p> <p>ขั้น</p> <p>ทำสงคราม</p>	<p>เสนอทั้งชุด ความหมายเชิง บวกและเชิงลบ เกี่ยวกับสงคราม, ประเทศสหรัฐฯ และประเทศอิรัก อย่างใกล้เคียงกัน โดยชุดความหมาย เกี่ยวกับประเทศ ไทยนั้นนำเสนอ แต่ความหมายเชิง บวก</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น เหตุการณ์ ใช้ พรรณนาโวหาร พัฒนาเรื่องแบบ ลำดับประเด็น จบ เรื่องแบบไม่ทิ้ง ท้ายโดยใช้มุมมอง แบบผู้ประพันธ์ รายงานการทำ สงครามของสหรัฐฯ จนได้รับชัยชนะ ซึ่งใช้การบรรยาย ฉากอย่างละเอียด และเสนอบทพูด จากทั้ง 2 ฝ่าย</p>	<p>แสดงทั้งชุดความ หมายเชิงบวกและ เชิงลบเกี่ยวกับ สงคราม ,ประเทศ สหรัฐฯและประ เทศอิรัก โดยส่วน ใหญ่เป็นความ หมายเชิงลบมาก กว่า ส่วนชุดความ หมายของประเทศ ไทยนั้นนำเสนอ แต่ความหมายเชิง บวก</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น เหตุการณ์ ใช้ พรรณนาโวหาร พัฒนาเรื่องแบบ ลำดับประเด็น จบ เรื่องแบบไม่ทิ้ง ท้ายโดยใช้มุมมอง แบบจำกัดรายงาน สถานการณ์ของ สงคราม โดยใช้ การบรรยายฉาก แบบให้รายละเอียด และบทพูดที่ กล่าวตอบโต้กัน ของทั้ง 2 ฝ่าย</p>	<p>เสนอทั้งชุดความ หมายเชิงบวกและ เชิงลบเกี่ยวกับ สงคราม ,ประเทศ สหรัฐฯและอิรัก โดยส่วนใหญ่เป็น ความหมายเชิงลบ มากกว่า ส่วนชุด ความหมายของ ประเทศไทยนั้น นำเสนอแต่ความ หมายเชิงบวก เกี่ยวกับความมี น้ำใจช่วยเหลือ เพื่อนมนุษย์</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น เวลาและเหตุการณ์ พัฒนาเรื่องแบบ ลำดับประเด็น จบ เรื่องแบบไม่ทิ้ง ท้ายโดยใช้มุมมอง แบบจำกัดรายงาน สถานการณ์ของ สงคราม โดยมีกร บรรยายฉากแบบ ให้รายละเอียดและ เสนอบทพูดที่ กล่าวตอบโต้กัน ของทั้ง 2 ฝ่าย</p>	<p>เสนอทั้งชุดความ หมายเชิงบวกและ เชิงลบเกี่ยวกับ สงคราม ,ประเทศ สหรัฐฯและอิรัก โดยส่วนใหญ่ แสดงชุดความ หมายเชิงลบของ สหรัฐฯอเมริกามาก ที่สุด ส่วนชุด ความหมายของ ประเทศไทยนั้น นำเสนอแต่ความ หมายเชิงบวก</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น เหตุการณ์ พัฒนา เรื่องแบบแยก ประเด็น จบเรื่อง แบบไม่ทิ้งท้ายโดย ใช้ทั้งมุมมองแบบ จำกัดและแบบ ผู้ประพันธ์รายงาน สถานการณ์ของ สงคราม โดยมีกร บรรยายฉากแบบ ให้รายละเอียดและ เสนอบทพูดที่ กล่าวตอบโต้กัน ของทั้ง 2 ฝ่าย</p>

เปรียบเทียบการใช้ภาษาในการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์เชิงประชาานิยมกับ
หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีการแสดงความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับสงคราม โดย
ไทยรัฐยังคงให้ความหมายเชิงบวกของสงครามในเรื่องของเศรษฐกิจที่จะดีขึ้นหลังสงคราม ส่วน
คมชัดลึก มติชนและผู้จัดการ นำเสนอชุดความหมายเกี่ยวกับการเป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาว
อิรักให้มีเสรีภาพ ขณะที่ชุดความหมายเชิงลบที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ส่วนใหญ่
กล่าวถึงสงครามว่าเป็นความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งจะยิ่งทำให้มีการก่อการร้ายเพิ่ม
มากขึ้น เป็นความผิดพลาด สูญเสีย โหดร้าย และไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด

สำหรับชุดความหมายเกี่ยวกับประเทศสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีการแสดง
ความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยชุดความหมายเชิงบวกส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการเป็นกองทัพ
ที่ยิ่งใหญ่ มีแสนยานุภาพ มีอาวุธที่ทันสมัยและประสบความสำเร็จในการรบ มีชัยชนะเหนืออิรักใน
การทำสงคราม ขณะที่ชุดความหมายเชิงลบจะเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงคราม
เพื่อผลประโยชน์ , แสดงท่าทีแข็งกร้าว วางตัวเป็นใหญ่ในโลก , โหดร้าย ป่าเถื่อน ไร้มนุษยธรรม ,
มีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย , โทกลใส่ร้ายอิรักว่ามีอาวุธร้ายแรง , ดำเนินนโยบายผิดพลาดต้องเผชิญกับ
อุปสรรค และยังเป็นผู้สร้างปัญหาก่อให้เกิดความขัดแย้งตามมา

ส่วนชุดความหมายเกี่ยวกับประเทศอิรักหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีการแสดงความหมายทั้ง
เชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศอิรัก โดยความหมายเชิงบวกนั้นแสดงให้เห็นว่าอิรักต่อสู้เพื่อ
ปกป้องประเทศของตนจากผู้รุกรานและปฏิบัติการรบอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ คม ชัด ลึก ยัง
นำเสนอชุดความหมายที่แสดงว่าอิรักไม่มีอาวุธร้ายแรงในครอบครองตามที่สหรัฐฯกล่าวหาเพิ่มเติม
อีกด้วย ทางด้านชุดความหมายเชิงลบส่วนใหญ่ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอจะเกี่ยวกับความพ่ายแพ้ ไม่มี
ทางสู้ของอิรัก , ความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของผู้นำประเทศ , ความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบายใน
การรบและสถานการณ์ในประเทศที่สับสนวุ่นวาย ซึ่งสังเกตได้ว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการนำเสนอชุด
ความหมายเชิงลบของอิรักน้อยกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับล้วนแต่นำเสนอชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย
เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์สงคราม ความมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์โดยไม่มี
การนำเสนอชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย ดังนั้นชุดความหมายของหนังสือพิมพ์ที่
ปรากฏในระดับความขัดแย้งขั้นนี้จึงไม่มีความแตกต่างกันระหว่างประเภทของหนังสือพิมพ์

เปรียบเทียบการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์เชิงประชาชนิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพในระดับ
ความขัดแย้งขั้นที่ 3 (ขั้นทำสงคราม)

หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคม ชัด ลึก มีการนำพรรณนาโวหารมาใช้ในการรายงานข่าวส่วนเริ่มเรื่องด้วย ด้านการพัฒนาเรื่องหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, คม ชัด ลึก และมติชนมีการพัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็นขณะที่ผู้จัดการพัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็นแยกออกเป็นหลายกรอบข่าว และให้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวรอบละประเด็น โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

มุมมองที่ใช้ในการรายงานข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์อธิบายให้เห็นรายละเอียดจากหลายส่วนโดยผู้สื่อข่าวเป็นผู้เล่าเรื่อง ขณะที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึกและมติชนใช้มุมมองแบบจำกัดรายงานสถานการณ์ตามสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่สอดแทรกความคิดเห็น ส่วนหนังสือพิมพ์ผู้จัดการใช้มุมมองทั้งแบบจำกัดและมุมมองแบบผู้ประพันธ์

การกระทำที่ถูกนำเสนอในข่าว หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้มีการนำเสนอการกระทำของประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ฝ่ายโดยส่วนใหญ่เป็นการกระทำของสหรัฐฯที่โจมตีทิ้งระเบิดพื้นที่ต่างๆของอิรัก ซึ่งอิรักก็ใช้การช่มโจมตีลอบสังหารทหารสหรัฐฯเช่นเดียวกันโดยทั้ง 2 ประเทศมีบทบาทเป็นทั้งตัวละครผู้กระทำและผู้ถูกกระทำนอกจากนี้ยังมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

ส่วนการบรรยายจากนั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับใช้การบรรยายจากแบบให้รายละเอียด ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ เสมือนอยู่ในสถานการณ์จริง ส่วนใหญ่เป็นฉากเกี่ยวกับการโจมตีและการสู้รบในกรุงแบกแดด นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอบทพูดของทั้งสองฝ่าย โดยต่างฝ่ายต่างกล่าวตอบโต้กันว่าฝ่ายของตนเป็นผู้ถูกต้องและจะมีชัยในสงคราม รวมทั้งออกมาประณามกันเกี่ยวกับความโหดเหี้ยมและความผิดพลาดที่อีกฝ่ายก่อขึ้น

ประเด็นข่าวที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอเป็นเรื่องการโจมตีอิรักของสหรัฐฯและการลอบโจมตีตอบโต้จากฝ่ายอิรัก โดยสหรัฐฯค่อยๆยึดพื้นที่ได้จนกระทั่งเข้ายึดกรุงแบกแดดและได้รับชัยชนะ รวมทั้งได้รับการต้อนรับจากประชาชนชาวอิรัก ในระดับความขัดแย้งขั้นนี้ส่วนใหญ่หนังสือพิมพ์ใช้วิธีการเล่าเรื่องที่ไม่แตกต่างกันมากนักทั้งๆที่เป็นหนังสือพิมพ์ต่างประเภทกันแตกต่างกันเล็กน้อยในวิธีการเริ่มเรื่องของหนังสือพิมพ์เชิงประชาชนนิยมที่เหมือนกันโดยมีการนำพรรณนาโวหารมาบรรยายในส่วนเริ่มเรื่อง

ตารางที่ 33 (ต่อ) สรุปเปรียบเทียบการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ

การประกอบสร้างความจริง								
ระดับความ ขัดแย้ง	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ		หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก		หนังสือพิมพ์มติชน		หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ	
	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง	การใช้ภาษา	การเล่าเรื่อง
<p>ขั้นที่ 4</p> <p>ขั้นหลัง</p> <p>สงครามแต่</p> <p>เงื่อนไฉ</p> <p>ทางทหาร</p> <p>ยังคงอยู่</p>	<p>เสนอทั้งชุดความ</p> <p>หมายเชิงบวกและ</p> <p>เชิงลบเกี่ยวกับ</p> <p>สงคราม, ประเทศ</p> <p>สหรัฐฯและอิรัก</p> <p>โดยส่วนใหญ่</p> <p>แสดงชุดความ</p> <p>หมายเชิงลบของ</p> <p>สหรัฐอเมริกามาก</p> <p>ที่สุด ส่วนชุด</p> <p>ความหมายของ</p> <p>ประเทศไทยนั้น</p> <p>นำเสนอแต่ความ</p> <p>หมายเชิงบวก</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น</p> <p>เหตุการณ์และการ</p> <p>กระทำ พัฒนาเรื่อง</p> <p>แบบประสานเรื่อง</p> <p>และจบเรื่องแบบ</p> <p>ไม่ทิ้งท้ายโดยใช้</p> <p>มุมมองแบบจำกัด</p> <p>แต่หลังจับชัดคม</p> <p>ใช้แบบผู้ประพันธ์</p> <p>รายงานการกระทำ</p> <p>ของทั้งสหรัฐฯและ</p> <p>อิรัก บรรยายฉาก</p> <p>แบบไม่ให้ร้าย</p> <p>ละเอียดเสนอบท</p> <p>พูดของทั้ง 2 ฝ่าย</p>	<p>เสนอทั้งชุดความ</p> <p>หมายเชิงบวกและ</p> <p>เชิงลบเกี่ยวกับ</p> <p>สงคราม, ประเทศ</p> <p>สหรัฐฯและอิรัก</p> <p>โดยส่วนใหญ่</p> <p>แสดงชุดความ</p> <p>หมายเชิงลบของ</p> <p>สหรัฐอเมริกามาก</p> <p>ที่สุด ซึ่งไม่มีการ</p> <p>นำเสนอชุด</p> <p>ความหมาย</p> <p>เกี่ยวกับประเทศ</p> <p>ไทยทั้งเชิงบวก</p> <p>และเชิงลบ</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น</p> <p>เหตุการณ์พัฒนา</p> <p>เรื่องแบบสรุป</p> <p>ประเด็นและจบ</p> <p>เรื่องแบบไม่ทิ้ง</p> <p>ท้ายโดยใช้มุมมอง</p> <p>แบบจำกัดรายงาน</p> <p>การกระทำทั้งของ</p> <p>สหรัฐฯและอิรัก</p> <p>โดยใช้การบรรยาย</p> <p>ฉากแบบให้ร้าย</p> <p>ละเอียดและมีการ</p> <p>นำเสนอบทพูด</p> <p>ของทั้ง 2 ฝ่าย</p>	<p>เสนอแต่ชุดความ</p> <p>หมายเชิงลบของ</p> <p>สงครามโดยไม่ให้</p> <p>ความหมายเชิง</p> <p>บวก ส่วนชุดความ</p> <p>หมายของประเทศ</p> <p>สหรัฐฯและอิรักมี</p> <p>การเสนอทั้งชุด</p> <p>ความหมายเชิง</p> <p>บวกและลบโดย</p> <p>แสดงชุดของความ</p> <p>หมายเชิงลบมาก</p> <p>กว่าและให้ความ</p> <p>หมายเชิงลบกับ</p> <p>ประเทศไทย</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น</p> <p>เวลาและเหตุการณ์</p> <p>พัฒนาเรื่องแบบ</p> <p>ประสานเรื่องและ</p> <p>จบเรื่องแบบไม่ทิ้ง</p> <p>ท้ายโดยใช้มุมมอง</p> <p>แบบจำกัดรายงาน</p> <p>การจัดการอิรัก</p> <p>หลังสงครามของ</p> <p>สหรัฐฯ บรรยาย</p> <p>ฉากแบบไม่ให้ร้าย</p> <p>ละเอียดเสนอบท</p> <p>พูดที่แสดงให้เห็น</p> <p>ว่าชัดคมสมควร</p> <p>ได้รับการลงโทษ</p>	<p>เสนอแต่ชุดความ</p> <p>หมายเชิงลบของ</p> <p>สงครามโดยไม่ให้</p> <p>ความหมายเชิง</p> <p>บวก ส่วนชุดความ</p> <p>หมายของประเทศ</p> <p>สหรัฐฯและอิรักมี</p> <p>การเสนอทั้งชุด</p> <p>ความหมายเชิง</p> <p>บวกและลบโดย</p> <p>แสดงชุดของความ</p> <p>หมายเชิงลบของ</p> <p>ทั้ง 2 ประเทศมาก</p> <p>ใกล้เคียงกัน</p>	<p>เริ่มเรื่องแบบเน้น</p> <p>เหตุการณ์และการ</p> <p>กระทำ พัฒนาเรื่อง</p> <p>แบบประสานเรื่อง</p> <p>จบเรื่องแบบไม่ทิ้ง</p> <p>ท้ายโดยใช้ทั้งมุมมอง</p> <p>แบบจำกัดและ</p> <p>แบบผู้ประพันธ์</p> <p>รายงานการจัดการ</p> <p>อิรักหลังสงคราม</p> <p>และการลอบโจมตี</p> <p>ของอิรัก บรรยาย</p> <p>ฉากแบบไม่ให้ร้าย</p> <p>ละเอียดและบทพูด</p> <p>จากด้านสหรัฐฯ</p>

เปรียบเทียบการใช้ภาษาในการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับเชิงคุณภาพในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่)

ชุดความหมายของสงคราม หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือไทยรัฐและคม ชัด ลึก มีการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของสงคราม โดยให้ความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับการเป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาวอิรักให้มีเสรีภาพ เหมือนกัน ส่วนความหมายเชิงลบ ไทยรัฐนำเสนอว่าสงครามส่งผลกระทบต่อสหประชาชาติ ส่วนคม ชัด ลึก กล่าวถึงสถานการณ์ความไม่สงบที่จะตามมาหลังสงคราม และการสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมาก ในขณะที่หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพคือมติชนและผู้จัดการนำเสนอเพียงชุดความหมายเชิงลบของสงครามโดยไม่แสดงชุดความหมายเชิงบวก เกี่ยวกับการเป็นความขัดแย้งศาสนา เป็นสมรภูมิรบที่โหดร้ายรุนแรง ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาและยิ่งกระตุ้นให้มีการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น

สำหรับชุดความหมายเกี่ยวกับประเทศสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงมีการแสดงความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยให้ความหมายเชิงบวกกับสหรัฐฯเกี่ยวกับการปกป้องสันติภาพ ปรามปรามการก่อการร้ายและปลดปล่อยชาวอิรัก นอกจากนี้ยังแสดงชุดความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในการรบ มีชัยชนะในการทำสงคราม แต่ทั้งนี้หนังสือพิมพ์มีการนำเสนอความหมายเชิงลบของสหรัฐฯมากกว่าความหมายเชิงบวก เกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงครามเพื่อผลประโยชน์ , โหดร้าย ป่าเถื่อน ไร้มนุษยธรรม , มีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย , โทกใส่ร้ายอิรักว่ามีอาวุธร้ายแรง , ดำเนินนโยบายผิดพลาดต้องเผชิญกับอุปสรรคในการรบ

ส่วนชุดความหมายของประเทศอิรักนั้นหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงมีการแสดงความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศอิรัก ซึ่งความหมายเชิงบวกของอิรักส่วนใหญ่เกี่ยวกับการไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายและไม่มีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง แต่สำหรับความหมายเชิงลบจะเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศที่ยังคงสับสนวุ่นวาย , ความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ของอิรัก , ความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของผู้นำอิรักในอดีตและความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบายของอิรักในการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯด้วย

ชุดความหมายเกี่ยวกับประเทศไทยที่ถูกนำเสนอ นั้น ไทยรัฐเสนอแต่ชุดความหมายเชิงบวกของไทยเกี่ยวกับความมีมนุษยธรรม มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ นอกจากนี้ยังเสนอความหมายของทหารไทยที่เสียชีวิตว่าเข้มแข็ง เป็นวีรบุรุษ ตรงกันข้ามกับมติชนที่นำเสนอแต่ชุดความหมาย

เชิงลบโดยแสดงให้เห็นว่าได้รับผลกระทบและความสูญเสียจากการทำสงคราม ขณะที่ کم ซัด ลีคและผู้จัดการไม่มีการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย

เปรียบเทียบการเล่าเรื่องของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 (ขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไจทางทหารยังคงอยู่)

หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ ส่วนการพัฒนาเรื่องนั้น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, มติชนและผู้จัดการใช้การพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง ขณะที่ کم ซัด ลีค พัฒนาเรื่องแบบสรุปประเด็น และยังคงใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้ายทั้ง 4 ฉบับ ส่วนมุมมองที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและผู้จัดการมีมุมมองทั้งแบบจำกัดและมุมมองแบบผู้ประพันธ์ ขณะที่หนังสือพิมพ์ کم ซัด ลีคและมติชนใช้มุมมองแบบจำกัดรายงานข่าว

ทางด้านการกระทำที่ถูกนำเสนอในข่าว หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้มีการนำเสนอการกระทำของประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ฝ่ายโดยมีบทบาทเป็นทั้งตัวละครผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ นอกจากนี้ยังมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกกระทำด้วย

การบรรยายจากนั้นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, มติชนและผู้จัดการใช้การรายงานจากตามสภาพเหตุการณ์ บรรยายถึงสถานการณ์ในอิรักที่ยังวุ่นวาย ไม่สงบ และมีการลอบโจมตีอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียด ส่วน کم ซัด ลีค ยังคงใช้การบรรยายจากแบบให้รายละเอียดเกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดดที่ยังคงมีอยู่ทำให้มีผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

บทพูดที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอยังคงบทพูดของทั้งสองฝ่าย โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและ کم ซัด ลีคเสนอบทพูดเกี่ยวกับการแสดงความมั่นใจในการรบและคิดว่าจะได้รับชัยชนะของฝ่ายสหรัฐฯ และการกล่าวชักชวนให้ชาวอิรักและชาวอาหรับลุกขึ้นต่อสู้กับสหรัฐฯ ของฝ่ายอิรัก สำหรับหนังสือพิมพ์มติชนนั้นมีการบรรยายบทพูดไม่มากนัก โดยมีบทพูดที่แสดงให้เห็นว่า ซัด คัมเป็นผู้ก่อความไม่สงบ สมควรได้รับการลงโทษและสหรัฐฯ เป็นผู้ที่เข้ามาปลดปล่อยอิรัก รวมทั้งบทพูดขณะจับกุมตัว ซัด คัม อย่างละเอียดและการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทางด้านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการส่วนใหญ่ นำเสนอบทพูดจากด้านสหรัฐฯ เกี่ยวกับการประกาศชัยชนะและเข้าไปช่วยเหลือ ดำเนินการจัดการกับอิรักหลังสงคราม

ส่วนประเด็นข่าวที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ เป็นการดำเนินการของ
สหรัฐฯที่มีต่ออิรักหลังสงครามและการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯจากฝ่ายอิรักรวมทั้งการทยอยจับกุม
ตัวผู้นำระดับสูงของอิรักจนกระทั่งสังหารลูกชายของซัดดัมและการจับกุมตัวซัดดัม นอกจากนี้ยังมี
เรื่องที่ทหารไทย 2 นายเสียชีวิตจากเหตุระเบิดในอิรักด้วย



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

“สงคราม” ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปรกติวิสัย เมื่อกล่าวถึงสงครามย่อมมีภาพของการสู้รบ และความสูญเสียปรากฏขึ้นตามมา สงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักนั้นถือได้ว่าเป็นความขัดแย้งครั้งยิ่งใหญ่ แต่ก็มีปรากฏการณ์ใหม่ในวงการสื่อมวลชนเกิดขึ้นท่ามกลางความขัดแย้งนี้เช่นกัน ที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปกับกองทัพสหรัฐฯ ในปฏิบัติการทางทหารครั้งนี้ ทำให้ผู้คนจากทั่วโลกได้เห็นภาพและรายละเอียดในการสู้รบ ตั้งแต่เริ่มต้นอย่างไม่เคยเห็นมาในสงครามครั้งก่อนๆ ถึงแม้จะมีคำวิพากษ์วิจารณ์ว่าการกระทำเช่นนี้เป็นยุทธวิธีในการควบคุมตรวจสอบสื่อที่แยกออกจากกองทัพสหรัฐฯ ทำให้ข่าวสารที่น่าเสนอมีความไม่เป็นกลางและเป็นข่าวสารด้านเดียว สื่อมวลชนเองก็ตระหนักดีในประเด็นนี้ทำให้เกิดการตั้งคำถามและพยายามแสวงหาข้อมูลจากด้านอาหรับมากขึ้น

ต้องยอมรับว่าประเทศไทยอยู่ห่างไกลจากสถานการณ์การสู้รบพอสมควร อาจได้รับผลกระทบจากสงครามบ้างแต่ก็ถือว่าเล็กน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศคู่สงครามหรือประเทศในดินแดนอ่าวเปอร์เซีย การนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยจึงเป็นเพียงแค่การรายงานเหตุการณ์ให้สาธารณชนได้รับทราบ สนองความต้องการ ความอยากรู้อยากเห็นของผู้คนในประเทศเสมือนเป็นบุคคลที่ 3 คอยนั่งสังเกตการณ์เท่านั้น

แต่บทบาทนี้เองเป็นจุดที่ต้องสงสัย ตั้งคำถามและคอยระแวดระวังว่าสื่อมวลชนไทยทำหน้าที่เป็นแค่ตัวกลางในการถ่ายทอดสาร รายงานข้อเท็จจริงเท่านั้นหรือเป็นผู้ผลิตซ้ำอุดมการณ์ตะวันตก ตอกย้ำภาพที่ตะวันตกต้องการให้เห็นไปสู่อเมริกาที่อาจรู้ไม่เท่าทัน ทำให้ได้รับมุมมองความคิด ทศนคติในแบบตะวันตกโดยไม่รู้ตัว มองภาพมุสลิมว่าเป็นพวกผู้ก่อการร้าย หัวรุนแรง ก่อความไม่สงบอยู่เบื้องนี้

มีการพิจารณาถึงความพร้อมและความคุ้มค่าในการส่งผู้สื่อข่าวเข้าไปทำข่าวในพื้นที่ของหนังสือพิมพ์ไทยกันพอสมควร แต่พบว่ายังมีข้อจำกัดหลายด้านที่ทำให้ไม่สามารถส่งผู้สื่อข่าวไปทำข่าวเองได้ จุดนี้ทำให้ยังคงต้องพึ่งพาข้อมูลจากสำนักข่าวต่างประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งข่าวหลักที่หนังสือพิมพ์ไทยใช้ในการทำข่าวต่างประเทศอยู่แล้ว นำมารายงานให้กับผู้อ่านได้รับทราบ หากแต่ยังไม่เพียงพอ ในข่าวสงครามครั้งนี้ การหาข้อมูลจากฝั่งอาหรับถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่ง เพราะ

ข้อมูลข่าวที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้ส่วนใหญ่มาจากแหล่งข่าวเดียวกัน ประเด็นข่าวที่นำมา รายงานจึงไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นหากหนังสือพิมพ์ฉบับใดยังนำเสนอข้อมูลจากหลายด้าน หลายส่วนประกอบกันหรือนำเสนอมุมมองที่แตกต่าง อีกทั้งใช้ลีลาการเขียนที่ดึงดูดความสนใจก็จะ ยิ่งทำให้ได้เปรียบในการแข่งขันมากขึ้น

การวิจัยเรื่อง “การประกอบสร้างความจริงในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับ ประเทศอิรัก” มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายลักษณะการประกอบสร้างความจริงในข่าวอันเกิดจากการ ใช้ภาษาและกลวิธีการรายงานข่าวของผู้สื่อข่าว อาจโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ซึ่งทำให้เนื้อหาที่ปรากฏ มีชุดของความหมายอื่นนอกเหนือจากข้อเท็จจริงแฝงเข้ามา ทั้งนี้จากการวิจัยสามารถสรุปตอบ ปัญหาหน้าวิจัยเป็นข้อๆดังต่อไปนี้

1. บริบทความเป็นมาเชิงอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกันระหว่างจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิมเป็นอย่างไร

ความขัดแย้งระหว่างจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิม เรียกว่ามีมายาวนาน ซึ่งสั่งสม ก่อตัวเป็นรูปร่างขึ้น กระทั่งปรากฏเป็นความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นมาเรื่อยๆ จนกระทั่งเกิด เหตุการณ์ 11 กันยายน อันเป็นชนวนก่อให้เกิดสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศ อัฟกานิสถานและประเทศอิรักตามลำดับ โดยสามารถสรุปความเป็นมาเชิงอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกัน ระหว่าง 2 ขั้วอำนาจได้ว่า ความขัดแย้งอันนำไปสู่สงครามครั้งนี้ เกิดจากอุดมการณ์ที่แตกต่างกันสุด ขั้วของทั้งจักรวรรดินิยมตะวันตกกับโลกมุสลิม

ตะวันตกมีอุดมการณ์เสรีภาพเป็นวาทกรรมและความคิดทางการเมือง ดังนั้นสิทธิเสรีภาพ ของปัจเจกชนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย ขณะที่ อุดมการณ์ของชาวอาหรับคือการเคร่งครัดยึดมั่นในศาสนา จารีต และเป็นเชื้อชาตินิยม อารยธรรม ทุนนิยมจึงปะทะกับอารยธรรมจารีตนิยม ทำให้ทั้งสองฝ่ายเกลียดกลัวซึ่งกันและกัน คนมุสลิม ต้องการรักษาวิถีชีวิตของตน ไม่อยากให้แปดเปื้อนด้วยบาปกรรมแบบตะวันตกและเห็นว่าฝรั่งเป็น พวกนอกศาสนา ส่วนตะวันตกเห็นความเคร่งของมุสลิมเป็นสิ่งที่น่ากลัว สำหรับวิถีชีวิตและ ผลประโยชน์ของตน

นอกจากนี้ยังมีเรื่องของศาสนาที่เป็นบ่อเกิดของความเชื่อและเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิต วิถีคิดและโลกทัศน์ของคนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย นั่นหมายความว่าคนที่นับถือศาสนาต่างกัน ย่อมมีวิถีคิดและวิถีชีวิตที่ต่างกัน ไปด้วย ทำให้มุมมองของโลกตะวันตกกับโลกมุสลิมไม่สามารถเชื่อมถึงกันได้

สิ่งเหล่านี้ไม่น่าจะก่อให้เกิดปัญหาหากต่างฝ่ายต่างดำรงวิถีชีวิตของตนโดยไม่เข้าไปแทรกแซงหรือพยายามเปลี่ยนวิถีชีวิตผู้อื่นที่มีอุดมการณ์แตกต่างไปให้มาดำเนินวิถีชีวิตในแบบที่ตนเองเป็นและคิดว่าถูกต้องที่สุด

สหรัฐฯเห็นว่าประชาธิปไตย การค้าเสรี บริโภคนิยม สิทธิมนุษยชน มีความสำคัญ และเป็นค่านิยมใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ ขณะที่อุดมการณ์ของอาหรับเป็นสิ่งที่ล้าหลัง กดขี่ ไม่ให้เสรีภาพ ทำให้ตะวันตกมองว่าอุดมการณ์ของตนเหนือกว่าผู้อื่นและต้องการเข้าไปเปลี่ยนแปลงโลกอาหรับ โดยการกดดันในหลากหลายวิธีและพยายามจะเข้าไปครอบครอง หรือมีบทบาทในดินแดนอาหรับด้วย

นอกจากนี้ยังมีประเด็นการสนับสนุนเข้าข้างอิสราเอล หรือการเมินเฉยในการกระทำของอิสราเอลที่ทำต่อปาเลสไตน์ ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ชาวมุสลิมส่วนใหญ่เกลียดชังชาติตะวันตก ความไม่พอใจของชาวมุสลิมที่ถูกกดทับและสั่งสมมานานได้ระเบิดขึ้นจนความขัดแย้งดังกล่าวได้นำไปสู่เหตุการณ์วินาศกรรมสหรัฐฯ ในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ที่ทำทลายอำนาจของสหรัฐฯอย่างที่สุด ทำให้เกิดการประกาศสงครามของชาติอาหรับกับจักรวรรดิอเมริกันขึ้นในที่สุด

2. ชุดของความจริงที่หนังสือพิมพ์สร้างขึ้นในข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับประเทศอิรักคืออะไร

ข้อสังเกตสำคัญที่พบในเนื้อหาข่าวคือหนังสือพิมพ์ทุกฉบับมีการสร้างชุดของความจริงในข่าวสงครามขึ้น โดยจะปรากฏอยู่ในรูปชุดความหมายเชิงบวกและชุดความหมายเชิงลบซึ่งสามารถสรุปชุดของความหมายทั้งหมดได้ดังนี้

- ชุดความหมายของสงคราม

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หรือขั้นได้แย้ง หนังสือพิมพ์ทุกฉบับนำเสนอความหมายเชิงลบของสงคราม โดยแสดงให้เห็นว่าสงครามคือการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศและการฝ่าฝืนกฎสหประชาชาติอีกทั้งยังเป็นความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ ความขัดแย้งทางศาสนา ซึ่งยิ่งทำให้มี

การก่อการร้ายเพิ่มขึ้นตามมา รวมทั้งยังเป็นความผิดพลาด สูญเสีย โดยมติชนนำเสนอ ความหมายเชิงลบเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบต่อการเมือง ความมั่นคงและเศรษฐกิจด้วย ซึ่งมีเพียง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเท่านั้นที่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงบวกของสงครามพร้อมกันไปด้วย โดย ระบุว่าหลังสงครามจบลงจะทำให้มีการฟื้นฟูบูรณะและยกเลิกการคว่ำบาตรอิรัก

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หรือขั้นเตรียมการทางทหาร หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก และผู้จัดการยังคงนำเสนอเพียงแต่ชุดความหมายเชิงลบของสงคราม โดยคมชัดลึกแสดงความหมาย ว่าสงครามทำให้ทั่วโลกเกิดความไม่สงบ และยิ่งก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งตามมา ส่วนผู้จัดการ นำเสนอความหมายของสงครามว่าเป็นความไม่ชอบธรรมและทำให้เกิดความสูญเสีย ในขณะที่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชนนำเสนอทั้งความหมายเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งไทยรัฐยังคงเสนอชุด ความหมายเชิงบวกชุดเดิมเกี่ยวกับเศรษฐกิจของอิรักที่จะฟื้นตัวดีขึ้นหลังสงครามจบลงและห่มดุก ษัตติคม ส่วนมติชนนำเสนอความหมายเชิงบวกที่แสดงให้เห็นว่าเป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อยชาว อิรักและปกป้องโลกจากอันตรายร้ายแรง พร้อมกันนี้หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับยังได้นำเสนอชุด ความหมายเชิงลบด้วย โดยไทยรัฐแสดงให้เห็นว่าสงครามคือความผิดพลาดฝ่าฝืนกฎสหประชาชาติ และเป็นความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ เช่นเดียวกับในระดับความขัดแย้งขั้นแรก ส่วนมติชนนั้นให้ ความหมายเกี่ยวกับความรุนแรง โหดร้ายของสงคราม

สำหรับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หรือขั้นทำสงคราม หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีการ แสดงความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับสงคราม แต่นำเสนอชุดความหมายเชิงลบมากกว่า อย่างเห็นได้ชัด โดยไทยรัฐยังคงให้ความหมายเชิงบวกของสงครามในเรื่องของเศรษฐกิจที่จะดีขึ้น หลังสงคราม ส่วนคมชัดลึก มติชนและผู้จัดการ นำเสนอชุดความหมายเกี่ยวกับการเป็นปฏิบัติการ เพื่อปลดปล่อยชาวอิรักให้มีเสรีภาพ ขณะที่ชุดความหมายเชิงลบที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ส่วนใหญ่กล่าวถึงสงครามว่าเป็นความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งจะยิ่งทำให้มีการ ก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น เป็นความผิดพลาด สูญเสีย โหดร้าย และไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดลงเมื่อใด

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หรือขั้นสิ้นสุดสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่ หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือไทยรัฐและคม ชัด ลึก มีการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิง บวกและเชิงลบของสงคราม โดยให้ความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับการเป็นปฏิบัติการเพื่อปลดปล่อย ชาวอิรักให้มีเสรีภาพ เป็นประชาธิปไตย เหมือนกันส่วนความหมายเชิงลบนั้น ไทยรัฐนำเสนอว่า สงครามส่งผลกระทบต่อสหประชาชาติ ส่วนคม ชัด ลึก กล่าวถึงสถานการณ์ความไม่สงบที่จะ ตามมาหลังสงคราม และการสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมาก ในขณะที่หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ

คือมติชนและผู้จัดการนำเสนอเพียงชุดความหมายเชิงลบของสงครามโดยไม่แสดงชุดความหมายเชิงบวก เกี่ยวกับการเป็นความขัดแย้งศาสนา เป็นสมรรถุมิรบที่โหดร้าย รุนแรง ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาและยิ่งกระตุ้นให้มีการก่อการร้ายเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นสงครามเพื่อผลประโยชน์ด้วย

- ชุดความหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หรือขั้นโต้แย้ง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน นำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยไทยรัฐให้ความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสหรัฐฯว่าเป็นผู้รักษาบูรณภาพด้านดินแดนของประเทศต่างๆ ขณะที่มติชนให้ความหมายว่าสหรัฐฯพยายามทำทุกวิถีทางแล้วที่จะหลีกเลี่ยงสงครามพร้อมกันนี้หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับยังได้นำเสนอชุดความหมายเชิงลบเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการจะทำสงครามของสหรัฐฯ ขณะที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึกและผู้จัดการ ไม่ได้นำเสนอชุดความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสหรัฐฯ นำเสนอเพียงความหมายเชิงลบเท่านั้นเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการจะทำสงครามและแสดงท่าทีแข็งกร้าว วางตัวเป็นใหญ่ในโลก นอกจากนี้ยังเป็นผู้สร้างปัญหา ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในโลกด้วย

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หรือขั้นเตรียมการทางทหารการนำเสนอความหมายของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงเหมือนกับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ซึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน นำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยให้ความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับความเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่ มีแสนยานุภาพ เข้ามาเพื่อปกป้องสันติภาพของโลก ขณะเดียวกันหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับก็แสดงชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐฯด้วยเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการจะทำสงคราม แสดงท่าทีแข็งกร้าว วางตัวเป็นใหญ่ในโลกและโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรม ขณะที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึกและผู้จัดการ ไม่ได้นำเสนอชุดความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับสหรัฐฯ นำเสนอเพียงความหมายเชิงลบเท่านั้นเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการจะทำสงคราม แสดงท่าทีแข็งกร้าว วางตัวเป็นใหญ่ในโลก และต้องการผลประโยชน์จากการทำสงครามกับอิรัก

สำหรับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หรือขั้นทำสงคราม หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีการแสดงความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยชุดความหมายเชิงบวกนั้นจะเกี่ยวกับความเป็นกองทัพที่ยิ่งใหญ่ มีแสนยานุภาพ มีอาวุธที่ทันสมัยและประสบความสำเร็จ

ในการรบ มีชัยชนะเหนืออริกในการทำสงคราม ขณะที่ชุดความหมายเชิงลบจะเกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงครามเพื่อผลประโยชน์ , แสดงท่าทีแข็งกร้าว วางตัวเป็นใหญ่ในโลก , โหดร้าย ป่าเถื่อน ไร้มนุษยธรรม , มีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย , โทกโศกใส่ร้ายอริกว่ามีอาวุธร้ายแรง , ดำเนินนโยบายผิดพลาดต้องเผชิญกับอุปสรรค และยังเป็นผู้สร้างปัญหาก่อให้เกิดความขัดแย้งตามมาอีกด้วย

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หรือขั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่ หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงมีการแสดงความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยให้ความหมายเชิงบวกกับสหรัฐฯ เหมือนกัน เกี่ยวกับการเข้ามาปกป้องสันติภาพปราบปรามการก่อการร้ายและปลดปล่อยชาวอริก นอกจากนี้ยังแสดงชุดความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในการรบ มีชัยชนะเหนืออริกในการทำสงคราม แต่ทั้งนี้หนังสือพิมพ์มีการนำเสนอความหมายเชิงลบของสหรัฐฯ มากกว่าความหมายเชิงบวก เกี่ยวกับความเป็นจักรวรรดินิยม ต้องการทำสงครามเพื่อผลประโยชน์ , โหดร้าย ป่าเถื่อน ไร้มนุษยธรรม , มีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบาย , โทกโศกใส่ร้ายอริกว่ามีอาวุธร้ายแรง , ดำเนินนโยบายผิดพลาดต้องเผชิญกับอุปสรรคในการรบ

- ชุดความหมายของประเทศอริก

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หรือขั้นโต้แย้ง หนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ คือ ไทยรัฐ, คมชัดลึก และผู้จัดการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศอริก โดยแสดงความหมายเชิงบวกเกี่ยวกับความร่วมมือในการปลดอาวุธกับสหประชาชาติเพื่อหวังจะหลีกเลี่ยงสงคราม ส่วนชุดความหมายเชิงลบที่ทั้ง 3 ฉบับเสนอนั้นเกี่ยวกับท่าทีที่แข็งกร้าวของอริก และการโกหกหลอกลวงตบตาชาวโลกในการปลดอาวุธ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพียงรายงานตามแหล่งข่าวจากตะวันตกเท่านั้น แต่มีเพียงมติชนเพียงฉบับเดียวที่นำเสนอเพียงชุดความหมายเชิงลบของอริกเท่านั้น โดยไม่แสดงชุดความหมายเชิงบวก โดยนำเสนอเกี่ยวกับการมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง โทกตบตาชาวโลกในการปลดอาวุธและให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หรือขั้นเตรียมการทางทหาร หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือไทยรัฐและ คมชัดลึก นำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบของประเทศอริก โดยความหมายเชิงบวกนั้นแสดงให้เห็นว่าอริกให้ความร่วมมือในการปลดอาวุธเพราะไม่ต้องการทำสงคราม แต่ถ้าหากเกิดสงครามขึ้นก็พร้อมจะต่อสู้เพื่อปกป้องประเทศของตน ในขณะที่

ที่นำเสนอชุดความหมายเชิงลบที่แสดงให้เห็นถึงท่าทีที่แข็งกร้าวของอิรักและการมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง รวมทั้งให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย ส่วนทางด้านหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ ทั้ง 2 ฉบับคือ มติชนและผู้จัดการ นำเสนอเพียงชุดความหมายเชิงลบของอิรักโดยไม่แสดงชุดความหมายเชิงบวก โดยแสดงให้เห็นว่าอิรักมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง และให้การสนับสนุนผู้ก่อการร้าย

สำหรับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หรือขั้นทำสงคราม หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีการแสดงความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศอิรัก โดยความหมายเชิงบวกนั้นแสดงให้เห็นว่าอิรักต่อสู้เพื่อปกป้องประเทศของตนจากผู้รุกรานและปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ คม ชัด ลึก ยังนำเสนอชุดความหมายที่แสดงว่าอิรักไม่มีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง ตามที่สหรัฐฯกล่าวหาเพิ่มเติมด้วยทางด้านชุดความหมายเชิงลบส่วนใหญ่ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอจะเกี่ยวกับความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ของอิรัก , ความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของผู้นำประเทศ , ความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบายในการรบและสถานการณ์ในประเทศที่สับสนวุ่นวาย ซึ่งสังเกตได้ว่าหนังสือพิมพ์ผู้จัดการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบของอิรักน้อยกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หรือขั้นสิ้นสุดสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่ หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงมีการแสดงความหมายทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศอิรักเหมือนในขั้นที่ 3 ซึ่งความหมายเชิงบวกของอิรักส่วนใหญ่เกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศที่มีความปลอดภัยมากขึ้นและเศรษฐกิจเริ่มพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น รวมทั้งยังแสดงชุดความหมายที่ทำให้เห็นว่าอิรักไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มก่อการร้ายและไม่มีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง แต่สำหรับความหมายเชิงลบนั้นส่วนใหญ่เกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศที่ยังคงสับสนวุ่นวาย , ความพ่ายแพ้ ไม่มีทางสู้ของอิรัก , ความโหดเหี้ยม ไร้มนุษยธรรมของผู้นำอิรักในอดีตและความมีเล่ห์เหลี่ยม กลอุบายของอิรักด้วย

- ชุดความหมายของประเทศไทย

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หรือขั้นโต้แย้ง หนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ คือ คม ชัด ลึก, มติชน และผู้จัดการ ไม่มีการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย มีเพียงไทยรัฐเท่านั้นที่นำเสนอชุดความหมายเชิงบวก โดยแสดงให้เห็นว่าไทยมีการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์สงครามเป็นอย่างดี ซึ่งไม่มีการนำเสนอชุดความหมายเชิงลบ

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หรือขั้นเตรียมการทางทหารการ หนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ คือไทยรัฐ, คม ชัด ลึก และ มติชน นำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทยโดยกล่าวถึงการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์สงครามของไทย แต่ไทยรัฐยังได้มีการกล่าวถึงจุดยืนที่เอนเอียงของไทยที่เข้าข้างสหรัฐฯด้วย ขณะที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการยังคงไม่มีการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย

สำหรับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หรือขั้นทำสงคราม หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับล้วนแต่นำเสนอชุดความหมายเชิงบวกของประเทศไทย เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์สงครามและความมีมนุษยธรรม มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หรือขั้นสิ้นสุดสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอแต่ชุดความหมายเชิงบวกของไทย โดยไม่มีการให้ความหมายเชิงลบเกี่ยวกับความมีมนุษยธรรม และมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ นอกจากนี้ยังแสดงชุดความหมายของทหารไทยที่เสียชีวิตว่าเข้มแข็ง เป็นวีรบุรุษ ตรงกันข้ามกับมติชนที่นำเสนอแต่ชุดความหมายเชิงลบของไทยโดยแสดงให้เห็นว่าได้รับผลกระทบและความสูญเสียจากการทำสงคราม ขณะที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึกและผู้จัดการไม่มีการนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับประเทศไทย

3. หนังสือพิมพ์ไทยมีวิธีสร้างชุดของความจริงในช่วงสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักอย่างไรและมีปัจจัยอะไรในการประกอบสร้างความหมายนั้น

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ทุกฉบับมีการใช้กลวิธีการนำเสนอข่าวโดยนำวิธีการเล่าเรื่องมาใช้ ซึ่งส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หรือขั้นทำสงครามที่ใช้การบรรยายแบบให้รายละเอียด ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในสถานการณ์จริงมานำเสนอประกอบด้วยการวางโครงเรื่อง มุมมอง การกระทำของตัวละคร ฉาก บทพูด และประเด็นข่าว โดยทั้งหมดจะถูกถ่ายทอดผ่านเนื้อหาข่าว

- โครงเรื่อง

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอโครงเรื่องโดยใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นบุคคลและการกระทำ ขณะที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก , มติชน และผู้จัดการใช้การเริ่มเรื่อง

แบบเน้นเหตุการณ์ โดยมติชนยังให้ความสำคัญกับเวลาที่เกิดเหตุการณ์ด้วย สำหรับการพัฒนา
เรื่องนั้น ไทยรัฐใช้การพัฒนาเรื่องแบบแยกประเด็นนำเสนอเป็นข่าวย่อย ข่าวละประเด็นส่วนคม ชัด
ลึก , มติชน และผู้จัดการ พัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่อง นำเสนอหลายประเด็นโดยเชื่อมโยงเป็นข่าว
เดียวกันและทั้ง 4 ฉบับใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยม 2 ฉบับคือ หนังสือพิมพ์
ไทยรัฐและคม ชัด ลึก ใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นการกระทำ ขณะที่หนังสือพิมพ์ มติชน และผู้จัดการ
ยังคงเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ สำหรับการพัฒนาเรื่อง ไทยรัฐยังคงใช้การพัฒนาเรื่องแบบแยก
ประเด็นส่วนส่วนคม ชัด ลึกและมติชน พัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น ขณะที่
ผู้จัดการพัฒนาเรื่องแบบประสานเรื่องและหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

สำหรับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 ข่าวส่วนใหญ่จะถูกนำเสนอในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์
ทั้ง 4 ฉบับจึงใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้นเหตุการณ์ โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคม ชัด ลึกมีการนำ
พรรณนาโวหารมาใช้ในการรายงานข่าวส่วนเริ่มเรื่องด้วย ด้านการพัฒนาเรื่องหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ,
คม ชัด ลึก และมติชนมีการพัฒนาเรื่องแบบลำดับความสำคัญของประเด็น ขณะที่ผู้จัดการพัฒนา
เรื่องแบบแยกประเด็นแยกออกเป็นหลายกรอบข่าว และให้พื้นที่ในการนำเสนอข่าวกรอบละ
ประเด็น โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้งท้าย

ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับยังคงใช้การเริ่มเรื่องแบบเน้น
เหตุการณ์ ส่วนการพัฒนาเรื่องนั้นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, มติชนและผู้จัดการใช้การพัฒนาเรื่องแบบ
ประสานเรื่อง ขณะที่คม ชัด ลึก พัฒนาเรื่องแบบสรุปประเด็น และยังคงใช้การจบเรื่องแบบไม่ทิ้ง
ท้ายทั้ง 4 ฉบับ

- มุมมอง

มุมมองที่ถูกนำเสนอในการรายงานข่าวสงครามครั้งนี้ สามารถสรุปแบ่งออกเป็น 2
ประเภทหลักๆคือมุมมองแบบจำกัดและมุมมองแบบผู้ประพันธ์ ซึ่งมุมมองแบบจำกัดในงานวิจัย
ครั้งนี้หมายถึงการนำเสนอข่าวตามสภาพการณ์โดยรายงานแต่ประเด็นข่าว ไม่สอดแทรกความ
คิดเห็นของผู้สื่อข่าวลงในข่าว ส่วนมุมมองแบบผู้ประพันธ์ก็คือการนำเสนอข่าวเหมือนกับว่า
ผู้สื่อข่าวเป็นผู้รอบรู้ เล่าเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้น โดยมองจากหลายส่วน สังเคราะห์สถานการณ์
ออกมาให้ผู้อ่านทราบในแบบของตน

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคม ชัด ลึก ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมใช้การรายงานข่าวแบบจำกัดเป็นหลัก โดยรายงานเฉพาะประเด็นข่าวไม่สอดคล้องกับความคิดเห็น ขณะที่หนังสือพิมพ์มติชนและผู้จัดการซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ในการรายงานข่าวเป็นหลัก มองหลายด้าน หลายส่วน เสมือนสังเคราะห์สถานการณ์มาแล้วให้ผู้อ่านทราบ

ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์ในการรายงานข่าวอธิบายให้เห็นรายละเอียดจากหลายส่วนโดยผู้สื่อข่าวเป็นผู้เล่าเรื่อง ขณะที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึกและมติชนใช้มุมมองแบบจำกัดรายงานสถานการณ์ของสงครามตามสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนหนังสือพิมพ์ผู้จัดการใช้มุมมองทั้งแบบจำกัดและมุมมองแบบผู้ประพันธ์

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและผู้จัดการใช้มุมมองทั้งแบบจำกัดและมุมมองแบบผู้ประพันธ์ ขณะที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึกและมติชนใช้มุมมองแบบจำกัดรายงานข่าว

- การกระทำ

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ รายงานข่าวแสดงถึงการกระทำของสหรัฐฯ ที่พยายามทุกวิถีทางเพื่อจะทำสงคราม เช่น กดดันให้คณะมนตรีความมั่นคงยูเอ็นลงมติ

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ยังคงรายงานการกระทำของสหรัฐฯ ในการเตรียมบุกอิรัก โดยส่งกำลังทหารเข้าไปประจำการเพื่อรอคำสั่งบุกโจมตีโดยไม่ฟังมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้มีการนำเสนอการกระทำของประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ฝ่ายโดยส่วนใหญ่เป็นการกระทำของสหรัฐฯ ที่โจมตีทิ้งระเบิดพื้นที่ต่างๆ ของอิรัก ซึ่งอิรักก็ใช้การช่มโจมตีตอบสังหารทหารสหรัฐฯ เช่นเดียวกัน

- ตัวละคร

ในทุกระดับความขัดแย้งส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯ เป็นตัวละครผู้กระทำและอิรักเป็นตัวละครผู้ถูกระทำมากกว่า โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 แสดงให้เห็นถึงความพยายามของสหรัฐฯ ที่ต้องการจะทำสงคราม เพียงฝ่ายเดียว ขณะที่อิรักกำลังให้ความร่วมมือในการ

ปลดอาวุธเป็นอย่างดีเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 และ 4 ประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ประเทศเป็นทั้งผู้กระทำและผู้ถูกระทำนอกจากนี้ยังมีผู้บริสุทธิ์ที่ไม่เกี่ยวข้องถูกระทำด้วย

- ฉาก

จากการศึกษาพบว่าฉากที่ปรากฏในข่าวสงครามครั้งนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ รายงานฉากแบบไม่ให้รายละเอียด นำเสนอเพียงเพื่อประกอบความเข้าใจของผู้อ่านว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร เท่านั้นและการรายงานฉากแบบให้รายละเอียด โดยใช้พรรณนาโวหารในการบรรยายสถานที่เกิดเหตุทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพเสมือนอยู่ร่วมในเหตุการณ์ ซึ่งส่วนใหญ่การรายงานฉากในลักษณะนี้จะปรากฏในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หรือขั้นทำสงครามมากที่สุด

สำหรับการบรรยายฉากนั้นในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐใช้การรายงานฉากหรือสถานที่เกิดเหตุการณ์แบบไม่ให้รายละเอียด ส่วนหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก , มติชน และผู้จัดการยังไม่มีการบรรยายฉาก

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือไทยรัฐและ คม ชัด ลึก ใช้การรายงานฉากหรือสถานที่เกิดเหตุการณ์แบบไม่ให้รายละเอียด แต่มติชนและผู้จัดการใช้การบรรยายฉากแบบให้รายละเอียด เกี่ยวกับการเตรียมกำลังทหารของสหรัฐฯที่เข้าไปประจำการเพื่อเตรียมบุกโจมตีอิรัก และประสิทธิภาพของอาวุธที่สหรัฐฯใช้ในการทำสงคราม

สำหรับในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับใช้การบรรยายฉากแบบให้รายละเอียด ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ เสมือนอยู่ในสถานการณ์จริง ส่วนใหญ่เป็นฉากเกี่ยวกับการโจมตีและการสู้รบในกรุงแบกแดด

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, มติชนและผู้จัดการใช้การรายงานฉากตามสภาพเหตุการณ์ บรรยายถึงสถานการณ์ในอิรักที่ยังวุ่นวาย ไม่สงบ และมีการลอบโจมตีอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ได้บรรยายแบบให้รายละเอียดมากนัก ส่วน คม ชัด ลึก ยังคงใช้การบรรยายฉากแบบให้รายละเอียด เกี่ยวกับการสู้รบในกรุงแบกแดดที่ยังคงมีอยู่ทำให้มีผู้บริสุทธิ์ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

- บทพูด

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐยังไม่มีการนำเสนอบทพูดในรายงานข่าว แต่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ได้นำเสนอเสนอบทพูดของประเทศคู่สงครามทั้ง 2 ฝ่ายที่กล่าวทำทนายตอบโต้กัน ส่วนมติชนนั้นนำเสนอบทพูดของผู้วิเคราะห์เกี่ยวกับสงครามและการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ ขณะที่ผู้จัดการนำเสนอบทพูดจากด้านสหรัฐที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการทำสงครามและบทพูดจากประเทศต่อต้านสงครามที่มองว่าสงครามเป็นสิ่งไม่ถูกต้องและยังจะทำให้เกิดปัญหาตามมา

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีการนำเสนอบทพูดในการรายงานข่าว โดยไทยรัฐและคม ชัด ลึก นำเสนอเสนอบทพูดเกี่ยวกับการกล่าวทำทนายกันของซัดดัม ฮุสเซนและจอร์จ ดับเบิลยู บุช ที่ต่างเชื่อว่าฝ่ายของตนเป็นฝ่ายที่ถูกต้องและจะได้รับชัยชนะในการทำสงคราม ส่วนมติชนนั้นยังคงนำเสนอบทพูดของผู้วิเคราะห์เกี่ยวกับสงครามและการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ ขณะที่ผู้จัดการนำเสนอบทพูดจากด้านสหรัฐฯ ที่ประกาศทำสงครามอย่างเป็นทางการ รวมทั้งบทพูดเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางทหารด้วย

ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีการนำเสนอบทพูดของทั้งสองฝ่าย โดยต่างฝ่ายต่างกล่าวตอบโต้กันว่าฝ่ายของตนเป็นผู้ถูกต้องและจะมีชัยในสงคราม รวมทั้งออกมาประณามกันเกี่ยวกับความโหดเหี้ยมและความผิดพลาดที่อีกฝ่ายก่อขึ้น

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ยังคงมีการนำเสนอบทพูดของทั้งสองฝ่าย โดยหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึกเสนอบทพูดเกี่ยวกับการแสดงความมั่นใจในการรบและคิดว่าจะได้รับชัยชนะ ของฝ่ายสหรัฐฯ และการกล่าวชักชวนให้ชาวอิรักและชาวอาหรับลุกขึ้นต่อสู้กับสหรัฐฯ ของฝ่ายอิรัก สำหรับหนังสือพิมพ์มติชนนั้นมีการบรรยายบทพูดไม่มากนัก โดยมีบทพูดที่แสดงให้เห็นว่าซัดดัมเป็นผู้ก่อความไม่สงบ สมควรได้รับการลงโทษและสหรัฐฯเป็นผู้ที่เข้ามาปลดปล่อยอิรัก รวมทั้งบทพูดขณะจับกุมตัวซัดดัมอย่างละเอียดและการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทางด้านหนังสือพิมพ์ผู้จัดการส่วนใหญ่นำเสนอบทพูดจากด้านสหรัฐฯเกี่ยวกับการประกาศชัยชนะและเข้าไปช่วยเหลือ ดำเนินการจัดการกับอิรักหลังสงคราม

- ประเด็นข่าว

จากการวิจัยพบว่าการนำเสนอประเด็นข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับไม่มีความแตกต่างกันมากนัก ส่วนใหญ่จะนำเสนอประเด็นเดียวกัน โดยในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 ส่วนใหญ่หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอการกล่าวหาอิรักของสหรัฐฯว่ามีอาวุธทำลายล้างสูงและให้การสนับสนุนกลุ่มก่อการร้ายโดยสหรัฐฯกำลังทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้รับความเห็นชอบในการทำสงคราม เช่นพยายามกดดันให้ UN และนานาชาติสนับสนุนสงคราม รวมทั้งนำเสนอประเด็นความร่วมมือในการปลดอาวุธของอิรักและการคัดค้านสงครามจากทั่วโลก โดยมติชนมีการนำเสนอประเด็นผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเพิ่มเติมด้วย

ต่อมาในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอการเตรียมความพร้อมด้านกำลังทหารของทั้งฝ่ายสหรัฐฯและอิรัก และความเคลื่อนไหวในการต่อต้านสงครามจากทุกมุมโลก โดยมติชนมีการนำเสนอมาตรการในการรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดจากสงครามของรัฐบาลไทยด้วย

ส่วนในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอการโจมตีอิรักของสหรัฐฯและการโจมตีตอบโต้จากฝ่ายอิรัก โดยสหรัฐฯค่อยๆยึดพื้นที่ได้ทีละส่วนจนกระทั่งบุกเข้ายึดกรุงแบกแดดได้และได้รับชัยชนะในที่สุด นอกจากนี้ยังได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากประชาชนชาวอิรัก โดยคม ชัด ลึก อ้างถึงการพบหลักฐานเกี่ยวกับอาวุธและความสัมพันธ์ที่อิรักมีกับเครือข่ายอัลเคด้า ด้วย ขณะที่มติชนก็มีการนำเสนอประเด็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสงครามเป็นระยะๆ นอกจากนี้ผู้จัดการยังมีการเสนอประเด็นเกี่ยวกับกระแสต่อต้านสงครามจากทั่วโลกเพิ่มเติมด้วย

และในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นำเสนอประเด็นการดำเนินการของสหรัฐฯที่มีต่ออิรักหลังสงครามและการลอบโจมตีทหารสหรัฐฯจากฝ่ายอิรักและการทยอยจับกุมตัวผู้นำระดับสูงของอิรักจนกระทั่งสังหารลูกชายของซัดดัมและการจับกุมตัวซัดดัม รวมทั้งเรื่องที่ทหารไทย 2 นายเสียชีวิตจากเหตุระเบิดในอิรัก นอกจากนี้มติชนยังนำเสนอประเด็นที่ทำให้เชื่อว่าอิรักครอบครองอาวุธร้ายแรง รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับความผิดพลาดของการสู้รบที่ทำให้สหรัฐได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิตและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสงครามเพิ่มเติมด้วย

ปัจจัยในการประกอบสร้างชุดความหมายของหนังสือพิมพ์

จากผลการวิจัยโดยการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบข่าวต่างประเทศของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คม ชัด ลึก มติชน และผู้จัดการ ทำให้สรุปปัจจัยหลักๆที่ทำให้เกิดการประกอบสร้างชุดความหมายในเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

1. แหล่งข่าวที่นำมาใช้ในการรายงานข่าว ข้อจำกัดในการส่งผู้สื่อข่าวเข้าไปทำข่าวในพื้นที่ของสื่อมวลชนไทยทำให้ต้องรับข้อมูลส่วนใหญ่จากสื่อตะวันตก รวมทั้งเนื้อหาข่าวจำนวนมากจากแหล่งข่าวหลายด้านที่หนังสือพิมพ์ต้องคัดเลือกเพื่อที่จะนำมาเสนอในระยะเวลาอันจำกัด ทำให้ความหมายที่ถ่ายทอดออกมาแฝงมุมมองจากแหล่งข่าวที่เลือกมาใช้ด้วย ถือได้ว่าการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ต้องอาศัย Secondary Source ไม่ได้เกิดจากการเห็นเหตุการณ์ด้วยตนเอง ซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องผลิตซ้ำอุดมการณ์ของตะวันตกที่สอดแทรกเข้ามาในเนื้อหาของข่าว เนื่องจากรับข้อมูลมาจากแหล่งข่าวใดก็จำเป็นต้องรายงานตามนั้นจะไปบิดเบือนไม่ได้ ซึ่งตัวของผู้สื่อข่าวเองก็ไม่ทราบว่าเรื่องใดจริงหรือเรื่องใดไม่จริงเพราะไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์

2. มุมมองและทัศนคติส่วนตัวของผู้สื่อข่าว มุมมองทั้งในเชิงลบและเชิงบวกที่ผู้สื่อข่าวมีต่อสงคราม ประเทศคู่สงครามคือสหรัฐอเมริกากับอิรัก และมุมมองที่มีต่อบทบาทของประเทศไทยในสงครามครั้งนี้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการประกอบสร้างความจริงในข่าวสงคราม ซึ่งมีผลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวที่จะนำมาเสนอโดยสะท้อนผ่านการใช้ภาษามักมีการใช้คำที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกออกไปในเนื้อหาของข่าว นอกจากนี้มุมมองยังเป็นส่วนกำหนดเนื้อหาที่ปรากฏเพื่อแสดงให้เห็นว่าในช่วงเวลาใดใครทำผิดหรือใครทำถูก ใครเป็นพระเอกหรือผู้ร้ายอีกด้วย

3. ประสบการณ์ในการทำข่าว และความรู้เท่าทันสื่อของผู้สื่อข่าว การคัดเลือกข่าวและนำเสนอข่าวจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงานด้านข่าวต่างประเทศโดยผู้สื่อข่าวต้องทราบว่าสื่อที่จะนำมาใช้เป็นแหล่งข่าว โดยเฉพาะสื่อตะวันตกมีธรรมชาติอย่างไรเพื่อให้สามารถกำจัดอคติในข่าวออกไปได้ และเลือกเอาเฉพาะข้อเท็จจริงมานำเสนอ เพราะหากไม่มีประสบการณ์และความรู้เท่าทันสื่อมากพอแล้วเนื้อหาข่าวที่นำเสนออาจไม่มีความเป็นกลาง ทำให้กลายเป็นเครื่องมือในการตอกย้ำอุดมการณ์ของสื่อตะวันตกได้ ดังเช่นที่คณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ มองว่า “ผู้สื่อข่าวต่างประเทศในปัจจุบันไม่มีความรู้มากพอ ส่วนใหญ่จะแปลข่าวเพียงอย่างเดียว การใช้

ภาษาเป็นเครื่องมือ ประณามทั่วโลกเป็นผู้ก่อการร้ายหมกคอกหรือไม่ใช้คำว่าเสรีภาพ ใช้คำว่า ปลดปล่อย ใช้คำว่าทหารอเมริกันเข้าไปช่วยเหลือ ซึ่งต้องสู้กันว่าภาษาที่คุณใช้จริง ๆ มันไม่ใช่ คุณคือผู้รุกราน คือผู้ก่อสงคราม เราต้องระวังเวลาทำข่าวจากตะวันตก ต้องรู้ทันสื่อตะวันตกให้มาก เพราะบ่อยครั้งมีอคติแทรกเข้ามาโดยแฝงในเนื้อหาข่าวโดยไม่รู้ตัว”

4. **วิธีการทำให้ข่าวดูตื่นเต้นและน่าสนใจ** เป็นวิธีการเขียนข่าวอย่างหนึ่งของผู้สื่อข่าวที่เน้นการบรรยายให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าใจในสถานการณ์มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อดึงดูดใจผู้อ่านให้อยากติดตามอ่านข่าว ซึ่งหนังสือพิมพ์ทุกฉบับเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี ทำให้เรื่องราวมีสีสัน น่าตื่นเต้น โดยจะไปกระตุ้นความรู้สึกทำให้เกิดความเข้าใจสภาวะเหตุการณ์นั้นมากกว่าที่จะรายงานข้อเท็จจริงเรียงตามลำดับ

4. หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมกับหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรในการประกอบสร้างความจริง

จากการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าประเภทของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันในบางกรณีไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบสร้างความหมายและกลวิธีการเล่าเรื่องในข่าวสงครามระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักครั้งนี้ แต่ในบางกรณีก็มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอให้เห็นทั้งสองแบบ

ลักษณะที่ 1 หนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกันมีการวิธีการประกอบสร้างความจริงที่คล้ายคลึงกัน

หนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกันมีลักษณะการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่ใกล้เคียงกัน ดังที่ปรากฏให้เห็นในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก ใช้มุมมองแบบจำกัดนำเสนอเหตุการณ์โดยไม่สอดแทรกความคิดเห็น รายงานเฉพาะความคืบหน้าของประเด็นข่าว ขณะที่หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ คือ มติชนและผู้จัดการ ใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์รายงานข่าว บรรยายการกระทำของสหรัฐฯที่ต้องการจะทำสงคราม เสมือนเป็นผู้รอบรู้อธิบายและวิเคราะห์เรื่องราวทั้งหมดให้ผู้อ่านทราบ เป็นต้น

นอกจากนี้ ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึก มีการใช้มุมมองแบบผู้ประพันธ์นำเสนอเหตุการณ์สงคราม โดยนำพรรณนาโวหารมาใช้ในการรายงานข่าวส่วนเริ่มเรื่องเสมือนเป็นนวนิยายเหมือนกัน ขณะที่

หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ คือ มติชนและผู้จัดการ กลับใช้มุมมองแบบจำกัดรายงานข่าว นำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาวะการณ์โดยไม่สอดคล้องความคิดเห็น

ส่วนการให้ความหมายโดยการใช้ภาษานั้นในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมทั้ง 2 ฉบับคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและคมชัดลึกซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกัน นำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวกและความหมายเชิงลบต่อสงคราม ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอิรักโดยส่วนใหญ่แสดงชุดความหมายเชิงลบของสหรัฐามากที่สุดเหมือนกัน ในขณะที่มติชนและผู้จัดการซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ นำเสนอแต่ชุดความหมายเชิงลบของสงครามโดยไม่ให้ความหมายเชิงบวก ส่วนชุดความหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา และอิรักถูกนำเสนอทั้งเชิงบวกและเชิงลบเหมือนกัน

ลักษณะที่ 2 หนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกันมีการวิธีการประกอบสร้างความจริงที่แตกต่างกัน

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ต่างก็นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบและจุดยืนของตนเองโดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือพิมพ์ที่จะเป็นตัวกำหนดลักษณะการนำเสนอข่าว จะเห็นได้จากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นในข้างต้น ยกตัวอย่างเช่น ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 หรือขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการมีลักษณะการใช้ภาษาให้ความหมายเชิงบวกและความหมายเชิงลบต่อสงคราม ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอิรักและประเทศไทย ที่เหมือนกันแม้ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ต่างประเภทกัน นอกจากนี้ก็วิธีการเล่าเรื่องที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการใช้ยังมีลักษณะใกล้เคียงกันอีกด้วย

ช่วงเวลาการทำสงครามก็มีความสำคัญในการรายงานข่าวเช่นเดียวกัน โดยจะเห็นได้ว่าช่วงระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หรือขั้นทำสงคราม หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ต่างประเภทกัน ใช้การบรรยายฉากในการรายงานข่าวอย่างละเอียด ให้ผู้อ่านเห็นภาพเสมือนอยู่ในเหตุการณ์เหมือนกัน รวมทั้งนำเสนอทั้งชุดความหมายเชิงบวก และเชิงลบเกี่ยวกับสงคราม ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอิรักและประเทศไทยใกล้เคียงกันด้วย ซึ่งมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ความขัดแย้งเกิดจากแต่ละกลุ่มในสังคมต่างต้องการครอบครองผลประโยชน์และอำนาจ ซึ่งปัญหาในการยอมรับในสถานภาพ เอกลักษณ์ ค่านิยม ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และ สังคม ของสังคมอื่นที่แตกต่างจากตนเองถือได้ว่าเป็นลักษณะหนึ่งของจุดเริ่มต้นแห่งความขัดแย้ง

ความขัดแย้งทางสังคม (Social conflict) เป็นความขัดแย้งระหว่างประเทศกับประเทศ หรือกลุ่มประเทศกับกลุ่มประเทศ ประเด็นของการเกิดความขัดแย้งนั้นไม่ใช่เรื่องส่วนตัวแต่เป็น ประเด็นสาธารณะที่เกี่ยวกับคนทั่วไป เช่น ประเด็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ศาสนา อำนาจ ทางทหาร อำนาจทางการเมือง

ลักษณะของความขัดแย้งทางสังคมก็คือ ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในประเด็น สาธารณะที่เกิดขึ้น และต่างอยู่ในฐานะจะเอาชนะกันเพื่อครอบครองสิ่งที่กลุ่มตั้งเป้าหมายไว้โดยยาก ที่จะประนีประนอมกันได้ (Incompatible goal) นั่นคือเกิดสหสัมพันธ์ในทางนิเสธ (the negative correlation) ระหว่างการบรรลุเป้าหมายของกลุ่มคู่แข่งอันทำให้เกิดการต่อสู้อย่างเปิดเผยตามมา

ตามค่านิยม เช่นนี้ ความขัดแย้งระหว่างประเทศสหรัฐกับอิรักจึงอยู่ในประเภทของความ ขัดแย้งทางสังคม โดยความขัดแย้งระหว่างโลกมุสลิมกับจักรวรรดินิยมตะวันตกที่มีมายาวนานนั้น จัดได้ว่าเป็นความขัดแย้งทางสังคมอย่างเรื้อรัง (The Protracted Social Conflict) ซึ่งความขัดแย้ง ลักษณะนี้รวมไปถึงความขัดแย้งเกี่ยวกับการยอมรับเอกลักษณ์ (identity), ความขัดแย้งเกี่ยวกับ สถานภาพ (status), ความขัดแย้งด้านค่านิยม (Value) ด้วย

ความขัดแย้งที่เรื้อรังนี้ก่อให้เกิดเป็นสงครามที่เรื้อรัง (Protected War) ตามมาด้วย โดย กลุ่มอารยธรรมที่แตกต่างอย่างโลกมุสลิมกับตะวันตกนั้นมียุทธศาสตร์ที่มองไม่เห็นอยู่ ซึ่งรอยแยกของ ความขัดแย้งดังกล่าวจะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาในวันที่จะลุก โชนและดับมอดไม่มีที่ท่าว่าจะสิ้นสุดลง เช่นเดียวกับสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับอิรักซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันนี้ ธรรมชาติของ สงครามระหว่างสองอารยธรรมนี้จึงไม่เหมือนกับสงครามชนิดอื่นๆ

ในงานเรื่อง The Clash of Civilizations ของฮันดิงตัน นักคิดของสหรัฐอเมริกา (อ้างถึงใน เทียนชัย วงศ์สุวรรณ, 2545) ได้สะท้อนภาพถึงโลกที่มีความแตกต่างกันทางอารยธรรมและสงคราม ระหว่างอารยธรรมที่ต่างกันว่า เป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้น หลีกเลี่ยงไม่ได้ โลกของชาวมุสลิมมีระบบ

อารยธรรมป่าเถื่อนเป็นฐาน กคจีสตรีเฟส ในขณะที่โลกตะวันตกคืออารยะ เป็นประชาธิปไตย และมีความเท่าเทียมกัน ดังนั้นการปะทะจึงต้องเกิดขึ้น

เช่นเดียวกับคุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล (สัมภาษณ์ , 2548) ที่กล่าวถึงความขัดแย้งครั้งนี้ว่าเป็นเรื่องของแนวคิดที่แตกต่างกัน แนวคิดทุนนิยมอย่างอเมริกันอาจมองว่าคนอิรักอยู่ได้อย่างไร มีการกดขี่ ข่มเหงอย่างรุนแรง จึงต้องเข้าไปแก้ไขเปลี่ยนแปลง ในขณะที่โลกตะวันออกไม่ได้มองอย่างนั้น อาจมองว่ามีกฎระเบียบเคร่งครัดก็เพื่อให้เกิดแต่สิ่งที่ดีงาม

ไม่เพียงเท่านั้นความขัดแย้งระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักนอกจากจะอธิบายในลักษณะความขัดแย้งข้างต้นได้แล้ว ยังเป็นความขัดแย้งในเชิงอำนาจ (The Conflict of Power) โดยลักษณะการกระทำของสหรัฐฯ นั้นถือได้ว่าเป็นความต้องการขยายอำนาจที่ตนมีอยู่ออกไปทำให้อำนาจของผู้อื่นลดลง ซึ่ง Azar and Burton (1986) อธิบายว่าความขัดแย้งทั้ง 2 ลักษณะนี้ คือความขัดแย้งทางสังคมอย่างเรื้อรัง และความขัดแย้งในเชิงอำนาจ อาจเกิดร่วมกันต่อเนื่องกันหรืออาจเป็นเหตุของกันและกันในกรณีใดกรณีหนึ่ง

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2546) กล่าวถึงความคิดแบบอัตนิยม (Egocentrism) หรือกระบวนการรับรู้โดยมีตนเองเป็นศูนย์กลาง ผูกติดกับแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง ไม่รับรู้แง่มุมที่สำคัญอื่นๆ ทำให้มองไม่เห็นข้อเท็จจริง โดยอธิบายว่ามนุษย์สร้างอัตลักษณ์ขึ้นมาเป็นชุดๆ แบ่งแยกตนเองออกเป็นชาติ เผ่าพันธุ์ วรรณะ ชนชั้น มีศาสนาและอุดมการณ์แตกต่างกัน ซึ่งอัตลักษณ์นั้นคือการให้ความสำคัญกับอัตตา (Self) ยังมีความยึดมั่นในอัตตามากเท่าใด โอกาสที่จะทำลายผู้อื่นที่แตกต่างจากตนด้วยความรุนแรงก็มากตามไปด้วย

กระบวนการนิยามคำว่าใครเป็นพวกเขาและพวกเราโดยอาศัยมายาการแห่งอัตลักษณ์ในการรวมกลุ่มและแยกกลุ่มของตนจากกลุ่มอื่น เอื้อต่อการเห็นคนอื่นเป็นอะไรบางอย่างที่ต่ำต้อยกว่าตน เห็นไปว่าคนที่ไม่เหมือนตนไม่ใช่มนุษย์จริงๆ

แนวความคิดที่คิดว่าตนเองเหนือกว่าผู้อื่น เห็นอุดมการณ์อื่นต่ำต้อยกว่าอุดมการณ์ของตนนั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ความขัดแย้งระหว่างโลกมุสลิมกับตะวันตกไม่มีทีท่าว่าจะสิ้นสุดลง ตรงกันข้ามกลับยิ่งพัฒนาความขัดแย้งจนกลายเป็นความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

อุดมการณ์ที่แตกต่างกันของโลกมุสลิมกับจักรวรรดินิยมตะวันตกนั้นจึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความขัดแย้งจนกลายเป็นสงครามในที่สุด เมื่อเปรียบเทียบด้านอำนาจ โดยวัตถุประสงค์แน่นอนว่าตะวันตกเหนือกว่าโลกอาหรับอย่างเห็นได้ชัด ทั้งด้านเศรษฐกิจ , การเมือง , วิถีชีวิตของประชาชน ฯลฯ แต่แท้ที่จริงแล้ว เรื่องของอุดมการณ์ไม่สามารถเปรียบเทียบได้ว่าอุดมการณ์ใดเหนือกว่าอุดมการณ์ใด ความมีสิทธิ เสรีภาพ เป็นประชาธิปไตยที่ตะวันตกนับถือและมองว่าเป็นสิ่งจำเป็นสูงสุดของมนุษยชาติ อาจไม่ใช่สิ่งที่โลกอาหรับให้ความสำคัญ หากแต่ความเคร่งครัดในศาสนาและจารีตต่างหากที่เป็นสิ่งจำเป็นของโลกมุสลิม ซึ่งตะวันตกกลับมองว่าเป็นการกดขี่ และเป็นความเชื่อที่ล้าหลัง ความเชื่อและการมองโลกที่ต่างกันอย่างนี้เองทำให้แต่ละฝ่ายต่างมองว่าอีกฝ่ายหนึ่งแปลกแยก

ถ้าหากผู้คนต่างอุดมการณ์ ดำรงวิถีชีวิตของตนเองโดยไม่เข้าไปแทรกแซงการดำรงชีวิตของผู้อื่น ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ก็คงไม่ก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงตามมา แต่สงครามครั้งนี้เกิดจากความพยายามที่จะเข้าไปเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของอุดมการณ์อื่นที่แตกต่างจากตนให้เป็นที่ไปในทางที่ผู้ต้องการเปลี่ยนแปลงโดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุดและสมควรกระทำ ในขณะที่ผู้ถูกเปลี่ยนแปลงไม่ต้องการหรือไม่ยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลง

ดังเช่นที่ ฮัซรัตน์ สตาอานันท์ (2546) กล่าวว่า โลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งความขัดแย้งระหว่างพลังที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงและพลังที่มุ่งรักษาไว้ ความขัดแย้งดังกล่าวในระดับใหญ่ก็จะกลายเป็นการปฏิวัติ รัฐประหาร และสงครามทั้งภายในและระหว่างรัฐ

จากคำกล่าวข้างต้นจึงพอสรุปได้ว่าสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนในการอธิบายความขัดแย้งระหว่างพลังที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงจากสหรัฐฯ โดยต้องการเข้าไปเปลี่ยนแปลงการปกครองของอิรัก ด้วยข้ออ้างที่ว่าอิรักปกครองประชาชนอย่างกดขี่ ไม่มีเสรีภาพ กับพลังที่มุ่งรักษาไว้ของอิรักเองที่พยายามดำรงวิถีชีวิตตามความเชื่อทางศาสนา คิดว่าการปฏิบัติตนในกรอบอย่างเคร่งครัด เป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงามที่สุด และสร้างเกราะขึ้นก้ำบังประเทศจากลัทธิจักรวรรดินิยมเสรีประชาธิปไตย ดังนั้นสงครามจึงเกิดขึ้น

สำหรับสงครามครั้งนี้มีผู้มองว่าเป็นเสมือนสงครามครูเสดที่เกิดขึ้นในอดีต ซึ่งถือกำเนิดมาจากความขัดแย้งทางศาสนา ซึ่งซัดคัม ฮุสเซนเองก็พยายามปลุกระดมชาวอาหรับให้เข้าใจเช่นนั้น เพื่อให้ลุกขึ้นต่อสู้กับผู้รุกรานอย่างสหรัฐฯ แต่ผู้วิจัยมองว่า การก่อวินาศกรรม 11 กันยายน 2001 จนถึงสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอัฟกานิสถาน ตลอดจนสงครามระหว่าง

ประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศอิรักครั้งนี้ เกิดมาจากการทำทายเป็นอันตายซึ่งกันและกันของประเทศที่มีอุดมการณ์แตกต่างกัน ซึ่งสั่งสมความขัดแย้งระหว่างกันมายาวนาน จนกระทั่งมีเหตุอันทำให้เกิดข้ออ้างแห่งการทำสงครามขึ้น โดยสงครามครั้งนี้ไม่ได้ถกกันในเรื่องของศาสนา ว่าศาสนาใดดีกว่าศาสนาใด แต่ศาสนาเป็นเพียงจุดกำเนิดแห่งรากเหง้าของความเชื่อ ทศนคติและการมองโลกเท่านั้น อุดมการณ์ที่แตกต่างกันและการกระทำของแต่ละฝ่ายต่างหากที่ทำให้เกิดความขัดแย้งลุกลามไปจนเกิดสงครามในที่สุด

เช่นเดียวกับที่ ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2546) มองเหตุแห่งสงครามครั้งนี้ว่าศาสนาไม่ได้เป็นสาเหตุของความรุนแรงและสงคราม แต่ปัญหาทางเศรษฐกิจ การแย่งชิงทรัพยากรและอำนาจเป็นสาเหตุของความขัดแย้งระหว่างผู้คนต่างศาสนา แต่แล้วศาสนาก็ถูกนำมาใช้เป็นข้ออ้างรองรับการฆ่าฟันเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และในกระบวนการความเป็น “พวกเรา” ที่มีอัตลักษณ์เช่นนี้ทำให้ง่ายที่จะคิดว่า “ฝ่ายเขา” คิดผิดและหากเชื่อว่ามีสิทธิไปเปลี่ยนแปลงความคิดความเชื่อของเขาความรุนแรงจะตามมา

ชาวมุสลิมมีความเป็นเอกภาพสูง มีความสัมพันธ์กับชาวมุสลิมทั่วโลก ศาสนาอิสลามเน้นย้ำเรื่องความผูกพันระหว่างชาวมุสลิมด้วยกันไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ภาษาใด ถือว่าเป็นพี่น้องกัน มีหน้าที่ต้องช่วยเหลือระหว่างมุสลิมด้วยกัน (ธีระยุทธ ลาดีฟี, 2542)

ความสัมพันธ์ที่โยงใยไปทั่วโลก ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาวมุสลิมเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างหนึ่ง ดังนั้นเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับชาวมุสลิมไม่ว่าในภูมิภาคใดของโลก ความรู้สึกมีส่วนร่วมในความเจ็บปวดนั้นยังได้แพร่กระจายไปสู่ชาวมุสลิมทั่วโลกด้วย เช่นเดียวกันเมื่อเกิดสงครามระหว่างตะวันตกกับชาวมุสลิมในอิรัก ความรู้สึกถูกกระทำและความรู้สึกอยากต่อต้านตะวันตกย่อมเกิดขึ้นกับชาวมุสลิมทั่วทุกมุมโลก ไม่เว้นแม้แต่ในประเทศไทยที่ประชาชนในภาคใต้ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีการตื่นตัวกับเหตุการณ์สงครามครั้งนี้อย่างมาก การรับรู้ข่าวสารของชาวมุสลิมในภาคใต้ของประเทศไทยจึงไม่เหมือนกับชาวไทยในภูมิภาคอื่น เพราะมีทางเลือกในการเปิดรับสื่อจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียแทนที่จะรับสื่อกระแสหลักจากประเทศไทยเพียงอย่างเดียว โดยเห็นว่าสื่อมาเลเซียซึ่งเป็นพี่น้องชาวมุสลิมด้วยกันมีการเสนอข่าวเป็นกลางมากกว่าและยังให้ข่าวสารที่ทันสมัยเป็นประโยชน์ต่อชาวมุสลิม

ความกระหายใคร่รู้ของผู้อ่านเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดให้ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหันมามองบทบาทของตนในการนำเสนอข่าวมากขึ้นและตระหนักว่าแหล่งข่าวต่างประเทศที่นำมาใช้เป็น

ข้อมูลเพื่อรายงานข่าวไม่ควรมาจากตะวันตกแต่เพียงฝ่ายเดียว ประกอบกับมีสำนักข่าวอาหรับอย่างอัลจาซีราเกิดขึ้นและเข้ามามีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลจากฝั่งอาหรับอย่างครบถ้วนรวดเร็วอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ทำให้การนำเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ไทยเปลี่ยนบทบาทจากที่เคยเสนอข่าวด้านเดียว เอนเอียงไปทางด้านตะวันตกมากกว่ากลับมีการนำเสนอข่าวจากด้านอาหรับควบคู่ไปด้วย

ซึ่งจากผลการวิจัยที่พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีการให้ความหมายเชิงลบกับประเทศสหรัฐอเมริกามากกว่าเชิงบวก แสดงให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวเห็นว่าการกระทำของสหรัฐฯ เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่เห็นด้วยกับสหรัฐอเมริกาในสงครามครั้งนี้ ภาพของสื่อไทยที่เคยเดินตามหลังสหรัฐอเมริกา รายงานข่าวทั้งหมดตามแหล่งข้อมูลจากตะวันตกโดยไม่ผ่านการคัดกรอง กลับแสดงจุดยืนที่ชัดเจนมากขึ้นกว่าในอดีต มีการรับข้อมูลจากทั้งสองฝ่าย ถึงแม้จะไม่ใช้ทั้งหมดของการรายงานข่าว แต่ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการรายงานข่าวต่างประเทศที่พัฒนาไปมากขึ้น

จากการศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทำให้สามารถจำแนกการประกอบสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์ออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. การสร้างความหมายในข่าวโดยการใช้ภาษา

ชุดของความหมายหรือกลุ่มคำที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับในระดับความขัดแย้งทั้ง 4 ขั้นที่พบในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่เป็นความหมายเชิงลบโดยชุดความหมายของสงครามหนังสือพิมพ์พยายามแสดงให้เห็นว่าเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ เป็นความผิดพลาด ทำให้เกิดความสูญเสียและยิ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมา ส่วนชุดความหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาหนังสือพิมพ์พยายามตอกย้ำความเป็นจักรวรรดินิยม รวมทั้งการแสดงท่าทีแข็งกร้าว วางตัวเป็นใหญ่ในโลกของสหรัฐฯ ขณะที่ชุดความหมายของประเทศอิรักนั้น ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับท่าทีที่แข็งกร้าวและความพ่ายแพ้ในสงครามครั้งนี้ แต่สำหรับชุดความหมายของประเทศไทยไม่ค่อยมีการแสดงถึงมากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการให้ความหมายในเชิงบวกเกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์สงครามและความมีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ของไทย

สิ่งที่เรียกว่า “ความเป็นจริง” (reality) นั้นมิใช่สิ่งที่มีอยู่แล้ว แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา (construct) เราจึงอธิบายได้ว่าในด้านสื่อมวลชนสิ่งที่เรียกว่า “ข่าว” นั้นไม่ใช่การรายงานความเป็น

จริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หากแต่เป็นการ “สร้าง” ความเป็นจริงจากเหตุการณ์นั้นขึ้นมา ขณะที่ตัวเหตุการณ์เองมีหลายมิติ ก็แล้วแต่ว่านักข่าวแต่ละคนจะหยิบยกเอาเหตุการณ์นั้นมาสร้างเป็นข่าวอย่างไร สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความหมายทางสังคมขึ้นมา (กาญจนา แก้วเทพ , 2541) เช่นเดียวกับในกรณีข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับอิรักครั้งนี้ที่หนังสือพิมพ์คอมมิวนิสต์และผู้จัดการจะให้ความหมายเชิงลบกับประเทศสหรัฐอเมริกามากกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ขณะที่มีการนำเสนอความหมายเชิงบวกน้อยมาก

ในระดับความขัดแย้งขั้นที่ 1 และ 2 คือขั้นโต้แย้งและขั้นเตรียมการทางทหารที่หนังสือพิมพ์คอมมิวนิสต์และผู้จัดการนำเสนอแต่ชุดความหมายเชิงลบของสงครามและประเทศสหรัฐ โดยไม่มีการนำเสนอความหมายเชิงบวกเลย สะท้อนให้เห็นทัศนคติและจุดยืนต่อต้านสงครามและประเทศสหรัฐอย่างชัดเจนของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับนี้ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ ที่พบว่าหนังสือพิมพ์คอมมิวนิสต์ มีทัศนคติต่อต้านสหรัฐฯ โดยมองว่าเป็นผู้รุกราน เป็นผู้ก่อสงคราม ซึ่งคุณบุญรัตน์ อภิชชาติไตรสรณ์ แสดงทัศนคติเกี่ยวกับประเทศสหรัฐฯว่า “สหรัฐฯคืออหังการของโลกรที่ไปโจมตีเขา นั่นคือความไม่ถูกต้อง คือผู้รุกราน คือผู้ก่อสงคราม คือผู้กระหายสงคราม นี่คือการรุกรานประเทศเขา และตอนนี้สหรัฐฯกำลังพยายามสร้างความชอบธรรมที่จะรุกรานอิหร่าน รุกรานซีเรีย” ขณะที่มองอิรักว่า “พวกเรามองอิรักผิดไปมาก คนอิรักน่ารัก เป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใสซึ่งถ้าไม่มี Hollywood มาสร้างภาพให้เป็นพวกโหดร้ายทารุณ พวกเรามองภาพเขาเหมือนปีศาจ แต่ไม่ใช่”

สำหรับหนังสือพิมพ์ผู้จัดการเองก็ตระหนักว่าผู้อ่านมักมองว่าผู้จัดการต่อต้านสหรัฐฯ แต่ก็ยืนยันว่าเป็นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนโดยไม่ได้เอียงเข้าข้างฝ่ายใด โดยคุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล ให้สัมภาษณ์ในประเด็นนี้ว่า “คนจะมองว่าผู้จัดการเป็นหนังสือพิมพ์ที่ต่อต้านสหรัฐฯแต่จริงๆแล้วเป็นการพยายามเสนอทั้งสองด้านมากกว่า เพียงแต่ว่าปกติเราฟังกันแต่ AP , AFP , รอยเตอร์ ตลอด จึงเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ที่เราจะนำเสนอสื่ออีกฝ่ายหนึ่งมาลง และบางครั้งมันอาจจะรุนแรงก็เหมือนเป็นการปะทะกันทางความคิด แต่ถ้ามองอีกด้านหนึ่งก็เหมือนเป็นเรื่องธรรมดาหลายๆที่เรารู้ว่าข่าวจากซีกโลกนี้มากขึ้น สื่อท้องถิ่นเขา speak louder มันอาจไม่ธรรมดาที่เราเอาแนวคิดที่คัดค้านนั้นวางเทียบกัน การที่เราเอาแนวคิดที่คัดค้านมานำเสนอไม่ได้แปลว่าเราต้องการจงใจว่าอีกฝ่ายหนึ่งผิด เราแค่ต้องการนำเสนอและให้คนอ่านเลือกเอาเอง เหมือนเป็นทางเลือกให้คนอ่าน เราไม่ตั้งใจว่าจะต้องตีสหรัฐฯแต่ตั้งใจว่าจะเสนอมุมมองของอีกฝ่ายหนึ่งขึ้นมา ถ้าวางหนึ่งอัลจาซีราเริ่มบิดเบือนมันเริ่มแรงไป เราก็ต้องเอาอย่างอื่นมาคานเหมือนกัน เพียงแต่ว่า ณ จุดที่เกิดเหตุมันเป็นทางเลือกหนึ่งที่ดีสำหรับตอนนั้น”

ในขณะที่ระดับความขัดแย้งขึ้นเดียวกันนี้ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอทั้งชุด ความหมายเชิงลบและเชิงบวกของสหรัฐอเมริกา ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนกลับหยิบยกเอาชุดของความหมายเชิงลบเกี่ยวกับอิรักที่แสดงให้เห็นว่ามีอาวุธร้ายแรงในครอบครองจริงมานำเสนอเท่านั้น ทำให้ความหมายที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เป็นความหมายเชิงบวกกับอเมริกามากกว่า โดยคุณไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์ ให้เหตุผลว่า “ถ้าเป็นข่าวเรามีทางเลือกน้อยมากคือรายงานหรือไม่รายงานเท่านั้น แต่เราไปบิดเบือนลำบาก เช่น ถ้าเราใช้ CNN รายงานว่า ก็ต้องไต่คำพูดของ CNN ลงไป ซึ่งบางทีเป็นความหมายเชิงบวกกับอเมริกา เวลาเรารายงานจะไปบิดเบือนให้เป็นกลางหรือเป็นลบก็ไม่ได้ ในเมื่อเขารายงานมาอย่างนี้เราก็ต้องรายงานไปอย่างนี้ หรือถ้าไม่อย่างนั้นก็ต้องไม่เอา ไม่เสนอเลย ซึ่งในบางกรณีก็อาจจะตกข่าว ในขณะที่ฉบับอื่นมีแต่เราไม่มี”

เพราะฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าการสร้างความจริงของหนังสือพิมพ์มติชนและไทยรัฐตั้งอยู่บนพื้นฐานของสื่อตะวันตกมากกว่า ทั้งนี้มิใช่ว่าหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับจะนำเสนอข้อมูลจากฝั่งตะวันตกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีการนำเสนอข้อมูลจากทางด้านอาหรับควบคู่กันไปด้วย โดยนำเสนอตามรายงานจากแหล่งข่าวของทั้งสองฝ่าย ในขณะที่หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก และผู้จัดการส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญในการนำเสนอความหมายจากด้านอาหรับมากเป็นพิเศษโดยเน้นการแสดงความหมายเชิงลบเกี่ยวกับการเป็นผู้รุกรานของสหรัฐ ได้อย่างชัดเจนกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น แต่ทั้งนี้ยังต้องพึงพาอาศัยข้อมูลหลักเกี่ยวกับประเด็นสำคัญๆ ในการรายงานข่าวจากสื่อตะวันตกอยู่

สรุปได้ว่าจากลักษณะของความเป็นสงครามเรื่อรัง (Protected War) ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเกี่ยวกับบรอยแยกระหว่างโลกมุสลิมกับตะวันตกมักที่จะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด การรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ก็เป็นไปในลักษณะเดียวกันนี้ โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีการให้ความหมายประเทศคู่สงครามแบบไม่ได้วินิจฉัย ตัดสินลงไปชัดเจนว่าฝ่ายใดเป็นพระเอกหรือผู้ร้ายเพียงอย่างเดียว แต่ทั้งสองฝ่ายนี้จะถูกให้ความหมายสลับบทบาทกันอยู่ตลอดเวลา โดยไม่มีที่สิ้นสุด ขึ้นอยู่กับว่าในช่วงเวลาใดฝ่ายใด กระทำการอะไร และความหมายที่หนังสือพิมพ์กำหนด ให้แต่ละประเทศในช่วงนั้นจะออกมาเป็นอย่างไรเท่านั้น

2. การสร้างความหมายในข่าวโดยใช้กลวิธีการเล่าเรื่อง

จากการวิเคราะห์พบว่าการนำเสนอข่าวสงครามในครั้งนี้นำประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอนคือการเริ่มเรื่อง, พัฒนาเหตุการณ์, ภาวะวิกฤติ, ภาวะคลี่คลาย และการยุติเรื่อง ซึ่งในงานการวิจัยชิ้นนี้

นำเสนอตามระดับของความขัดแย้ง 5 ชั้น โดยสามารถอธิบายในส่วนของการวางโครงเรื่อง เทียบกับระดับความขัดแย้งได้ดังต่อไปนี้

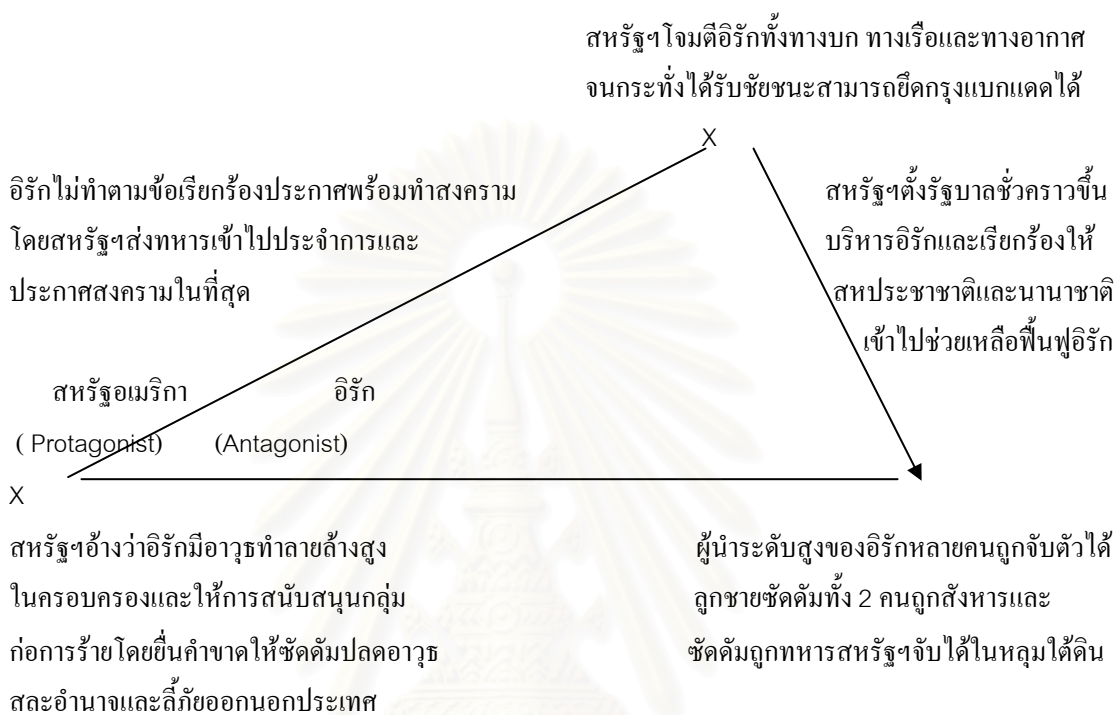
โครงเรื่อง	ระดับความขัดแย้ง
1. การเริ่มเรื่อง	1. ชั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม
2. พัฒนาเหตุการณ์	2. ชั้นเตรียมการทางทหาร
3. ภาวะวิกฤติ	3. ชั้นทำสงคราม
4. ภาวะคลี่คลาย	4. ชั้นหลังสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่
5. การยุติเรื่อง	5. ชั้นหลังสงครามแต่ยังมีการโต้แย้งอยู่

จากตารางจะเห็นได้ว่าระดับความขัดแย้งกับการวางโครงเรื่องมีขั้นตอนที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้วิจัยจะสรุปวิธีการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยตั้งแต่เริ่มต้นสงครามจนถึงภาวะคลี่คลายตามโครงสร้างในการเล่าเรื่องรูปตัววีสำหรับบันเทิงคดีตามแผนผังดังนี้เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักต่อไป



จากแผนผังโครงสร้างในการเล่าเรื่องรูปตัววีสำหรับบันเทิงคดี (fiction) ของ Gustav Freytag (อ้างถึงในฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน, 2539) นักวิเคราะห์ชาวเยอรมันที่ได้อธิบายถึงโครงสร้างในการเล่าเรื่องไว้ว่า เรื่องเล่าเริ่มต้น (Exposition) จากความขัดแย้งระหว่างตัวละครหลัก มีการพัฒนาเรื่องเล่าเป็นลำดับไปสู่จุดสุดยอด (climax) แล้วจบเรื่องราวภายหลังจากปมปัญหาความ

ขัดแย้งได้รับการแก้ไข (Resolution) ดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำมาเปรียบเทียบกับกรายงานข่าว สงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักของหนังสือพิมพ์โดยสรุปได้ดังนี้



การนำเสนอข่าวในรูปแบบของการเล่าเรื่องที่หนังสือพิมพ์นำเสนอตั้งแต่เปิดเรื่องในข่าว สงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักนี้ใช้มของความขัดแย้งเป็นจุดเริ่มเรื่องและมีพัฒนาการในการดำเนินเรื่องหรือสานเรื่องราวบนความขัดแย้ง ซึ่งปรากฏในขั้นตอนของการเตรียมการทางทหารและการทำสงคราม จนกระทั่งถึงภาวะคลี่คลายหรือสิ้นสุดสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่ มีการจับกุมตัวชัลดัม สุสเซนอดีตนายกรัฐมนตรี เหมือนกับว่าเรื่องราวกำลังจบลงด้วยดี โดยมีตัวละครสำคัญหลักๆอยู่ 2 ฝ่ายคือ สหรัฐอเมริกา กับอิรัก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้นำระดับสูงของแต่ละฝ่าย ที่มักจะเป็นแหล่งข่าวสำคัญออกมากล่าวท้าทาย ตอบโต้กัน รวมทั้งสลับบทบาทกันเป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำในสงครามครั้งนี้ นอกจากนี้ยังมีการแสดงบทบาทของประเทศไทยในการเป็นผู้สนับสนุนให้ความช่วยเหลือผู้เดือดร้อน โดยส่งทหารเข้าไปช่วยจนกระทั่งได้รับความสูญเสียจากการโจมตีของฝ่ายต่อต้านในอิรักด้วย

ทั้งนี้สื่อไม่ได้แสดงบทบาทการเป็นพระเอกและผู้ร้ายที่ชัดเจนของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่ได้แสดงให้เห็นบทบาทของการเป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำของตัวละครมากกว่า โดยในช่วงระดับ

ความขัดแย้งขั้นที่ 1 หรือขั้นโต้แย้งก่อนเกิดสงคราม หนังสือพิมพ์ทุกฉบับแสดงให้เห็นการเป็น ผู้กระทำของสหรัฐอเมริกาที่พยายามทำทุกวิถีทางเพื่อจะทำสงครามกับอิรัก ซึ่งอิรักเป็นเสมือนผู้ถูกรังแก ไม่มีทางสู้ และพยายามให้ความร่วมมือกับคณะผู้ตรวจสอบอาวุธของสหประชาชาติเพื่อหวัง จะหลีกเลี่ยงสงคราม

ต่อมาในช่วงระดับความขัดแย้งขั้นที่ 2 หรือขั้นเตรียมการทางทหาร สื่อยังคงแสดงให้เห็น บทบาทการเป็นผู้กระทำของสหรัฐอเมริกาอยู่ โดยการส่งกองกำลังเข้าไปประจำการเพื่อเตรียมบุก โจมตีอิรัก และเริ่มมีการกระทำจากอิรักบ้างเล็กน้อยในการเตรียมกำลังทหารและอาวุธเพื่อตอบโต้ สหรัฐอเมริกา แต่ภาพที่สะท้อนออกมาจากสื่อในช่วงนี้ส่วนใหญ่อิรักยังคงเป็นผู้ถูกกระทำอยู่

จนกระทั่งในช่วงระดับความขัดแย้งขั้นที่ 3 หรือขั้นทำสงคราม ทั้งสองฝ่ายจึงมีบทบาทเป็น ทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำใกล้เคียงกัน โดยฝ่ายสหรัฐอเมริกานุก โจมตียึดพื้นที่ของอิรัก ส่วนอิรักก็ ลอบโจมตีสตอบโต้ทหารสหรัฐเช่นกัน ทำให้ต่างฝ่ายต่างสูญเสีย จนสหรัฐฯสามารถบุกยึดกรุง แบกแดดได้ภาพที่ปรากฏออกมาสื่อแสดงให้เห็นว่าทหารสหรัฐฯได้รับการต้อนรับจากประชาชน ในอิรัก เป็นผู้ที่เข้าไปปลดปล่อย เหมือนภาพที่เห็นกันในภาพยนตร์อเมริกันที่พระเอกทำภารกิจ สำเร็จและได้รับความชื่นชม ยินดี บทบาทความเป็นพระเอกของสหรัฐฯจึงปรากฏชัดขึ้นในช่วงนี้

ในช่วงระดับความขัดแย้งขั้นที่ 4 หรือขั้นสิ้นสุดสงครามแต่เงื่อนไขทางทหารยังคงอยู่ หนังสือพิมพ์รายงานสถานการณ์ความไม่สงบ มีการต่อสู้ภายในประเทศตลอดเวลา เกิดความวุ่นวาย โกลาหล ไร้ชื่อแปเกิดขึ้นในเมือง ทำให้ภาพความเป็นพระเอกของสหรัฐฯค่อยๆเลือนหายไป เพราะ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ประกอบกับยังไม่สามารถค้นหาอาวุธร้ายแรงในอิรักพบ รวมทั้ง ยังก่อให้เกิดความเลวร้ายขึ้นเสียเองโดยการสังหารผู้บริสุทธิ์ บทบาทของสหรัฐฯที่สื่อแสดงให้เห็น จึงเปลี่ยนแปลงไปในทางลบมากขึ้น จนกระทั่งสหรัฐฯสามารถจับกุมตัวซัดดัมได้ภาพการเป็น พระเอกของสหรัฐฯจึงปรากฏขึ้นอีกครั้ง

หลังจากที่สิ้นสุดประเด็นดังกล่าวแล้วสื่อมวลชนได้ลดการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสงคราม ลงเรื่อยๆจนปัจจุบันแทบจะไม่มีข่าวปรากฏให้เห็นตามหน้าหนังสือพิมพ์แล้ว นอกจากจะมีประเด็น สำคัญ เช่น การระเบิดครั้งใหญ่ๆที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก สื่อจึงจะกลับมานำเสนอเป็นครั้ง คราวไป เช่นเดียวกับลักษณะของโครงเรื่องสำหรับบันเทิงคดี เมื่อพระเอกสามารถจับกุมตัวผู้ร้ายได้ แล้วเรื่องจะจบลง แต่สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงนั้นยังไม่จบลง เพราะยังคงมีการปะทะกันอย่างต่อเนื่องในอิรัก ความสงบในอิรักยังไม่เกิดขึ้น สหรัฐฯยังไม่ถอนกำลังทหารออกจากอิรัก และยังไม่

สามารถค้นพบอาวุธร้ายแรงในอิรัก แต่การรายงานข่าวได้จบลงไปตามลักษณะของบันเทิงคดี
 เสมือนกับสงครามปิดฉากลงด้วยชัยชนะของสหรัฐฯที่สามารถปราบปรามผู้นำที่โหดเหี้ยมของอิรัก
 ลงได้ แต่ไม่มีกรกล่าวถึงความถูกต้อง ขอบธรรมของการกระทำครั้งนี้อีก เสมือนกับเราได้ดู
 ภาพยนตร์เรื่องหนึ่งจบลงแล้วเท่านั้น การรับรู้ของผู้รับสารจึงเป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกันนี้มา
 โดยตลอด

จากการนำเสนอประเด็นข่าวที่ไม่แตกต่างกันของหนังสือพิมพ์ จึงสามารถสรุปได้ว่า การ
 ทำข่าวของสื่อมวลชนไทยที่อาศัยอ้างอิงแหล่งข่าวจากสำนักข่าวตะวันตกเป็นสำคัญนั้น ทำให้
 ประเด็นข่าวที่ได้มาสื่อมวลชนตะวันตกจะเป็นผู้กำหนดมาแล้ว ส่วนสื่อมวลชนไทยก็ตอกย้ำภาพ
 ตามนั้น เพราะต้นตอข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมาจากแหล่งเดียวกันคือสำนักข่าวใหญ่จาก
 ตะวันตก 3 สำนักข่าวคือ AP , AFP และ Reuter ทำให้สามารถสันนิษฐานได้ว่าเรื่องราวที่
 สื่อมวลชนไทยได้รับทราบและนำเสนอส่วนใหญ่ไม่น่าจะแตกต่างจากประเทศอื่นๆที่ได้รับข้อมูล
 จากสื่อตะวันตกเหมือนกัน การที่มีแหล่งข่าวเดียวกันนี้ทำให้ไม่มีการฉีกแนวของการนำเสนอโครง
 เรื่องและรายงานประเด็นข่าวโดยภาพรวม

ในโลกของข่าวสารข่าวนี้อีกตะวันตกทั้งสถานีโทรทัศน์ สำนักข่าวต่างๆ ล้วนมีอิทธิพลมาก
 เปรียบเสมือนผู้กำกับละครโรงใหญ่ของโลกใบนี้ที่จะบอกเล่าเรื่องราวต่างๆไปยังผู้คนบนโลก ทำ
 ให้เคลิบเคลิ้มกับเรื่องราวที่สื่อตะวันตกนำเสนอออกมา โลกสามารถเสรีาสลลดหนุ่ตามแต่ข่าว
 ตะวันตกจะนำเสนอ โลกสามารถลิงโลดตามแต่วีรบุรุษสงครามอยากจะแสดงและโลกดูเหมือนจะ
 รับรู้ว่าใครคือผู้ร้าย ใครคือพระเอก ผู้มีคุณธรรมสูงส่งก็โดยผ่านจากสื่อตะวันตก (วันเฉลิม จันทร
 กุล ,2546)

อิทธิพลของสื่ออเมริกันไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถ
 แพร่กระจายไปถึงการรับรู้ของประชากรส่วนใหญ่ในโลกได้มากกว่าสื่อประเทศอื่น ทำให้สามารถ
 วาดภาพอิรักและซัดดัมให้เป็นไปตามที่สื่ออเมริกันต้องการ เมื่อได้รับการเน้นย้ำซ้ำซากอย่าง
 ต่อเนื่องเป็นเวลานานเข้าภาพลักษณ์ของอิรักและซัดดัมจึงกลายเป็นภาพถาวรตามนั้น (ประทุมพร
 วัชรเสถียรและไชยวัฒน์ คำชู , 2546)

ดังนั้นสื่อมวลชนไทยจึงควรตระหนักถึงบทบาทการทำหน้าที่ของตนเองในการแยกแยะ
 ความหมายให้ชัดเจนระหว่างประเทศอิรัก ซึ่งเป็นประเทศหนึ่งในดินแดนแถบอ่าวเปอร์เซีย กับภาพ
 ของซัดดัม ซึ่งเป็นผู้ปกครองประเทศอิรัก เพื่อไม่ให้ภาพของประเทศอิรักที่ออกมาสู่สาธารณชน

เป็นการสร้างภาพตัวแทน (Representation) ของชาติคัม เมื่อพูดถึงอิรักคนส่วนใหญ่จะเหมารวมว่าอิรักคือชาติคัม คนจึงมองอิรักในเชิงลบไปทั้งหมด

พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์ (2545) กล่าวถึงการทำให้ชาวต่างประเทศของสื่อมวลชนไทยไว้ว่า ด้วยเหตุของความอ่อนด้อยและข้อจำกัดของการทำให้ชาวต่างประเทศ การวิเคราะห์ชาวต่างประเทศในบ้านเรากับการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจึงมักมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดจนแทบจะแยกกันไม่ออกและมักจะออกมาในรูปลักษณะของการเชียร์มวยโดยอ้างอิงแหล่งข้อมูลจากต่างประเทศ ซึ่งจะเน้นในเรื่องรายละเอียดและความฉับไวในการเสนอข่าวเป็นหลักโดยไม่ระวังว่าชาวต่างประเทศทั่วไปมักเป็นชาวแอฟริกาและชาวพิธีการทางการทูตมากกว่าชาวที่เกี่ยวกับที่มาและขั้นตอนการพัฒนา นโยบายของประเทศเหล่านั้น

ซึ่งผู้วิจัยพบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับทัศนคติของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ที่เห็นว่าผู้อ่านต้องการอ่านข่าวสงครามเพื่อความมั่นใจใจคล้ายการเชียร์มวยเช่นเดียวกัน โดยคุณไพรัตน์ พงษ์พานิช (สัมภาษณ์ หนังสือพิมพ์มติชน, 2548) มองว่า “คนเราดูแบบเชียร์มวยว่าเมื่อไรสหรัฐฯจะชนะหรือเมื่อไรชาติคัมจะยึดเมืองคืนได้บ้าง คนอ่านมติชนส่วนมากจะเกลียดสหรัฐฯก็จะพยายามช่วยลุ้นชาติคัม นอกจากนี้คือความอยากรู้อยากเห็นว่าสหรัฐฯพัฒนาระบบอาวุธหรือการทหารไปถึงไหนและกังวลว่าสงครามจะกระทบกับเรามากน้อยขนาดไหน สิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้อ่านติดตามข่าวสงครามมาตั้งแต่ต้น”

เช่นเดียวกับคุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล (สัมภาษณ์ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ, 2548) ที่มองว่าผู้อ่านต้องการความมั่นใจ ใจจากการอ่านข่าวและต้องการอัปเดตตัวเองให้รู้ว่ามีอะไรเกิดขึ้นในโลกบ้าง รวมทั้งต้องการทราบข่าวสงครามมีผลกระทบอะไรหรือมีความเชื่อมโยงอย่างไรกับตัวเขา”

นอกจากนี้บุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ (สัมภาษณ์ หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก, 2548) ยังมีความเห็นเช่นเดียวกันว่า “ผู้อ่านอ่านเอาความมั่นใจ มีการพนันกันด้วยว่าจะบุกวันไหนเวลาไหน อ่านโดยไม่คิดและกำลังสนุกบนความทุกข์ของคนอื่น”

แม้ว่าการรายงานข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยจะยึดเอาสื่อตะวันตกเป็นหลักในการคัดเลือกและนำเสนอประเด็นข่าว แต่ที่น่าสังเกตคือการรายงานข่าวสงครามครั้งนี้สื่ออาหรับกลับเข้ามามีบทบาทสำคัญที่สื่อมวลชนไทยเลือกมานำเสนอควบคู่ไปด้วย ทำให้ผู้อ่านไม่เห็นภาพจากด้านเดียวอีกต่อไป

สำหรับการรายงานข่าวต่างประเทศผ่านดาวเทียม CNN ได้ครองความเป็นเจ้ามาตั้งแต่ ค.ศ. 1991 ในสงครามอ่าวเปอร์เซียเป็นต้นมาถึงปัจจุบันโดยไม่มีการทำทหายจากสถานีข่าวดาวเทียมอื่นๆจนกระทั่งในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2001 มีสถานีข่าวดาวเทียมเล็กๆแห่งใหม่ชื่อ “อัลจาซีรา” ถ่ายทอดข่าวรายงานสดเป็นภาษาอารบิก ซึ่งทำให้อัลจาซีราผงาดเทียบรัศมี CNN ได้ในพริบตาเดียว (กวี จงกิจถาวรและคณะ , 2545)

ปัจจุบันชุดความรู้ต่างๆได้ถูกแบ่งกระจายออกไปทั่วโลกจึงกลายเป็นอำนาจแห่งความเป็นธรรมในรูปแบบใหม่ ผลคือคนทั่วโลกที่เคยหลงใหล หลงเชื่อข่าวสารจากตะวันตก เช่น CNN , ABC , CBS รวมทั้งวารสารข่าวของสหรัฐอเมริกาที่เคยครอบครองเหนือตลาดโลก เริ่มตั้งคำถามต่อข้อมูลด้านเดียวของที่ได้รับมาตลอด (เทียนชัย วงศ์สุวรรณ , 2544)

การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนไทยโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสงครามครั้งนี้ จึงถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่อย่างหนึ่งที่ไม่เคยมีมาในการรายงานข่าวสงครามครั้งก่อนๆ ด้วยเหตุที่มีการให้ความสำคัญกับแหล่งข่าวจากด้านอาหรับ เพื่อถ่วงดุลกับเนื้อหาข่าวที่มาจากแหล่งข่าวตะวันตก โดยพบว่าหนังสือพิมพ์ทุกฉบับได้นำเสนอข้อมูลจากทั้งสองแหล่งข่าวควบคู่กัน ไปเสมอ ทั้งนี้ผู้รับผิดชอบข่าวต่างประเทศได้มองบทบาทของตนเองในการทำหน้าที่รายงานข่าวครั้งนี้ไว้ดังต่อไปนี้

มุมมองของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับบทบาทการทำงานของตนเองในการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรัก

คุณไพรัตน์ พงษ์พานิช ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่า “มติชนพยายามเสนอข่าวจากสองด้าน สองแง่มุมเกือบจะทุกครั้ง ทั้งๆที่จริงๆเราอยากจะได้ค่าสำหรับมากกว่าก็ตาม เราพยายามเสนอแง่มุมให้ครบถ้วนมากที่สุดและให้คนอ่านตัดสินใจเอง แต่รับประกันได้ว่าไม่ออกมาสมบูรณ์แบบอย่างที่พูด มันขึ้นอยู่กับคนอ่านถ้ามุสลิมอ่านจะมองว่ามติชนเข้าข้างสหรัฐฯอีกแล้ว ถ้าเป็นคนอ่านที่สนับสนุนสหรัฐฯมากๆก็จะบอกว่ามติชนจะกลายเป็นหนังสือพิมพ์มุสลิมอยู่แล้ว มันหาจุดลำบาก แต่เราพยายามทำในสิ่งที่คิดว่าดีที่สุดในเวลานั้น ด้วยเงื่อนไขจำกัดที่เราได้อยู่” (สัมภาษณ์ , มติชน 2548)

นอกจากนี้คุณไพรัตน์ พงษ์พาณิชย์ ยังกล่าวถึงการทำหน้าที่รายงานข่าวสงครามของสื่อมวลชนไทยโดยรวมว่า “หนังสือพิมพ์ยังขาดบทบาทที่ทำให้คนไทยเข้าใจ ซึ่งนอกจากการรับรู้ทันเหตุการณ์ต้องมีความเข้าใจว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นได้อย่างไร มีที่มาอย่างไร มีผลกระทบต่อคนไทยหรือไม่ มีมุมมองอื่นๆไหม ควรจะมีตรงนี้ด้วยแต่เราทำกันน้อยไปหน่อย”

คุณบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ บรรณาธิการข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ให้ความเห็นว่า “เราค่อยๆพัฒนาประสบการณ์และค่อยๆประกาศจุดยืนไปเรื่อยๆ คือเราได้นำเสนอที่ดีที่สุดในช่วงเวลานั้น เป็นช่วงที่ถูกละหุก แข่งกับเวลา เรามีจุดยืนแต่ความพลาดก็มีได้ซึ่งก็เป็นบทเรียน และนำไปพัฒนาตัวเอง ไม่คิดว่าสิ่งไหนจะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด ข่าวสงครามอิรักเราต้องเล่นเพราะคนสนใจ ในขณะที่เดียวกันก็มีคอลัมน์เขียนได้ว่าต่อต้านสงคราม มีบทความรายงานชาวอิรักที่แพ้อย่างไร เราสามารถเสนอได้ในหลายแง่มุม ไม่จำเป็นต้องเสนอตรงเป๊ะเพียงอย่างเดียว ข่าวคือข่าวแต่ระหว่างข่าวเรายังมีอย่างอื่นที่ทำได้”

คุณบวร โทศรีแก้ว ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แสดงทัศนะว่า “คิดว่าเราได้ทำดีที่สุดแล้ว เราไม่เคยทำงานอะไรที่ต้องทุ่มเทมากขนาดนี้ก่อน มีข่าวอะไรเราเสนอเต็มที่เพราะเป็นหน้าที่ ข่าวไหลเข้ามาเยอะมากไม่นำเสนอก็ไม่ได้ ต้องนำเสนอไปเรื่อยๆและทำให้ดีที่สุด”

คุณกมลวรรณ ลิ้มทองกุล ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ มองว่า “บทบาทของสื่อไทยในครั้งนี้เป็นกรรายงานข่าวให้คนไทยได้รับรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นและเป็นการเปิดโลกไปสู่โลกมุสลิม สำหรับบางคนที่ไม่เคยมองอีกโลกหนึ่งเลยก็หันกลับมามองโลกมุสลิมมากขึ้น”

เรียกได้ว่าการทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศอิรักครั้งนี้ สื่อมวลชนไทยพยายามที่จะนำเสนอข่าวออกมาให้ครบถ้วนครอบคลุมและรอบด้านมากที่สุด แต่ด้วยข้อจำกัดหลายประการอาจทำให้เนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มีการแฝงด้วยการประกอบสร้างความจริงทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจของผู้สื่อข่าวขึ้นบ้าง นอกจากนี้การนำเสนอข่าวที่รายงานเพียงข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ไม่ได้เจาะลึกลงไปในเรื่องรายละเอียดของปมหลังความขัดแย้ง ทำให้ผู้อ่านรับทราบข้อมูลเพียงผิวเผิน โดยไม่เข้าใจถึงบริบทความเป็นมาเชิงอุดมการณ์ที่ขัดแย้งกันอันมีมายาวนานของโลกตะวันตกกับโลกมุสลิม บทบาทนี้เองจึงเป็นส่วนที่หนังสือพิมพ์ต้องตระหนักและพัฒนาการรายงานข่าวให้มากขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะทางวารสารศาสตร์

1. ผู้สื่อข่าวควรมีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความขัดแย้ง ความเป็นมาของประเทศต่างๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจในอุดมการณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ อันเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศขึ้น เพื่อที่จะรายงานปมหลังของเหตุการณ์ให้กับผู้อ่านได้รับทราบและเข้าใจในข่าวสงครามระหว่างประเทศมากขึ้น
2. ผู้สื่อข่าวควรมีความรู้เท่าทันสื่อต่างประเทศที่นำมาใช้เป็นแหล่งข่าวว่ามีธรรมชาติในการนำเสนอข่าวอย่างไรเพื่อให้สามารถคัดกรองเอาแต่เนื้อหาข่าวมานำเสนอโดยปราศจากอคติ
3. ผู้สื่อข่าวควรต้องระมัดระวังการใช้ภาษาและการใช้กลวิธีในการรายงานข่าวเพื่อไม่ให้เกิดเหตุในการกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งขึ้นเสียเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมในคอลัมน์ บทความ บทวิเคราะห์ เกี่ยวกับข่าวสงครามด้วยเพราะเป็นส่วนที่สะท้อนจุดยืน ความคิดเห็น และทัศนคติส่วนตัวของผู้สื่อข่าวได้อย่างชัดเจนกว่าในรายงานข่าวที่จำเป็นต้องนำเสนอข้อเท็จจริงตามที่ได้รับมาจากแหล่งข่าว
2. ควรมีการศึกษาวิธีการรายงานข่าวสงครามโดยนำทฤษฎีเกี่ยวกับเพศสภาพ มาใช้ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบมุมมองในการคัดเลือกประเด็นข่าว และกลวิธีการนำเสนอข่าวของผู้สื่อข่าว
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของการรายงานข่าวสงครามระหว่างประเทศของสำนักข่าวต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวของสื่อมวลชนไทย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมลวรรณ ลิ้มทองกุล. ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ. สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2548.

กาญจนา แก้วเทพ. การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์:แนวคิดและตัวอย่างงานวิจัย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2541.

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในเพลงไทยลูกทุ่ง. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

เกษม อัจฉาสัย. ทำไมต้องโค่นชัดดัม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หลักพิมพ์, 2546.

จักรภพ เพ็ญแข. สงครามสุดท้ายเมื่อมหาอำนาจจัดระเบียบโลก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เมือง

โบราณ, 2544.

ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน. วิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2539.

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. อาวุธมีชีวิต แนวคิดเชิงวิพากษ์ว่าด้วยความรุนแรง. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน, 2546.

दनัย ลิมปदनัย. อุสสะมะห์ บินลาเดน ผู้ก่อการร้ายหรือวีรบุรุษแห่งทะเลทราย. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มติชน, 2544.

ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์และคณะ. นิเทศศาสตร์กับเรื่องเล่าและการเล่าเรื่อง วิเคราะห์จินตคติ-จินต

ทัศน์ในสื่อร่วมสมัย. โครงการสื่อสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2541.

เทียนชัย วงศ์สุวรรณ. สงครามยึดครองตะวันออกกลางกับจุดเปลี่ยนประวัติศาสตร์. เอกสาร
วิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

ธีระยุทธ ลาดีพี . การสะท้อนภาพของเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับชาวมุสลิมในหนังสือพิมพ์ไทย .
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.

บวร โทศรีแก้ว. ผู้สื่อข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2548.

บุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์. บรรณาธิการข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก. สัมภาษณ์, 15
กุมภาพันธ์ 2548.

บุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์. นิเทศศาสตร์ : ราชดำเนิน . จุลสารสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
ไทย ,(ม.ป.ป.).

ประทุมพร วัชรเสถียรและไชยวัฒน์ คำชู. อิทธิพลอิทธิพล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์ ,
2546.

ปริญญาโทบริหารธุรกิจ การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
พนม วรรณศิริ. การสื่อข่าวและการเขียนข่าว. คณะวิทยาการจัดการจัดการสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ,
2544.

พิชญ์ พงศ์สวัสดิ์. ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการต่อต้านและสนับสนุนสงครามต่อสู้อิทธิ
วินาศกรรมของสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์ พรินติ้งแอนด์พับลิช
ซิ่ง , 2545.

พิศิษฐ์ ชวลาธวัชและคณะ. การรายงานข่าวชั้นสูง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า , 2539.

ไพรัตน์ พงศ์พาณิชย์. ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวต่างประเทศหนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 1
กุมภาพันธ์ 2548.

มาลี บุญศิริพันธ์. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพริก,
2534.

ยุค ศรีอาริยะ. ถล่มศูนย์ทุนนิยมโลก. โครงการวิถีทรรศน์ชุดพิเศษ . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง , 2544.

รวมพร ศรีสุมานันท์. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2539.

รัตนา ประยูรรักษ์. การประกอบสร้างความจริงและการตัดสินผู้ตกเป็นข่าวด้วยการเล่าเรื่องใน
หนังสือพิมพ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

วันเฉลิม จันทร์ทรากุล. Hate Can not Win ความเกลียดชังไม่เคยชนะ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นา
บอนอิงค์ , 2546.

วิลาสินี พิพิธกุล. บทความวิชาการ: ราชดำเนิน. อุตสาหกรรมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ,
(ม.ป.ป.)

ศิโรตน์ คล้ามไพบูลย์. จักรวรรดินิยมกับการก่อการร้าย. โครงการวิถีทรรศน์ชุดโลกาภิวัตน์ .
สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง , 2545.

สิริทิพย์ ชันสุวรรณ. การทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพริก ,
2539

สิริวันท์ กลิ่นละมุน. การสะท้อนอุดมการณ์ผ่านการเล่าเรื่องในกรณีความขัดแย้งโรงไฟฟ้าบ่อนอก .
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2545.

สุทธิชัย หยุ่น. อุทิมหาวีณาศกรรมอเมริกา. กรุงเทพฯ:ธุรกิจฉบับพิเศษ เนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป , 2545.

สุภา จิตติวสุรัตน์. การสร้างความหมายทางสังคมและการรับรู้ความเป็นจริงในภาพยนตร์อิงเรื่องจริง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

อดิสา วงศ์ลักษณะพันธ์. การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อมรรัตน์ เรืองสกุล. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องในข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อวยพร พาณิชและคณะ. ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2544.

อิรวดี ไตลังคะ. ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2543.

ภาษาอังกฤษ

Allan Bell . News Stories as Narratives . in Adam Jaworski and Nikolas Coupland <ed> . The Discourse Reader . London and New York, 1999.

Charles Tripp . A History of Iraq . Second Edition . Cambridge University Press ., 2002.

Dilip Hiro . War Without End. Routledge. New York , 2002.

James Watson . Media Communication . London : Macmillan Press .1998.

Philip M.Taylor . War and the Media. New York : Manchester University Press , 1992.

Stephen Karetzky and Norman Frankel . The Media's Coverage of the Arab-Israeli Conflict. New York : Shapolsky Publishers , 1989.

Stewart R.Clegg . Narratives and Social Control : Critical Perspectives . California :Sage Publication, 1993.



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวณัชชา อาจารย์ชุดต์ เกิดวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2524 ที่กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะนิเทศศาสตร์ สาขาวารสารศาสตร์ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง มหาวิทยาลัยรังสิต เมื่อปีการศึกษา 2544 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2545



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย